(١١٠)

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.
1923

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısım Hacı Mahmud ef.
Yeni Kayıt 3440
Eski Kayıt

دیوان اسماعیل حقی قدس سره

بسم الله الرحمن الرحیم

ارباب همت واصحاب معرفت که کار آکاهان کارکاه حقیقتدر کاه وبیکاه مغلوب الحال ومسلوب الاختیار اولدقجه تنور تن زارده شعله دار اولان آتش عشق جکر سوزی تسکین وهوای جای بیجاده پروانه صفت اولان مرغ جان طائر قدسی بستانی آشیانهٔ جسمه ردومقام آسود کیده تمکین ایچون طوطئ شکر خاییده وار نیجه کلمات آبدار اظهاریله شیرینکارلق ایلرلر وحقایق ومعارف ملمع منثور ومنظوم السنهٔ ثلاثه اوزرینه مطبوع وموزون سوزلر سویلرلر تا که (کلمینی یاحمرا) مصداقنجه زلال اُهجهٔ پاکلریله آتش نشان درون تابناکلری اولوب هم کندولر اول جام سرمستئ عشقدن برمقدار افاقت بوله‌لر وهم نیجه ارباب استعداد (وللارض من كأس الکرام نصیب) وفقنجه حصه دار اوله‌لر نتکم هرداده سمند بلاغته سوار اولنلر قلم چابك عنانه میدان وبروب کربوهٔ چب وراست معانیده تکاپولر ایدرلر دستیاری چوکان همتله کوی ربای لطائف اولوب مجاز وحقیقتدن طرق شتابه کیدرلر تا که پیروان ارباب معرفت اولنلر مزلرس امانی ومطالب اولوب مستفید اوله‌لر ولهذا بوچرخ پیر که مانند کمان مصری خمکشته وانفاس شرر افشان عالمیان ایله مینای دلی ژنك بسته اولمشدر هر عصرده برلسین صاحب تمکین ایله دمساز اولوب وصولیافتهٔ مقام نوجوانی اولور پریشان شبخون هرزمان برمشارالیه بالبنان صاحب بیانه منوط وبلکه نیجه ارباب افاده واستفاده یه مربوطدر

پس بناء علی هذا المذکور مقیم وادئ عشق ومحبت سمی غنچهٔ کلزار خلت بومحتاج ترقی اسمعیل حقی بووجهله کفتار پاش مستمدانه اولور که بیك طقسان سکز سال میمنت آثارك حاوی اولدیغی شهور فاضله وایام متفاضله ده رفع ملال هجرت ودفع کلال غربت ایدوب تقلیدا لاتحقیقا (فاین الثریا من ید المتطاول) بعض کلمات معرفت آمیز لسانمه جاری اولوب سویلردم وطفل دلمی اول مقالات داعیه انکیز ایله اکلردم هر برن رفیض آشنای حقیقتدن اشتمش وجام همت روح القدسدن نوش ایتمش ایدم تا که بوغدای روحله چاشنی دار اولوب طفل دلمی تربیه یاب مکتب عرفان ایلیوب وقت بطالتمده کندی سوزمدن شرمسار اولوب انصافه کلدم نه آنکه اظهار آثارله فیض بخشای طالبان اولهم هیهات هیهات بعدذا بوخاك آلودهٔ فنا وغریق دریای انزوا اصحاب وصول وارباب اصولدن صاحب التصانیف الرائقة والتألیفات الفائقة خلاق المعانی معدن الالهام الربانی وارث اسرار الخلیق من الحبیب المصطفی صلی الله علیه وسلم الحبیب النسیب الغنی عن البیان المشارالیه بالبنان ولوله آرای طریقت جلونیه حضرت شیخ سید عثمان که محط رجال افاضل اولان استانبولده بازاری امیرافندی دیمکله نام وعنوان بولمشلر ایدی نیجه زمان انلرك خدمت شریفه‌لرنده کمربستهٔ عزیمت اولوب عاقبت بیك سکسان بش تاریخی اواسطنده سیراب زلال نفس پاکلری اولدیغمده بیك سکسان التیده جانب رومده اسکوب بهشت اسلوبه کوندروب اون سنه مقداری اول دیار جلیلة الآثارده کاه اصحاب قیل وقال ایله بحث وجدال وکاه ارباب وجد وحال ایله مذاکرهٔ جمال وجلال ایدوب بالآخره اشارت علیهٔ پیرمذکور ایله طرف رومدن جانب اناطولده مقر الاولیا ومستقر الاصفیا مدینهٔ بروسایه صینت البأسایه امالهٔ لجام ایدوب بیك طقسان التی تاریخی جمادی الآخره سی اوائلنده اهل وعیال الله مبتلای بلای هجرت اولوب مارالذکر اون سنه تضاعیفنده تجرع ایندیکم غصص وآلامی واوقودیغم قصص حوادث روزکار نافرجامی خامهٔ دوزبان ایله تقریر حیز مکاندن بیرون وخارج ازقیاسدر بحمدالله کویا مقام فرقدن جمعه ومقرفرعدن اصله نزول ایدوب (لولا الهجرة لکنت امرأ من الانصار) وفقنجه پیرومصطفی صلی الله علیه وسلم اولمق میسر اولدی زهی حکمت بدیعهٔ الهیه که (البلاء کالملح) مصداقنجه وجود ناپختهٔ سالکی بلا ایله اصلاح وادخال دائرهٔ فلاح ایلر نتکم اول در شهابستهٔ دریای سرمد رسول یثرب وبطحا محمد مصطفی علیه اکمل التحایاك (ما اوذی نبی مثل ما اوذیت) بیوردقلری مقالهٔ حقیقت اسلوبی اصحاب تزکیه وارباب تصفیه (ای ما صفی نبی مثل ما صفیت) دیو تفسیر ایلمشلردر فی الحقیقه ابتلا برتازیانه درکه

سمند دل عاشق وطن اصلی یه سوق ایدر وبرید قدرتدر که نابینایان رهروان طریقتی سرای حقیقته یدر کیدر بربوته‌در که نقدر مغشوش احوالی صیرفیان اسماء حسنی یدیله آتش محبتده کداخته قیلوب کدورات دلدن عاشق تخلیص ایدوب سیم وزر وار بازار حقیقتده رواجپذیر ایلر ومقدمات غل وغشی طی ایدوب بخش قوت ناطقهٔ حکمیه ایتمکله اظهار نتایج قیلر (فتحت کل محنة منحته) مع هذا حکم قبضتین جلوه کر حیز حصول اولمق ایچون مرایای عالمده نیك وبد ظهوری اکسك دکلدر هرکسك کمال بمقدار ابتلادر سایه پرور اولوب کرم وسرد چش روزکار ومحنت وبلاکش کنبد دوار اولمینلر بوخوان الهی یه طفیل اولمیوب دست غیرتله مردود اولدیلر اللهم یسرلنا الوصول الی جناب قدسك والولوج فی محاضر انسك آمین

حرف الالف

عشقدر سرلوحهٔ مجموعهٔ سر خدا
مکتب عرفانده عشقیله ایدرلر ابتدا
عشقدر شول شعله افروز وجود کائنات
کیم قیلوبدر عالم هژده هزار پرضیا
کار کاه عالمك عشق ایلدی بنیادنی
دوزدی استاد ازل برصنعت آدمدن اکا
کنت کنزادن وجوده کلدی اول برکهر
اول کهردن صاچدی یوزبیك کوهر بی انتها
بحر جود بی کران حق تموج ایلدی
دوشدی اصداف وجود آدمه درصفا
اول در یکتایه برغواص اولمز دست زن
اولمینجه اشبو کون دریای عشقه آشنا

حقه قربت استر یسلنواری عشقده کش
حقیا بی عشق اولنلر اولدیلر حقدن جدا

قد تجلی الحق من مرآت اصحاب الصفا
من محیا هم بدا نور الحبیب المصطفا
عشق برنور الهیدر کیم ایلر آدمی
مظهر تاب تجلی مطلع شمس هدا
نشوه یاب ساغر عشق الهی ایلمز
یاردن اغیاری واغیاردن یاری جدا
جلوهٔ حسن ازلدر یوسفك مرآتنی
ایلین بورسمه چشم اهل عشقه پرجلا
یادکار عشقدر قالمش بوکون فرهاددن
شول صدای آه کیم عکس ایلر آه ایتسك سکا
عشقدر منزل رسان عالم انس وحضور
وادیٔ زهدوریادن کل کذار ایت سالکا

حقیا عاشقلره بسدر ملامت خرقه‌سی
عار در اهل دله آرایش اهل ریا

ان اهل العشق قد ساروا بنور الکبریا
ضل عن هذا الطریق الحق اصحاب الریا

جای بجای خدادر جلوه کاهی عاشقك
فسحت میدان عشقه تنکدر ارض وسما
بردله عشق الهینك قونلسه ذره‌سی
شبهه یوق البت نحاسن ایلر انك کیمیا
عشقدر برباد پارفرف که ایلتر عاشقی
برنفسده بارکاه قرب اوادنایه تا

حقیا جویای نور ذات پاك حق ایسك
عشقله مرآت قلبه دمبدم ویرسن جلا

شود مکه فیض حق ایتدی تجلیدن اثر پیدا
مرایای جهان ایچنده اولدی نور وفر پیدا
تموج ایلدی دریای ذات بی کران حق
آچلدی کنت کنزا اولدی نیجه رنکین کهر پیدا
دودست قدرت الطاف وقهری مقتضاسنجه
اولوبدر کائنات ایچره نیجه نفع وضرر پیدا
درخت عشق دکدی چون زمین قلب آدمده
عجبدر برشجردن اولدی بونجه بار وبر پیدا
نقاب لن ترانی اوردی وجه پاکنه آخر
آنکیچون حق نهان اولدی ملك پیدا بشر پیدا

اکرچه تکیه کاه چرخ پیرك چوقدر ابدالی
ولی نادردر ای حق کاوله برکرچك ار پیدا

مصطفا درجمله خلقه رهنما
مصطفادر اهل عشقه مقتدا
طوته کور دامان شرع احمدی
ایره‌سن سرمنزل مقصوده‌تا
کسه بولمزدی بوکون راه وصول
اولمسیدی رهبری کر مصطفا
سالك راه حقیقت دائما
ایتدی نور مصطفایه اقتدا
تشنهٔ جام وصال حق ایسك
بزم عشقه وار دخول ایت عاشقا
زهد ایله کمراه اولنلر اولدیلر
عشقه اوی حق سورسك سالکا

ظاهر وباطن شفاعت قیل امید
امت ایسك مصطفایه حقیا

جانمك جانانی سنسن یامحمد مصطفا
دردمك درمانی سنسن یامحمد مصطفا
چیقمدی بحر محبتدن سنك کبی کهر
علم وحکمت کانی سنسن یامحمد مصطفا
جمله عالم عالمکه نسبت سنك برقطره در
معرفت عمانی سنسن یامحمد مصطفا
نور ذاتکدر جهان مرآتی ایچره جلوه کر
بو سفکده آنی سنسن یامحمد مصطفا
قوللغکله افتخار ایلرنبی وکرولی
جمله نك سلطانی سنسن یامحمد مصطفا

نور ذاته مظهر تام اولدیغکده شبهه یوق
حقینك برهانی سنسن یامحمد مصطفا

کوکلدر مطلع انوار مولا
کوکلدر چونکه خلوتخانهٔ حق
دل عشاق اولوبدر نور حقه
کو کلدر راز دار لي مع الله
دل اهل اولنجه کمسه ایتمز

کوکلدر جلوه‌کاه حق تعالی
کوکلدن غیریه یار اولمه اصلا
بکم عشقیله مرأت مجلا
کیدر اغیار وقالور رب اعلا
بو ناسوت ایچره بر سیر معلا

درونك پاك ایده کور ماسوادن
اوله کور حقیا همتله بالا

ازلدن ایلمش حق عاشقك سرمایه‌سین بلوا
سوادن رشتهٔ میلی کسوب حقیله اولمقدر
عزیمت کعبه ور خصت سنك اسکی مکانکدر
سوای حقدن ایله بر عجب پرهیز ای عاشق
محبتدر بو کون مقصود اشبو بزم عالمدن

بلاسز اشبو بازار ایچره چکمز ذره‌جه دعوا
ندر بیلدکمی ای زاهد حقیقتده بو کون تقوا
بیلندی سالکا بوندن ندر تقوی ندر فتوا
نزول ایتسون غدای روح بیلسون منه سلوا
شو کیم بی بهره در اندن ندر بیلمز بکم حلوا

تنور غمده سوزان اولد کیسه آغله حق
بیلورسن دوشمز عشاقه بلای عشقدن شکو

کعبهٔ وصلکده قربان اولمغه جانلر فدا
ذره‌وار ای عاشق بیچاره محو ایت کندوکی
خاکپای اهل دل اولمقدرر دولت بو کون
ای بو کون بو عالم ملك ایچره غربت کش کشی

تك ایرشسون اول مقامه سالك راه فنا
تا تجلی ایلیه خرشید نور کبریا
کیم قلوب اهلی ایدر خاکی نظرله کیمیا
بوله کور بر رهبر ایله حقه راه ابتدا

حقیا کر پوتهٔ عشقه وجودك ایله قال
حال وقالی بریکاقیل بوله‌سن سر خدا

غرقهٔ نور ایلدی خلق جمال مصطفا
عرش اعلا پایهٔ قدرتده پست اولدی انك
سفرهٔ امید ماالامال معنی اولدی هب

فیض جام معرفت قیلدی مقال مصطفا
کور نیه ایردی حقیقتده کمال مصطفا
اون سکز بیك عالمه ایردی نوال مصطفا

طوته کور حق بو کون دامان شرع احمدی
مرشد کامل سکا بسدر خصال مصطفا

کورنمز دیده‌مه دنیا وعقبا
کرکمز ماسوا هرکز سراپا

بکا ذاتك میسر ایله مولا
بکا ذاتك میسر ایله مولا

کیمی باغ و کیمی بستانی استر
کیمی حوری کیمی غلمانی استر
کلوب سمت محبتدن وفالر
ایروب ذاتك نسیمندن صفالر
کیمی افعاله همت ایلمشدر
جوهر بیری برابری ایزلمشدر
براسمك باطن و بریسی ظاهر

کیمیسی قول کیمی سلطانی استر
بکا ذاتك میسر ایله مولا
ارادن رفع اوله جمله جفالر
بکا ذاتك میسر ایله مولا
کیمیسی ده صفاتی کوزلمشدر
بکا ذاتك میسر ایله مولا
وجوده کلدی سندن بو مظاهر

درون حق ارشاد ایله آخر
بکا ذاتك میسر ایله مولا

کوزم عشقکله کریان اولیجق سیللر اولور پیدا
غم جانانی چك ای عاشق آخر ایره‌سن وصله
مشام جانه ایرسه هر چمن کلزار حقدن بو
درونی اهل عشقك شمدی بر خمخانه‌در کویا

یوزمده کثرت کریه ایله هم یوللر اولور پیدا
بو کلزار ایچره بز براخاردن کللر اولور پیدا
کوکل دیرلر درون باغنده بلبللر اولور پیدا
قرار تاب محبتدن نیجه مللر اولور پیدا

اکر نوش ایلد کسه خضر الندن آب حیوانی
دهانك حقیا پر فیض اولوب دللر اولور پیدا

کیمیای فقری بول دولت نصیب اولسون سکا
طاعتیله جنته ایربو قلغیله قربته
دلفریب کثرت اوله عالمی بروهم بیل
جوقدرر امارهلکده اضطراب نفس دون
درد عشقه دوشمین دلخستهٔ هجران اولور

اختیار ذلت ایت عزت نصیب اولسون سکا
ظاهر و باطن ایکی نعمت نصیب اولسون سکا
کثرت توحیدله وحدت نصیب اولسون سکا
مطمئنه اوله کور راحت نصیب اولسون سکا
زاهدا وار عشقه دوش صحت نصیب اولسون سکا

کیمی دنیاده کیمی عقباده خلقك حقیا
سن جمال حقه باق وصلت نصیب اولسون سکا

بلبلی تیلر کوکل چون کندی بلبلدر شها
سنسن ای پاکیزه رو جام جم کیتی نما
صدق دل سرمایهٔ بازار حقدر صوفیا
بو نیجه ییللردر که آرام ایتیوب صبح ومسا

فیض حق باغنده بتمش عشق بر کلدر اکا
صورت آیینهٔ حقسن کوزك وار باق سکا
نقد اخلاص اولمسه مفلس یکر اهل ریا
بر نفسله دور ایدر دولاب چرخ بیوفا

منزل مقصود که آخر بولورسن اهتدا
اثر اهل حقدن آیرلمه جهانده حقیا

حرقتی زادت بنار الابتلا
ای قلب زاره عشق الحبیب
کلن بالعشق قلبا لایری
کوکبی من مقتضاه الاستقال

لیت امی لم تلدنی بالبلا
اخرج الاغیار صونا للولا
انه فی عینه عین الجلا
مقتضی شمس الحبیب الاعتلا

ایها الحق من افنی ذاته
واصل المعشوق والا فلا

کل حقیقت ارلرینك بولینه کیرسالکا
شمع انوار تجلی یاقدکیسه دلده سن
طالب عرفان ایسك وار صحبت ایت مرشد ایله
صورته باقمز حقیقت اهلی سیرتدر مراد

بولمق استرسك اکر درکاه حقه اقتدا
قالمدی عقل معاشك نور نه حاجت سکا
صحبت مرشد و پر چشم دله نور وضیا
سایه ده یکسان کور بنور باقسکه شاه وکدا

حقیا مشتاق ایسك نور جماله ایرمکه
وار حجاب غفلتی رفع ایله ذکر ایت دائما

مطلع شمس هدادر اولیا
اولیادر رهنمای اهل دل
انبیانك وارثی انلردرر
نور ذات حقه مرأت اولدیلر
اولیایی ایلمه انکار وار

مظهر نور خدادر اولیا
اهل عشقه مقتدادر اولیا
پیروان مصطفادر اولیا
پرجلادر پرصفادر اولیا
مفخر ارض وسمادر اولیا

حقیا مرداندن همت دیله
پاك دل شیرین ادادر اولیا

یاقدیلر نقد حالن آتش اخلاصده جانا
یوری آلایش رنك جهاندن قلبکی پاك ایت
یترمرغ دلك پابسته قید علایقدن
مجبدر اهل عشقك کوکبی رفعنده در دائم

صفای وقته ایروب پاك اولورلر سیم وزر آسا
اولوب همرنك آب صاف چقسون جمله سودا
انی آزاد قیل تا آشیان حقده ایده جا
توجه ایلسه سیرنده پست اولورانك طوبا

ریاکارینك حق لباس اطلسندن کچ
ملامت خرقه سن کی عشقله عالمده بی پروا

دولت واقبال دیرلر ایتدم اقبال اکا
بن درخت معرفت پرورده قیلدم جان ایله
قیل وقال مدرسه ویردی آخر ملال
حالی ذم ایلر ایکن زاهد اولوب بسته زبان
طوطی مشرب ظن ایدوب تعلیم زاغ ایتمه صاقن

آچدم اول جانبه عمرمده اصلا بال اکا
میوهٔ شیرینی اولدی فی الحقیقه دال اکا
صرف قیلدم کرچه نیجه نیجه ماه وسال اکا
سوء حالندن نه عارض اولدی باق اولحال اکا
قیل وقاله باعث اولور اوکره دیرسك قال اکا

حقیا نقد هنز هر پرده کچمز عارف اول
اولکه بلمز قدرنی عالمده ویرمه مال اکا

کیمیای عشقه مظهر اولمسه اهل فنا
دلدر مفتاح حضرت عشقله حفظ ایت آنی
ذوق ذکری بولمین آدم دماغنده لذیذ
نبلسون بو جرب وشیرین جهان فانی یی
غربت وفرقتده قالمق شان عاقلدن دکل

یوزلری هرکز صرر مزدی زر آسا دائما
بارکاه وصلته کیرمك دیلرسك عاشقا
باقدی شول جنت فردوس معنادن یکا
من وسلوای حقیقت قلبه اولمشکن غدا
وار قدیمی یارك ایله اوله کورسن آشنا

برمکسدر ماسوا عنقا شکار ایتمز آنی
سنده وار همت بلند اول عارف ایسك حقیا

دعانا الساقی للشرب المصفا
ولا تنظر الی مجنون عشق
لئن اکثرت من شرب المدام
مذاق الوصل احلی کل شیٔ
رجائی منك ان لا تعرض عنا

فحیاء الاله الحق الاعلا
بتحقیر بحق حب لیلا
فهنا انت الذی صاحبت عقلا
لذیذ الطعم من من وسلوا
حبیبی بالذی اعطاك حسنا

سلام ایها الاخوان علیکم
فان الحق اختار البلایا

آستان عشق بکله فتح باب اولسون سکا
دست رس بولمزسك ای دل دامن مقصوده کر
باقمه طاق طمطراق غافلان دهره سن
باطل و بیهوده دن کوش دل ودیده ك صاقن
انبیا واولیا اثرینه کتمکدر مراد

کوزله دیدار مرادی ترك ایدوب صیت وصدا
شاه ایسه کده سندن اعلا در جهانده بر کدا
استریسك قبرك اوله عاقبت جنت سرا
سر قرآنی بیلوب تا کوره سن نور خدا
کیم آنکله منزل وصله ایرر سن سالکا

ظاهر و باطن یوری ای حق و یران اول همان
هر طرفدن تا تجلی ایده نور کبریا

بلبل زاری بنم اکلنجه م اولمشدر شها
چقمشم حب الوطندن خیلی دمدر بن غریب
بو محبت بحرینك هیچ حدی و پایانی یوق
اولمنجه خاکپای زمرهٔ عشاق حق
چونکه چوکان قضا کوستردی کوی محنتی

ایلرم بستان عالمده غریبانه نوا
بو قیدر بو دار غربتده بکا آشنا
دائما اندن چقر عاشقلره در صفا
جان کوزینه عاشقك ممکنمی بولمق توتیا
قوندی میدان محبتده دینلدی الصلا

آه کیم کلزار عمرك بر کل بیخاری یوق
صد هزاران آه واه ایتسك روادر حقیا

حرف الباء

کذرکاه فنادن کلدی کیجدی اراولنلر هب
کیدر تاج و قبا بر کون اولورلر جمله دن عریان
مناعی جمله نك آخر چقر چون یوم تبلی ده
طوتارلر عرصه کاه حشری صیت حسرتا ایله
قوربلور تختکاه عدل حق میدان محشرده

ایرشدی منزله هم آخر ار پرور اولنلر هب
یاتورلر قول کبی خاك ایچره شول سرور اولنلر
آیقلرده سور بنور بونده یعنی سر اولنلر
بو کون بزم جهانده اهل شور و شر اولنلر هب
صور یلورلر رمیتدن بو کون داور اولنلر هب

یاصرلر اول بساط عدله بر بر حقیا اقدام
طورر جمله برابر داور و چاکر اولنلر هب

بر کون کلور که بو قفس تن اولور خراب
قصری مزار و مسندی سنك مزار اولور
ای تشنه دل سن آب حیات حقیقت ایچ
بر کون مقدم ایله تدارك زواده کی

خاك فنایی مسکن ایدر جمله شیخ و شاب
صان جامه خواب راحت اولور جسمنه تراب
صورتده آبدر بو جهان معینده سراب
دردیله آغله بغریکی دل قیل سنی کباب

یاربی ایله حق به چوق لطف و چوق کرم
قهرك یوزندن ایلمکل ذرجه عتاب

آچرسه باب شهودی مفتح الابواب
ندکلو کندوزنك چهره سن بره سورسه
شهود روی حقیقت ایدردی هب اغیار

درونه داخل اوله نور ذات عالمتاب
صفای قلبه یته بکزه یه مز آب ناب
ولی بو بابی ایدرسد غیرت احباب

آنکچون عالم عشقك لذیذدر فیضی | سروش غیبدر ایلین آنی اشراب

یانرتنور محبتده جان و دل حق
جلال عشق درونی مکر ایدر التهاب

ای دل جهان عین سراب
سعی ایت کوکل قصرینی یاب
هر ذره حقدن فیض آلور
اولورسه مولادن اولور
ترکیب اضداد ایلدی
صورت و بروب داد ایلدی
کچ آغ و قارادن کوکل
آیرلمه مولادن کوکل
ذکر ایله حق متصل

سن آندن امید ایتمه آب
مولادن استه فتح باب
هر قطره اندن جان بولور
مولادن استه فتح باب
انسان دیو آدایلدی
مولادن استه فتح باب
دریا و صحرادن کوکل
مولادن استه فتح باب
تا آچلنجه باب دل

اسبابدن جمله کسل
مولادن استه فتح باب

سالکا حقدن دیلرسك ساکه اوله فتح باب
پاك مشرب صاف دل اولمق کرکدر عاشقه
وار حقیقت یوسفنك بی نقاب ایت سیرنی
تابکی میل سوای حق کوکل انصافه کل

دست همتله ارادن ایده کور رفع حجاب
تاکه کوش جانه ایره حق تعالیدن خطاب
نیجه بر کنعان ایلنده اوله سن پر اضطراب
راه حقده سنده بر سیر و سلوك ایت اکتساب

حقیا چوقدر غمی محبوب و مطلوبك سنك
جانکه منت بیل اینسه قهری یوزندن عتاب

ایرشنجه بر قوله الطاف رب
هر بری بر یوزدن اولور شادکام
کر حریم قربه استرسك دخول
فیض حقده بخل و قدر ای کوکل

باب خدمتده چکر رنج و تعب
کیمی اسباب ایله کیمی بی سبب
کوزله دائم باب مولاده ادب
لیك لازمدر سکا آنی طلب

حقیا عاشقلر ایچره اشبو کون
وصلت معشوقدن یوقدر احب

کاله ایرمکسه آدم چکر هزار تعب
نه شیخ قالدی نه صوفی نه قاضی ومفتی
عجب اولورمیکه برکون بوشالغه چاره
الکده رشتهٔ تسبیحی زاهدا قیره کور

ملازمت ایدرك حاصل اولدی هرمطلب
زبون فتنهٔ آخر زمانه اولدی هپ
غم جهانله دل طولدی اولدی لب برلب
بهانه تکر یسیدر استر عطایه سبب

بوعشق بادیه بی نهایت ای حق
نره یه چیقسه کرکدر عجبا راه طلب

کردن کش اولمه کبرله اصلکدر تراب
بر دمدر عمری آدمك ای غرهٔ امل
جاوید صانمه عالمك ای دل عمارتی
اگر ریاست آدمی معنده سر بلند
اهل رشادلك کوکل اثرن کوزت بوری

هرچند علوجاهه اکر ایتسك انتساب
کور بر نفسده زائل اولور حبهٔ حباب
عبرت کوزیله باق که خرابدر بکم خراب
صورتده قالمه استریسك شاقٔ جواب
راه خطایه کتمه طوررکن ره صواب

آخر خزانه ایرسه کرك نو بهار عمر
ای حق زخم خاری چکر جمله شیخ وشاب

حرف الثاء

یوری جسر مجازیدن عبور ایت
دیلرسك خلوت جانانی عاشق
وجود اقلیمنك مهدیسی سنسن
بقای ذاته ایرمك ایستریسك
خدا دندر بنه هر خیره توفیق

حقیقت منزلینه ایر حضور ایت
کوکلدن جملهٔ اغیاری دور ایت
یتر مستور سن آخر ظهور ایت
فنا وادیلرندن کل مرور ایت
یتر اعمالکه ای دل غرور ایت

حقیقت دلبرینی کوزله حق
یتر میل جنان ومیل حور ایت

ماسوی اصنامنی دیر دلکدن قیل شکست
جلوه کاه دلده شول معشوقه یی کورمز کوزی
سعی ایدوب جام مصفای محبت نوش قیل
ماسوای حق تعالی یی فراموش ایلدی
راه عشقه جملهٔ واربنی صرف ایلر بوکون

کعبهٔ علیای فلك پایه سنی ایتمه پست
نیجه نابینالر اولمشدر انکیچون بت پرست
تا ابد آیلمدی عشقکله هر کیم اولدی مست
هر کیمه برجرعه صوندی ساقیٔ بزم الست
صائمه عاشق اوله بو بازار ایچنده تنك دست

کبج اضافات وقیودی حقله حق اوله کور
نیسنه غم چکمه حق اولمغل خندان هست

شراب عشقه قانمق استریسك
بوغفلتدن اویانمق استریسك
اولنلر اهل توحیدیله دمساز
آچلمز کیمسه یه توحید سر راز
وسیله اولمسیدی اهل توحید
ایریش تحقیقه اولمه اهل تقلید
بولنلر ذوق توحیدی ولیدر
الی کاملرك یسل حق الیدر
درونی جمله دن صویمق کرکدر

یوری وار اهل توحیدك الن طوت
یوری وار اهل توحیدك یولن طوت
ایدرلر عالم لاهوته پرواز
یوری وار اهل توحیدك الن طوت
بیلنمزدی ندر اسرار تفرید
یوری وار اهل توحیدك الن طوت
ایرنلر آکه خلقك افضلیدر
یوری وار اهل توحیدك الن طوت
بوسری حقیا طویمق کرکدر

امام عشقه چون اویمق کرکدر
یوری وار اهل توحیدك الن طوت

کریما عاشقان حضرتکه
ایرشیدر منزل مقصوده آخر
نکاه لطفکه سن ایله مظهر
شول کیم نور ذات پاکك استر
طریق عشق ایچنده کامل اولام

ره وصلك کرم ایله کشاد ایت
صفاوبر دللرینه بر مراد ایت
سرای وصلکی لطف ایله کوستر
جمالکله تجلی ایله شاد ایت
حقیقت کعبه سینه واصل اولام

مقام وصلنه تا نائل اولام
فنا فی اللهی بوحقیه زاد ایت

غم هجران جانانه تحمل ایت تحمل ایت
کیمی کل کبی بندخار کیمی بلبل وش ایلرزار
شب فرقتده غمخوار اول سحرده بلبل زار اول
الکدن کاسه برچاره قالورمیدی دلك پاره

تسلی ایلیوب جانه تحمل ایت تحمل ایت
قولك چونکه دردی وار تحمل ایت تحمل ایت
کل ایچون همدم خار اول تحمل ایت تحمل ایت
یوری صبر ایله بیچاره تحمل ایت تحمل ایت

جکرسه حق غم خنجر اولورسك پاره پاره کر
وروب منصور کبی سر تحمل ایت تحمل ایت

ياعبادالله طلاب النجات
واذكر واذكر اكثيرا دائما
ان اهل الذكر فازوا بالمراد
قد مضت ايام عمرى فى الهوى

جاهدوا فى محوسفساف الصفات
ان ذكر الرب يمحو السيئات
فانظروا آثارهم فى الكائنات
ليت شعرى كيف احوال الممات

ايها الحق تأهب للبقا
انشربت الكأس من ماء الحيات

فقرله فخر ايت استمه دولت
هرنه ديرلرسه قوديسون ايلر
طالب لقمه اولمدى لقمان
ضرب هو يله برج نفسى ياق
آدم معنى اهل عرفاندر

ذلت ايچره در صوفيا عزت
ايلمه حقدن غيريه رغبت
آچ اولان اولدى معدن حكمت
استه اللهدن قدرت وقوت
ايله انلرله دائما صحبت

حقيا كعبه آرزولر سن
وارميدر قلبكده قوى همت

قپوكده برقرار عشق پاكم
نيجه بر كنج غمده درد ناكم
دل وجانم طولوب نور محبت
بتر قهر وجلالك ويردى هيبت

الهى وصلتكله شاد كام ايت
الم طوت واصل كنج مرام ايت
كله آينهٔ قلبه لطافت
جمالكدن نقابى كشف تام ايت

اسركه حق بى فيض عطا قيل
ايچور داروى احسانك دواقيل

بم فضلكده دائم آشنا قيل
كمال اربابنه ايله محبت
ترقى بولمغه حالك مقامك
بتر مفتون آثار اولدك اى دل
بولان الفقر فخرى عزتينى
بوكون اصلاح ايدرسك نفسكى كر

طريق حقده آنى بردوام ايت
ايريشه قلبكه تأثير صحبت
كركدر سنده دائم شكر نعمت
بورى ذات وصفاته ايله همت
كورر بوعزتى دنياده ذلت
اولورسن بر وبولصاحب كرامت

بتر كثرتده سن حق فنا بول
بورى شمدنكرى وار ايله وحدت

نيجه بر درس فتوحات وفصوص ولمعات
الله الدكسه نصوصى بولوب اول مفتاحى
كيمسه يه سرين آچر صانمه كتاب الاسرار
منتظم قيلسه سنى سلسلهٔ نظم سلوك

صوفيا قال ايله هيچ كيمسه بولورمى حالات
آچلور باب حقيقت ايچيلور چوق رشحات
ايتمينجه لب شيرين حكمله كلمات
در منثورك اوله قيمتى فوق الغايات

حقيا لوح معانى اوقيسان اهل بيان
اريشور عين عيانه كور بنور طلعت ذات

ايلمز عاشق اولنلر هوى وهايه التفات
سالكه لايق دكل ذوق وصفايه التفات
حقه عاشق سن اكرچه اى كوكل دعوا ايله
نيجه بر دلبسته سن سن سدره وطوبا يله
حقيا دنيا وعقبا جسرنى ايله عبور

سنده اى دل ايله هركز هوايه التفات
اهل دللر ايتمديلر ماسوايه التفات
آشنالق قيلدك بردم ولى مولا ايله
اهل دللر ايتمديلر ماسوايه التفات
بوفنا واديلرندن ايده كور اول مرور

عاقل ايسك اولمغل عشق خدادن ذره دور
اهل دللر ايتمديلر ماسوايه التفات

هركيمده كه ظاهر اوله معناى محبت
زاهد بيله بم ديرسك اكر حالت عشق
چارهم ندرر ايلمسم عشق ايله سماع
برذره كلور كوشه سنه عرش قونلسه
چوق عاقلى مجنون ايده آخر كوره سن سن

هرحالته غالب كله سوداى محبت
نوش ايله بوكون عشقله صهباى محبت
اوفلندى بوكون جان ودله ناى محبت
اولدكاو درر وسعت صحراى محبت
كرم اولور ايسه حالته ليلاى محبت

نظمك نجب اولسه درربار معانى
جوش ايلدى حق بنه درياى محبت

اكثير عشقك بس بكا دولت
قوت اولدر كيم اوليا نكدر
راحت عشقه واصل اولان دل

پادشاها نه ايتزم منت
بوقدر عالمده اويله بر قوت
ايكى عالمده چكمدى زحمت

نار فرقتده كل اولوب كندى
ايچمين حق ساغر وصلت

سمند طبعکه باقه یول المغه سعی ایت
بوشال بوفکرسوای خدادن ای سالك
نیجه برمنزل تن بکلیه سن محنت ایله
هما کبی یوری بالابه پرکشاد ایله
دم جکرله وضو ایله پاك وطاهر اول

ایرش مقام دله حق بولمغه سعی ایت
غم محبت ایله وار طولمغه سعی ایت
بوخانه‌دن کوچوب اول جانده قالمغه سعی ایت
هوای عشقه دل پاکی صالمغه سعی ایت
نماز دائمی وارسنده قیلمغه سعی ایت

چقارمق استر ایسك کر کهرلرن عشقك
یم درون دله حق طالمغه سعی ایت

طاق مینای فلك لابد اولور برکون شکست
زهربار اولور طعامی عاقبت سیر ایلکل
ذوق بزم عالمك دکمز خماربنه آنك
عاقل وفرزانه ظن ایتدکارك دیوانه‌در

بوبله عالی کنبدك قدری اولور غایتده پست
سفرهٔ جود جهانه عاقل ایسك اورمه دست
عاقل ایسك وارنوش ایت ساغر بزم الست
قانی برهشیار آدم جملهٔ انسان مست

حقیا سرمایه در ارباب عشقه نیتی
هر کیم اول اکسیری بولدی اولدی مغرورهست

انما الدنیا عجوز کافره
من له عین یری فی الباطن
کلنا عربان الامن علیه
دارنا دار البلایا والمحن
رب قلب کان اعمی لایری
رب قلب غایب عن ربه

طلقوها رغبة للآخره
ان للدنیا عیوبا ظاهره
حلة من نور تقوی فاخره
راحة الانسان فیها قاصره
ربنا اجعلنا وجوها ناظره
لیس یدری ماالقلوب الحاضره

لاتکن مغبونا ای حق حذار
رب صفقات من عبد خاسره

حرف الثاء

ایلمه سر قدردن واربحث
هرتصرف خالقکدر چونکه هب
مبتلای اعتراض اولدی ملك

ایله اول نکته دن اظهار بحث
اولدی بیل اهل فنایه عار بحث
آدم ایچون ایتمه سن تکرار بحث

ای عجب بیلسم ندر اصلی آنك
زید وعمرو یله جدلدن فارغ اول

یار بحث ایلر بوکون اغیار بحث
صوفیا وار ایلکل انکار بحث

آغز که مهر سکوت اور حقیا
اهل دلدن ایتمدی دیار بحث

ریادر حقدن ای دل دائما دور اولمغه باعث
بودنیا مزرع عقبی اولوبدر چونکه سعی ایله
نیجه بر قیل وقال مدرسه انصافه کل شمدی
تجلی ایلدیسه سر که نور قدم ای دل

یوری اثبات وحدت قیل کیدوب ثانی ایله ثالث
وجودك دانه‌سن طرح ایله اول اللهیچون حارث
لدنی علمن اوکرن انبیایه اوله کور وارث
کیدوب بوظلمت عنصرندر فهم ایلدك حادث

یوری تحقیق ایمان ایلیوب ایله یمین حق
سوای حق طرح ایت تا ابد وار اولمغل حانث

غرور دلدر ر پابند پندار اولمغه باعث
صاقن دمساز اهل غفلت اوله بزم دنیاده
قالوردی پستر غفلتده دائم بیخبر عاشق
بنه حسن ازلدر عندلیبه باعث فریاد

ریای ناسزادر اهل انکار اولمغه باعث
که زیرا همنشین بد در رخوار اولمغه باعث
ولی دست عنایت اولدی بیدار اولمغه باعث
نه انکه کلستانده کل اوله زار اولمغه باعث

حقیقت شمسنك بر پرتویدر حقیا جمله
جهان خلقی بوکونه غرق انوار اولمغه باعث

حرف الجیم

بازار عشق ایچنده بوکون زهده یوق رواج
وارعاقل ایسك سنده براوز که تجارت ایت
قیلدی احاطه ظلمت عنصر وجودکی
طوغدی حقیقت اهلنه براوز که نور پاك

واریسه قانلو یاش کنورای خواجه کوزك آج
عشقك غناسی کلمز بسه کتمز احتیاج
باق شمس حقدن عالم جان ایچره برسراج
شولدمکه ایتدی جسمله جان آنده ازدواج

صحت دیلرسك ایله طبیبه مراجعت
درد درونه ایلیه کور حقیا علاج

وفا استرسك اللهدن بوکون جور جفادن کچ
ولا بیکانه‌لرله آشنا اولمق سکا دوشمز
سنك کبی هزارك بغرینه خار اولدی بوکلشن
ایرشمك ایسترسك منزل مقصوده‌سن آخر

صفا امید ایدرسك عشرت وذوق وصفادن کچ
کسل بیکانه‌دن مولادن آیری آشنادن کچ
تعلق ایلمه هرکز بودهر بیوفادن کچ
طریق اولیایی کوزله جسر ماسوادن کچ

مریدعشق ایسک ترک ارادت ایله ای صوفی
وجودک محو کل قبل فنادن کچ بقادن کچ

الک عرش برینه ایرسه حق اولمغل مغرور
اوادنی مرکزین کوزله مقام منتهادن کچ

حرف الحاء

هر نه دکلو زاهد اولسک بو کون اهل صلاح
سو بلسه ارباب دل هر بر نفسدن جان طوغار
قبضهٔ دست جلال حقده منکرلر قالوب
طائر قدسی کبی پروازنه کوز ایرمدی

دوشمیجه عشقه بولمزسک بنه یارین فلاح
ظلمت غم محو اولور اول دمده مانند صباح
بولمدیلر ذرجه نور خدادن انشراح
شولکه آچدی عشق وشوق سیرنه ایکی جناح

رخصته الدانمه حق کیر عزیمت یولنه
عشقدن محروم ایدر بلمزلری زهد مباح

عنایت ایلسه فتاح آچلسه باب روح
تجلی استریسک صبحگاه بیدار اول
سنک دلکده طلب بو قدر ای کشی بو خسه
بو سره جذبه ایله واصل اولور کامللر

ایرردی عالم سردن درون قلبه فتوح
اودمده ساقیٔ حقدن ایررد ماغه صبوح
بصیرتک وار ایسه اشته باب حق مفتوح
با قلسه سعیله یتمز حقیقت عمر نوح

فیوض روح قدس حق ایتسه امداد
بو دکلی لطف معانی ندن ایدردی سنوح

حرف الخاء

اولدی قلبم عشقک ایله ایکی شاخ
نعرهٔ سرمست جام عشقله
عرش مقصوده ایرشمکدر هنر
استینلر عالم سره سلوک

چشممه تنک اولدی بو صحن فراخ
کنبد مینایه طولمشدر صراخ
اسمم عالی سرا زر نقش کاخ
بولسون اول چشم وجاندن انسلاخ

مظهر حق اولدیغیچون پیرلر
حق سوزه حق طوتر جاندن صماخ

درون عاشق صادقده بولسه عشق رسوخ
مرید قوت ایله طفله بکزر ای سالک
سرای وصله کیررصائمه هردنی کستاخ
ریاضت ایله بکدن کسل خدایه ایرش

نه عار قالور نه ناموس هب اولور منسوخ
بصیرت اهلنه دیوار حکم اولدی شیوخ
اوسمته یول بوله مز حاصلی بو کون هر شوخ
نیجه بر قید غم ثوب وشراب ومطبوخ

حق دنیا واکا طالب اولنلر مثلی
فی الحقیقه برالای کلب ولاشهٔ منفوخ

حرف الدال

عالملری نور ایلدی دیدار محمد
اصداف ازلدن بته بر دریتیمی
هر برکلنک رایحه سی عالمی طوتدی
افتاده لره دسترس اولدی کرمندن
عاجزلره هردمده شفاعتله سنددر

بلبللری زار ایلدی رخسار محمد
عاشقلره عرض ایلدی بازار محمد
فریاده کتوردی دلی کلزار محمد
هر باربو در اهل دله کار محمد
قدرتله یاپلدی بلی دیوار محمد

غم چکمه بو کون جملهٔ اغیار خدادن
حق اوله بلد کسه اکر یار محمد

کورنه اسم اعظم اولمشدر وجود
صورتا فلسک نظر بر قطره در
ثم وجه اللهه بر آیینه در
فی الحقیقه صورت رحمن ایکن
دیدهٔ حق بینله آیا نه باق

اوزکه سر مبهم اولمشدر وجود
معنیده اما یم اولمشدر وجود
ای عجب جام جم اولمشدر وجود
ظاهرا بر آدم اولمشدر وجود
زی کلام محکم اولمشدر وجود

حقیسا کتم ایلمک ممکن دکل
دست وکوش ودیدم اولمشدر وجود

ولا آیینهٔ عالمنما در حلقهٔ توحید
دکلدر نور وحدت نقطه وش اول دوردن خارج
سزادر اهل انکار اولسه کردن پیچ ذکر الله

جلابخش دل اهل صفادر حلقهٔ توحید
محیط سر ذات کبریادر حلقهٔ توحید
که زرا طوق سیم اولیادر حلقهٔ توحید

نکین دلده دائم ذکر وفکری حق نقش ایله
مدار وصلت ذات خدادر حلقهٔ توحید

کوکل تختنده سلطان اولدی توحید
زمین وآسمانه صغمز ایکن
ایرشمز عقل کل کنهینه آنک
اولور دلمرده لر آنکله زنده
قومز بر ذره دلده شک وانکار

شه اقلیم عرفان اولدی توحید
سرای دلده مهمان اولدی توحید
بلنمز سر پنهان اولدی توحید
قو عاشقلره جان اولدی توحید
آنکیچون دین وایمان اولدی توحید

وجودك قطره سن محو ایله حق
عجب دریای عمان اولدی توحید

یامن ادار دائرة الجود و الوجود
فرقت شبنده بویله قومه بستهٔ الم
یوق سندن اوزکه حالیمزه رحم ایدر بزم
دست اجل یقه‌مزی چاك ایلر عاقبت

اجعل توجهنا الی مرکز الشهود
ابسط یدی نوالك ثم ارفع القیود
انت الرحیم والکرم منك یاودود
یسر لنا بلطفك فی الجنه الخلود

یارب حریم وصلتی حقیه قیل نصیب
هجرته التی هی بالرکع السجود

یاالهی ذره‌لر مهرکله بولمشدر وجود
کبریای لن ترانیدن نقاب اوردك یتر
یوزسوروب درکاهکه فانی اولنلرجمله دن
جذبهٔ عشقکله آسان ایت سلوکن عاشقك

قطره‌لر هب سندن المشدرنمی ای بحر جود
فیض انوار جمال ایت ایده‌لم ذاتك شهود
قیلدیلر انلرسکا ظاهرده باطنده سجود
ایرکورن سنسن سکاسن دستکیر اول یاودود

فیض اقدسدن شولر کیم بولمدی نشوونما
حقیا بازارعرفانده اکا یوق ذره سود

دورذکره کرمین اهل عناد
فیض فیاض ازل اکسك دکل
جد بنفس جد بقلب جد بروح
دست حقدن ایچ شراب وصلتی
زاهدا توحیده کل توحیده کل

سمت وصله بولمدی حقدن رشاد
مارزق العارفین من نفاد
خذ بسر الله واقطع کل واد
مست ومدهوش اول الی یوم التناد
بو قدرر بازار عشق ایچره کساد

حقه تسلیم ایلدم سررشته‌یی
بوله کیردم حقیا والله هاد

ای کوکل سیرتدر اولان بو صورتدن مراد
دولت دنیایه یوقدر رغبتی عاشقلرك
غرقهٔ محو وفنا اول ترك ایدوب انلتی
واصل درکاه رب العالمین اولمقدرر
مبتلای درد عشق اول جدوجهد ایت ای کوکل

آشنای معرفت اولمقدر القتدن مراد
کیمیای عشق ایمش عالمده دولتدن مراد
بر در یکتایه ایرمکدر حقیقتدن مراد
مرشد کامل ایله عالمده صحبتدن مراد
بو کوکل دردن قرا نمقدر بو صحتدن مراد

حقیا سودای خام ماسوادن فارغ اول
ماسوای حقی ترك ایتمکدر عفتدن مراد

قل من یدعوا الی الله الاحد
انما الدنیا مکان الابتلاء
ان اردت رؤیة نور الجمال
تب الی الله الغیوب المنتقم
ان نور الحق یذهب بالظلام

جلّ من یهدی الی الحق الصمد
فاستعن بالله فی دفع الکمد
فامح نقش الغیر من لوح الخلد
ایها المغرور مت قبل اللحد
لیت یوما ترتجی منه المدد

ایها الحق الی من تلتجی
مالك مما سوی الله سند

همیشه خالك مذلتده یانور اهل شهود
کیمیسی اهل جلال وکیمیسی اهل جمال
جهانه رغبت ایدوب جنت امیدین ایتمه
شولار که اولدی جهانده صنم پرست هوا
مکر که عشق ایمش ای دل مفید عالمده

باقیلسه ذره‌جه یوقدر کوکالرنده وجود
طریق حقده درر فی الحقیقه هر موجود
ایکی جهان دکلدر خدا وررمقصود
ید جلالله درکاهدن اولدیلر مردود
بو سوقه کرمین آدم نتیجه ایتمز سود

نیاز حضرتله حقیا سحرخیز اول
همیشه جان وکوکلدن همان دی یامعبود

بحمدالله رسید انجام را این تحفهٔ مقبول
بحمدی یافت آرایش بتصحیح وتحریری
بسان خط خوبان باغیارین کرد کرداکرد
چو اتمامش میسر شد تأمل کردمش تاریخ

زدست من قلم درنسخ اوشد سرووش آزاد
تفرج هرکه میکرد دجمالش میشود دلشاد
رخ کلکونهٔ اوراحواشی حسن و بهجت داد
بدقت حقیا بیتی همان ازخاطرمن زاد

درآندم شاهدیٔ من که ازرویش نقاب انداخت
زکه میکن بکل چون درکلستان ازنظرافتاد

﴿ حرف الذال ﴾

بزم عالمده دیلرسك آب کوثردن لذیذ
فیض حقدن اهل دل کفتاره کلسه طوطی وار
اهل عشقك درد له برکره آه وناله‌سی
درد وغم مهر ومحبت قلب عشاقه کلور

شربت عرفان اولو بدر شهد وشکردن لذیذ
بوقدرر عالمده اصلا بیل اوسوزدن لذیذ
دللر بنه بیل کلور قند مکرردن لذیذ
خوان الوان ملوکه سك پروردن لذیذ

عشقله حق ایچنلر قلبنك خونابه سن
بولدیلر ذوقنی آنك شیرهٔ تردن لذیذ

حق بولنده مرشد ایله اتحاذ
کلدی بزم عشقه جمله اهل دل
اهل درده جمله سی یکساندر
بر عجب تأثیری وار در عاشقك
کیمسی نار جهنمدن قچر

سالك حقه کرك ملجأ ملاذ
اولدی اول مجلسدن اهل زهد شاذ
زهر له سکر له ایلر التذاذ
کوه پولاده ایدر آهی نفاذ
کیمسی جندن ایلر العیاذ

ذاتکی ایله میسر حقیه
ایکی عالمدن کچور یا مستعاذ

حرف الراء

ندر اذان واقامت خدایه دعوتدر
فوایح صمدی روز شب هبوب ایلر
حقیقت اوزره ندر بیل توجه قبله
شودمکه ایلیه تکبیر خدایه ال کوتوروب
کوکلده اولمسه صدق وصداقت ای سالك
ندرر کوع وسجودك حقیقتی فهم ایت
قیام وقعده ایدر جمله فرقه ایما
ندر سلام یمین ویساره بیلدکمی
شولر که تزکیهٔ نفسی ایلدی اهمال
اکرچه چوقدر زای دل شرائط ظاهر
خدایه ایلیه کور وار توجهی حق
کیمسی فرض وکیمی واجب وکیمی مندوب

توجه احدیدر نماز وصلتدر
نماز اکا تعرضه براوزکه هیئتدر
بوماسوادن آکوب کوکلی میلی حضرتدر
مقارن اولان اکا دلده صدق نیتدر
اونمازك صوکی آخر سکا ندامتدر
خدا بولنده دمادم فنا وذلتدر
کرملك وهم ملکونه ایکی اشارتدر
که یعنی بوصول وصاغك صوکی سلامتدر
نه نمازی نمازونه آبدستی آبدستدر
حضور قلب حقیقتده وجه صحتدر
ایدر نماز ونیاز کیمکه اهل سنتدر
بولر نتیجه سی هب خالقه هدایتدر

کیمسی فعل وکیمسی صفت کیمی ذاته
باقلسه نفس الامرده اکا دلالتدر

ای کوکل آرایش دهردنیدن قیل کذر
برسفردر راه حق کیم راحتی اولمز آنك
نازکانه حق بولینه کیمکه ایلرسه سلوك

راه موته عاقبت عریان ایلرسن سفر
انکیچون دیدی سالکلر اکا قطعه سقر
عاقبت بولده قالور بولمز مرادینه ظفر

بو سفر نازکلره اولدی حرام ای پاکدل
چونکه سالکسن رهحقه جلاو برقلبکه

کیم بو یولده ابتدا قومق کرکدر جان وسر
صیقل توحید ایله کتسون درونکدن کدر

حقیا عشقك یولی آساندر صانمه بوکون
عاشق صادقلر اشبو یولده محنتلر چکر

برعجب سوداده یم کیم بلزم سودا ندر
جمله سی اهل نظر یانندهبردر ای کوکل
دلفریب عالم صغری اولان کونه نظر
اولقدر غرق یم دریای توحید اولدیکیم
طالب حق اولنه عرض ایله کونینی وار

عاشق ومعشوق کیمدر عشق بی پرواندر
ظاهر باطن ندر پنهان وپیدا ندر
بیلدی هرکز حقیقت عالم کبرا ندر
عارف اولان بیلدی اثبات واستثناندر
کیم آنك یاننده بو دنیا ندر عقبا ندر

حقیا نفی ایلدکسه دلدن اغیار حق
یاری بولدك سری بیلدك اکلادك الاندر

نور حق ظاهر ایکن کورخلق اکا برهان آرر
قطره ده بحر محیطك کورمین امواجنی
نیجه لر درمانی ویرمش وردعشقك بولینه
نور ذات پاك حقك طالبی کیابدر

نفسنی بیلمز انکیچون دائما رجحان آرر
نشئه دار فیض مولی اولمیوب عمان آرار
نیجه لر درد درونه دمبدم درمان آرار
اکثری عابدلرك حوری دیلر غلمان آرار

نیلسون ذوق جنانی حقیا ارباب دل
عاشق صادق اولنلر جانله جانان آرار

ایچنلر بزم عشقك جرعه سن صهبابی نیلرلر
بوکونکی سدرهٔ فیضکدن اولسه میوه چین عشاق
ترکیب عناصردن یوری توحیدی فهم ایله
بو حقیقت بیلسك علم ایله بحر اولسك دکل نافع

جکر پرداغ اولنلر لالهٔ حمرایی نیلرلر
یارنکی منتها قدوعد اولان طوبایی نیلرلر
مجرد دلده کی شول لفظ بی معنایی نیلرلر
درشهوار چیقمز برقوری دریایی نیلرلر

پرهمت کشاد اول حق سیرجای بیجا افیل
شکسته بال مرغ عالم ادنای نیلرلر

ندرا کسیردرسك صحبت ارباب عرفاندر
کوکل برصاف کوهردر که هرکز بسمان طوتمز
علم دریای کوهر ریز عرفاندر ولی ای دل
حبات نو بولوبدر جسم وجانم نار دن آسا

نکاه فیض پاش دیدهٔ بینای پیراندر
اکرچه جسم بیماری طوتن بررشتهٔ جاندر
حقیقت استه کیم اول بردر نایاب عماندر
نسیم نوبهار الحق بوکون انفاس رحماندر

اولوالابصار اولوب حق کچنلر برزخ تندن
کوررلر حشری بونده برقورلمش اوز که دیواندر

شول کوکالر کیم بوکون یار یله خلوت بولدیلر
اکلینلر رمزنی الفقر فخری سنك دلا
کبر ایله شیطان اولدی عاقبت مردود حق
بولدیلر راه حقه اهتدا ارباب زهد

کثرت ایچره وحدت و وحدتده کثرت بولدیلر
کنت کنزك مخزنندن اوز که دولت بولدیلر
سجده ایله کورملکلر بونجه رفعت بولدیلر
اهل عشقك هر بری مولایه وصلت بولدیلر

حقیا سر منزل مقصوده ایرشمز دیمه
بیردن شول کیمسه لر کیم عالی همت بولدیلر

بزم دنیاده بزم آغزیمز آچدرمدیلر
هر کسك منزل مقصوده ایرشدی راهی
غیریلر سورمه ده درکلشن عشرتده صفا
زشت رویان بلا اوستمزه حمله صالوب

برایچم صوبی دریغ ایلدیلر ویرمدیلر
بزی یولده قودیلر منزله ایرکورمدیلر
بز پریشانی قویوب برکلیمز ویرمدیلر
ایسدر باشمزه کوزیمزه اورمدیلر

حقیا روز ازل قسمتنه راضی اول
اکا شکر ایت که خدادن سنی آیرمدیلر

کیدرکلمز کوکل مرآتنه غمدن مجلادر
بوکون برنقطه نك فهمندن عاجز قالدیلر عالم
لدنی علمنك ذوقن بوری قال اهلنه صورمه
رون عاشقه کیرسنده سیرابت نیدوکن وسعت
قلانلر زهدله نورخدایی کورمدی آخر

بولانمز اشبودر یاغل وغشدن هب مبرادر
بوکا عقل معاش ایرمز عجب اوز که معمادر
بومشرب اوزکه مشربدر بو معنا اوزکه معنادر
کانك تنکین فضاسی ای کوکل صحرای دنیادر
نه بیلسون یوسفی کیمدر شو کیم دنیاده اعمادر

جهانی ویرسه لر برحبه یه حق نظر قیلمز
شونك کیم آدم کامل اولوب مقصودی مولادر

جلال ذاته ایرنلر جماله مظهر اولور
فنای ذاتله حقدن بقا بولان دللر
بو زهر عالم ناسوتی نوش ایدن عاشق
نیجه کون دوشدی ایسه تنکنای هجرانه

زلال وصلی ایچنلر کماله مظهر اولور
بوقال وقیلی کچر اوز که حاله مظهر اولور
ملکوته ایرشور صاف باله مظهر اولور
کیده رك عاشق بیدل وصاله مظهر اولور

کیمه که لطفله قهری خدانك اولمدی بر
جهانده حقی اوچوق چوق ملاله مظهر اولور

راه حقده خاك اولور درویشلر
بلبل شوریده وش کاه زار ایدر
کوش ایدوب فردا الی الله امرنی
راه عشق ایچره اولوب ثابت قدم
ماسوایی حق ایچون برزره جه

صوکبی هم پاك اولور درویشلر
کل کبی کاه چاك اولور درویشلر
روز وشب چالاك اولور درویشلر
طعنه دن بی باك اولور درویشلر
صانمه کیم غمناك اولور درویشلر

حقیا الهام حقدن فیض آلوب
سر ارسلناك اولور درویشلر

علم الاسما سنك شانکده در
قلب پاکك عین بیت اللهدر
سن حقیقت کعبه سیسن ای کوکل
دستکه کیرسون بوکون چوکان حق

جنت المأوی سنك جانکده در
عرش وکرسی جمله یانکده در
کعبه دائم کزلی سر انکده در
کوعشقی اورکه میدانکده در

اون سکز بیك عالم ایچره نه که وار
حقیا شاد اول که عرفانکده در

نیجه بردار و نیجه بردیار
ایشی برك ایله ترك شرك ایله
کر کوزك وار بسه خدایی کوزت
سر نور محمده ایرش

نیجه بریار و نیجه براغیار
ترکی ترك ایله فانی اول ای یار
سنده کور کوزدوکن اولوالابصار
قالمه ظلمتده آچ کوزك زنهار

عکس ایده نور خدا ای حقی
پاك دل اول جهانده آینه وار

چون سنك فیضك بوکون دریای ایلر شرمسار
برتجلی آینه قیلدك برآوج طپراغی
موج خیز اولسه نوله دریای لطفك عاشقه
برتجلی ایله کیم حیرانك اولسون جان ودل

قطره احسانه لایق بنده کی اینسك نه وار
چهره سنده ظاهر اولدی صورت حق آشکار
غرقه احسانك اولمشدر صدف وش هرکه وار
قالمسون برذره محو اولسون غم دار ودیار

حقی نیچاره یه سندن ایرشسون چاره لر
یاالهی مرکز عشقکده ایله برقرار

سنسن ای دل آدم معنی که عرفان سنده در
بو وجود اقلیمنك سلطانی سنسن جمله هپ

علم الاسماده تعلیم اولنان شان سنده در
تخت تسخیر کده در مهر سلیمان سنده در

شول امانت کیم ویرلشدر حقیقت آدمه
نسخهٔ ام الکتاب اولسك بجمبی ای کوکل

بر دریکتا در اول دره عمان سنده در
سوره وآیات قرآن سرفرقان سنده در

طوته لم حقی حقیقتده کمالات اهلیسن
طاهر اباقلك ولی ▪ بجرم وعصیان سنده در

خواب غفلت نیجه بر بیدار اولمق وقتیدر
بچمدن بوروزکار اول بهارعمری کور
هر زمان ایام دهر اولمز مساعد آدمه
تابکی زهد ور یاوار اولمغل حقدن جدا

هر سحر بلبل کبی پر زار اولمق وقتیدر
بر کل بیخار ایچون غمخوار اولمق وقتیدر
غفلتی قواشبو کون هشیار اولمق وقتیدر
دردله بر عاشق دیدار اولمق وقتیدر

حقیا طوطئ جان پروازایدر بر کون صاقن
سو یله عرفاندن که پر کفتار اولمق وقتدر

عاشقك دردینه درمان درد مند اولمقده در
شمع ذات حقدن اولمق استریسك باخبر
عشق لیلا یله مجنون اولدی قیس اما کمال
کنت کنزك طلسمن فتح اتمکه برچاره بول

سرووش آزاده اولمق عشقه بند اولمقده در
اول خبر ای بیخبر پروانه وش یانمقده در
جام وصلن نوش ایدوب دلدارك او صلنمقده در
چاره سی اول دولتك بیل دست اهل حقده در

حقیا قالوا بلی دن دو نمه بر حالیله وار
حقه وصلت شول ازل پیمانه طورمقده در

کورنلر وجه یاری عالم اغیاره باقمزلر
اولنلر دائما سرمست عشق لم یزل بونده
نه دنیایه ایدر رغبت نه عقبایه قیلور منت
بولورلر دولتی بو قلقده دائم راه عشق ایچر

بولنلر صحبت شاهی در و دیواره باقمزلر
قررلر شیشهٔ ناموسی اصلا عاره باقمزلر
حقیقت بولنه کیرمشلر آغ و قاره باقمزلر
فنا اهلی اولنلر ذره دکلو واره باقمزلر

جمال ثم وجه اللهی حق کوزلین عشاق
بو دار ایچره خدادن غیری بر دیاره باقمزلر

همتی بالا بلندك قلبی عرش الله اولور
عالم حق الیقینه عزم ایدن اهل سلوك
هر کیمك کلك ازل رسم ایتدی عشق قلبنه
زاهدا عیب ایله خاك ایچره کورسك عاشقی

منزل ومأواسی دائم اول او اودر کاه اولور
قاب قوسین او ادنی اکاسیرانکاه اولور
نسخهٔ علم لدندن اوقو یوب آکاه اولور
کیم کدالر عاقبت اول ذلت ایله شاه اولور

بر کل بیخار ایچون بلبل کبی فریاده کل
حقیا کاری بو کون ارباب عشقك آه اولور

وجهك عیان کورن کشی شول ماه تاباندن کچر
کیدوب غمی جان وتنك قلبی طولر عشقك سنك
سالك اولان طوغری بوله لابد ایر بشورمنزله
کامللر ایزین ازلین دوستایلر نیجه اوزلین

فریاد اولور دائم ایشی سیر کلستاندن کچر
آقر کوزی یاشی آنك تا بحر عماندن کچر
شول کسه کیم حق بوله حور وغلماندن کچر
معشوقی دائم کوزلین هر دورلی سیراندن کچر

عاشق اولان یارین بولور دردینه درمان قیلور
کیم طالب جانان اولور حق بو کون جاندن کچر

یاد ایله خدا اسمن مذکور اوله سن مذکور
دل کعبه سنی روشن قیل نور حقیقتله
ذکر ایله حق هردم کل دائره یه آدم
اشیایه تجلیسی حقك قتی ظاهردر

سر کده صفا بتسون مسرور اوله سن مسرور
روحانیلره بیت معمور اوله سن معمور
ظاهرده باطنده مبرور اوله سن مبرور
آچ دیده کی روشن قیل پور نور اوله سن پور نور

حق دلکی صاف ایت کیم غیریدن انصاف ایت
آیینهٔ وحدتده منظور اوله سن منظور

قصر عرفانه بو کون کیرمکه انسان استر
عالم ترکه دوشوب فارغ وآزاده لکه
زاهدا قلبکی صاف ایله قویوب انکاری
بویله در تا ازلی قسمت مولی خلقه

بلی انسان دیمکه کیشیده عرفان استر
ابن ادهم کبی عشق ایلته سلطان استر
جنت عشقه دخول ایتمکه ایمان استر
کیمی غلمانی دیلر کیمسی رحمان استر

مس حالك زر خالص کبی اولمق حق
نظر اهلی نظر همت پیران استر

خدمت ایت بر عارفه وار رتبهٔ علیایه ایر
کیر طریقت کلشنینه ورد بی همتایه ایر
جمله اسمادن مراد اولان مسمادر بکم
بو نقوش کوندن مقصود معنادر بکم
تیغ غیرتله ایدوب نفسك بقاسن چاك چاك
کل طریق اربابنك بولنده اول عشقیله خاك
عاشق صادق اولنلر ماسوایی ترك ایدر
بو فناواد یلرین ای دل سلوك اهلی نیدر
هر نه دکلو وصف ایدر رسم حقیا حقدر طریق

همتی بالا بلند ایت عالم بالایه ایر
کل طریق جلوتیدن منزل معنایه ایر
معرفتدن بیل غرض فتح معمادر بکم
کل طریق جلوتیدن منزل معنایه ایر
دست همتله سرای قلبکی وارایله پاك
کل طریق جلوتیدن منزل معنایه ایر
کعبهٔ مقصوده عزم ایدوب کیجه کوندز کیدر
کل طریق جلوتیدن منزل معنایه ایر
هر طریق حقده واردر لاجرم نعم الرفیق

بیریده‌آنك طریق جلوتیدر ای صدیق
کل طریق جلوتیدن منزل معنایه ایر

یازسك نیجه مجموعه بهی حق بری وار
دریایی دلك موجنــه ایله نظری سن
باقی قالور عالمــده بکم اولمز اوبیانکیم

تحریر ایدر البته انك کیم هنزی وار
هر بحر صفانك نیجه یوزبیك کهری وار
اردنجه آنك برنیجه ممدوح اثری وار

حق نجب اولسه کشاد عقدهٔ طبعك
هب بویله اولورا کا کم شدنظری وار

عاشقك دمع ودمی لؤلؤایله یاقوت اولور
سورچیقارو بردل وجاندن نقوش عالمی
قنغی جانه نور حقدن کیم سکینت ایریشه
دست قهری دکسون بر کیمسه یه بالله کیم

ذکری وفکری آدمی قلبینه کو یاقوت اولور
ماسوی صورتلری ارباب عشقه بوت اولور
جسمی بر صندوقه وش آخر اکا تابوت اولور
ابتلا جاهنه دوشمش اولده برهاروت اولور

حقیــا لاهوته پرواز ایله قدسیلر کبی
وای اکا کیم پای بندی عالم ناسوت اولور

یاالهی بنده‌دن اکسك دکل جرم وقصور
مبتلای درد عصیانی قپو کدن قیله دور
کریه‌دن خونابهٔ دلدن سرا السم وضو
وعدهٔ لطف ایلیوب چونکیم دیدك لاتقنطوا
حقٔ بیچاره یه لطفکله یارب قیل نظر

ربنــا اغفر للعصــاة انك انت الغفور
ربنــا اغفر للعصــاة انك انت الغفور
صدقله دوندرمدم محراب ذات پاکه رو
ربنــا اغفر للعصــاة انك انت الغفور
قالمیــه آیینــهٔ قلبنــده برذره کدر

محوایدوب ذنب وجودین ماسوی میلن کیدر
ربنــا اغفر للعصــاة انك انت الغفور

کل بوکون عطار اولوب هر واربکی یغمایه ویر
دردعشق ایله جکر خون اول بوکون میدانده
خلقی بر خرقهٔ پشمینه یه ایرکن دکش
نیلیوب نتسك کرك دنیامتاعن ای کشی
بوفنا کلزار بنك یوقدر بقاسی عاقبت

جانکی منصور کبی اوزکه برسودایه ویر
غرقهٔ سیلاب عشق اول وارلغك دریایه ویر
زهدی عشقه حاصلی فتوایی وار تقوایه ویر
جسمکی عقبایه جانکی حضرت مولایه ویر
عند لیبا اشبوخاری درد بی همتایه ویر

حقیا عشقدن نصیب الدکسه عرفاندن خبر
لفظ وصوت وحرفی جمله وار یوری معنایه ویر

قنده باقسم کوزیمه صورت رحمان کورینور
قطرده جلوه اولور ظاهر اولوب بحر محیط
ظاهر اولسه نظر اهل دله سر خدا
نور انواره در ارباب کمالك نظری
عاشقك هر کیجه‌سی لیلهٔ معراج اولدی

عاشقم عاشق اولان جانلره جانان کورینور
ذره‌لردن بر عجب مهر درخشان کورینور
کل یوم وزمان هوفی شان کورینور
صانمه کیم کوزلرینه حور وغلمان کورینور
بلکه هر بردمنه برنیجه سیران کورینور

کرچك عاشق اولانك حق نشان واردر
لطف وقهر ازلی آنلره یکسان کورینور

زاهدا کل مکتب عرفانه کیر
اول بوکون اولمزدن اوك کندك قار
مال وملك وسلطنت یوکدرفو
لن تنــالوا البر حــتی تنفــقوا
بندتنده حبس اولور شول بندین
حق بولمز بولــد یغن ییوب کین
نفســنه ایدن غزای حقیــا

شول لدنی علمك ذوقنــه ایر
حق یولنده جان وباش ومالی ویر
وارلغکدندر بوجمله کفت وکو
حق یولنده جان وباش ومالی ویر
بوقلــغه ایرمز ســوایه عم بین
حق یولنده جان وباش ومالی ویر
جاننه ایردی فتوح کبریا

بویله کلدی انبیــا واولیــا
سنده حق یولنده جان وباشی ویر

ای کوکل کل سودادن ایله حذر
نفســدر ساکه ییل اشد برزخ
آچه کور کوزلریکی ایرکندن
نیجــه بازار حقــه رائج اوله

قالمه بر زخده ایله انی کذر
دی قــل الله ثم نفسك ذر
ایده کور وار جــال حقه نظر
حال دل اولمســه مثــال ذر

حق حقیجو اولان اولور ثابت
میل ایدن ماسوایه طورمه کزر

عارفا برقاچ سوءالم وار ایشت الآن ندر
تخت اوروب بر بحر بی پایان ایچنده شاه وار
جامدن برقبه واول قبه پراجزای ریك
دورت جسره لابدایلر عبور اول سالکون
سویله کر فیض الدکسه دایهٔ قدسدن

قطره‌ده دریا وهر برذره‌ده رخشان ندر
بی رعیت حکم ایدن سلطان ندر دیوان ندر
صورت خشخاشه بکزر آنده کی الوان ندر
یعنی بکرمی سکزمنزل لجن انسان ندر
ییرو کوکی غرق ایدن بحر لبنده قان ندر

اناكث سن اناسیسن اول سنك دایه کدرر
کوکب دری کبی سندن طوغان اوغلان ندر
اون سکز بیك عالمك اون ایکی بیك قاپوسنه
دست اوران مفتاح وآنده اون ایکی دندان ندر
کیمدر شول طفل فرعون زمان موسی کبی
یادهان ایچره ید وکی اخکر دنیران ندر
جمله اشجار وچمن شعله فروز حق ایکن
برشجردن نالهٔ انی انا الرحمن ندر
سیرایدرکن یوسف صاحب جمالی رو برو
چشم یعقوبه کورینن پردهٔ کنعان ندر
سویلسون تحقیقنی کروارایسه اهل نظر
حسن پاك یوسفه آرایش اولان آن ندر
عالم ومعلوم وعلمك جمله سی برنور ایکن
اعتقاد خلق ایکی پس کفر ایله ایمان ندر
هر دودستی بستهٔ اشکال والوان کوربنور
شول خیال ظل دنیلن لعبت دوران ندر
نیجه یوز بیك وجهله صورت ویروب عالمه
کل یوم هو فی شأن دنیلن شان ندر
بو زمین وآسمان واول ملك اشبو بشر
بوقری وشهرو بونجه اعظم بلدان ندر
کرفدای جان وسر قیلدکسه راه حقده سن
شول ذبیحك بولنه ذبح اولنان قربان ندر
ربع مسکون ایچره درت مصحفدرای دل اوقنان
کاشف وشاهد معاین شول محقق جان ندر
مهدی آخر زمانسن سویله سنده ای امام
اون ایکی محراب ایچنده اوقنان قران ندر
کرچه بیلدك حضرت قرآنی اما بیلدك
لفظ وصوت وحرفسز عالمده کی فرقان ندر
مصحف حسنك تلاوت ایلین و یرسون خبر
شول کلام اللهی جامع حضرت عثمان ندر

حقیا چو قدر سؤالم شمدیلك اما هله
بو یکرمینك جوابن کوره لم یاران ندر

ذره لرده آفتاب وحدت مولایی کور
قطره لرده دیدهٔ حق بین ایله دریایی کور
واریسه قلبکده انوار تجلیدن اثر
هر درخت صنعه باق بر دفتر معنایی کور
واریسه نور بصیرت سنده ای صاحب نظر
ذره لردن آل کوزك مهر جهان آرایی کور
وار یوری سرمست جام غفلت اولمقدن صاقن
ساقیٔ بزم ازلدن ایدوك صهبایی کور

سیر عرش وکرسیدن کچ اوج اوادنایه ایر
پست همت اولمه حق مطلب اعلایی کور

کوکل بر جنت واول جنت ایچره عشق حور یدر
تجلی ایلین اهل دله اول حوری نور یدر
حقیقتده قو اشیا اکرچه حقه واصلدر
یاقلسه عالم ملکه ولی فرقت ضرور یدر
بو کون نوش ایده کور جام مصفایی معانیدن
یارنکی وعد اولان جنت مجرد ذوق صوریدر
سوار اولان سمند محوه لابد منزله ایردی
کذر براباعث دوریٔ دل وارلق ظهوریدر

(تراش)

تراش ایت لوح دلدن رسم غیری قیل وقالی قو
علم برنقطه در اول نقطه نك عالم سطوریدر
یانو بدر مجمر عالمده تاب عشقله عشاق
چیقان دود کبود آه آنك ای دل بخوریدر
روادر زاهد بیدل بم هجرانه غرق اولسه
او کردابه صالان آنی بنه بادغروریدر
و یرسه حلقهٔ عشاقه طعن وجرحله رخنه
اورخنه اهل انکارك بنه کندی قصوریدر

حصول عقل فعاله بوکون یوق حاجت ومنت
بحمدالله ای حق هله علمك حضوریدر

کوز یمك یاشنه غرق اولدی بو کون دریالر
آشنالق خبرن بوندن آلور دانالر
مظهر تاب تجلی ایکن عالم جمله
قالدیلر کورمدیلر نورنی چوق اعمالر
بزم میخانهٔ عشقه کیره مز هر جایی
ایره مز پایهٔ عرفانه بو کون خود رالر
چار عنصرله نیچون شش جهته بند اوله سن
ای کوکل مرغی قو یوب پستی کوزت بالالر

بنم اول عاشق لیلیٔ حقیقت حق
قدم قلبمه تنك اولدی بو کون صحرالر

زاهد قوری دعوا ایله عرفانی بولمق آرزولر
زناری قطع ایتمدن ایمانی بولمق آرزولر
بیت الحزنده روز وشب یعقوب وش غم چکمدن
کیمدر بو کون اول یوسف کنعانی بولمق آرزولر
ظاهرده طاعت ایتمدن باطنده ارکان کوتمدن
قوللق بولنده یتمدن سلطانی بولمق آرزولر
صوفی بو کون یوق اولمدن یوقلقده واری بولمدن
نفس حقیقت بیلمدن رحمانی بولمق آرزولر

ای حق درد اهلنی بول درد اهلنه جاندن قول اول
کمدر که دردی بولمدن درمانی بولمین آرزولر

صبحدم بیدار اوله کور کیم تجلی وقتیدر
دردناك اولنلره حقدن تسلی وقتیدر
سائل درکاه حق اول فقر ایله فخر ایلیوب
کان کنت کنزدن احسان کلی وقتیدر
یوزن دنیا کبی آرایشی ترك ایت کوکل
زبور ذکر خدا یله تجلی وقتیدر
نیجه بر ناسوت ایلنده اختیار ذلت ایت
جاه اوادنای لاهوته تولی وقتیدر

طوتمدن جیب بهار عمر یکی دست خزن
حقیا فریاده کل شمدی تحلی وقتیدر

کوکل بر دیره بکزر ماسوا نقشی بت اولمشدر
قوای بد کبهرله صاغ وصول اول دیر طولمشدر
کل اعدی بزم خاص یاردن اغیاری طرح ایله
کدر کلمش صفای روحه چوق نقصان بولمشدر
ایر شمشدر فنا کلزار جانه روزکار بله
کل نوخیز دل باد کدردن خیلی صولمشدر

کوکل ملکن عمارت ایله الدن کتمدن شاهم ‖ پری رویان روحه دیو پیکرلر قوشولمشدر

نکهبان امانت اول او یان غفلتدن ای حقی
سنك قلبك خرابانده کنجینه قونلمشدر

ایتمز هوس سلطنت ای دل قول اولنلر
قطب اولمغه عالمه فخر ایلمدیلر
طوغرلمق ایمش حقه نمازای یوزی محراب
عاشق پرعشقیله ایدوب خالقه پرواز

نیلر بو جهان غائله سن حقی بولنلر
ذات عالمه واصل اولوب منصب النلر
هیچ باقدیلر صاغ وصوله آنی قیلنلر
خلق ایچره بو کون زهدی ایله قالدی قالنلر

سودای مجازی براغوب زهر قودیلر
صهبای حقیقتدن ایچوب حقی طولنلر

کیابدر جهانده بو کون طالب کهر
نیلرسك ایله معرفتك طوت الن دلا
ای خواجه نقد حالکه عرفاندر محك
دیدار عشق فاتحه درصانکه وصلته
قال اولمدن بلا وغم ودرد یارله

در یلی دلده بوخسه بکم جو قدرردرر
ارباب حال ایچنده بو کون بو قدر اویله ار
میزان عشق معرفتی پك آغر چکر
بو قدر کتاب دلده بو کون اویله پاك اثر
اولمق دیلرسن ای کشی قیمتله معتبر

کحل جلای وحدت ایله چشمی روشن ایت
کثرتده حق حاصلی بسیاردر کدر

پاك کوهر بنه معدنده اولور
عشقك آب حیاتن کیم ایچر
پیر ارشادی بولان عاقللر
عشق انکار ایدن آدم آخر
نور پاك خدایی استرسك

کل وغنچه بنه کلشنده اولور
اولمز اصلا ابدی زنده اولور
ترك ایدر عاری اکا بنده اولور
ابتدیکی ایشلره شرمنده اولور
عالمه باقی نیجه تابنده اولور

شمع عشق الهی ای حقی
ظلمت تنده آره آنده اولور

طوردکن عزت الفقر الفخری مالی نیلرلر
کینلر ابن ادهم وار عشقك شالنی برکون
بو کون درداهلنه دردك مذاقی خوش کلوردلده
ابو الوقت اولدك ایسه صوفیا صاحب مقام اولدك

غنای حال غالب وار ایکن شول قالی نیلرلر
لباس فاخری وخلعت اجلالی نیلرلر
بو شر بتدن ایچنلر سکری وبالی نیلرلر
اکا واصل اولنلر قال ایله احوالی نیلرلر

محبت شهپریله حقیا پرواز ایدن دللر
بو محنتخانه ده غیری پروبالی نیلرلر

خلاص اول ماسوادن سالکا وار
خدایی استه حقدن اول خبردار
آنك فیضنده بو قدر ذره امساك
یوزك سور یرله وار اوله کور خاك
نیاز اربابنك بختی آچقدر
خدانك فیض وفضل ولطفی چوقدر
شهود حقه ایرسر اکله حقدن
کوچرسن عاقبت برکون قوناقدن
نیجه برحقی بی پروا کزرسن

شب وروز آغله دائم حقه یلوار
شب وروز آغله دائم حقه یلوار
ولیکن اولمشدر جان ودل پاك
شب وروز آغله دائم حقه یلوار
نیاز اربابی کبی کیمسه بو قدر
شب وروز آغله دائم حقه یلوار
یوری درس آله کور هر بر ورقدن
شب وروز آغله دائم حقه یلوار
نه بیلدك کندوکی سن نه سزرسن

نیجه بر نفس ایله حیله دوزرسن
شب وروز آغله دائم حقه یلوار

شونلر که عشقیله بو کون میدانه کلمکدن فخر
زاهد نه بیلسون حالت عشق ایچره اولان دولتی
هر کیم بصیرت اهلیدر حق کورر پیدا اولی
کرچك قول اولان کیشیلر حقدن جدا اولمق بعید

طاوس قدسی اولمیوب جولانه کلمکدن فخر
انکاره دوشمشدر اوزی ایمانه کلمکدن فخر
اعمی اولنلر یوسفی سیرانه کلمکدن فخر
خدمتده تقصیرات ایدن سلطانه کلمکدن فخر

کثرت ایلنده حقیا هر کیم اولور ساحل نشین
بر قطره ناچیز در عمانه کلمکدن فخر

زهدله دلبسته لر سیرانی بیلمزلر ندر
حق انکار ایلینلر کفر ایچنده قالدیلر
کورمینلر شول لدنی درسنی اوستاددن
بو وجود اقلیمنك سیر ایتمینلر شاهنی
بر تجلیدر کورنمش انفس وآفاقدن

دیده سزلر یوسف کنعانی بیلمزلر ندر
مؤمنز دیرلرسه ده ایمانی بیلمزلر ندر
زعمله عالم یکوب قرآنی بیلمزلر ندر
قوللغی ضایع قیلوب سلطانی بیلمزلر ندر
حسن یوسف بلمینلر انی بیلمزلر ندر

حقی تنپرور اولنلر عالم ناسوتده
بیخبر در جاندن جانانی بیلمزلر ندر

تنم درد ایله دلده داغ خون آلود یارم وار ‖ بو کون بر دردمندم دردمه صانمك که چارم وار

کهی امید وصل یارله خندان وشادانم	کهی فرقتله کریانم دکلدر حال من هموار
فلك دائم بو کاس سرنکوندن سم صونر خلقه	آیاق چك اشبو مجلسدن قو بو بزم فنایی وار
عجب نیچون بودکلی مبتلای فرقتم بن آه	تحسرله کچر وقتم کوزمده یاشله دم وار

عجبمی حقیا سلطان رو بحر عشق اولسم
کوزمدن یاش ودلدن داغدن دریا وقارهم وار

جهانك هوی وهاین کوشمه الم فراغم وار	سو اهنکامه سن شهردله قویم بساغم وار
تفرج ایلرم دائم کوروب ازهار وانواری	فضای دلده سیرایت بر عجب بستان وباغم وار
بهار کهنه نك رشك ایترم بر لاله سینه هیچ	بنم کلزار دلده کل کبی چوق تازه داغم وار
امینم تاب غم تأثیر قیلمز قلبمه اصلا	سمندر کبی زبر انار عشق ایچره طوراغم وار

ره عشقه کیرنلر حق دائم منزلی کوزلر
اکا طوغرلمشم بنده نه صولم وارنه صاغم وار

سمند همتبه اولدی سوار عاشقلر	درونی ایلدی عزم دیار عاشقلر
شودمکه رشتهٔ یار وجودی ایلیه قطع	ایرشسه منزل یاره نوار عاشقلر
ندکلی مهلك وموذی اولورسه راه فناده	بقارمی خاروخس ومور وبار عاشقلر
بو بحر غم دلی ایلر ملوث وناپاك	کنار عشق ایدر اختیار عاشقلر

نکاه ایتمز اولوبدر همیشه اغیاره
خدا ایله اوله لی حق یار عاشقلر

عجبدر غفلت اهلی ای برادر	اولور بر ذرهٔ محتله مغبر
بونفس شومله ای دل دمادم	اولوبدر روی مرآتك مکدر
قومه الدن کتاب عشق وشوق	همیشه ایله درس عشق ازبر
حقیقت عاشق ایسك اشبو یولده	بوری منصور کبی سنده سرور
بولنمز تکیه کاه عالم ایچره	ارانسه کرچك آدم اهل دل ار

خدانك امر وفرمانن قبول ایت
دیلرسك اوله سن ای حق سرور

حرف الزاء

ای خواجه بو کون مالك اقلیم فنایز	سلطان حقیقت قولیوز اوزکه کدایز
بر میر ولایت نفسی مظهر یزیز	پاکیزه نسب سلسلهٔ آل عبایز

الدق نیچه همت نیچه ارباب هنردن	جاروبکش میدان فنای بدلایز
سرمایه زه نقد قناعت یتر ای دل	بازار حقیقتده محب فقرایز

حق هوس علم رسومی قویوب آخر
رشك آوری علم لدنی خدایز

درد عشقك همدمی عالمده درمان استمز	عاشق بی باك اولان پروانه‌لر جان استمز
سیرینك بر لحظه سنده نه فلك پامال اولور	عاشقك چشم دلی سیر کلستان استمز
ماسوادن عارف بالله اولان مستغنیدر	ویرسه‌لر الماز بو کون ملك سلیمان استمز
مطلب اعلای ذات پاك حق استین	سدره وعرشدن کچر حوری وغلمان استمز

حقیا طاوس قدسیلرله جولان استین
بو فضای عالم فانیده سیران استمز

کورنلر اشبو کون یارن دمادم انسز اکلنمز	اولوا الابصار اولنلر وعدهٔ فردایه قلنمز
شودکلو کرم ایدر تاب محبت قلب عشاقی	یدی دریایی بردن نوش ایدرسه ذره‌جه قانمز
خلاص اولدی شو کیم ذنب وجودندن بودنیاده	یاتوب پروانه وش کل اولدی یارن بردخی یاتمز
جمال ثم وجه الله ایدوبدر بر تجلی کیم	مرایادن نه واردر کورسه عارف ای حق صانمز

حقیقت اوزره حق پیرو پیر طریقت اول
مقام صدقه طالبلر دروغ دهره آلدانمز

صفای وقت بولنلر کدردن آه ایتمز	مقام امنه کیرنلر خطردن آه ایتمز
بو یولده محنته معتاد اولان سلوك اهلی	همیشه منزلی کوزلر سفردن آه ایتمز
دوام ذکر حق ایله ایدن تجارت روح	بدن هلاکنه باقمز ضرردن آه ایتمز
بو کارکاه فناده مؤثری کوزه دن	نقوش غیره باقوب بر اثردن آه ایتمز

حق منصور حقیق اولان ارباب فنا
نه کلورسه باشنه شور وشردن آه ایتمز

کیمی کیم ایلیه حق کندوسنه محرم راز	وجه وار ایلر ایسه جمله دن آنی ممتاز
سن آنك دورلو نیاز یله کوزت درکاهن	اول سکا هر نقدر ایلر ایسه ای دل ناز
نور ذاتنه ایدوب تیرهٔ حاکی مرآت	بوتهٔ عشقه قویوب ویردی اکا سوزو کداز
هر کیمك بال وپر سرنه قوت ویردی	عرش اعلادن اوته عشقله ایتدی پرواز

بر بيوك لطفيدر شكر ايده لم هر شب وروز
حقيا بزم ازلدن كلور اولدى آواز

دریای عشقه دوشدی کوکل اختیارسز
ناموس اودر که عارنی ترك ايليه كشى
ايردى هواى عشقله آهم فلكلره
فرهاد وقیس اولمغله مبتلای عشق

زهد اهلی قالدی طشره ده کور اعتبارسز
نیلر لر آنی کیم اوله غیرتسز عارسز
صانمك بو بوادده آنى اوله اقتدارسز
حيرتده قالدى عشقله دار وديارسز

حق سكا ازلده سكون اولمش نصيب
قالدك جهان ايچنده انكيچون قرارسز

حيفلر آكه كيم حقدن بو عالمده خبربيلز
بو ناسوت عالمن مسكن ايدنمش غيرى بربيلز

تجليدن نشان بولمز تسليدن اثر بيلز
فلك بيلزملك بيلز نه سردر يا بشر بيلز

قالوب چاه جهالتده حيفلر نفع وضر بيلز

بو اقليم عناصرده نه در سلطان اولان بو جان
نه سن سن كندوكى بيلدكمى بردم اى غريب انسان

نه در بو تختكاه دلده دائم ايلين سيران
وطندن ايريلوب دوشدك جهانه سيره كلدك صان

ولى اعما اولان آدم حقيقتده نظر بيلز

ايرشمك پايهٔ عرفانه خيلى همته موقوف
بورى تهذيب اخلاق ايت كمالاتيله اول موصوف

اكر همت ايدرسك عارف اولدك حق سكا معروف
اكر بويله قالورسك بى هنرسنده سكا صد يوف

نه بدرز صورت انسانى كيم اصلا هنر بيلز

سراى عشقه كيرمكدر مرادى اهل عرفانك
طريق معرفتدن حقه واصل اولدى اقرانك

مقام قربه ايرمكدر دمادم مطلبى آنك
سنك فرقت اودينه يادى آخر جسمله جانك

زهى بى عار وبى غيرت نه در معنيده ار بيلمز

يا تورسن پستر غفلتده دائم اولميوب آگاه
نيچه بردرلى درلى آرزو وحب مال وجاه

سنى سن بولده صانورسن صاقن اولميه سن كمراه
حقيقت مؤمن ايسك سكا بسدر جمله دن الله

انكيچون حقه واصللر آنى بيلور ديكر بيلمز

كوزك آچ حقيا حق بيلمكه كلدك جهانه سن
نظر توحيده در نفسنده غفلتدر ديمك سن بن

بصيرت چشمنه كحل جلا ور عشقله ايركن
بوكاشنده كل وحدت دربلر دائم اولورشن

دروننى پاك ايدن عاشق بو عالمده كدر بيلمز

رسم عشق زاهده طرح ايته معنا اكله مز
كيم ظرافت نيدوكن خرطبع اصلا اكله مز

خالق توحيد ايدر اشيا لسان حالله
مصحف سرازلدر كائناتك جمله سى
جان قولاغنه كلور هردم نيجه بزم الست

دكه بر قال اهلى اول توحيدى اما اكله مز
عقلى قاصرلر ولى اول سرى قطعا اكله مز
غافلك كوشنه كيرمز كيرسه جدا اكله مز

حقيا بيلز حقيقت سرينه زاهد بوكون
حسن يوسف نيدوكن زيرا كه اعما اكله مز

غم دنيادن اى دل كامل انسان انجنمز
نه دكلو مبتلاى درد ومحنت اولسه هل دل
بودكلو وسعت اخلاقله موصوف ايكن دائم
ملامتدن كوكل قاچمز بلاى عشقدن آه ايتمز

كه زيرا خاروخسدن بحر بى پايان انجنمز
كورر تأثيرى حقدن كسه دن برآن انجنمز
قولندن جرم وعصيان كورسه ده سلطان انجنمز
ريا اربابنك طعنن ايشيدوب جان انجنمز

آثرلر سنك جورى دائما عاشقلره حقى
درخت ميوه دار آندن اولور خندان انجنمز

سير ايليه يم بارك وجهن كوره يم بركز
بو عالم ناسوتك ناكى چكه يم جورن
شمد نكرى زهادك زهدندن الم چكدم
غربتده قالوب كندم بن خيلى زمان اولدى
قامت اولهلى عشقه بركره نمازم يوق

طوباى جمالندن ميوه ديره يم بركز
شول سدرهٔ لاهوته بارى ايره يم بركز
عشق بزمنه ايرشوب ذوقن سوره يم بركز
اصلم وطنم آكوب اكا واره يم بركز
شمدنكرى دركهده ديوان طوره يم بركز

سوداى سوا يله حقدن نيجه بردورم
شول خلوت جانانه حق كيره يم بركز

❁ حرف السين ❁

ايتين مشكوهٔ مرشددن بوكون نور اقتباس
اعتماد ايتمه مجرد زهده اى مغرور دل
اوليا حقدر كرامانيى انكار ايلمه
زن كبى آرايش دنيايه ويرمه كوكلكى

ظلمت عنصرده قالدى طوندى مرآتينى پاس
چوق پشيمانى چكر آب اوزره هر كيم قور اساس
واصلى محجوب كورمه كند كه ايتمه قياس
مرد اولان عارفلره بو قلقدن اوزكه يوق لباس

انبيانك وارثيدر عارف بالله اولان
حقيا ناطقدر اول سرى كلام خيرناس

اولمزدن اول آچ كوزك دلدن سوايه ميلى كس
يلك اجل بركون كلورسندن سنك جانك آكور

الله تسليم ايت اوزك الله بس باقى هوس
جانك كيدر جسمك قالور فانى اولور اشبو قفس

حالن سون مجنون اولور مالن سون مفتون اولور
دنیایه الدانمه کیدر عقبایه قیل جانا نظر
یوزك بره سور کالفراباش نوب یاقل مثل الفراش

آلن سون مغبون اولور انلاره یوق فریادرس
مولایه ایرمزسك آکر بیل ضایع اولدی هر نفس
کوزدن آفت وار قانلو یاش مانند جیحون وارس

حقی قویوب جان وتنی اسرارك اولمق محرمی
عقلك ایشی صائمه آنی ایرمز اکا فکر مکس

حرف الشین

اویومه بو یولده تأنی ایله مولایه ایرش
جمله عالم اکا یولدر دیدیلر عارفلر
نیجه بر قطره کبی ساحل کثرت بکله
که فرهاد کبی کوه غم ومحنته چیق

قاب قوسینی بکچوب سر او ادنایه ایرش
صورت حقه نظر قیل یوری معنایه ایرش
برلکه ایزمکیچون وارلب دریایه ایرش
که مجنون کبی عشقله صحرایه ایرش

اولمه دن اولمکه سعی ایله حیات استرسك
بو کون ای حق چالش حالت فردایه ایرش

سر حقی ایلمه ناشی یه فاش
داره چکدی غیرت حق عاقبت
هر تصرف خالقکدر صوفیا
نقد بازار حقیقت ای خوجه
حقدر عارفلرك کوکلنده کی

وار صدف وارای کوکل خاموش باش
حق ایچون منصورقودی یولده باش
تا بکی بو زید وعمرویله صواش
اولدی اهل عشق ایچنده قانلو یاش
همتی ایدن دکلدر کوز وقاش

کوسترن حق تجلی نوریدر
حقه ایرمز حقیا عقل معاش

مذاق اهل دلدن صورجهانده لذتی نیمش
زلیخا کبی مفتون اولمین شول حسنی یکتایه
کوزلدن آب خون آلود دائم اولمده جاری
الده وارنی جانان بولینه ایتمیلر صرف

شراب عشقی نوش ایت سنده بیل کیفیتی نیمش
کسوب ال جمله دن عشق ایچره بیلمز حیرتی نیمش
بو کون عاشقلرك بیلدکمی جانا صنعتی نیمش
دوشوب سودایی خامه بیلدیلر دواتی نیمش

خطاب عزتی کوش ایله حق حق تعالیدن
بیل آندن اول صدای سوز ناکك حالنی نیمش

حرف الصاد

قلبه عرفان اولوبدر مخصوص
کوهر کان اولوبدر مخصوص

اشك عشقدن اولور اؤلؤلر
غیره صرف ایلمك نیجه محال
عشقه همت کرك بو کون دلده

دره نیسان اولوبدر مخصوص
جانه جانان اولوبدر مخصوص
کویه چوکان اولوبدر مخصوص

محنت ودرد وغم جانانه
حق حیران اولوبدر مخصوص

دلا بازار عرفان ایچره بیل سرمایه در اخلاص
اکرچه جمله دن ظاهرده اول رتبه در باقسك
عروس نورس خلوتسرای دلدر اعمال
امید استراحت استریسك ملك باقیده

عمل صانمه بکزر کوییا پرمایه در اخلاص
حقیقتده مراتب ایچره اعلا پایه در اخلاص
سراپا ذاتنه خلعت کبی پیرایه در اخلاص
قیامت تابنی دفع ایلین شول سایه در اخلاص

دمادم حقیا طفل دلی وار تربیت ایله
حقیقت طالبی ایسك نمایه دایه در اخلاص

حرف الضاد

ایلمز عاشق اولان افعال حقه اعتراض
کارکاه عشقده اکسك دکلدر اهل دل
شویله محکم طوتمشز حبل المتین عشقی کیم
لفظ ومعنی عالمی بکساندر اهل دله

وارلغه یوقلغه کلمز انبساط وانقباض
اول نسب کیم حقه درکلمز انکچون انقراض
حشره دك سررشته احواله کلمز انتقاض
پاکدر رنك جهاندن نه سواد ونه بیاض

عالم آفاقده سیر ایت مثالن حقیا
نفس وروح اولمشدر رسر سموات واراض

الا ای عاشق نورجمال حضرت فیاض
کوزلك یاشلاری یی دوك خاکراه عالم عشق اول
یترفرقتده سن بو عالم ناسوت دنیاده
یتر بو کلشن غربتده بلبل کبی فریاد ایت
دلکده ذکر اعلا قلبك ایچره فکر مولا یوق

الا ای راغب سر کمال قدرت فیاض
اریشه درد که درمان بولاسن رحمت فیاض
ایرش لاهوته تاکیم حاصل اوله وصلت فیاض
یوری یاد ایله اصلك تا بولاسن قربت فیاض
نه وقتن ایده سن دنیاده شکر نعمت فیاض

بو کون اطفی الن طوت حقیا حقك عبادت قیل
بارن ایرشمدن خلقه جلال وسطوت فیاض

راحت عقبادرر دنیاده زحمتدن غرض
کرچه افعال خدا اولمز معلل بالغرض

عزت معنیدرر صورتده ذلتدن غرض
معرفتدر لیك انسانده بو خلقتدن غرض

صورت اسماده خلق ایتدی حقیقت آدمی
لطف وقهری حق تعالینك بكم یكساندر

معنیٔ حق آكلقدر اشبو صورتدن غرض
شول محبت سر یدر عالمده محنتدن غرض

نقطه بی فهم ایلمكدر بیك بر اسمادن مراد
حقیا وحدت بیلمكدر بو كثرتدن غرض

حرف الطاء

كر عاشق ایسك ایلمه ناس ایله اختلاط
خون جكرله و یرمز ایسك جانه پرورش
جانك سرابن ایلدی مانند آسمان
دركاه قربه كیرمنك اركانی وار دلا

بیكانه لرله تابكی ایت بویله ارتباط
سرك اوینه ایتمسه نوردن سماط
جسمك زمینی صحننه حق ویردی انحطاط
اشبو نمازی قیلغه پك جوقدر اشتراط

حق بی یارب ایلمه كراه عشق پاك
اكشف عمی بصارنا واهدانا الصراط

عارف بالله اولنلر سویلمز هركز سقط
جان و باشی مال وملكی عاشقك یغمادرر
كچ بوكون صغری وكبراسندن ایكی عالمك
اعلمه وقهر وجلالندن خدانك صوفیا

منكر افهمكدهدر كرواریسه سهو وغلط
ابتلانك هر بریسی اكا اولمشدر فرط
كه صراط مستقیمه كوزلیوب حدوسط
كلمینجه باشه اولمز هرنه یازلدیسه خط

خامهٔ اسراره ای حق بوكن عشقك غمی
تیز بركز لكدر اكا استخوا نمدر مقط

حرف الظاء

آله كور وار شراب غمدن حظ
سنده یعقوب وش اولوب كریان
خوش كلور اهل دردهٔ قهر وجلال
بسدرر عارفه دل پاكی
دم كلور سه كوزندن عشاقك

دل عاشق ایدر المدن حظ
دیده نمناك اول ایله نمدن حظ
شكر آسا ایدر او سمدن حظ
ایلمز ذره جام جمدن حظ
ایلر انلر بلی او دمدن حظ

حق به یا الهی لطف ایله
كیم كدالر ایدر كرمدن حظ

حرف العین

نور حق اولسه قلبكه لامع
قلبك ایلرسه خواطر ویران

آچیلور عشقله اودم طالع
خالقه یوز طوتوب دی یادافع

بر تجلی ایله ترقی یه
اولدی كبروزیا بوكون زاهد
پادشاه ایسه ده كدا اولدی
پستدرر پایه سی قال اهلینك
یول ارارسك سكا یتر ای ذل
ظاهریله شریعت اهلی اول
كبرو پندازی یوری وضع ایله

عشقدن غیبی اولمدی شافع
حرم قربه دخوله مانع
هركه حالنه اولمدی قانع
جله یه اولسهده فائق وبارع
حكم شارع ودخی نص قاطع
باطن ایله هوایی اول قامع
فقرودلی اولوب بوكون رافع

حقیا خستهٔ هجرانه بوكون
شربت عشق اولوبدر نافع

ایلینلر ایكی جهانه وداع
بیلدیلر مسئلهٔ عشق ندر
نور حقدر كورینن عالمده
كوش سره كلور خطاب الست
وارلقن زاهدا یلز افنا

ایتدیلر سر حقدن استطلاع
اهل دل حقه ایتدیلر اجماع
حجت واضحه در شمسه شعاع
لیك هركسده یوقدر آنی سماع
خوف ایدر كلمسندن آكا ضیاع

حقیا عشق ایتدی دنیادن
ایلین بو سرا جه بی ابداع

حرف الغین

ماسوایه یار اولان حقدن اولورلابد اراغ
وار حیات باقیه صرف ایله عمر فانی پی
بلبل كلزار وحدت اول حقه پرواز ایدوب
كوهسار اكلر زمین اغلار بلای عشقله

ایكی عالمدن آنكچون قیلدی عاشقلر فراغ
اولمین اولمزدن اوكدن اولمدی معناده صاغ
باغ عالم اولمسون كثرت ایلندهسا كه باغ
دردله یاقمش درونی لالهلر بغرینه داغ

اراسك الدائمه حق رنك و بوی عالمه
تا كه میدان حقیقت ایچره یوزك اوله اغ

طالب مولی اولوب قیل ایكی عالمدن فراغ
كلشن دلده یوری ازهار انواری كوزت
بر مرضدر درد فرقت مبتلاسی چوقدرر
بر عجب حكمت كه اكثر صاغ اولنلر خسته در

عرش وكرسیدن كچوب یاق نور ذاتندن چراغ
نیجه بر سیر وسلوك روضه و بستان و باغ
وار شراب عشق نوش ایت ایله تصحیح دماغ
خسته دللر واردرر ظاهرده و باطنده صاغ

دعوت حق قیاوب اهلینه ایر کوردکینه
حقیا درسك عجب اولمزا کر هذا بلاغ

ای دل بترافتاده سن چرکاب نفسدن دونه سن   صابون استغفارله ایله لباس قلبك اغ
لوث هوسله نیجه برآکوده سن کیج جمله دن   صابون استغفارله ایله لباس قلبك اغ
میل سوایی کند کمابتدك بو کون براوزکه کار   هردم بره اولمز هوس قیلدکندن سن اختیار
بو دورلی دورلی رنکله آخر اولورسن شرمسار   صابون استغفارله ایله لباس قلبك اغ
عصیانه جرأت ایله جوره جسارت ایله   قهر وجلال خالقی یادایت سفاهت ایله

حق بتر آلوده لك عمرك اضاعت ایله
صابون استغفارله ایله لباس قلبك اغ

﴿ حرف الفاء ﴾

نیجه رجنك وجدال ونیجه برلج وخلاف   خالقك امری سکابومیدر ایله انصاف
نیجه ربستهٔ غم بند قساوت اوله اسن   صوفیا آینهٔ قلبه جلا ور قیل صاف
ملکوت عالمنی یکجمکه همت ایله   جنته باقه صاقن قندقالوپدر اعراف
نقدعرفان بوله کوروارایسه استعدادك   مایهٔ عمری بتر یوق ره ایتدك اسراف
اولمسه سنده تجلی ایدن اول سر الله   آدمی حقندن ایلردی بو کون استخلاف

حقیا جنتی بر دانه یه صاتدی آدم
سنده کر خیر خلفسك کوزت اثر اسلاف

﴿ حرف القاف ﴾

تجلی ایلیوب انوار خلاق   پر اولدی نورله مرآت آفاق
طوغوب خرشید رخشان حقیقت   منور اولدیلر هب جمله عشاق
اضافات وقیودی ترك ایده کور   عزیمتکاهك اولسون سمت اطلاق
زهی نور جمال حضرة الله   او نور پاکه هر بر ذره مشتاق
بو سری قال ایله برکسه بلمز   بلنلر ایلدیلر محو اوراق

حقیقت استریسك حق سنده
یوری پروانه وش جانك اوده یاق

دولت وارینه باقه وصلت رحمانه باق   خاردن برنسنه بتمز اول کل خندانه باق
ذلته یوز طوتمنجه اسمه عزت صاقن   چاهه کیرجاه استربسك یوسف کنعانه باق

دکه برطاشدن حقیقت جوهرن ایتمه امید   طالب کنجینه ایسك آدم عرفانه باق
عالم فرقتدن آل کندك بتر آغیاری کور   جسمله جان پرده سن آج وصلت جانانه باق

جامع قرآن وفرقان کیدرر دیرسك اکر
دیدهٔ سرایله حق وار شیخ عثمانه باق

زاهدا بیرون اولیدی سینه دن اغیار عشق   چشمکه ظاهر اولوردی عالم دینار عشق
عشقنه دوشدیسه کافر اولمدی عشاق حق   شیخ صنعانه نظر قیل ایله انکار عشق
کل شیٔ دال ان لا اله وا حد   جان برجا نان ربردر بکم بازار عشق
عشق برسردر که قلب پاکدر کنجینه سی   یوق بره هیچ ایتمسون آلوده لر اظهار عشق

ایلسه چشم دلی نور تجلی روشنا
بر کور بنور حقیا اول دمده نور ونار عشق

بلبل اول ای دل جهانده اول کل خندانه باق   عشق مصرنده مقیم اول یوسف کنعانه باق
غرقهٔ سیلاب عشق ایله جفا ومحنتی   خاروخس جورن چکوب انجمین عمانه باق
کافر عشق اولمدکسه دیدهٔ سربله کل   آدم معنی یوزندن صورت رحمانه باق
ربع مسکون ایچره درت مصحفدر ای دل اوقناز   انفس وآفاق کور قرالله فرقانه باق

حقیافیض الدکیسه کر اولوا الابصاردن
آج کوزك هر ذره ده برجلوهٔ جانانه باق

صاقن مقصوده ال ایرمك قولایدر صانمسون عاشق   اویوب ایللر دیلینه بوق ره الدانمسون عاشق
بو کلشنده هزار اولوب امید وصلت ایلرسه   فنا باغی کلینك بوینه بوبانمسون عاشق
دمادم غیرت ایتسون نوش اید نجه جام وصلتدن   قالوب کنج الده نار هجره یانمسون عاشق
تماشای جمال بار اید نجه بزم وحدتده   اشور سمه نوش جام حیرت ایتسون قانمسون عاشق

دیلرسه عقل کلدن بهره مند اولمق حقیقتده
کچوب زنجیر عشقه حقیا وصلنمسون عاشق

برتجلی ایلسه عاشقلره انوار حق   کلشن دلده اچیلور نیجه بیك ازهار حق
ماسوا لوثندن ایله عارفیسك قلبی پاك   قلب پاك ایچره بولینور کوهر اسرار حق
سری تفرید ایلینلر بیلدیلر سرن آنك   لا وا لا عالمندن اوته در اطوار حق
غیرت ایله بزم دلدن ماسوایی سور چیقار   یارحق قلمز تجلی وار ایکن اغیار حق
زاهدا هر ذره برسر الهی کانیدر   عارف بالله اوله کور ایله انکار حق

جیب انکار وعنادی چالشچاك ایتدی بوکون
حقیا قالوا بلاده ایلین اقرار حق

حرف الکاف

صوکبی الجغه آق واصل عمان اولهم دیرسك
یانکده لطف وقهری حق تعالینك براولنجه
مشام جانه بوی حق ایرنجه چاك چاك اولدل
کهی صحرایه دوش مجنون وش کاه طاغه فرهاد
یوری واردرد ایله ویرانه اول محونشان ایله
نیچون شول ذره کبی پایمال اولمزسن عالمده

یوزك یردن ایرمه مظهر احسان اولهم دیرسك
چالش عرفان یولنده دمبدم انسان اولهم دیرسك
چکه کبور جورنی خارك کل خندان اولهم دیرسك
اول حقیقت دلبرینه آشنای جان اولهم دیرسك
حقیقت کوهرن بولوب اکا سن کان اولهم دیرسك
بکم اوج معانیده اکر رخشان اولهم دیرسك

شول کیم حق استر حقیا محنتدن انجنمز
بلا جامینی نوش ایت سنده کر شادان اولهم دیرسك

نور توفیق خدادر رهبری عاشقلرك
ایلرلر اطلس کردونه ادنی التفات
دائما اولور معطر بوی انفاسیله جان
بو سرایای جهانده نور حقدن فیض آلوب

عشق وشوق کبریادر شهپری عاشقلرك
جوهر ذکر خدادر زیوری عاشقلرك
اخکر عشقیله پرور مجمری عاشقلرك
دائما حق سیرن ایلر کوزلری عاشقلرك

نسخهٔ ام الکتاب اولمشدر اهل دله
حقیا حق ایله باقسك یوزلری عاشقلرك

بحمد الله صفا بولدی کوکلر
اچلدی مغفرت باغنده کللر
کوکلر غیم غمدن اچلوبدر
حقك بو بیوك لطفی اولوبدر
جهان پر غلغله اولدی طربدن
یوری وار استه سنده لطف ربدن
اچلندی دیده لر نور خدادن

کوروندی غرهٔ ماه مبارك
کوروندی غرهٔ ماه مبارك
خدادن فیض رحمت صاچیلوبدر
کوروندی غرهٔ ماه مبارك
امین اولدی جهان خلق غضبدن
کوروندی غرهٔ ماه مبارك
دهنلر طولدی ذکر ایله دعادن

اینوبدر لطف حق حق سمادن
کوروندی غرهٔ ماه مبارك

ذکر وفکری حقدرر ذاکرلرك
کوزلرندن غایب اولمشدر سوا
کیرمدی انوار حقدن ذره نور
کاملی ناقص کوررلر دمبدم
صورتا کرچه بشردر جمله

وردی دائم اولدرر شاکرلرك
حقده در انجق دلی حاضرلرك
کوزلرینه دکه بر ناظرلرك
دیدهٔ حق بینی یوق قاصرلرك
دستی حق دستیدر اما پیرلرك

برنظر بیك کیمیادر حقیا
همتن آل عاشق ماهرلرك

شمع عشق استین پروانه وار اولمق کرك
بوی کلزار قدیمه طالب ایسك ای کوکل
مجمع البحرینه ایرمز دست مرشدطوتمین
منزل مقصوده ایرمك استین اهل سلوك

ال چکوب اغیاردن یار ایله یار اولمق کرك
اول کلك عشقینه بلبل کبی زار اولمق کرك
خضر وموسایی بیلنلر نور ونار اولمق کرك
راه عشق ایچره دمادم برقرار اولمق کرك

حقیا عقل معاش اولمز بو یولده رهنما
عشقله جان بذل ایدوب بی اختیار اولمق کرك

درویش اولنلر ذکر ایله بلبل کبی نالان کرك
بوی حقه بویانمغه جام وصاله قانمغه
مولایه ایرمك استین رحمانی کورمك استین

هر کیجه کوندز فکر ایله نار غمه سوزان کرك
شمع جماله یانمغه پروانه وار انسان کرك
اول ذوقی سورمك استین عشق اودینه بریان کرك

حق حقه ایدوب سفر ایله مقاماتی کذر
سر منزله ار نیجه ار جوق محنته مهمان کرك

سیل کوکل آینه سن پاك ایت اوزك
روز وشب ذکر ایله حق اولسون سوزك
مرشد آره کنسد که بر چاره قیل
ربکی بیلك دیلرسك نفسی بیل
بو نیجه ایامی اضاعت ایلدك
حقدن ایرادك سفاهت ایلدك
بولمق استرسك مراده کر ظفر

جانب مولایه طوت هر دم یوزك
خواب غفلت نیجه یه دك آچ کوزك
لوح دلدن ماسوا نقشینی سیل
خواب غفلت نیجه یه دك آچ کوزك
جرمله عصیانی عادت ایلدك
خواب غفلت نیجه یه دك آچ کوزك
حق یولنده دائما قو جان وسر

حقیا بیدار اول وقت سحر
خواب غفلت نیجه یه دك آچ کوزك

انوارنی کورعشقك کلزارنی وبرعشقك
عشقك يولی آچقدرآکاهی اتك چوقدر
کل پیرطریقتدن آل بهره حقیقتدن

اطوارنه کبرعشقك اسرارنه ابرعشقك
غايتاکاهیچ بوقدراسرارنه ابرعشقك
نوش ايله بوشربتدن اسرارنه ابرعشقك

حق بو يوب ال جاندن کچ صورت ويراندن
کل دفترعرفاندن اسرارنه ابر عشقك

حقه يوز طوت ما سوا دن ال اوزك
حق کور اغیاره باقه يوم کوزك
جنت وحوری وغلمانده کوزل
جـله دن اما کوزل اول لم يزل
کیجه کوندز حق استه عاشق اول

حق استه حق کردرويش ايسك
حق استه حق کردرويش ايسك
سدره وطوباده سيرانده کوزل
حق استه حق کر درويش ايسك
بزم عرفانه دخوله لايق اول

حقيا وارحق بولـنده صـادق اول
حق اسـته حق کر درويش ايسـك

ای خالق ارض سماصغری سنك کبری سنك
نور ايلدك عالملری عيد ايلدك هر دملری
عشقك صالوب بودلره سوق ايلدك حق يولره
جنت سنك نيران سنك حوری سنك غلمان سنك

وی رازق شاه وکدا اعلا سنك ادنی سنك
دفع ايلدك هب غملری بو لطف بی پرواسنك
جذب ايلدك اول ايللره معراجده اسرا سنك
بو باغ و بوستان سنك هم سدره وطوباسنك

چوق چوق ايدوب لطف وکرم حقيدن ايتدك دفع غم
شـکر کده نيدوب نيلسم بو نعمت عظما سنك

عشقه دوشمش دور ايدر اطراف عرشی هر ملك
کوش ايدن سرازلدن معدن عرفان اولور
نقد حالك بولمغه سوق حقيقتده رواج
واراولوا الابصاردن کحل جلا آل چشمکه

شمع نور ذاته پروانه اولو بدر هر فلك
نوش ايدن صهبای وصلتدن ايلمز حشره دك
بوته عشقه کيروب درد بله قال اولمق کرك
حق کورحق ايشت تاقالميه قلبکده شك

چوق يانوب ياقلق استراولمغه کامل عيار
حقيلبازار عرفان ايچره عشق اولدی محك

ای پدر محترم وی شـه عالی همم
ذکر جيلك ايده کوکده ملائك سنك
اوغلکزه ايلبوب لطف يوزندن عتاب

سلمك الله عن مفـتريات الفـلك
وصفکی وصاف دهرايليه تاحشره دك
غرقهٔ دريای درد اولدی بو بيچاره پك

آینـهٔ خاطره کرد کدر باش اولوب
کوشکذار صدو طبعه تلون ويرر
وضع خلاف جناب عقله ملايم دکل
حق روشن دلك قلبی سرٔ صافدر
دلدن اچلمزسه کرغبم غم واضطراب

کيمدن اوله قلبکز بويله غمکين ايلك
بودخی مشهور در سبك من بلغك
مانع استيزه در اورتاده نان ونمك
صاف اولبكز سز دخی تا اولملم مشترك
ايلمکه دفع شك حاصلی صحبت کرك

ای پدر پاك دل کل کبی شن اول آچل
مخلصـه ياد اولمغـل باقی نه لازم ديمـك

حرف اللام

ای کوکل شمس وجوده بر کون ابر يشورزوال
عاقبت انديش اولنلر عاقبت محمود اولور
ظل زائلده اقامت کمسه يه باقی دکل
خلعت فاخر بريته بر کفندر کبدوکك
بو مسافرخانهٔ دنباده چون ايتدك نزول

سايه وش جسمك دوشرخاکه قالورسن بی مجال
عاقل ايسك سنده دائم ايلکل فکر مال
تابکی ای دل اولورسن بويله مغرورخيال
اولمه مغرور قبا کيم اوستکه قالور وبال
طاعت وذکرعبادتدن يوری ورزاو آل

حقبا لطف آلهی ملتجا مزدر بو کون
وارد رر اميد بمز کيم باقيه نار جلال

ما سوا آلايشندن قلبمی پاك ايلکل
کل کبی عشقکله دائم جسمی چاك ايلکل
بو بيابان فراقك کسمکه بو بچه بولن
آچ کوزك ديدارك ايله لطفکيله طوت الن
خارخار فرقتکدن آچه مز عاشق کوزك

راه عشقکده آلهی سينه می خاك ايلکل
بلبل شوريده وش جانم فرحناك ايلکل
زادغمدن حصه وير کوستر حقيقت منزلن
تا بکی بو محنتيله آنی غمناك ايلکل
روزکار سر ومحنت زروقلمشدر يوزن

حقٔ بيچاره نك پاك ايله غفلتدن اوزن
راه وصلکده الهی آنی چالاك ايلکل

ای کوکل شمد نکری انصـافه کل
خواب غفلتدن اويان تاکی کسـل
ارجعی دن ارمدی کوشـه خطاب
عاقبت اولور عتـاب ويا عقاب
حقـيا فرصت غنيمـدر بو کون

مرشـد کامل بولوب اندن ال آل
نيجه بربونجه خطا بونجـه زال
ايتمدك بيـك آهـله بغرك کباب
نيجه بربونجه خطا بو نجـه زلل
توبه يه کل توبه نعمتـدر بو کون

نیچه بر ایشك جنا یتدر بو کون
نیچه بر بو نجه خطا بو نجه زالل

دردعشقه مبتلا بردلفکار اکسك دکل
بو عجبدر بر کل صدبرك الده وار ایکن
روزوشب اظهار سر ظاهر و باطن ایچون
باغ قلب اهل عرفانده کل خندان چوق

آه بازار بلاده بو بله کار اکسك دکل
بلبل دلدن بنه صد آه وزار اکسك دکل
ایکی عالمده دمادم یوغ ووار اکسك دکل
فیض اقدسدن نسیم جان نثار اکسك دکل

جوهرك صاف ایده کورای حق بو بازارده
نقدوقتی فرق ایدر کامل عیار اکسك دکل

بر کون دیه سن ایتمز ایسك حق کر قبول
آچقدرر همیشه بو کون باب فیض حق
بیلرسك ایله الده ایکن فرصتی قومه
خلق زمانه ایله کیدر عیش وعشرتی

یالیتنی اتخذت سبیلا مع الرسول
من جد فی المقارعة فاز بالدخول
الوقت لا یساعد یوما علی الوصول
لا نفع فی الحقیقة فیما سوی الجهول

حق جهانده عاقبت قلب دبلر ایسك
مت فی بلا العشق ولا تصحب الجهول

دولت دارین ای عاشق ندر عالمده بیل
طبع کلشن شول نسیمله کشاد اولمق ندر
ایلمش اسکندرك آینه سن کیتی نما
شاق مطلق خدای فیضبخش جان ایکن
کیمنك تلخاب طعمی کیمنك شیرین اولوب

مجمع البحرین ای صادق ندر آدمده بیل
سر نی انفاس حقك عیسی امر یمده بیل
حق نه حالتلر قومش عالمده جام جمده بیل
اهل درده کورنه سرلر وضع ایدر مرهمده بیل
بر ایکن منبع تلونلر ندر هر یمده بیل

حقیا روح القدسدن نفخه یاب اولدك ایسه
ایلکل خلق جدیدك فهمنی هردمده بیل

کنج عشق استر ایسك ویران اول
نقد مغشوش زهدله قالمه
نیچه بر نور حق منکر سن
درد عشقی دوا یرنه بیلوب
اثر اهل حقیقته اویه کور

تارك جسم و تارك جان اول
کوهر معرفته وار کان اول
شرکی نفی ایله کان ایمان اول
حکمت اکله نیجه لقمان اول
سنده عالمده صاحب عرفان اول

حقیا آچ بصیرتك کوزنی
موره مردانه باق سلیمان اول

قومدی عشق دلده ذره ملال
خواجۀ عشقه اقتدا ایده کور
جذبات الا له لا تفنی
سر حق باقی وجهان فانی

قد صفا الوقت عن کدورات البال
قائم اول بالغدو والاصال
ولذا دام وقت اهل الحال
کل فان فلیس فیه مقال

حقیا نور ذاته سعی ایله
نیچه بر بو صفات وبو افعال

حقیقت نورن آفاق ایچره بر کور اهل توحید اول
کوزك یوم انفس وآفاقدن وار اهل تفرید اول
دکل جان سر کوزیله سیرن ایله نور مولانك
ندر بیلدکسه معناسی بکم قرآن وفرقانك
کوروب آغیار نقش حق حقدن غیری وار صانمه

ترقی ایله انفس حالته باق اهل تجرید اول
کتاب وسنتی ایله رعایت اهل تأیید اول
تنزلدن صاقن فرقت اودینه یانمسون جانك
کتاب وسنتی ایله رعایت اهل تأیید اول
ریاض وحدتی سیر ایله نار کثرته یانمه

بو یولده ظاهر و باطنده چوقدر رهزن الدائمه
کتاب وسنتی ایله رعایت اهل تأیید اول

فتح ایدن هودر طلسم کنز معنایی کوکل
فتح باب اولسون دین کاسون فنا میدانته
آچدی بر کار ازل دور وجوده دائره
هو بله سیر ایلین ایر دی محیط وحدته

کنج بو صورت عالمن قوغیری سودایی کوکل
قنده بولور قیمین جانبنه مولایی کوکل
مرکز مقصودی وارسن آره شیدایی کوکل
قطره ایکن موجه کلدی بو لدی دریایی کوکل

عاشق بی باك اولوب حق راه جانانده
دائما مجنون وش کل آره لیلایی کوکل

نور ذاته مظهر ایت مرآتمز
ذا تکیله آشنا قیل ذاتمز
کوستروب لطفك الندن چاره لر
نیچه بر هجرك درونم یاره لر
جرعه صون جام محبتدن بزه
قیل تجلی سر وحدتدن بزه

یا الهی سن عنایت ایلکل
یا الهی سن عنایت ایلکل
مرهم اوربجانه اوکاسون یاره لر
یا الهی سن عنایت ایلکل
نورو یرمرأت حضرتدن بزه
یا الهی سن عنایت ایلکل

ایلیوب صوم سوایه اهتمام
حاصل اولسون اطفکیله هرمرام
حقیٔ بیچاره نك پاك ایت دلن

عید وصلکله اوله‌لم شاد کام
یا الهی سن عنایت ایلکل
چاه فرقتدن چقرسن طوت الن

بلبل جاننه صون وصلت کلن
یا الهی سن عنایت ایله کل

نیجه برای دل‌ره حقده کسل
نیجه بر میل هوا اندن چك ال
سالك انصاف ایت طورر کن طوغری یول
حق استه حقدن ای دل عارف اول
جرعه سندن کج بو بزم عالمك
روز وشب قلبکده حق اولسون غمك
کرچك عاشق اولان ارباب هنز

نیجه بر طول امل ترك عمل
نیجه بر فکر سوا انصافه کل
تابکی چیقمز دلکدن صاغ وصول
نیجه بر فکر سوا انصافه کل
نشوهٔ عشقیله بچسون هر دمك
نیجه بر فکر سوا انصافه کل
قیلدی حوری و غلمانه نظر

حق حق بولمق استرسك اکر
نیجه بر فکر سوا انصافه کل

راه عشقك ذره‌سی خورشید رخشا ندن کوزل
زاهد فرسوده دائم عافیت استرولی
مظهر حسن ازلدر جمله ذرات جهان
دیدهٔ فرهاد ومجنون لیلی وشیرین بنده‌در

عاشقك کوزی یاشی لؤلؤ ومرجاندن کوزل
مبتلای درد عشق اولمق بکاندن کوزل
هرنیه باقسم کورنمز بکا رحماندن کوزل
هر کسه بوق عالم ایجره روی جاناندن کوزل

حقیا بزم جهانده فقرله فخر ایلین
برکدادر صورتا معنیده سلطاندن کوزل

صحبت کامل اولسه حاصل
عالم علم الهی اوله کور
بر الی سدره بر الی طوبی
واریکن ذوق عالم باقی
اولمیه سر خالقه محرم

واصل اولمز خدایه بر غافل
زهد صرف ایجره قالمه‌ای جاهل
اولسه ده حقه ایره‌مز باطل
فانی‌یه الدانورمی هیچ عاقل
اولسه شرحه شرحه بر دل

یا الهی سکا نیازم بو
حقیٔ زاری ایلکل مقبل

ای کوکل سودای خام ماسوادن فارغ اول
مطلبك اعلای اوادنا ایکن پست اولمه وار
آرزوی جنت وبیم جهنم تابکی
عشقله بردرد تحصیل ایله کیم درمانی یوق
چیق ارادن خالقه تفویض ایله هر ایشی

عالم باقی کوزت دهر فنادن فارغ اول
عرش وکرسیدن کچوب ارض وسمادن فارغ اول
برزخ اهلی اولمغل خوف ورجادن فارغ اول
بردخی آمدشد دار الشفادن فارغ اول
فانی فی الله اول قضادنده رضادن فارغ اول

یارله اغیاری برکور سر توحیده ایرش
حقیا بیکانه‌دن کچ آشنادن فارغ اول

آینه اولمسیدی قهر وجلال
لطف وقهرك ایکیسنی برکور
وهمه تابع اولان کشی بونده
ایرشجه عنایت مولی
یوری تحصیل کمال ایلیه کور

ظاهر اولمزدی نور لطف وجمال
اولمق استرایسك کر اهل کمال
رهبری اولدی آنك ظل خیال
واصل اولور خدایه قول فی الحال
ایرمدی آفتاب عمره زوال

حقیا ایر مقام تمکینه
نیجه بر بوتبر احوال

فیض حقه وسیله در انفاس جبرائیل
من انکر الوصول الی رؤیة الحبیب
عشقك یولنده صادق اولان جاندن کچر
بوقدر جهانده تشنهٔ فیض خدا ولی

آب حیاتی کیم بوله خضر اولمسه دلیل
قد کان فاقد البصر ضال السبیل
خلت مقامن استین اولور بوکون خلیل
قد فاض من مشارع الاحسان سلسبیل

حقی‌یی یارب ایلمه غرق یم جلال
انت المفیض منك العطا انك الجمیل

حرف المیم

سر ایچنده سره باق رحمانی کوزله دمبدم
قطره‌ده دریاوهر دریاده نیجه قطره‌وار
کثرتی وحدتده کور وحدتده کثرت سیرن ایت
مصحف عشقکده یارك اوقی آیات حق
حقدر اصلك کائنات ایلر شهادت حقکه

جان ایچنده جانی کور جانانی کوزله دمبدم
هر برنده نیجه بیك عمانی کوزله دمبدم
بومر ایاده یوری سبحانی کوزله دمبدم
لوح عالمده یوری قرآنی کوزله دمبدم
حق تعالی‌ی بردوکی برهانی کوزله دمبدم

بو در ودیوار هب اغیار در عاشقلره
حقیا کرقول ایسك سلطانی کوزله دمبدم

اکرچه صورتا اصغردر آدم
وجود ماسوا اصدافه بکزر
ویرلمشدر اکا غیرت ازلدن
جهان آنکله بولدی زیب وزینت
او قوندی نامنه عشقك کتابی

ولیکن معنیده اکبردر آدم
ایچنده بر عجب کوهردر آدم
زن دنیایه باقز اردر آدم
وجود عالمه زیوردر آدم
آنکیچون کائناته سردر آدم

دوتر دائم حقیقت عودی آتدن
صناسن حقیا مجمردر آدم

ایرسه باغ فیض مولادن نسیم
قهرلك ایله ایلمه یارب نظر
قنغی دلده ظاهر اولسه نورحق
ایلمز عاشقلر امید بهشت

واصل اولسه جان مشامینه ادیم
لطفك ایله قیل تجلی ای کریم
غل وغشدن جمله اولور سلیم
ناردن بوقدر اولاره خوف وبیم

طوغری یولدن حق اولمه منحرف
ظاهر اولدی چون صراط مستقیم

ویروب یغمایه هر وارم براقدم
ملامت اختیار ایتدم جهانده
یانوب پروانه وش شمع جماله
بکا عشق حق اولدی چونکه پیشه
حقیقت سمتنه قیلدم عزیمت

کوروب اول یارم اغیارم براقدم
قو ناموس ایله عارم براقدم
وجودم محو ایدوب زارم ابرقدم
آنك یولنده هر کارم براقدم
جهان ملکنده بازارم براقدم

ولیلر ازنه سوردم یوزیمی
بوکون ای حق انکارم براقدم

حقدر ای دل بو جهان ایچره محقق معلوم
منزلی کوزله بصیرت اری اول بوخسه صاقن
ایلدی بار اماتله وجود نی دوتا
عروهٔ عشقه یاپش حبل متین استرسك

سارك یوخسه حقیقتده وجودی موهوم
راه حقده ساکه رهزنلك ایدر نفس شوم
اولدی انسان انکیچون کوره نفسینه ظلوم
عشق ایله فتح اولور عشاقه لدنیدن علوم

رخت وبختی یوری وار غرقهٔ محو ایت اول
کثرت ایچره نظر وحدتی تحصیل ایله

ایمدن سیل فنا عمرد یارینه هجوم
بوم مشربلره یار اولمه اولور سن مشئوم

حقیا وار ایده کور نفسه جهاد اکبر
بو وجود ایچره ندر بیلدك ایسه عسکر روم

ره تحقیق ایچنده آه بن بر بی سروپایم
فریب رنك وبوی صورت اولدم باغ عالمده
معمای مسمادن خبردار اولمدن اول
کیسی آفتاب وکیمسی دریا کچر خلقك

غلام کمترینم جمله ادنادن ادنایم
کورنلر ظن ایدر بلبل کبی کویای معنایم
مجرد اسمله بر مبتلای درد دعوایم
بن اما قطره یم بر ذرهٔ ناچیز دنیایم

تجلیدن تسلیدن فناء کلیدن حق
نیازآرندهٔ درکاه حقم عبد مولایم

کوکل ویرانه سن لطفکله معمور ایله سلطانم
یترفرقتده یم اول محنتی دور ایله سلطانم
وصالك کعبه سنه عشق سالار ایله هردمده
میسر ایلیوب یارب مرادم ایکی عالمده
شهود ایتمك قنی نور جمالك چشم دللرده

بانر تنور غمده آنی مسرور ایله سلطانم
کیدر بو ظلمت هجرانی بر نور ایله سلطانم
اوسربالك ایچونکیم وصع اولندی روح آدمده
بو لکده قیلدیغم هر سعیی مشکور ایله سلطانم
جلالك نارینه سوزان اولوب قالدق اللرده

آلهی حقی یه سن آشنا اول غربت ایللرده
لسان صدقله هردمده مذکور ایله سلطانم

دولت پاینده وصلندر بکم
راحت هردوجهان وصلیله در
ذلت عشق قبول ایله یوری
شوکت دار او اسکندر ندر

خلعت زیبنده وصلندر بکم
ماسواسی عین محنتدر بکم
عالم ایچره کورنه عزتدر بکم
سمت حقدن قلبه قوتدر بکم

کوشه آل حقی کدانك سوزلرین
پاك معنی عین حکمتدر بکم

طالب کنج وصل جانانم
بر کهر درجهانده استدیکم
نیجه بر حسرتیله کریانم

راغب سر پاك رحمانم
بر جمال جمیله حیرانم
نیجه بر نار غمده بریانم

دونه دونه مدد کباب اولـدم
قنده‌سن ای حیاتبخش خضر

یاندی کل اولدی جسمله جانم
ور حیـات آبنی بکا قـانم

حق‌یه قیـل نکاه ذره قـدر
سنسن ای جان مهر رخشانم

کلکز نار غم عشقله سوزان اوله‌لم
کاشن وحدته پروازایده‌لم بلبل وش
جمله اشیاده کوروب نورخدایی ظاهر
ابن ادهم کبی آزاده اولوب عالمده

قویه‌لم جان وتنی واصل جانان اوله‌لم
کل حسن ازلی عشقنه نالان اوله‌لم
ترك نفی ایلیه‌لم معدن ایمان اوله لم
کچه‌لم ملك فنا تختنه سلطان اوله‌لم

حقیا اطلس چرخ عاریتیدر چونکیم
برکون اول صویوب جمله‌دن عریان اوله‌لم

کل فنافی اللهه ایرمیدان عشقه باص قدم
مجمع البحرینه ایرمك استرایسك سالکا
بوحدوث جسم وجانك ظلمتندن قورتلور
ذره در عشقك کوزینه آفتابی عالمك
برعجب مجنونیم صحرای عشقك اشبو کون

راه حقده جمله‌دن مقبوالدر سمت عدم
خضرالن طوت قهری خوش کوربوله‌سن لطف وکرم
هرکیمك قیاسه تجلی سرینه نور قدم
قطره کلمز عاشقه قیاسه نظردریایه هم
دردمك پایانی بوقدر ذره سندن سو بلسم

حقیا نطق انا الحق ایدن منصور اولور
سنده کرمنصورایسك واراوراکورحقانی دم

تن غاری ایچره جك جله اغیاردن ایله صیام
سن وارلغك طاغن بوکون کرپاره پاره قیلمك
برمرشد کامل بولوب خدمتده ایله اهتمام
عشقك ایزینی ازلین صدقك یولینی کوزلین

طورایچره تاموسی کبی حقدن ایره کوشه کلام
نورتجلی سرکك کوزلرینه اولورحرام
حال اهلی اول قالی براق تابوله‌سن عالی مقام
سرمنزل وصله ایروب اولدی نیجه شادکام

فریادایدردردیله نی بوخواب غفلت تابکی
بیداراول کل سنده‌ای حق ندر بونجه منام

کیجه کوندزچالشوب مظهرانواراوله‌لم
بوزسوروب یرله صولرکبی عمان اره‌یوب
شول ازل کاشننك وصلی کلندن دره‌لم
آب حیوان ایچه‌لم ساقیٔ حقدن بردم

نیجه برظلمت نفس ایچره یاتوب زاراوله‌لم
قلبی صاف ایلیه‌لم عاشق دیدار اوله لم
خاردن کلبر و شمـدنکری بیزار اوله‌لم
جمله دن فانی اولوب حقله بزوار اوله‌لم

چون زمله بیله در ظاهر و باطنده خدا
نیچون اول یاری قویوب یارله آغیار اوله‌لم

تابکی غفلت ایدوب کورمیه‌لم نور حق
حق انصاف ایدملم کلبرو بیدار اوله‌لم

مغفر تجـو اوله‌لم اللهـدن
ایده‌لم جلب کرم درکاهدن
شرعـه اویز ظـاهرا اقوالمز
وارحقیقتـده قصـور حالمز
عشق ایچنده یانمدق مانند عود
قیلادی هر یانمز ذنب وجـود
حقیـا شمدنکری انصـافه کل

دیه‌لم استغفرالله العظـیم
دیه‌لم استغفرالله العظـیم
یوق طریقتده کوزل افعـالمز
دیه‌لم استغفرالله العظـیم
دونمدك بو مجمر غمده چه سود
دیه‌لم استغفرالله العظـیم
تابکی راه خـداده بوکسـل

صادر اولدی بونجه سهوایله زلل
دیه‌لم استغفرالله العظـیم

حق اسنین عاشـقلر کلك توحیدایده‌لم
کوکل پاسن سلمکه آغلر ایکن کولمکه
اکربلك فکرنی سورحق بولنده طوغری طور
اوصان فانیدن اوصان کندیکی بوغ اولمش صان

حق بولنده صادقلر کلك توحید ایده‌لم
اولمزدن اوك اولمکه کلك توحیدایده‌لم
ارنلر یولی بودر کلك توحیـد ایده لم
ای حقدن غافل انسان کلك توحیدایده‌لم

دیك فاعـلم انه لااله الا هـو
حق بسدربزه بوکلك توحید ایده لم

عشقك بولنده باشم آلدم میدانه کلدم
عاشـق اولوب ازلدن محمدك کلینـه
کوردمکه بنلك ایمش دورایلین خدادن
عشقك اودینه یاندم عاشقلر ایله بنده

منصور کبی جهانه کورکیم مردانه کلدم
اول کله بلبل کبی آخر افغـانه کلدم
قال ایلـدم وجـودم ذنبینی یانه کلدم
شمع جمـال حقه عاشـق پروانه کلدم

یکتا ایدم ازلده اول نورایله ای حق
بو عالم فرقتـده جسمـله جانه کلدم

قطره‌یه قیلمم نظر عمانی کوزلر کوزلرم
درعرفان طالبیم بحر علم ایچره بوکون
باقمزم قصر جلال پادشاهانه بوکون

ذره‌یی نیدم مه تابانی کوزلر کوزلرم
همتم بر کوزه‌در چون آنی کوزلر کوزلرم
بن خرابات اهلیم ویرانی کوزلر کوزلرم

ایلمه‌کل صفاهانی بکا عرض ای کشی || خاکپای آدم عرفانی کوزلر کوزلرم

حقیا دنیا وعقبایی نیدر عاشق اولان
انکیچون دائما رحمانی کوزلر کوزلرم

مبتلای درد عشق اولمش جهانده بر بنم
تنکنای حیرت اولدی اشبو دم عالم بکا
دکه‌نك اولمز مشامی بوی حقدن حصه‌مند
شرحه شرحه قیلسه‌لر جسم نزارم اشبو کون
دردناك عاشقلرك یانده دریا اکه کیم
حقیا غیرت سنکدر آیغك مردانه باص

بنده زنجیر غم عشق واسیر محنتم
دوستلر بر چاره ایلك شمدی نیدوب نیلیم
آنی انجق عاشقك ایلر مشام جانی شم
سر حق سویلیوب ناشیلره فاش ایلمم
آنلرك اشکینه غرق اولورکو رمز نیچه‌یم
تکیه‌گاه دهر ایچنده اوره‌کو رحقانی دم

عزیز حضرتلرینه تسوید اولنان نیازنامه صورتیدر

عزیزم چاره‌سازم نورپاش دیدهٔ جانم
دلیلم مرشدم ای معدن اسرار جانانم
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
سن اول فیض آشنای ساغر مینای وحدتسن
چوسن بر یکه شاه عالم قرب وولایتسن
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
بو کون سن صورت رحمانسن مرآت عالمده
همان روح مصورسن باقلسه شکل آدمده
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
یوزکدن نور آلور هر ذره ای خرشید تابانم
اوزکدن بخش آلور هر معرفت ای سر پنهانم
کشاد اولور نسیم لطفك ایله قلبی انسانك
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
اویار طفل دلم سنسن بو کون چون آناسی انك
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
یتر آلودهٔ چرکاب عصیان وهوایم بن
یتر فرقت شبنده آه و زار مبتلایم بن

ملازم دلنوازم فیض بخش قلب سوزانم
افندم سیدم ای منبع الطاف رجانم
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
سن اول رطل کرانبخشای ارباب حقیقتسن
بنم کبی کدایه لطف ایدرسن اهل همتسن
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
شوحالتکه ویرلمشدر سکا بوق ساغر جمده
سزادر بر نفس قیلسك بکا بر وقت خرمده
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
سوزکدن فیض آلور هر قطره ای دریای عمانم
کوزکدن بو زبولور قیلسك نظر آیینه‌یه جانم
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
ایریشور عالم هژده هزاره بوی احسانك
ایریشسون جانمه تا که خطاب لطفی جانانك
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
یتر بیکانه‌لر له لاابالی آشنایم بن
بکا رحم ایت قپوکده جمله‌دن کمتر کدایم بن

دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
یتر چیقدم کنار محنته بحر غمه طالدم
یتر هر زاغه شهبازدلی ضبط ایتمیوب صالدم
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
خزانم وقتیدر آخر بهار عمره ایردم بن
همای دولت باقی شکارن ایلسم ایرکن
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
حبیبی یاحبیبی ارتجی منك عنایات
لقد انذرت انذارا فبشر بالسعادات
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
سکا ایمان کتوردم جان ودلدن بنده‌یم بنده
لدنی علمی بلسه‌در بکا تا قالمیم ظنده
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
کیمی افتاده خلقك یمی محمود وایاز استر
جوهر کس صید معنی قیلمغه بر عشقباز استر
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
حقیقت سرنه‌یه ایرسون الم بستان عرفاندن
نظر قیل قالمسون اصلا نظر حوری وغلماندن
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
قناعت کلمز اسمعدن مسمادن خبر صورسم
یتر ترکیب ولفظ وصورت ومعنادن خبر صورسم
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
اسیر ایتدی جر بتدر بو کون حق بیچاره
کلستاندن خبر ویر بلبل شیدی پر زاره
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
قلم آلسك الکه قطره‌دن دریالر ایلرسن
کتاسری شرح ایتدکجه اشبو جانم اکلرسن

نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
دربکتای مقصودی دکشدم بر حرف آکدم
کربانم خلاص ایت نفس الندن چاره‌سز قالدم
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
کرکز عیش وعشرت باکه کچدم طتلو جانمدن
فناکلسه وجود فانی‌یه بر همت ایتسك سن
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
طبیبی یاطبیبی هل لجرمی من مداوات
واوصلنی الی روح وریحان وحالات
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
قپوکدن کتمیم مادام جانم تنده در تنده
نفس قیل بردم جانبخشك ایله دلزنده
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
کیمی شیخ اکبر آسا بر ولی اهل راز استر
بنم کوکلم سنك کبی بو کون بر شاهباز استر
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
آچلسون غنچهٔ وحدت همیشه کلشن جانده
بکا اول ذاتی کوستر دیدهٔ سر یله هر آنده
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
کلید قلبم آچاسه معمادن خبر صورسم
ایکیلك محو اولوب توحید مولادن خبر صورسم
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
خلاص ایت بند فرقتدن آنی لطف ایله بر بار
بنه سن یارمه تیمار ایت بیچاره‌یه چاره
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
دلیکه نقطه دوشسه نقطه‌دن هر علمی سویلرسن
الهی فیض قلمدن جرعه‌سون دریایی بلرسن

دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
دلبلیم مرشدم تا اول آخر سنسین ای مهرو
کدایم آستانه کده اولوب جانیله همت جو
دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
جمیع انبیا واولیا واصفیا ایچون
اول ایکی نونهال روضهٔ صدق وصفا ایچون

نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
زهی بی ننك وبی عار ایچرسم خضر الندن صو
روادر بن فقیره فتح ایدرسك لطفله قاپو
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم
جمیع مظهر انوار ذات کبریا ایچون
اول ایکی عرق پاکیزه محمد مصطفا ایچون

دریغ ایتمه کدادن همتك لطف ایله سلطانم
نظردن دور قیلمه بن فقیری کوزله سلطانم

حرف النون

مجلا ایلکل مرآت قلبی ژنك سودادن
سماء سرکه ایله پرتو حید ایله پرواز
صفاسن سورمك استرسك اکرسن لی مع اللهك
سرای سرکی جاروب توحید ایله پاك ایله
عجبدرای کوکل قیداولدی سکا عالم ترکیب

اثر بولسون درونك نور پاك حق تعالیدن
کبچوب سدر یله طوبایی خبرآك سن اوادنادن
ایدوب معراج روحانی کسل دنیا وعقبادن
که شایدسز حق مهمانك اوله جای بیجادن
نه وقتن حل اوله بلمم مرادك بو معمادن

یتر حق نظر انداز کلر خسار اسماسن
یتر بورنکه آکدندك اواوب غافل مسمادن

سرر عشق قلبکدرا کاروحك اولوب سلطان
وزیر کدرسنك عقلك آنك تدبیرنی کوزله
علم افراش توحید اول فضای دلده ای سالك
حوادث چوقدرر بحر بلای روزکار ایچره

قوای روح عسکر درطولوپدرسینه صان میدان
هجوم ایت اول قوا ایله حصار نفسی قیل ویران
که فتح ونصرت آیاتی کورنسون اولمسون پنهان
دخول ایت زورق عشقه سنی ایجمسون طوفان

اوله کور فارس میدان عشق وشوق ای حق
سعادت طوپنی قاپدك الکده وار ایسه چوکان

الا یا طالب الوصل من الاین الی الاین
صحا معلوم العشاق عن الموهوم اطلاقا
ملت اقداح ارواح المحبین بحالات
تجـلی فی مرایاه بدا منها محیاه

من الفرع الی الاصل من العلم الی العین
بتوفیق آلهی مضوا عن عالم البین
مضی القال عن القلب بدا العین من الغین
فاحیا نا واحیاه فخذ هذا بلا مین

ینادی الیوم کل الکائنات ایها الحق
علیك الواحد الحق وایاك والاثنین

مهیادر حسینه مشهد لاهوتی اقدمدن
نجه برحلیهٔ علم ومعارف اولمسون ذاتی
حیات نوو ریرار باب استعداده انفاسی
نوله عکس ایلسه انوار قدسی قلبنه آنك

صونلمشدر آکا آب حیات هو مقدمدن
ظهور مایهٔ عرفاندر مقصود آدمدن
نه جانلر بخش ایدر عیسی کبی هردمده اولفدن
مصفادر درونی جام صفو تکسترجدن

ریدر فخر ایدرسه خطهٔ شیرازو بغداده
انکله مصر اولوبدر حقیا ممتاز عالمدن

کل کبی دلشاد اولك ای عاشقان
بلبل آسازار ایدك ای صادقان
کلدی حقدن خلقه برمهمان خوش
ایده کور صهبای ذاتی سنده نوش
کلدی اول ماه مبارك کیم کیدر
دائما حقدن نسیم فیض اسر
کلدی اول شهر صفا ماه وفا

کلدی ماه رحمت حق رمضان
کلدی ماه رحمت حق رمضان
ایلدی دریای دل ذوقله جوش
کلدی ماه رحمت حق رمضان
انده مؤمنلر درونندن کدر
کلدی ماه رحمت حق رمضان
حمد لله چشم جان بولدی جلا

مغفرت جو اول خدادن حقیا
کلدی ماه رحمت حق رمضان

سایه صالدی اهل ایمان اوستنه
طوغدی اول نور اهل عرفان اوستنه
باغلیوب شیطانی بنده اوردیلر
اهل حق اول آیده حق کوردیلر
اهل جرمك حق کوزی یاشن سلر
شربت غفران ایچرلر عاصیلر
قیل تراویحی صفالر بوله کور
ذکر وطاعت نوری ایله طوله کور
قلبی ژنك ماسوادن ایله آغ

حمد لله کلدی ماه رمضان
حمد لله کلدی ماه رمضان
جملهٔ اغیار حقی سوردیلر
حمد لله کلدی ماه رمضان
آغلینلر شاد اولور دائم کلر
حمد لله کلدی ماه رمضان
ایت تسابیحی وفالر بوله کور
حمد لله کلدی ماه رمضان
بووجودك ذنبن اندن قیل فراغ

حقیا نور خدادن یاق چراغ
حمد لله کلدی ماه رمضان

کلبرو ای کل کبی کندینی اظهار ایلین
جلوه کاه نورذات ایدوب سراسر عالمی
لامکان ملکنده قوروب خیمه سن عاشقلرك
کیدروب اهل فنای ذاته حقانی وجود
کرلیوب نار جلالنده جمالی نورنی

عاشق صادقلری بلبل کبی زار ایلین
کائناتی مظهر عشق ایلیوب وار ایلین
بو نجه وسعتله جهانی آنلره طار ایلین
بو وجود فانی المقصده بازار ایلین
ای خلیله آتش نمرودیی کلزار ایلین

حق بیچاره یه وصلکدن اوزکه یوق امید
ای دمادم عشق پاکنه دلی یار ایلین

قرزدیجه کالك رخساری تأثیر جمالندن
تنور فرقت ایچره ظاهرا یانقده در عالم
یازوب آیات حسن پاکنی لوح جهان اوزره
طوتوب برخضر الن شونلر که چیقمز ظلمت تندن

درون عندلیبه اود دوشر حقك جلالندن
ولی هر کس حقیقتده ایچر آب وصالندن
ایدوب بر نقطه نك شرحینی کوستردی کمالندن
ایروب آب حیات عشقه قانمزلر زلالندن

اوسری بیلمك استرسه بو کون برکسه ای حق
اوقور عشقك کتابندن کچر وهم وخیالندن

شراب عشقله مستانه یم بن
تجلی نارنه یاقدم وجودم
مقدمدر اکرچه بندن عالم
تموج ایلدی بحر محبت
بنم شمع جمالیدر مرادم

بتوردم عقلمی دیوانه یم بن
کل اولدم برعجب پروانه یم بن
ولی عالملره هب آنه یم بن
وجود اصدافنه دردانه یم بن
اکا پروانه یم پس یانه یم بن

تنزل ایتزم دنیایی دونه
انکیچون حقیا شاهانه یم بن

حیرت کبراده در عاشقلرك جانی بو کون
شولکه غواص حقیقتدر الور درلر دلا
ایلین بزم ازلده حسنی سیران انك
دولت وصلتدرر عاشقلرك سرمایه سی

استرلر درد عشقه ذره درمانی بو کون
عشق وشوقك برعجب آوردی عمانی بو کون
کوزینه کوسترمدی مهروی کنعانی بو کون
صاتدیلر بردانه یه حوری وغلمانی بو کون

تاابد دلزنده سن اولمکدن اصلا غم یمه
حقیا نوش ایلدکسه آب حیوانی بو کون

حقیقت سرنی طویمق دیلرسك آشنالردن
شونخم معرفتکیم حاصل ایتدیلر زرع دلده
یوری همبال زاغ اهل دنیا اولمه ای عاشق
حقیقت صحبتی قیل دائما اهل حقه یار اول
دوای درد عشق استرسك ای دل عشقدن ایرلمه

فراغت ایله ای بیکانه وار جوروجفالردن
صاقین ناشیلره نشر ایتمه خوف ایله بلالردن
بلند ایت همتی اوجی کوزت اولغل همالردن
دروغ دهره الدانمه الك چك بیوفالردن
اپاغك چك جهان بزمنده وار دارالشفالردن

دل حقیه نطق ایت طوطی وار ای طائر قدسی
دریغ ایتمه شکر کفتارکی شیرین ادالردن

نورذات حقك ای دل بجلوه کاهیدر جهان
کون کبی هر ذره دن نطق شهادت وار ایکن
اولمیجه بینشان محو صفات ایدوب دلا
جون نفخت سرنی روح ایتدی جسم آدمه

وحدت مولانی هر برذره شرح ایلر عیان
حقی نفی ایتدی بو کون جهلیله نیجه منکران
کسه بولمز ذات حقدن طالب اولسه برنشان
بلمین آنی ندر بلمز بو کون پیدا نهان

حقیا اشبو سطور سافلا نه باقه وار
اول حروف عالیاتی نقطه دن فهم ایت همان

مایل دیدار اولان دنیایی ترك ایلر بو کون
یار نه قالورسه صد دردو بلایه یار اولور
بولمغه آندن نشان ترك ایله اول جسم وجان
اهل توحید اهل تجرید اهل تفرید اولمغه

عاشق دلدار اولان هر واری ترك ایلر بو کون
صحبت یار استین آغیاری ترك ایلر بو کون
عاشق سرباز اولنلر عاری ترك ایلر بو کون
ایرمکه سرمنزله هر باری ترك ایلر بو کون

طویمغه بوی کل خندان معنیدن اثر
صورتی قور حقیا اول خاری ترك ایلر بو کون

الا ای مرشد کامل خبر ویر سر اسمادن
ظهوری کوزله کرمش بنه یوق آنی بر کورمش
کیمی بحرو کیمی برده ملك کوکده بشر برده
ندر آدمده کی صورت اوصورتده سر حضرت

الا ای حضرته واصل ندر بیلدر مسمادن
بو سره وارمی هیچ ایرمش بیلوب برقطره دریاده
آچلدی بنده سرابرده عیان ایله بو معنادن
بکم وار ایسه کر غیرت کشاد ایله معمادن

ندر عبد وندر مولا ندر مجنون ندر لیلی
ندر ادنا ندر اعلا خبر ویر حق مثنادن

یارب تنه جان جانلره جانان بنه سنسن
بونجه کهر پاك نهـاد ایلدك اظهـار
برنقطه دن الدم خبرن جمله علومك
بردلبرر عنـا کیدر جمـله عوالم

عاشقلرکك دردینه درمان بنه سنسن
شول کنج نهانی دینلن کان بنه سنسن
هرقطره ده امواج اولان عمان بنه سنسن
وجهنده انك جلوه اوران بنه سنسن

تکریم ایدوب انسانی دیدك چون ونفخت
حق قولکك جسمنه ده جان بنه سنسن

وارلدنی علمن اوکرن خواجهٔ توحیددن
سیر ایدوب بحر محیطی لجهٔ توحیددن
معرفت مقصود ایسه آل مرشد کاملدن ال
کلستان وحدته کیر کثرت ذکر یله کل
حلقهٔ ذکر خدا بر مجمر عرفاندر

دوومی جان ال بکم کل نیجهٔ توحیددن
قیل مشام جانی خوشبو غنچهٔ توحیددن
خنجر عشقیله چاك ایت سینه کی بغریکی دل
قیل مشام جانی خوشبو غنچهٔ توحیددن
حقیا اول مجمر ایچره عود دل سوزاندر

باغ عشقك باغبانی کامل انسانندر
قیل مشام جانی خوشبو غنچهٔ توحیددن

وار بلبل شیدایه صور اول کل خبرن سن
کیفیت عشقی نه بیلور زاهد هشیار
کشف ایتدی نسیم یمنی باغ درونی
برنقطه ایمش لوح جهاندن بنه مقصود
چوق نازونیاز اهلی طولاشدی اکا اما

کل غنچه دن ال هم بنه بلبل خبرن سن
مستانه لره صور بنه اول مل خبرن سن
کشف اهلنه صور نفخهٔ سنبل خبرن سن
عطاره سؤال ایله اوفلفل خبرن سن
مجنونه صور اول لیلیٔ کامل خبرن سن

شول واحد کالالف دینلن مرشد حقدر
اندن اره ای حق یوری کل خبرن سن

کل حقیقتدن دم اورمه سنده منصور اولمدن
وار تجلیٔ جمال حق امید ایلمه
دست قدرت یاپدی قلب آدم پاکی دخی
جنت عشق الهی ذوقن ایلردی کوکل

یاره وصلت استمه اغیاردن دور اولمدن
جان فنا بولوب بو کون جسمکده مقبور اولمدن
عرش وکرسی کعبه وهم بیت معمور اولمدن
جنت عمال غلمان ودخی حور اولمدن

حقیانار محبتده یانوب پروانه وش
کورمدی نور یقی یارك کسه نانور اولمدن

درد عشقه مبتلا اولان دوایی نیلسون
محنت عشق اکراختدر صفایی نیلسون

قصر قربه ایریشوب حقیله اولان آشنا
لامکان ملکنده سیران ایلین ارباب دل
کوش جاندن قیل وقال عالمی بیرون ایدن

یوزاوروب مخلوقه غیری اشنایی نیلسون
بوخراب آباد چرخ پیسو فایی نیلسون
اوزکه برعالمده درصیت وصدایی نیلسون

حقیا حقك جمالی نور ینه مستغرق اول
واصل اولان اول مقامه ماسوایی نیلسون

حقیقت بزمنه ایرش ایچوب جام مصفادن
بیلوب منطق الطیری سلیمان کبی قیل سیری
قواشیا آکا یولدر بنه یاقسك همان اولدر
تجلی ذوقنی سورن جمالی نورنی کورن
بنان عشق اودینه بونده خالص کلور آنده

کمال اهلی ایله کورش کچوب اعلاوادنادن
سیلوب آینه دن غیری خبر بیل حق تعالی دن
شوکیم کرچك حقه قولدر طیو پدراشبو معنادن
حقیقت سرینه ایرن آچر مهری معمادن
چالش حق یولنه سنده فنا بول جمله فناسوداد

صاقن اغیاره طیانمه فراق آتشنه یانمه
مجرد اسمه آلدنمه بیل ای حق مسمادن

شراب وصلی نوش ایت یلر اللدن
کل مقصودی قورتار خار اللدن
ایدوب توحیـد مولا یی مکرر
آل ای خواجه حقیقی مسك وعنبر
شول کیم همـدم کامل اولورلر

خلاص اول عالم آغیار اللدن
ایرش برلوره قورتل نار اللدن
دماغك بوی حقدن قیل معطر
بوبازار ایچره برعطار اللـدن
درونی برنفسله جان بولورلر

قول اولان کیشیلر دائم الوربر
عطار حقیـا خنکار الـلدن

معارفدن دم اورمه چونکه حقدن بیخبرسن سن
همیشه عیدر بوکار کاه حقده استغنا
جلاویرمزسك عشقیا کله آینهٔ قلبه
فضای قرب اوادناده وارقور حیمه سن جانا
الکدن ضایع اولدی کوهر کنجینهٔ وحدت

تکلم ایتمه کنت کنزی چونکه بی کهرسن سن
ندکلی بی نیاز اولسك اودکلی بی هنرسن سن
صفای باطنك قدر تیجه پرکدرسن سن
جون اخر رحلت ایلرسن بوعالمدن کیدرسن سن
اکا کریان دکلسن کثرت دنیاار رسن سن

بومیدان ایچره نفسك پنچه سن بودوکسه ای حقی
سکا صد آفرین اولسون حقیقت شیرنرسن سن

بحمد الله که کلدی ماه شعبان
اچلدی کلشن دل اولدی خندان

محمد مصطفانك آیی کلدی
اكا تعظیم ایدنلر اولدی امت
خصوصا کیم بر اتی کیجه سنده
مبارکدر شب وروزی اول آیك
خدایه سنده طاعت ایله انده
محمددن شفاعت استریسك

سعادتله مشرف اولدی هرجان
بیلنلر قدرك انك بولدی غفران
نیجه صو جاو اولور آزاد نیران
ابر یشور هردمنده لطف رحمان
کچورمه فرصتی ای غافل انسان
اول ایه حرمت ایت ذکر ایله هر آن

جمالن کورمك استرسك خدانك
اویان ای حق غفلتدن اویان

اچلسون باغ دل خندان اولسون
اویانسون مرغ جانان اولسون
سیلوب دلدن نقوش ماسوایی
سوروب اذکار له جند هوایی
ندر لا وندر الا بیلنسون

کلك ذکر ایدهلم آللهی هر آن
کلك ذکر ایدهلم مولایی هر آن
یویوب آب وفا یله جفابی
کلك ذکر ایدهلم آللهی هر آن
بوسردن حقیا بر کام آلنسون

حقیقت شربتندن نوش اولنسون
کلك ذکر ایدهلم مولایی هر آن

اولدی عاشقلر سلیمان زمن
هر کیمك عرفانی یوق حیواندر
عرش مقصوده ایرنار باب عشق
هر بری رطب اللسان اولمش طورر
کوسترر آثار صنع خالقی

بوقدر انلر اره سنده اهرمن
عاقل ایسك اولمه وار حیوان سن
معرفتله اولدی عالی جمله دن
خالقی توحید ایدر سرو وسمن
کورنه یوزدن خلق اولنمشدر چمن

وارلغك افنایه سعی ایت حقیا
بولمدی حق بوکون سن بن دین

قال اولمدن بو عشقك سرن بولهم صانورسن
بر مرشد کاملدن درس آلمدن حقیقت
فرهاد کبی وارلغك طاغلرنی کسمدن
مجنون اولور بو عشقك زنجیرنه کچنلر

جان ویرمدن جانانه واصل اولهم صانورسن
علم لدن کتابن قولای بیلم صانورسن
شیرین ایله زحمتسز صحبت قلم صانورسن
اول زنجیره عقلله سنده ایلم صانورسن

نوش ایلدك شراب عشقی بیهوش اولنجه
شمدن صکره ای حق عقله کلم صانورسن

یاعین پروانه وش بلمز حقیقت نیدوکن
ایچمین صهبای عشقی زاهد خشك مغزوار
عرشله کرسی دکلدر مطلب اعلای عشق
شول یدی دریایی نوش ایلرده قانمزلر بنه
طالب عرفان اولان کیسون ملامت خرقه سن

دونمین اول شمعه بلمز سکینت نیدوکن
بر مکسدر اول نه بلسون دلده لذت نیدوکن
اوج اوادنایه ایرن عبدی رفعت نیدوکن
اهل عشقدن غیریلر بلمز حرارت نیدوکن
آکلسون بلسون دخی کورسون کرامت نیدوکن

حقیا ذوق ایلمز تلخاب فرقت نوش ایدن
بزم خاص یارده صهبای وصلت نیدوکن

ندر مقصود ای دل عالم ایچره خلق اولنمقدن
برازخ اهلنه یار اولمه حشری نشری کوربونده
جهانی بر پوله آلمز بولنلر دولت عقبی
میدعشق پاکی ایچه صاقن زاهددن ای عاشق

طوتوب عرفان یولن اللهه وصلتدر محققدن
قیامتدن مقدم اوله کور آکاه سن حقدن
یکررلر ایکی عالمدن طوینلر سر مطلقدن
قباختدن خطادن غیری نسنه کلمز احمقدن

عبادت ایله ای حق توجه قیل اودرکاهه
صاقن کوکلك بر آن اول حضرت مولادن ایرمقدن

محبت بزمنك جامن صون ای ساقی کرامتدن
شول کیم طاتمدی عشق ومحبت لذتن اصلا
چکوب عشقك یوکن بوکون ملامت اختیار ایدن
اکر دنیا اکر عقبی فدا در راه جانانه

طوله قلبم اولذتدن بوله جانم اوحالتدن
مذاقی بوقدر آنلارك خبر بیلمز حلاوتدن
ازل بزمنده مولادن نصیب الدی سعادتدن
شو کیم اول معزله ایردی اثر بولدی هدایتدن

دلیل استرسك ای حق جمالی نورنه حقك
کوزك آچ باق جهان طولمشدر هر دورلی آیتدن

چو بوقدر دلده درد عشق حق درمانی نیلرسن
مریض عشق اولان کندی حکیم اولمق کرلك ای دل
وجود اقلیم ودل بر تختکاه وعشق سلطاندر
بیلنلر مطلبك اعلاسنی ادنایه باقمزلر

دکلسن قدر کوهر فهم ایدر پاکانی نیلرسن
دواسز درد بولوار حکمت لقمانی نیلرسن
بوکون سلطان عشقه قول ایسك سلطانی نیلرسن
خدایی استریسك حوری وغلمانی نیلرسن

کوکل ویرانه سینه هر طرف طوغمش ازل نوری
کور اول خرشیدی ای حق مه تابانی نیلرسن

جلالك آتشنه ياقه يارب
فراقك دوزخنه آتمه يارب
ابرشمزسه اكر امداد حضرت
الهى ايلكل فضلكله رحمت
كناهك چوقلغندن حق آه ايت

اغثنا ياغياث المستغيثين
اجرنا يامجير المستجيرين
كشى كنديله بولمز حقه قربت
كيدر تلوينى احسان ايله تمكين
بزكرا هسن ترك كناه ايت

دمادم حالك عرض پادشاه ايت
قبولن قيل ربنا دائم دى آمين

حريم روضه يه كيرسون شفاعت استين كلسون
اودر برروضه كيم عدنيله فردوس اكارشك ايلر
شونك كيم مطلبى كحل جلاى ديده بولمقدر
مطافيدر كروه قدسيانك دائم اول روضه

رسول اللهى كورسون روضه سنده خاكپاى اولسو
سلام الله ابرشسون انده دائم كللر آچلسون
حبيبك يولنه كتسون تراب روضه سن بولسون
جهان طوردقجه نور حضرت مولايله طولسون

جهانده طالب جنت اولنلر حقيا وارسون
مدينه شهرينى مسكن ايدنسون روضه ده قالسون

سد ايتيوب كوزم ياش جيحون اولايم برزمان
حسن ازلدر يوسفم هيچ اندن اوزكه سومدم
يعقوب وش محنت چكوب كوزم ياشين سيل ايليوب
اول قامتى طوبى ايچون اول سدره معنا ايچون

صحرايه دوشوب بندخى مجنون اولايم برزمان
حيران اولوب اول حسنه بن مفتون اولايم برزمان
بيت الحزندن چيقميوب محزون اولايم برزمان
اول شاه مستثنى ايچون بى نون اولايم برزمان

يغمايه ويروب واريمى حق راغوب عاريمى
بو شهردادن عاقبت بيرون اولايم برزمان

اى كوكل معنايه باق بحث ايله الفاظدن
قلبكى حب سوا ضبط ايليه انصافى
خاتم دل چيقمسون دستكدن ايله اهتمام
وارلغك كهسارنى ويران قيل فرهادوش

نيلر اصداقى كشى كربولمسه ورعدن
كورسليمان تختنى مسكن ايدنمش اهرمن
بووجودا قليمنك سلطانى اول سن هرزمن
صحبت سر خدادن بهره بولمز بن دين

حقيا ديدار يارهجان و باشك قيل فدا
شمع عشقه دائما پروانه وش ياق جان و تن

رشتۀ اختيار السده ايكن
بولمه ده بو نهار عمر زوال

ايله تحصيل معرفت ابركن
عاقبت خاكدر بزه مسكن

نقد حالك رواج بولمزسه
عشق بركلدر آچالسه دلده
غم يمه بو بلاى كردونه

سكا اى دل نه فائده آندن
اول كل ايله اولور كوكل كلشن
بركون اولور كه قابك اولورشن

هركس اى حق منزلن بولدى
خواب راحتده سن كبى دخى سن

طلسم اولدى بوكون بوجمله جان
عناصردن بقان كوز آنى كورمز
مظاهر چوقدر افعال و صفاته
شول كيم كورديلر حقك جمالن
مقام خلتى استرسك اى دل

آنكچون قالدى مخفى سر جانان
ايدرلر سرله اول يارى سيران
وليكن ذاته مظهر دوشدى انسان
سوايه باقمديلر بارى بر آن
يورى وار درد ايله آتشلره يان

ارشد كده وصالى كعبه سينه
قيل اسمعيل حق جان قربان

اى كمال قدرتك عالمده اظهار ايلين
ثم وجه الله سرن كشف ايدوب عاشقلره
اون سكز بيك عالمك اسرارنى جمع ايليوب
ذره فيض لطفكيله خاردن كللر بتر
حسنه مظهر قيلوب كاملرك مرآتنى

وى جمال ذاتنه عالملرى زار ايلين
دشمنى دوست ايليوب اغيارى هب يار ايلين
يوكلدوب بار امانت آدمى وار ايلين
اى نسيم رحمتكله نارى كلزار ايلين
دمبدم عاشقلرينه عرض ديدار ايلين

ظلمت عنصردن ايله حقيى تخليص سن
اى جمالى نورنه قلبى سزا وار ايلين

حكمت لقمانى نيلر مبتلاى عشق اولان
ايلمز آغيارله عشق و محبت برنفس
ال اوزاتمزما سوايه جمله سن محرم بيلور
نيلسون نتسون بوكون دار الشفاى عالمى

استمز تخت سليمان پرهواى عشق اولان
بزم يارهواصل اولوب آشناى عشق اولان
بويله درهم آشناى مرحباى عشق اولان
زاهدا درديله جوياى وداى عشق اولان

حقيا عالمده درمان استمز بيل حاصلى
بسترغمده قالوب صاحب بلاى عشق اولان

نيجه كتاب معانى اوقندى نيجه بيان
وليك اولمدى سر بديع عشق عيان

کل ایمدی منطق طیر حقیقتی فهم ایت
بو بزم عالمه چوق اهل معرفت کلدی
بو دکلی حکمت ایله بو علی وفارابی
یارین که غرقهٔ شرم وخجالت اولمقدن
کل مراده ظفر بولمغه چالش سنده
کل ایمدی بال و پر همتیله پرواز ایت
قارش نتیجه سی بر جذبه ایله بر جذبه

اصوله کیر بیزار ایتدك بو عمری صرف وزیان
قموسی ایچدی می کل من علیها فان
نیجه اولدی بو نیجه کرده افاضل دوران
بو کون بو پوتهٔ عشقه کیروب نتیجه سی یان
بو باغ دهره نیچون کلدك ای غریب انسان
یانکده پست اوله افلاك وعالم اکوان
غذای روح اوله فیض سخنلری هر آن

عنایت اولمز ایسه حق حق مطلقدن
بوسره ایرمکه یوق ذره چاره وامکان

جمال حق تجلی ایتدی چو نکیم
جلالی پرتوی عکس ایلمنجه
بو ایکی سرله ایتدی تجلی
نظر قبل آدمك آینه سینه
ندر هابیل وقابیل آکلد کمی
پدر سرینه وارث اولدی بونلر
بری اولدی جمالی ایله خندان
کهی اظهار ایدر باطن امورن
بدیع صنعنی سر ایله حقك
بو معنیده خبردار اولمیین ار
شو کاکیم فیض اقدس صوندی مولی

بر اولدی بهشت وحور وغلمان
کوروندی صفحهٔ حکمنده نیران
وجودی آدمه ای کامل انسان
کا ولو بدر مجمع الانوار رحمان
که ظاهر اولدی آنلرده ایکی شان
کلوب فعله کوروندی سر امکان
بری اولدی جلالی ایله کریان
کهی ظاهرلری حق ایلر ابطان
اکر وار ایسه کوزده نور رخشان
آنك حالنده وار در نیجه نقصان
کتوردی بو سوزه صدقیله ایمان

بصیرت کوزلرن ایله کشاده
حقك نوری دکلدر حق پنهان

حرف الواو

تیروش تا اولیجه راست رو
ایتمه میل ماسوا کل ای فقیر
عالم افلاك صدر کدر سنك
آتش عشق ایچره کل اولمشدرر

منزل مقصوده اولمز سن کرو
آنی خلق ایدن غنی مولایی سو
انده مود عدر بکم بر ماه نو
بوقدر ارباب فناده هیچ علو

آدم ایسلك وار خریدار اولمغل
حقیا دکمز جهان بر دانه جو

کوروندی چشم عشاقه مظاهردن جمال هوا
شو کیم بزم ازلده فیض حقدن بهره یاب اولدی
اولوا الابصار اولنلر کوردیلر انوارنی حقك
شولر کیم اباغن مردانه بصدی اشبو میدانده

نقاب فرقتی رفع ایلدی دلدن وصال هو
حیات باقیه بولدی ایچوب آب زلال هو
ولی روا ایلدی کوزسزلری دست جلال هو
سزادر کر دینلسه انلره کرچك رجال هو

حقیقت سرنی بوری خق ناقصلره صورمه
که ناقصلر ندر بلمز حقیقتده کمال هو

ریاض وحدته طوت دائما رو
حقیقت کلستانا تندن آلوب بو
کذر ایدوب دل افعال وصفاتی
فنا ایچره بولوب باقی حیاتی
ایچلسون کلستانلی مع الله
بقار چاك ایده لم هر سحرگاه
صفادر اهل عشقه ذکر وتوحید
انکله ایچلورکلزار امید
فنا بول جفیا کل اختیاری

حقیقت بلبل ایسك سنده یا هو
دیه لم شوقیله الله یاهو
شهود ایده کوروب هر یوزده ذاتی
دیه لم صدقله الله یاهو
کل وحدتدن ایرسون بوی هرگاه
دیه لم شوقله الله یاهو
جلادر انلره تسبیح وتمجید
دیه لم شوقله الله یاهو
بیلورسن کمسه قالمز اضطراری

اولوب کوینده اذکار باری
دیه لم صدقله الله یاهو

طالب علم الهی اول نقوش غیری یو
قبله کاهك ثم وجه الله اولسون دائما
عندلیب زار اولوب چاك کریبان ایلدی
ذکر حق قوت وبرب تاب اولان عاشقلره
کیمی نالان کیمی کریان کیمیسی سوزاندر
زاهدا کل عشقه دوش اول واسع المیدانی کور

منبع آب حیاته ایردیلرسك پاك صو
اله کور ای عاشق بها کیزه حقانی وضو
کاشن فیض الهیدن کیمه ایرشدی بو
بر غدای روحدر کل دیه لم الله هو
جمله عالم خلقی در دعشقه دشمشدرقو
بر ولینك قبضه سنه کیرکه فتح اوله قپو

یوسف مقصودی حقی بولمق استرسك بو کون
حزنله یعقوب اول کنعان ابلمز قیل جستجو

عاشقك كوزلرینه كیرمدی هر كزاو نحو
نیجه بر هر طرفی جانكه محراب ایده سن
تابكی خسته دل حالت هجران اوله سن
هرنه كیم راه طلبده سكار هزنلك ایدر

قو مدی راحت ایچون مهد زمینه پهلو
طوتـه كوروارسنی وار ابلینه انجق رو
قدح عشقله ایچ واصل النده دار و
كیمی سحارهٔ ظاهر كیمی باطن جادو

ذكرهو بیله ایرر منزله سالك حق
خواب غفلتدن اویان سنده دیه كوریاهو

حرف الهاء

كلستان دل وجانده آچلدی
درونه آب لطف حق صاچلدی
كوردی نور ذات حق تعالی
تجلیدن پر اولدی هب مرایا
بو آدم باغ عرفانك كلیدر
طوتن عالملری آنك الیدر
اچلدی حقیا ازهار وحدت

كل فیض خدا الحمد لله
بولوب نشو ونما الحمد لله
بوكون عشق اهلنه اولدی هویدا
سعادت مرحبا الحمد لله
حقیقت كلشنینك بلبلیدر
نه دولت دائما الحمد لله
عیان كوردی انوار حقیقت

فتی ظاهر درر حق ایتمه غفلت
كوزك وار باق سكا الحمد لله

شربت معنی ایچنلر ساغر توحید له
ذوق وحدت ایلدی خلوتسرای قلبده
ثم وجه اللهی محراب ایلینلر قلبنه
زاهدایی ذوق اولان دنیایه صانكه كلدی
دردله دلدار ایچون روز ومسا آه ایدنك

تا ابد سرمست اولور صانماكه بر دم آیله
شول كشی كیم كثرتك عین كوره فجن بله
اول حضوریله صلوة اهل عرفانی قبله
وار شراب عشق نوش ایت سنده بر دم عشقله
بر كون اوله دست قدرت كیم كوزی یاشن سیله

حقیا عقل معاشی ترك ایدوب وار عشق آل
اصلو بازاری كور لایق بو در هر عاقله

قال یچمز آخرتده نقد احوال اولمسه
ظاهر اولمز ای كوكل مرأت عالمده مراد
هر ورقدن سر حق كمسه فهم ایتمزایدی
خالص اولمز ماسوای حضرت حقدن دلا

سعی دل باطل اولور اخلاص اعمال اولمسه
شول مریدك كیم دلنده حقه اقبال اولمسه
صانعه مصنوع اولان هر وجهله دال اولمسه
یانمسه عشق آتشنده بر كوكل قال اولمسه

طوطئ دل نطق حكمت ایلریدی دائما
حیرت عشق خدادن حقیا لال اولمسه

ندرساری اولان نور حقیقت جسمله جانه
بو جسم وجان حقیقیمی ویاخود اعتباریمی
یقین ایكن بو دكلو بر بینه ظاهرا بیلم
ندر بیعت كه اصحاب ایلدیلر دست احمددن
ندر علم وندر حكمت ندر یا مجتهد عارف

نه سردر كیم امانت ویردی مولانی انسانه
بو سری عارف ایسك كل ایرشدر سمع یارانه
نیچون فرقت كوردی یوسف ویعقوب واخوانه
انه معنیدن ایرشدی هر بری اولدمده رضوانه
ندر شول نسخه‌لر كیم هر بری طرح ایتدی میدانه

لدنی علمی بلدكسه حق جهلی دور ایتدك
قدم باصدك حقیقت اوزره سنده شمدی عرفانه

ظلمت نفسكدن ای دل وارخلاص اولمق دله
عرش مقصوده ایرشمك استر یسك ای كوكل
هر كیمه بركز طوقنسه خنجر عشق خدا
سیرت پاكیزه لازمدر فنا اربابنه

نور علمیله جلا ویر دمبدم جان ودله
روز وشب پرواز ایده كور شهپر توحیدله
جسمنی صد چاك ایده بغرین بلازله دله
بو خسته معنی حاصل اولمز صورتیله آدله

حقیا حقك بو كون عاشقلری بسیاردر
كیمدی عشق ومحبت قیسله فرهادله

جام عشقی نوش ایدن شول اهل عرفانی اره
نفسنی بیلنلرك وارقولی اول قربانی اول
بولمدی وارلق یوزندن كمسه حقانی وجود
كنت كنزك مخزنندن بولدی دولت اهل دل

پاك مشربلر بولن طوت كامل انسانی اره
انلرك مرآتنه باق وجه رحمانی اره
جانكی ترك ایله صكره طورمه جانانی اره
طالب كوهر ایسك وارسنده اول كانی اره

ظلمت تندن نجاته حقیا سعی ایلكل
نیجه بر دلتشنه سن وار آب حیوانی اره

ای كوكل سن جمله دن آخرده كلدك عالمه
هر برین وسره مظهر قیلدی اشیانك خدا
دردعشقیله بو كون هر كیمكه صاغ ایتدی دلن
ماسوایه دل ویرن اولدی پریشان عاقبت

نیجه بیك اطوار سیر ایتدك ار نجه بودمه
نور ذاتیله تجلی قیلدی قلب آدمه
باقدی دار الشفای عالم ایچره مرهمه
مظهر كامل بولن یاپشدی حبل محكمه

حقیا آیینهٔ قلب مجلی وار ایكن
اعتبار ایتمز نظر اهلی اولان جام جمه

کعبهٔ دل نیجه بر اوله بکم بتخانه
کیمی کیم عقل معاش ایلدی پابستهٔ زهد
می غفلتله دلك اولدی خراب ای غافل
نیجه‌لر عشقله بلبل کبی افغان ایلر
دردله یانسه کل اولسه بنه بر آه ایتمز

بیت معمور ایکن اول قاله بو کون ویرانه
عاقل عاشقلر ایچنده آدیدر دیوانه
کوزك آچ عقلکی دیر باشکه هی مستانه
نیجه‌لر شمع جمالنه اولور پروانه
عاشق ایسك سکا غمدن آکوکل پروانه

کوهر وصلت حق ایسه اکر مقصودك
صاله کور قطره‌کی ای حق بو کون عمانه

رحم ایله بزه هردم رحمن ورحیم الله
عشقکله تسلی قیل ذاتکله تجلی قیل
هم ظاهر وهم باطن اطف ایتمکه قادرسن
دفع ایلیوب اغیاری کوسترکوزمه یاری
توفیق عمل ایله غفرانه محل ایله

اور یاره مرهم مرهم رحمن ورحیم الله
احسانکی کلی قیل رحمن ورحیم الله
هر حالمه ناظرسن رحمن ورحیم الله
اکلتمه بو بیماری رحمن ورحیم الله
هر مشکلی حل ایله رحمن ورحیم الله

قهرکله نکاه ایتمه عاصیلری اغلتمه
حق قولك اکلتمه رحمن ورحیم الله

دردله شمدنکرو عاشق خراب اولمق دله
حضرت موسی کبی طور حقیقت بکلیوب
تابکی وادی فرقتده تکاپو ایده سن
ایده کورمرآت قلبی پاك وطاهر جمله دن

یان یاقل شمع جماله وار کباب اولمق دله
سر حق کوش ایدوب قابل خطاب اولمق دله
کیر حریم عشق وشوقه فتح باب اولمق دله
رنکدن قورتل نیجه صاف آب اولمق دله

دون همت اولمه حقی ماسوایه دل وروب
حقله مستغنی اول عالی جناب اولمق دله

آشنای ذات ایسك بو بحر پر امواجده
تا فراز سره پرواز ایتمینجه مرغ جان
ایلدی نطق انا الحق اولوب بی اختیار
سروش آزاده اول اطلاقه دوش درویش ایسك

غرقهٔ محو وفنا اول قالمه استدراجده
حاصل اولمز اهل عشقه معنوی معراجده
ذاتك انواری تجلی ایتدی چون حلاجده
ابن ادهم وار قالمه قید تخت وتاجده

چونکه بولدك کان کنت کنزدن بو کون نشان
دقت ایله حقیا اول کنزی استخراجده

برلدی علن اوکرن کیم ملك حیران اوله
وارچیقار بر کوهری کیم غبطهٔ هر کان اوله

ساغر توحیدله نوش ایت می عشق مدام
ابن ادهم وش کدالق اختیار ایدن کشی
ثم وجه الله سرندن اولنلر حصه مند
کفرالن هر کیمکه کسدی زاف جاناندن بو کون

بر تجلی مظهری اول دائم وهر آن اوله
عالم معنیده بر کون بر عجب سلطان اوله
قنده باقسه کوردیکی بر صورت رحمان اوله
یوزینی کوروب اوزیارك معدن ایمان اوله

حقیا اولمق دیلرسك نور عرفانیله پر
خدمت ایت بر عارفه کیم کامل انسان اوله

سر پاك حضرتی وار کامل انسانده اره
آشنای عشق پاك اولمق دیلرسك ای کوکل
سنکدن دل کم اولان بولمز صفای کوهری
سنسنی بطلك دلرسك وار کوکل اوجینه باق
اون سکز بیك عالمك آینه‌سی بر دلدرر

کوهر ذی قیمتی بر قیمتی کانده اره
قطره‌دن صورمه خبر وار دری عماندە اره
عشق تأثیرین یوری بر صاحب عرفانده اره
نقطهٔ وحدت ندر تا نسخهٔ جانده اره
جمله‌دن مقصودی ای دل وار بنه انده اره

کرچه واردر قوت هر ذره‌ده بر مهرلیك
صورت رحمانی حق قطب دورانده اره

جهانده جمله‌دن مقصود سنسن یا رسول الله
جهان بر مجمر پر تاب انوار تجلیدر
اکرچه مظهر فیض وجود اولدی جهان اما
شفاعت ایتمز ایسك تیر فرقتده قالور سالك

بو بازار کوندن سود سنسن یا رسول الله
باقلسه عود عرفان دور سنسن یا رسول الله
مقدم جمله‌دن موجود سنسن یا رسول الله
بنه در که‌رس معبود سنسن یا رسول الله

ره عشقکده حقی بی سر وپا دردمند کدر
الن طوت کان لطف وجود سنسن یا رسول الله

کلن کاسون بو کون میدان عشقه
قول اولمق دولتن استرسه کشی
نه جان بازار یدر بازار عشق کیم
بو کون اول بهار اولدی کوزك آچ

کیرن کیرسون شهادوران عشقه
کرکدر باش اکه سلطان عشقه
نلر قربان اولور جانان عشقه
تفرج ایله چق سیران عشقه

عجب کرمینی وار بزم عشقك
صلا در حقیا یاران عشقه

طوتشدی عشقك آتشی کل یانه‌لم توحیدله
کیم قیلدی حقانی سجود اول بولدی رحمان شهود

قالدر ارادن تشویشی کل یانه‌لم توحیدله
تا کل اولنجه بو وجود کل یانه‌لم توحیدله

سندن سنی ایله جدا کتسون هوا کلسون هدا
کیرمزسه زاهد بویوله صاغی قودی کندی صوله
پروانه اولمزسك اكر مولادن المزسك خبر

نارئی قیلوب نوره فدا کل یانه‌لم توحیدله
الله دینه عشق اوله کل یانه‌لم توحیدله
قال اولدلم مانند زر کل یانه‌لم توحیدله

صورت سرایندن کوچوب معنی شرابندن ایچوب
حق یوری جاندن کچوب کل یانه‌لم توحیدله

آلهی مهر عشقکله درونم تابناك ایله
بنم چون راحتم عشقکله همدم اولدو غم دمدر
صو کبی قلبمی فیضکله پاك ایت شاد خندان قیل
وجود عاریتدن کیم خلاص اولمز سنی بولمز

سرای قلبمی جاروب شوقك برله پاك ایله
بکا عشقك غمن و یر عالم ایچره درد ناك ایله
فنا فی الله بو انده جسممی لطف ایله خاك ایله
مدد تیغ نکاهکله وجودم چاك چاك ایله

آلهی قلب حق نقطه در اول کلك قدرتدن
شور سمه شرح و یرکانی کتاب سر پاك ایله

عالم ایچره ای کوکل بو جسمله جان اولمسه
ظاهر و باطن بیلنمزدی جمالیله جلال
لن ترانیدن نقاب وارمزدی جانان وجهنه
فیض روح القدسله عارفده بردم وار بو کون

کیم کورردی وجهنی مرآت اعیان اولمسه
کر کال صورت و معنیٔ انسان اولمسه
جسم عاشق طوروش محو و پریشان اولمسه
غم دکل عیسای جانبخشای دوران اولمسه

حقیا چاه جهالتده قالوردی اهل دل
مرشد معنی عزیز مصر عرفان اولمسه

واصل اولدکسه تجلی نورنه
باقه خلقك و اصلینه دورنه
نور مولی اچله کر برد له
انفس و افاقه باق توحیدله
مظهر اولماه جهان نور حقه
نور حقدر جمله کل بر خوش باقه
اهل غفلت نور حقی کورمدی

جمله اشیا ده باق نور حقه
جملهٔ اشیاده باق نور حقه
جاهل ایکن جمله اسراری بیله
جملهٔ اشیاده باق نور حقه
واصل اولوردی فنای مطلقه
جملهٔ اشیاده باق نور حقه
وحدتك سرینه هرکز ایرمدی

بوله کورحق صفای سرمدی
جملهٔ اشیاده باق نور حقه

چکمین عشقك بلاینی بو نده | اوق کبی طوغری کلمدی انده

عارفا غافل اولمه طاعت قیل
نیجه بر انکار اهلنه یار اول
طوت الن کل برمرشدك ای دل
علم اسراری بلمین غافل

قدرت و قوت وار ایکن تنده
اهل توحیده کل قارش سنده
جاهله آکا بنده اول بنده
بو علی ایسه ظنده در ظنده

حقیا نار عشقه سوزان اول
اولمق استرسك تا ابد زنده

دور توحید ایچره دم اور ناله زقیل آهله
شاهد معنا یی سیر ایله دل آکاهله
قاپلیوب زنك كدر مرآت روح انورك
روبرو کورمکلك استرسك جمالن دلبرك
حقیا نور جلالت پرده چکمشدر دله

کیر سرای عشقه کل یار اوله هر کز اهله
جان کوزن ایله منور نور ذکر اللهله
جلوه کر هر ذره‌ده محبوبی کومز کوزلرك
جان کوزن ایله منور نور ذکر اللهله
وار اولی الابصاردن طفل داه همت دله

شاهد غیبی شهود ایت دیدهٔ توحیدله
جان کوزن ایله منور نور ذکر اللهله

کوکل کانون عشقکده بنار تاب جلالکله
شب غمده کوزم کوکلم پر اولمشدر خیالکله
بتر آلودهٔ خوابم اویاندر دیدهٔ جانی
دلم کاشانه‌سنده یاق الهی شمع نورانی
خطاب لطفکیله مغتنم قیل دائما جانم

الهی تشنکان وصلکی قاندر زلالکله
منور ایت دل وجانم تجلی قیل جمالکله
کورنسون هر طرف دلده جمال روح سلطانی
منور ایت دل وجانم تجلی قیل جمالکله
سو یندرمه چراغ عشقکی بردمده سلطانم

بنم حق حقیقت نورنه مشتاق و حیرانم
منور ایت دل وجانم تجلی قیل جمالکله

دیلرسك رفع اوله هب جمله پرده
نظر ایلر او دم حق اهل دردە
جدا دوشدکسه ای بلبل کلکدن
قالورسن خو ایله سن منزلکدن
سحرده مرغ و مور آکاه اولورلر
ایدوب زاری اودم پرآه اولورلر
آچلسون حقیا چشم بصیرت

صاقن خواب تغافلدن سحرده
صاقن خواب تغافلدن سحرده
سحرده کسمه افغانی دلکدن
صاقن خواب تغافلدن سحرده
کوکلدن ذاکر الله اولورلر
صاقن خواب تغافلدن سحرده
کورنسون کثرت ایچره نور وحدت

صاچلسون قلب وروحه آب رحمت
صاقن خواب تغافلدن سحرده

ره عشقه قدم قو سالك اولغل
حقيقت دولتنه مالك اولغل
بويولك رهنماسيدر وليلر
جو خلقك مقتدا سيدر وليلر
صلوة ثم وجه اللهى قيلسك
بودر يادن بكم بركو هر آكسك
ندر الفقر فخر يدن نشان وير
حقيقت درسنى روش عيان وير
فنافى اللهه ايرش حقه طوت رو

ايرنجه وصلت ذات خدايه
اويوب اثر محمد مصطفايه
حقيقت آشناسيدر وليلر
كيدر انكارى كل اوى اوليايه
مقام قرب اوادنايى بولسك
ابردك فقرا بجنده كيميايه
پيام لى مع اللهدن بيان وير
لدنيدن اكرو اريسه مايه
بقا بالله كاندن صكره آل بو

ديه لم حق بالله ياهو
ايرنجه قلبمز ذوق وصفايه

عارف بالله الن طوت ساكه فيض جود اوله
كلشن فيض ازلدن كيم دلرسه بوى حق
استينلر مجلس خاص الهى يه دخول
شول كشى كيم بووجود فانيدن بوله خلاص
حق بولنده نقدنى افنا ايدن عارفلرك

بند پيرانى قبول ايت عاقبت محمود اوله
تكيه كاهى صبحدم اول دركه معبود اوله
يانه يانه عشق وشوقك مجمرنده عود اوله
بر وجود باقى ايله دمبدم موجود اوله
معرفت بازارى ايچره ايتديكى هپ سود اوله

حقيا بركل قو پرمق استريسك عشقدن
بلبل آسا جان ودل افغان ايله پردود اوله

بركوهر عشق بوله كور
بر دروم جان آله كور
ايردى خطاب امر كن
بربو سفه قول اول بو كون
راه هدايه سالك اول
برسر پاكه مالك اول
درمان اره درد دلده

بركانده بولنمز اوله
عمانده بولنمز اوله
كلدى وجوده آى وكون
كنعانده بولنمز اوله
اولمزدن اول هالك اول
هر جانده بولنمز اوله
صبح ومسا توحيدله

شول كنجه ايرقوللق ايله
حق دل وجانك اويار

سلطانده بولنمز اوله
عشقك غمن قيل اختيار

بر ذوقه ايردر ديله وار
درمانده بولنمز اوله

نيدرلر قلبى عرفان اولميجه
تجلى استر يسك قلبى پاك ايت
زهى يوسف كه عرض ايتمز جمالن
بولنمزكو هر علم لدنى
بيلنمز كنت كنز اسرارى جانا
فراز عرش مقصوده ايرلمز
بقاى ذاته حشر اولمق نه ممكن
ندر علم وندر حكمت نه بيلسون
بيلنمز منطق الطير حقيقت

نيدرلر قصرى سلطان اولميجه
كل اچلمز كلستان اولميجه
نقاب وجهى كنعان اولميجه
درون سينه عمان اولميجه
كوكل درديله ويران اولميجه
بو كون خاكيله يكسان اولميجه
لباس تندن عريان اولميجه
بو بولده كمسه لقمان اولميجه
كشى كرچه سليمان اولميجه

قالور دخسته كمسه چاره بولمز
خدادن حق درمان اولميجه

بر كون كله كيم كوزلر يمك ياشى سيلينه
اى جان سنك مرهم وصلكدن اومرجان
تاكى بم هجرانه اوله م غرق سراپا
هر بار بكا بار اولور چونكه بو يولده

بغرمده اولان پاره لرم باشى بلينه
تاكى يوره كيم خنجر هجر كله دلينه
صال زورق جان ودلمى وصلت ايلينه
ويردم بو وجود رختنى بن عشق سلينه

برمفلس بيچاره سن اى حق بو كون سن
سن حقه طيان زاهد اولنلر عملينه

آشيان عرشه پرواز ايت پرتو حيدله
مجمر عشق ايچره دوتمك استريسك عودوش
باقه كوربو ظلمت عنصرده برروشن چراغ
غرقۀ درياى توحيد اولسه برسالك اكر

قرب او ادنايه ايرش رهبر توحيدله
باقى وجودك كل اولنجه اخكر توحيدله
اچ كوزك ديدارى كور نوروفر توحيدله
نوش ايدر قهر يله لطفى ساغر توحيدله

نصرت استرسك اكرچند هوايه حقيا
يق حصار ماسوايى عسكر توحيدله

سراسر بو جهانك جانی سنسن یارسول الله
ازلدن تا ابد مهر نبوت سنده‌در قطعا
بم علم الهیده وجودك دریكتا در
كیرلمز بر قدم دركاه حقه سنسزای رهبر
دم جانبخشك الله بخش اولو پدر فیض قدسی

بو عالم جانتك جانانی سنسن یارسول الله
حقیقت ملكنك سلطانی سنسن یارسول الله
حقیقت كوهرینك كانی سنسن یارسول الله
قو دردا هلنك درمانی سنسن یارسول الله
بو عرفان درنك عمانی سنسن یارسول الله

اباغك طپراغینك ذره سیدر حق زارك
او ذره دكلینك تابانی سنسن یارسول الله

برمعنی بوقدرای دل تركیب قال ایچنده
نقصانی یوق كونش بول تا ایرەسن كماله
چك سرمهٔ حقیقت حق حقیله سیرایت
عشقه ایریشن آدم دائم اولور فرحناك

جویای درایسك بول اصداف حال ایچنده
بو عالم مثالك شمسی زوال ایچنده
عنصر كوزیله باقن قالدی خیال ایچنده
زاهد قالور زهد له چاه ملال ایچنده

شول كسه كیم سوادن بولدی فناء كلی
حق آنك الن طوت اهل كمال ایچنده

رفع ایله جان یوزندن كتسون نقاب و پرده
جانانده جانده سنسن كندكده بول ایكیسن
عاشقلرك كوزینه حیرتدن او یحو كیرمز
آرایش جهانه زن كیبی مایل اولمه

جانانه باق دمادم درمان بول اشبو درده
بیلمزلكیله قالمه وادیٔ شور وشرده
سیر ایلر اول جمالی انلر دم سحرده
مردانه باص آیاغك همت كر كدر ارده

شول سر كه هر شجرده حق قونلمش اول
دور ایلیوب مراتب ظاهر اولور ثمرده

وجودا قلبینی سیر ایتمیلر
حقیقت منزلنه یتمیلر
شول كیم ایچدیلر صهبای ذاتی
قودیلر جملهٔ بو كائناتی
ندر حق نقوش عالمی كور

ندر سلطانی بیلمزلر جهانده
قالورلر عاقبت بو لده یبانده
فراموش ایتدیلر آب حیاتی
جمالن كور دیلر حقك هر آنده
نه صورتدر حقیقت آدمی كور

بو دملر ایچره اولكی دمی كور
باقوب قالمه زمانده ومكانده

ای غم دنیا وعقبایی بین احمق دده | سدرهٔ فیض خدایه ایرمین الحق دده

ترك دنیا ترك عقبی ترك جسم وجان كرك
ظاهرك ویرانه ترك عبودیت سنك
بوقدرر عنقا شكارین ایلك هركز سكا
تكیه كاه دنیاده یوقبوروسن چالمق ایشی

چاری ترك ایتمك دكل تاجی هزانجق دده
باطنكده یوق توجه ذره ای آبلق دده
ای هوای ماسوایه دل صالان چابلق دده
كسه‌نك قولاغنه كیرمز بو كون لقلق دده

پیركك ارشادی شمدی خلوته قویمق سنی
بوزكه باقمز انكچون حق ای آبلق دده

سحر وقت مباركدر اویان غافل سحرلرده
نیاز ایت دردله فریاده كل بلبل كبی آنده
ایچرلر صبحدم عاشق اولنلر جام وصلتدن
چكوب چشم ادله كحل حقیقت سیر جانان ایت

مناجات ایله اللهه عبادت قیل سحرلرده
ایریشور بوی كلزار عنایت بیل سحرلرده
یوری بزم وصاله اوله كورداخل سحرلرده
خطاب عزتی كوش ایت او یانق سحرلرده

یترحقی یتر بو خواب غفلتدن اویان بردم
خدای لایزاله اوله كور واصل سحرلرده

اخرت اندیشه‌سی كیرمز درون غافله
طالب دنیا وعقبا طالب حقدن جدا
سر عشق سویله زاهدلره مهر اورده‌له
اهل اخلاص دریانك حالی اكلمز دیمه

جنت اعلایه انكچون ویرر بو سافله
هر بری بر یوله كیرمش هر بری بر قافله
ایلمه جاهللر ایله وار بحث نافله
كیم مشخصدر اولر هر بیریسی او صافله

سوز بز عاقلره در حقیا ابو كون بزم
بحثمز بوقدر الفله حا ومیم و قافله

عاری ترك ایت بوقدراندن فائده
ماسوادن صائم اولنلر بولور
برمسجادم بولوب همت دله
كل شیٔ هالك اصلن كوزت
قسمت روز ازلدر نیلسون

كیم ممندر بو یولده قاعده
جانب حقدن نزول مایده
كیم سنی اعمی ایكن بینا ایده
باقمه عالمده وجود زایده
عشق حقدن حصه یوقدر زاهده

حقیا كیم بولدی حقانی وجود
ایردی اكا سر حقدن عائده

محل فیض رحمت اولدی روضه‌ك یارسول الله
ندر پاكسن دریای جود حضرت اللهده

مقام سر حضر اولدی روضه‌ك یارسول الله
صدف وش جای رغبت اولدی روضه‌ك یارسول

سنك كبي بو كون بر شاهه چونكيم تختكاه اولدى
وجودكاون سكز بيك عالمه رحمت پرا اولدى
بوزك دركاهكه فرش ايلين عاشقلره لطف ايت
كيرنلر اول حريمه نار دوزخدن خلاص اولور
انكيچون اول مقامك بلبل شوريده سى چوقدر
نزول ايلر ملكلر دائما دركاهكه صف صف

انكيچون پر مهابت اولدى روضه‌ك يارسول ا
وجودك كبي نعمت اولدى روضه‌ك يارسول ا
سنك كان شفاعت اولدى روضه‌ك يارسول ا
تراب عرض جنت اولدى روضه‌ك يارسول الله
كلستان سعادت اولدى روضه‌ك يارسول الله
كه زير ايت عزت اولدى روضه‌ك يارسول الله

يوزيني خاكپايه سورمكى حق يه احسان ايت
كه اكسير عنايت اولدى روضه‌ك يارسول الله

بو نجه كناهه بو نجه وباله
كل ايجان ودلدن دى سوء حاله
حقدن ايردم جمله اعضاى
ديه لم كل آغلايى آغلايى
ظاهر وباطن ذنب ايمش كارم
بادهٔ غفلت ايچدم اوكارم
حق بي يارب ايتمه سندن دور

تبت الى الله استغفر الله
تبت الى الله استغفر الله
قلبمه ويردم اوزكه سودايى
تبت الى الله استغفر الله
پاكلر ايچره بوغيمش عارم
تبت الى الله استغفر الله
ذنب وجودين ايلكل مغفور

هرنه ايتدمسه بونجه شر وشور
تبت الى الله استغفر الله

وبر عاشق ايسك جانا هر واريكى يغمايه
جانيله بو كون جسمك هب جمله سى محو اولسون
كاه خوف ورجا برزخ كاه ذوق وصفا دوزخ
جنت كه بو كون عاشق قلبنده‌كى جنتدر

وار وارلغكى طرح ايت دريايه وصحرايه
سر كله سلوك ايله وار سمت اواد نايه
قو دوزخ واعرافى اير جنتهٔ اعلايه
يارنكى اولان بو كون اولمز بزه سرمايه

محو ايتمين عاشقلر آثار دل وجانى
دل ويرديلر اى حق نلر قورى توغايه

ظاهر شرعى رعايت ايله
معرفتله طريقتى فهم ايت
درد هجرانه دوا استرسك
دلفريب اولمه فانى يه اصلا

دعوت حقه اجابت ايله
ايشيكى جمله حقيقت ايله
مرشد ايله بورى صحبت ايله
دائما حقه محبت ايله

نجه رطشره كزرسن زاهد
عشقه دوش قلبكى جنت ايله

وار مقام طبيعتى ترك ايت
حق اندن يورى هجرت ايله

كل اى دل اوقى اسمايى مسمادن خبرسويله
يانوب ياقلدك ايسه شمعنه پروانه‌وش يارك
ندر بو قطرهٔ ناچيزده مخفى اولان دريا
يتر بو عالم ناسوت ايچنده بحث قال ايله

اكر فتح اولدى ايسه بو معمادن خبرسويله
حقيقتدن بيان ايت كيزلى معنادن خبرسويله
چيقار بردر يكتايى اودريادن خبرسويله
اوادنى سرنه ايروب اعلادن خبرسويله

ندر آدم ندر عالم ندر عيساده‌كى شول دم
كل اى حق بو كون صغرى وكبرادن خبرسويله

حرف لام الف

سرشك عاشق سيرايت ديلرسك لؤلؤلالا
شودكاو غرقهٔ محو وفنا اولمشدر عاشقلر
مجازه باقدى هركز حقيقت كوزلين كوزلر
مجرد زهدله سالك اولنلر پست اولوب قالدى

حقيقت يوزى نورن كوركه بو قدرانده هيچ الا
كورمز ظاهر و باطنده انلردن اثر اصلا
الك چك منكر انلرده بو قدر ديدوكك كلا
جناح عشقله پرواز ايدنلر اولديلر بالا

كيمى صاحب جمال و كيمسى اهل جلال اولدى
كمال اربابى اولدى حق اماجمله دن اعلا

انكاره دوشوب قالدى بو كون كيمكه ديدى لا
اثبات وجود ايلين آدم نيجه بوزدن
انكاره دوشن ايتمدى توحيد خداى
نفى ايله سنى قالمسون اصلا اثرك هيچ

نوش ايلمدى عشقله اول شربت الا
بروجهله هيچ ايده مدى صحبت الا
شرك ايچره بولنمز كوزه لم وحدت الا
تا ظاهر اوله چشمكه كيفيت الا

دركاه حقه ايره كور اى حق برآنده
خاك ايچره قومز اهل دلى عزت الا

حرف الياء

اولنلر اولمدن ديدارى كوردى
اورنلر ما سوا تركن حقيقت
نظر قيلمز سوايه هركه دلده
هدايت بولدى اول حق اليقين

يوغ اولنلر بو كون اول وارى كوردى
قويوب اغيارى جمله يارى كوردى
باقوب آيينه‌يه دلدارى كوردى
شول كيم احمدى مختارى كوردى

ایدن سر انا الحق بحکم فاش ‖ بو کون منصور وش اول داء کوری

اولنلر حق غرق نور توحید
نه داری کوردی نه داری کوردی

دراشك عاشقه رشك ایلر اصدافك دلی
کیم کوزتمز رتبهٔ عشق خدایی زاهدا
بارجسم وجانی ترك ایتمك کرکدر سالکا
ذکر حق عاشقلره دائم غدای روح اولور

بحر حیرانده قالوبدر انکچون حاصلی
پست اولوردا ثم ار شمز عرش مقصوده الی
سر کوزی اچلمسه اچلمز اول شاهك یولی
انکچون دائما فریاد ایدر جان بلبلی

اولنجه ماسوای حقه ای خلق عدو
تکیه کاه دهر ایچنده کسه هیچ اولمز ولی

نیه مسرور اولورسن عالمده
رأس مالکدرر بو کون عمرك
باغ توحیده ایرش بلبل وش
جان ترك ایتمینجه بو یولده
فارس عشق اولان آدم بو کون

چونکه سن فانی وجهان فانی
ایلمه وار اضاعت آنی
روز وشب ایلمه کور افغانی
کسه بولمز نیجه جانانی
جمله دن اقدم آلور میدانی

حقیقا قول ایسك حقیقتده
عاقبت سن کوره سن سلطانی

طپراغه سورن یوزنی عمانه ایرشدی
ایوب کبی درد وبلا چکین آدم
بیت الحزن عشقه کیروب آغلین عاشق
عشقك یولنه کیم که قلهوا رینی یغما
منصور حق سویلیوب اخر حقه ایردی

چون ذره اوخرشید درخشانه ایرشدی
درداهلی اولوب صابمه که درمانه ایرشدی
یعقوب کبی یوسف کنعانه ایرشدی
اول کوهر یکتایی بولوب کانه ایرشدی
جاندن کیچه نك کوزلی جانانه ایرشدی

سویلرسه عجبمی نیجه اسرار ومعانی
حقیده بو کون کامل انسانه ایرشدی

فیض حقدر عاشق دلخسته نك سرمایه سی
کامل اولان بر درخت منتهاد رسدره وش
اون سکز بیك عالمك تفصیلی آدمده بول
عرش وکرسیدن کیچر مرغ دلی پروازده

نفخهٔ روح القدسدر طفل جانك دایه سی
یر وکوکی جمله طوتمشدر انك سایه سی
آدم کاملدرر بو جمله نك پیرایه سی
صورتا درویشك اچقدرا کرچه پایه سی

وار یمین اللهی تعظیم ایلیوب تقبیل قیل
حقیا حق قبضه سیدر هر ولینك آیه سی

کدرله بحضور ائمه درونی
نه امید جنان وبیم دوزخ
نیچون رشك ایده عاقللر فنونه
بتر بحث وجدال لفظ ومعنی
درونك حالنه قیل اهتمامی

یوری وار اولمغل دنیا زبونی
سورسك حق ترك ایت آنی بونی
فنونی چوق اولانك چوق جنونی
خبر ویر بیلدك ایسه علم نونی
مقامندی ■ رعایت قیل برونی

وجودك قطره سن دریایه ایرکور
اقت حق بو کون کوزدن عیونی

الهی کیمه قوللق ایلیم سن شاهدن غیری
یانوب یاقلمه ده تاب محبتدن دل عشاق
صاقن ای دل صاقن دلبسته اولمه بو بله اسبابه
النده مرشد کامل دلنده ذکر حق اولسه

محل التجا یوق بنده که درکاهدن غیری
کورنمز دیکدان تنده دود آهدن غیری
حقیقتده مؤثر یوقدرر اللهدن غیری
نه واردر سالك مولایه قطع راهدن غیری

ارارلر خلق عالم عزتی وار لقده ای حق
بکا یوقلقلق کرکدر استمم اول جاهدن غیری

بنم وحدت دیارینك غریبی
کرم قیل دوستکیر اول خاکه دوشدم
ندر پرهیز بلدر ماسوادن
بتر قال اهلیم حال اهل ایله

اوباغك برغریبجه عندلیبی
حبیبی یا حبیبی یا حبیبی
علاج ایت قلبمه ای جان طبیبی
جو سنسن مکتب عشقك ادیبی

الهی حق یه سن آشنا اول
تقبیل دعوتی یا مستجیبی

عالم عشقك بکا خوشدر غمی
چك غمی عشق بولاسن مرهمی
عشقله دلزنده در بو کائنات
عشقله بیلندی اسما وصفات
حق مکرم ایلدی ذاتك سنك
سنده سرن بیلکه سعی ایت الك

غمدرر ارباب عشقك همدمی
آدمی اول آدمی اول آدمی
عشقله بولدی بو عالمر حیات
آدمی اول آدمی اول آدمی
نورنه غرق ایلدی جان وتنك
آدمی اول آدمی اول آدمی

نه فلك معراجن ایتدی مصطفی — جسم وجانی اولمدی مانع اکا

امتدن سنك حقیقت حقیا
آدمی اول آدمی اول آدمی

جام عشق نوش ایدوب مستانه اول شمدنكری
نیجه پرجاناندن جان صاقلق ای بیخبر
كنز مخفیدن نشان بولمق دیلرسك عاشقا
ابرنیسان وش یاغر فیض خدا عاشقلره

عقل جزئیدن كچوب دیوانه اول شمدنكری
شمع عشقه وار بوری پروانه اول شمدنكری
بنلكك قصرینی یق ویرانه اول شمدنكری
كل وجود اصدافنه دردانه اول شمدنكری

استوای عرش دل قیلش حقیقت دلبری
حقیا ادنابی قو شاهانه اول شمدنكری

كلشن توحید ایله زین ایت دلی
اچله هر ذره ده وحدت كلی
نوش ایدوب معنی شرابن طفل دل
غیرت ایله ماسوادن وار كسل
حقیا جوش ایلیوب دریای عشق

شوقه كاسون زار ایدوب جان بلبلی
ظاهر اوله كوزلره جانان ایلی
مست و مدهوش اوله آندن متصل
واصل اولسون حضرته سرك الی
موج اوروب قیلسون احاطه بحر شوق

حاصل اولسون لجهٔ انواع ذوق
واصل اول جمع ایله فرقه حاصلی

قدره ایردی شوكیم صیام ایتدی
قوللغن بیلدی اهل عشق اولان
عید وصله ایرم دین عاشق
ترك غوغای ماسوا ایدن
لوث دنیا دن ال یوینلاری

خلقدن انقطاع تام ایتدی
حق مولا یله قیام ایتدی
ره پرهیزده اهتمام ایتدی
ربنی جنت سلام ایتدی
اهل تقوایه حق امام ایتدی

حقیا طویدی معرفت سرن
نفسنی حقه هركه رام ایتدی

نور عرفانیله پر اولسون دلك
سدرهٔ مقصوده ایرشسون الك
المین دریای عرفاندن كهر
مّن عرف سرندن ال جانا خبر

ظلمت تندن خلاص ایت جانكی
جان كوزیله كوره كور جانانكی
سنك خارادن بتر اولدی بتر
نفسكی بیل بیله سن رحمانكی

عشق الله بو كوكل چوكاندر
جمله عالم سر كه حیراندر
سنده صورت احسن تقویم ایكن
سجده ایله بونجه پر تعظیم ایكن
علم الاسما دیدی قرآنده حق

چسمك اول چوكانله غلطاندر
عارف اولغل كوزلیوب میدانكی
زیب ذاتك آیت تكریم ایكن
بیلمك انصافیدر شانكی
آدمه ویردی قودن اولك سبق

حق ذكر ایله جهانده هر ورق
سنده غفلتدن اویارغل جانكی

عاشق سرمست ایسك نوش ایت شراب حضرتی
اولنادن همت استرسك كندرانكاری وار
انلره نور جلالت پرده دار اولمشدرر
اولمق استرسك جهانده عاشقا فیض آشنا

عشقدن اكاه ایسك كوش ایت خطاب حضرتی
تا دفینه آچلنجه بكله باب حضرتی
كوره مز منكر كوزی فهم ایت قباب حضرتی
طوت الن بر كاملك وار بول جناب حضرتی

مظهر تام خدا یعنی رسول اللهی كور
روضه سندن حقیا كحل ایت تراب حضرتی

درد عشقله بنم بو جكرم خون اولدی
خیلی فرزانه كجردی كوكل اماشمدی
روی لیلاده نه سیر ایلدی آخر مجنون
كسه لر باش اكه مز عشقه مكر عاشقلر

آه كیم دیده لرم اشكله جیحون اولدی
ساغر عشقكی نوش ایلدی مجنون اولدی
عشقله كیده كیده حال دیكر كون اولدی
عاشقك قامتنی كور كه نیجه نون اولدی

حقیا مرتبهٔ عشقه قدم باصد كسه
شاهسن كریه وزاری سكا قانون اولدی

ای كه محراب حقیقت یوزیدر كعبه اوزی
وجهی وار حسنده جبریل اولورسه حیران
جای بیجایه عروج ایلدیكنه شاهد
قاب قوسین اواد نایه ایروب اول كیجه ده

زمزم فیضدر تشنه لره طتلو سوزی
حقه آینه اولوبدر اوكل سدره یوزی
شب اسراده اولان صخره ده كی بالش ایزی
قلب ایله قالب ایله كوردی اول اللهی كوزی

حقیا بر بلوك افتاده لر زعامده
اول شفیع اوله قیامتده طوته الیمزی

بنه بزم الستدن جان قولاغینه صدا كلدی
وجودم خار ایكن كل اولدی كلك كلستان اولدی

بحمد لله سعادتله وطندن آشنا كلدی
كوكل ذیرلر بو باغه بلبل نعمه سرا كلدی

کوردی نور الانوارك جمالی هب سر ایادن   صفاهان ازلدن چشمه بر کحل جلا کلدی
مشام جانه ایردی عاقبت بوی کل وحدت   خبر ویردی بندن انی انفاس خدا کلدی
ره عشق ایچره بوفانی وجودی ترك ایدن عاشق   اکا بر ذات حقانی ایروب حقدن عطا کلدی

ازل عهدن رعایت ایلین سالکلره حق
صراط مستقیمه حق تعالیدن هدا کلدی

وایهٔ فیض ایتمینجه تربیت طفل دلی   ایده مز ام الکتابك شرحنی آنك دلی
سایه صالسه بر ولینك همتی بر سالکه   سدرهٔ فیض خدا یه ایر یشور لابدالی
سنده ای دل کچ هوای ماسوادن فارغ اول   نفسنك اماره سندن کچمین اولمز ولی
قلبکه انوار حق اولسون دریا یسك منعکس   اینه کور عشقیله مرآت درونك منجلی
زاهد فرسوده دلدن ایلمه امید عشق   دکه باغ ایچره اچلمزای کوکل عرفان کلی

آشیان عالم ارواحی دائم یاد ایدوب
حقیا ایلر غریبانه نوا جان بلبلی

اون سکز بیك عالمی حق سنده پنهان ایلدی   جمله سن بر جسم واول جسمه سنی جان ایلدی
شول زمانکه حق سنی خلق ایتدی انسان ایلدی   کندی مرآتنده ذاتن کوردی سیران ایلدی
پرتو انوار حقسن عالم ایچره جلوه کر   نور که حیران اولوب دائم دونر شمس وقمر
چیقمدی کنز ازلدن بر سنك کبی کهر   کور نیچه بر کوهری اسرارنه کان ایلدی
وحدت ذاته کیمسی نقطه دیر کیمی الف   جمله نك مقصودی بر الاعبارت مختلف
کوستروب اضداد کونی حق تعالی مؤتلف   اول تجلی نورنی انسانه احسان ایلدی
سر قرآن استر ایسك کامل انسانه باق   کاملك آینه سندن ظاهر اولور نور حق

حقیا بر کامل بول اوقی عرفاندن سبق
کاملی حق مظهر انوار عرفان ایلدی

غم چکمه کوکل نار له انوار بیلندی   کلزار جهاننده کل ایله خار بیلندی
ای خواجه کهر طالبی یوق عشقله یوخسه   بازار محبتده بو کون کار بیلندی
حق سویلرم ای دل منصور لین اولمه   مهر اوردلکه یوخسه هب اسرار بیلندی
بو قلقدن اکر وار ایسه وارك انی بلمم   بو آنه دکین قالمدی هر وار بیلندی

قال اهلی اکر حق بنم بیلد یکم ایسه
یا رانه خبر ویر بوری اغیار بیلندی

شول دمکه ازل سر بو آب وکله دوشدی   عشق آتشنك دردی درون دله دوشدی
غم چکمه کوکل خار جفادن صاقن اصلا   بلبلری کور اغلیوب آخر کله دوشدی
چوق اهل سلوك اولمشکن مقبل درکاه   چون تاشیلره اویدی یولن یا کله دوشدی
هر شیده بر نور تجلی کور بنور کور   اندنبرو کیم عالمه بو غلغله دوشدی
مقبول خدا اولمغه بر کیمسه حقیقت   منفور جهان اولدی دمادم دله دوشدی
مفتاحی مکر فیض عنایت ایمش ای دل   بو قفل درون آنك ایچون آچله دوشدی

حق شول ازل قسمتیدر سا که خدادن
کیم بویله کوزل خامهٔ مشکین اله دوشدی

شول دمکه کوکل مرغنی حق عالمه صالدی   عاشقلرینك قلبنی سمت غمه صالدی
هر شیئه بر حالیله ایدوب متسلی   سر ازلی لیك دل آدمه صالدی
بردر کرا نمایه ایچون دیده لرم حق   سبر ایله دلا بحر مهیب غمه صالدی
المنة لله که بو کون قلبمه ویردی   اول حالتی کیم جام جم خرمه صالدی

صبر ایله بو کون محنت هجرانه نه حق
شاید که خدا وصلنی غیری دمه صالدی

بر یسنك مجنونیم عالم انك دیوانه سی   بر یوسفك مفتونیم هر حسنك اولمش آینه سی
بلمم نه حال وسردر بو هر کوردیکم اول بردرر   عشقیله دائم بردرر جان ودلم پیمانه سی
باغ ایله بستان ایستمم حوری وغلمان ایستمم   ملك سلیمان ایستمم بسدر کوکل ویرانه سی
قالمز جهان باقی بزه عرض ایتمه آفاق بزه   بر جامی صون ساقی بزه آلایه مستانه سی

کان ازلدن چون اوزك حق کهردر هر سوزك
صرف ایله کیجه ك کوندزك کاسون اله دردانه سی

نیچون بیلمزلر ای دل ماهیلر دریاده دریایی   ندن ذرات کورمز آفتاب عالم آرایی
عجب بونیجه وجود اقلیمنه سلطان اولان آدم   نه معنیدن احاطه ایلمش دریا وصحرایی
صفات وذات واسما عقده سن حل ایلمش یوقسه   بو لفظك سرنی کشف ایلیوب شرح ایده معنایی
ندر عالم ندر آدم بونك ویر معنیسن بردم   حقیقت مصحفندن بر ورق باز شویله مثنایی

بو رمزك حقیا قلب ایچره آر شرحنی زیرا
دل عارفده موضع ایتدی خدا پنهانی وپیدایی

نور حقدن غیری یوقدر قبل نظر عالمده شی   نور حق شرح ایدر جمله جمادی وجمله حی

نوش جام وصلت ایله ساقیٔ خضردن دلا
وجهنه برقع طوتمشدر اگرچه صدهزار
دکه برعلامه سر حقه واقف اولمدی

بو قدرر کیفیت افزا اویله برشیرین می
برنظرله جمله سن اول خوب ایدر اما که طی
آکادکی ظن ایدرسن آنی هی بیچاره هی

فارغ وآزاده اول شمدنکری انصافه گل
حقیا قید غم دنیا و عقبی تابکی

خضر دیدکاری مرشددر ای دل
شو ظلمت کیم یکویدر خضر آنی
ارشدی مجمع البحرینه اولکیم
نیجه بر رسم افعال ایچره قالدک

ایرش عرفانه ایچ آب حیاتی
اودر سالکلرك صفلی صفاتی
کورویدر برحیات ایله مماتی
صفاتی قو بوله کور سر ذاتی

خدایی استریسك حق ترك ایت
جمیع ماسوای کائناتی

حسرتم آیا کوره می کعبهٔ علیاسنی
دائما اولمش سن ای کعبه مطاف قدسیان
زمزمك عین الحیات قلب عاشقدر سنك
هر بری پروانه کبی شمعکه عزم ایلیوب
طپراغك دنیا وعقبی دولتنه کیمیا

برکون اوله سیرایده می روبرو جاناسنی
مظهر انوار ذاتی ایلمش مولاسنی
منبع فیض ایلیوب حق قیلدی مستثناسنی
هر کوکل دیر کیم کوره می برنفس آیاسنی
آنکیچون ایلمش حق جمله دن اعلاسنی

حقٔ زاره نصیب اوله اشیکك طپراغی
کیم جیقارمز دیدهٔ امیددن اصلاسنی

چار ارکان اولدیلر دین مبینه درت ولی
هم شریعت هم طریقت ظاهر اولدی معرفت
بونلریله بیلنوب اکلاندی بودرت مرتبه
کلدی قرن تابعین اولدی مذاهب درتینه
بوحنیفه شافعی احمد امام مالکی

کیم ابوبکر وعمردر داخی عثمان وعلی
هم حقیقت پایه سینه ایردی بودوردك الی
درت باغ ایچره آچلدی برعجب وحدت کلی
اجتهاد اهلی بو کلزارك اولوبدر بلبلی
اعتقاد ایتدیکیم بولر درت تابعینك افضلی

ظاهرا احکامله ایتدی تقید اشبودرت
حقیا باطنده واصلدر حقه بونلر ولی

درس عشقی ایشیدی بوحنیفه حضرتی
حقه واصل اولمنجه خلق ارشاد ایتمدی

صاحب مذهب اولورمیدی ایشتکل حجتی
آنکیچون دائما مقبول اولدی دعوتی

شول زمانکیم سرله ایرشدی سر حضرته
ظاهرا احکامی طوتدی دینی تصحیح ایلدی
خضرله موسی کبی اولدی امامیله حسن

دیدیلر اکا بوری وار دعوت ایله امتی
باطنا عرفان کتابن شرحه واردی قدرتی
فهمنه طالب ایسك بوسرك ایله دقتی

مجتهدلر حقیا حقا ولیدر شویله بیل
انلری انکار ایدنلر نکبتیدر نکبتی

دون ای دل ناسوادن وقتی کلدی
یانوب یاقیلدین شمع جماله
دخی کلمزمیسن انصافه ای دل
بتر بیکانه لرله محرم اولدك
ازل بزمنده کی ذوقی اونوتمه

کچ ای دل بوهوادن وقتی کلدی
الك یو بو فنادن وقتی کلدی
فراغت قیل جفادن وقتی کلدی
خبر بیل آشنادن وقتی کلدی
ایچ اول جام صفادن وقتی کلدی

اکر اولمق دیلرسك حق زنده
نفس آل اولیادن وقتی کلدی

فنا باغندن المز بو بوکون عشقك هواداری
کوزینه کیرمز اصلا حسن یوسف کورسه دیدار
طریق حقه سالك باقز ای دل باشله جانه
درخت قلبکه برکز تجلی ایلسه الله

کلستان محبتده ایدر بلبل کبی زاری
نیدر عالمده اغیاری شونك کیم حق اولور یاری
بو یولده بذل ایده کور عاشق ایسك سنده هرواری
یاز تاب محبتدن وجودك نور اولور یاری

ملامت خرقه سن حق کینلر بو ادیلر حقی
پریشور سبر منصوره قو یتلر ناله عاری

درد یله جکر خون اول وار یاذله جیحون اول
غملر یوره کك دلسون سندن سنی عشق آلسون
وار چیقمه بولکدن کیت سرك دیمه اول ساکت
هرکیمکه جکر زحمت زحمتده بولاور رحمت
ای صوفی ندر فکرك حقا نیدر ذکرك

بر یوسفه مفتون اول بولنمیه هیچ ثانی
ظلمت برینه کلسون شول شمعهٔ روحانی
عشقك ایشینی برك ایت بول دولت حقانی
رحمتله بولور وصلت قور عالم هجرانی
جانیله اولوب شکرك بول نعمت یزدانی

حق حقه همت قیل آینهٔ قلبك سیل
وارسر حقیقت بیل تکمیل ایدوب عرفانی

باغ عشقکده کوکل بلبل نالان اولدی
نیجه بربستهٔ غم بند قساوت اوله سن

کل انوارکی سیرایلدی خندان اولدی
عاشقا دیده کشاد اول دم سیران اولدی

اولدی بر نقطه چکیده قلم قدرتدن
باغده غلغله سی اولسه هزارك تعجب
دوشدی صحرایه بته لاله جکرقان اولدی
شاه کلدن چمن ایچره بته دیوان اولدی

حقیا نفخهٔ روح القدسك فیضندن
باغده کلك بلاغتدن آقن جان اولدی

عشقك غمندن اهل ربا بیخبر کبی
انلرکه حق کورمدی حق ایشتمدی
فیض اشنای عشق الهی ایسك اکر
باغ درون اهل دلك تازه لکی وار
عالمده بیخبرندر عین خر کبی
قالدی جهانده کر کبی هم بی بصر کبی
قرباده تتجه سی مرغ سحر کبی
حقدن نسیم فیض محبت اثر کبی

اکلیل جانه زینت اولور حقیا سوزك
چك رشتهٔ بیانه ونظم ایت درر کبی

رباعيات

کوهر معرفتله مجموعه
قیلدی اوراق خوب ورنك آمیز
اولدی مانند درج مالامال
انی کویا شکوفه زار مثال

وله

کم رجل جاء من اهل الکمال
صح لدی اهل مقال وحال
حرر فی الباطن والظاهر
کم ترك الاول للاخر

وله

نوری عرفان تحصیل ایله ای دل جلوتیلردن
چکوب کحل جلابی روشنا ایت دیدهٔ جانی
هدا ایچوا اولوب سرحق بیل جلوتیلردن
طوتوت دست انابت بیعتی قیل جلوتیلردن

وله

یدی اسمیله بونه افلاکه
رسن ذکری طوتن قوتله
چیقمغه برنفس نور ذکرك
ایردی مطلوبنه آخر چکرك

وله

الهی باغ دلم فیضك ایله شاداب ایت
دم جکردن الوب بر وضوی حقانی
سرای وصلکه یول ویر کشاده ابواب ایت
توجهم یوزنه ذات پاکی محراب ایت

وله

نیجه بر مدرسه ده درد کش قال اوله لم
سنك مرمرده بتر صانمه کیاه تازه
کلکز اوته عشقه کره لم قال اوله لم
معرفت استر ایسك اهل دل ایچره بوله لم

وله

عشق برکلدرکه دلدر بلبلی
روح بر سلطان عالیشاندر
دیده بر ساغر درر قاندرملی
قطع راهه تندر آنك دلدلی

وله

عجبیدر حیات نو بولورسه مرده ار آنده
نیجه کنجینه پنهان ایلشدر قدسیانندن
حقیقت مظهر انفاس روح قدسدر بورسه
درآغوش ایلیوب آنلرله دائم انسدر بورسه

وله

حقیقت نیدوکن پروانه دن صور
نه حالت ویردیکن کیفیت عشق
میك کیفیتن مستانه دن صور
کوکل دیدکاری پیمانه دن صور

وله

خانهٔ سرمه نور ازل یاقوب برشمعه
کوریجك عاشقك یاندیغنی ولی
اوشمعه بال وپر جان ودلم ایلدی جمع
شمعه نك دودی باشندن چیقوب آقدی دمع

وله

مجردانه کیروب راه عشقه بی منت
کوزن یوموب ایکی عالمدن ایلیوب همت
ایکی جهانه ایدوبدر وداع درویشان
صفای قلبله ایلر سماع درویشان

وله

ایها الاخوان سیروا فی لدجی
فی الصباح یحمد القوم السری
جاهدوا وامشوا اذا اللیل سجی
یامن استدعی مقاما وارتجی

وله

اذا سافرت من ارض الی ارض آخر شهرا
وهذا عکس ماقالوا من ان سالك المعنی
ان استحلیت مرعاها فدم فی دارها دهرا
حرام ان یقیم فی مقام فوقه اعلا

وله

عمرنا فی هذه الدنیا القصیر　　رزقنا فی العالم ضد الکثیر
ما لغیر الله تأثیر لنا　　امرنا حق الی الله الخبیر

﴿ وله ﴾

باب احسان و لطفکی دائم　　آچیویر یا مفتح الابواب
نیجه ربسته دل اولوب بوبله　　آتش غمده یانه لر احباب

﴿ وله ﴾

تجلی طورنه دعوت قیلورسك عاشق زاری　　ایده رشکیله پاره پاره دستکین قلب کهاری
خطاب عزتیله کوش جانن مغتنم قیلدك　　امین سر الهام ایلدك عالمده هر واری

﴿ وله ﴾

زن دنیاسنی صید ایتمکیچون　　کیر بر کون عبا بر کون سراسر
قباسندن عباسندن آلك چك　　که مکرو فتنه‌در ذاتی سراسر

﴿ وله ﴾

نیجه قانون قویوب یازدی شفادن اجزا　　بولمدی سین سلامت بنه ابن سینا
دلفریب اولمه صاقن نقشنه بو دنیانك　　دائمارنك ویرر آدمه چرخ مینا

﴿ وله ﴾

قویوب آخر کیدرسن بو فنایی　　دم ایله مولوی کل اوفله نایی
لنامن امره روح و جسم　　بزه نیدن بدل اوقی لتایی

﴿ وله ﴾

بن یمی ذبحیم ای عاشق　　مخلصم حق اسم اسمعیل
عبد حقم قول و قربانم آکا　　قولنك قانی خواجه سینه سبیل

﴿ وله ﴾

اکرچه ضد اولوبدر چار عناصر　　بری بیر یسنه اماکه ناصر
بولاردن بیری حکمنده اولسه قاصر　　وجودك اعتدالی شیشه سن صر

﴿ وله ﴾

معرفتدر بو کون مدار حیات　　بوخسه باقی دکل بو دار حیات

معرفتدر درخت عالمده　　بر شیرین و آبدار حیات

﴿ وله ﴾

سافروا من دارکم اهل القری　　واهبطوا مصر الکم فیها القری
ان طلبتم عزة لا ترجعوا　　من طریق الارتحال قهقری

﴿ وله ﴾

نیجه بر وضع ناهموار طفلی　　رشید اولدك بن بولدی مهاسن
ارا اول ارزینتی پیرایه ایله　　زن آسا اولمه ارسال ایت محاسن

﴿ وله ﴾

اویان غفلتدن عالم کلدی کیچدی　　عمر بر دمدر آدم کلدی کیچدی
بولینور هر کسك بر ابتلاسی　　کمی کوردك مسلم کلدی کیچدی

﴿ وله ﴾

جهانی وار ایدوب خلق بو کونه دندرن حقدن　　حقیقتده ندر جرم و کناهی بونه افلاکك
تجرد جامنی نوش ایلد کسه ساقی حقدن　　خلاص اولدك بو کون آلایشندن مالك املاکك

﴿ وله ﴾

رسول الله هر کیم اولدی امت　　حقیقتده خدادن بولدی رحمت
اکر رحمت دیلرسك سنده ذره　　نیجه بیك کره جك حق بولده رحمت

﴿ وله ﴾

اوفلمه نار درون خلق　　نی کفت و شنیدی چالدرمه
سلهٔ قهر نه طیان ناسك　　بولنه کیت صاقن کج الدرمه

﴿ وله ﴾

اولمیجه عنایت مولی　　تاج و خرقه کرامت ارتورمز
اولمسه بر کشیده مشرب پاك　　شربت پاك لذت آرتورمز

﴿ وله ﴾

صور اسرافیله بکزر اولیانك نفخه‌سی　　بر نفسده نیجه بوز بیك مرده دللر جان بولور
شولکه بر پیر حقیقتدن بکم تلقین آلور　　مرده ایسه دیربلور کفر بن قویوب ایمان بولور

وله

سنکله سیر ایده لم جان کوزیله افاق
کوره لم آینه سی ایچره نوری خلاق
بو جهان فانیدر اثار دخی جمله فنا
فانی فی الله اولوبن دار دیه کوریا باقی

وله

دفتر اعمال طولدی سیئات
کیجه کوندز ایده لم صدآه وواه
ای کرام کاتبین اولمك ملول
زحتی رحمت قیلور اول پادشاه

وله

نیجه برایده سن شکر وشکایت
جلا لندن جمالندن کذر قیل
کاله ایریشوب صاف ایله قلبی
یوری وار نقدکی مانندزر قیل

وله

بیك بیل عمرك اولسه نوح آسا قزانسك معرفت
قالمسه اکسکلکك معمور اولسك هر جهت
علم حال اوکرنمسك بر مرشد کامل بولوب
وصلته ایرمزالك محجو بسن سن عاقبت

وله

عرض حاجت بوقدرر معلومدر احوالیمز
جرم و عصیانیله پردر نامهٔ اعمالیمز
یاالهی عاشق وصادق عبادك حقیچون
قیل موافق شرعکه اقوالیمز افعالیمز

وله

برفنزدر بو جهان مهر یله مهدر شمعه سی
دورایدر هر زور وشب نقش خیالك عینیدر
کاه عطاره کهی بیطاره عرض ایلر اوزن
کرمه ده الدن اله بر دستمالك عینیدر

وله

تحصیل معالیده چکن کدلیالی
تکمیل فنون ایلیوب آلدی نیجه تحسین
هر فنده یدك وار ایسه سن جان جهانسن
قرآنه نیجه قلب اولو بدر کوره یاسین

وله

حق دیمش استاد اولنلر کیم جنون اولادی فنون
عشقدر فریادرس عالمده محنتکشلره
حقیا کهوارهٔ جسم ایچره جان طفلن اویار
برغریبانه نواقیل زخمه ویر جنبشلره

وله

قناقت ایلرم نان جوینه
بکانه مال لازم نه خزینه
نظر قیلم برك کهنه نوینه
مسافر کلمشم دنیا اوینه

وله

کاه ضربطالته مقرون
کاه شر شطارته مشغول
بو ایکی حالله اولوب مردود
جد ایدوب حقه اولمدك مقبول

وله

باغلندی قالدی عقده لری قلبمزك آه
بو بسته لری کیملره حل ایتدیره لم بز
بر پرده طوتوب یوقی عجب بازکشت ایدر
عشاق نواسینه محل ایتدیره لم بز

وله

کیمی زهدینه خرسند و کیمی تقواسنه قانع
بو خلقك هر بری برشیئله بولمش تسلیسن
حقك انواع لطفی حقیا بسیاردر اما
بنم دیوانه کوکلم دائما استر تجلیسن

وله

چمن ارای جهاندن حق
دائما دردله نیازم بو
کلشن فیض عالم سردن
ابر کوره جان مشامنه خوشبو

وله

آه کیم بوسرای فانیدك
رنك وبوینه الدانوب قالدك
باقمیوب موج محنت وغمنه
زورق همت دلی صالدق

مفردات

ورای فرح یوغی ترح صاندیلر
غفلت ایدوب اهل دل الداندیلر

وله

کورمك استرسك اکر دیداری
بوری ترك ایله دار و دیاری

وله

حسن یوسف کورنمز اعمایه
دیده در آنده پاك سنز مایه

وله

شراب عشقه دلدر ساغر مینای زرین خط
کوزمدر شیشهٔ رنکین سنبل موی مشکین خط

ولە

وار الف وش اول جهـانده عاشقا || طوغريسن ديدم سكا ايتم شـقا

ولە

دائمـا فكر دم عـذرله قالن قنـده || ففهده آب حيات اولسه ده آقاقان ده

ولە

كورمدم لعلی كبی جانبخش می || آب حيوان ذكرنی ترك ايله هی

ولە

اولدی بيل و اصل سرحيدر || كيمكه درد يله بوكون ياحی در

ولە

سدره‌نك سيرنی قيل عرشه عروج ايت آدم || اوته سن آكه كه دملرطو تيلور آيده ددم

ولە

قل لمن لا يعرف بين اليمين و اليسار || انت حيوان وليس الجنة مأوى الحمار

ولە

كوكلدن ايله افندی غم سوابی تراش || قيل آنی خامهٔ صنعه ورق بسان فراش

ولە

عارف بالله اولنلر سير نه سدره حرام || روضهٔ سردهايده كورای كوكل چالش خرام

ولە

جا نكـه ويرغذای روحانی || نفسی آچ ايله ضبط ايدوب آنی

ولە

شراب عشقه بدل غفلت اولدی عالمده || نه اوز كه حالته قالدی دماغ آدمده

ولە

دماغ آدمی الدی هواحباب آسا || دونر شراب هوسدن سرآسياب آسا

ولە

بر سوزم وار ساقيا كل دون بكا || ساغر صهبای ذاتی صون بكا

ولە

جورمحنتله كوزك باشی يم اولسه دلی طوت || خارغم باتسه دله اغلمه طوغری بولی طوت

ولە

كتـاب صنع الهيسنك ايلين فهمن || قوراعتراضی بو كون طشره طرح ايدروهمن

ولە

امانت اهلنه اولمز اهانت دوزخ || خيانت ايله هر كس سكا ديه بخ بخ

ولە

يا سليم البال عن حال البلا || قد دهـاك الله فی قالوا بلی

ولە

ان اهل التقـاة قد فازوا || ايهـا المجرمون وامتازوا

ولە

روی زرد دل آيه بكزر می || جهانده سيم بها ده برابر زر می

ولە

كوزن آچرسه خدمتده كيجه كوندز نكهبانان || اواور منظور چشم عاطفت دائم بولور بانان

ولە

صوفی ابن الوقت اولور ديرلر ولی || تا ابو الوقت اولميجه اولمز ولی

ولە

مقتداسی شونك كيم اولسه امير || بنده در صورتا ومعنده مير

ولە

عالم اولمش بو عشقه چون بنده || تابع اولدم اوكروهه بنده

ولە

هر كيم اولسـه جهـانده درده اسير || چار ناچار اولور او هرشيدن سير

ولە

هر كروهك قطبی واراعرابه مانند شريف || نيجه قلب اولدی كوره قرآنه ياسين شريف

ولە

ديده‌دن پنهان اولور كاهيجه اول نور بصر || نور وفر قالمز جهانده عالمی ظلمت بصر

ایکی یوزلودر بکم حرف هجا کاه مدح ایلر کهی ایلر هجا

﴿ وله ﴾

دانهٔ تسبیح ایله مرغ دلی صید ایده کور رشتهٔ ذکر ایله نفس سرکشی قید ایده کور

﴿ وله ﴾

قیراللرن اول کاتبك کیم رسمی تغییر ایلدی تیری تبرسیری سپر بیری یازوب پیر ایلدی

﴿ وله ﴾

چونکم بدك یو قدر بو کون اول فندهٔ یارسز فصوص دخل ایتمه نك معنیسی نه وار ایکل انصاف

﴿ وله ﴾

چون ایتدك مخلصم یاربی حق بنی عبد الحق ایله ویر ترقی

﴿ وله ﴾

بو نسخهٔ جهانده فهم ایله سر حق خلاقه خلق ایله وار ایده کور ترقی

﴿ وله ﴾

عاشق سوزینه زاهد اولنلر کوکلنور رسوای اولوب جهانده حاقله دللنور

﴿ وله ﴾

بو عالم صانکه بیت الحزندر بو زندان پای بند مرد وزندر

﴿ وله ﴾

فنا در عاقبت دنیا محقق هو الحی هو الباقی هو الحق

﴿ وله ﴾

یوف صد یوف اوله بو کردونه طورمیوب دائما دوز دونه

﴿ وله ﴾

مهذب اولسه اخلاقیله اوصاف اولور اکداردن مرآت دل صاف

﴿ وله ﴾

ایلد کسه کر جرمله عصیان وار ندامت قیل نار آهه یان

﴿ وله ﴾

اکرچه کیم ظاهره باقلسه مذاهب چوقدر فرقهٔ ناجیه دن غیره سعادت یوقدر

﴿ وله ﴾

ایتمك استرسك اكر دفع الم شرح صدر ایچون اوقی وار الم

﴿ وله ﴾

حق بلك حقیقت امر محال اعتبار یدرر مقامله حال

﴿ وله ﴾

دار دنیا دکلی ظل خیال حالدن حاله نقل ایدر فی الحال

﴿ وله ﴾

دنیانك رغبتی بو قدر کاله دمادم میلی انك جزئی ماله

﴿ وله ﴾

و یر شراب عشقله مستانه لك رسمن بزه قیل تجلی دائما دیوانه لك رسمن بزه

﴿ وله ﴾

قوت بازو بله آرتورمز آدم کارنی کرم ایدن حسن ازلدر یوسفك بازارنی

﴿ وله ﴾

الحذر حق کل دهر فنادن آله بو کیم هر ارکانه کیرمشدر چوق دفعه بو

﴿ متفرقات ﴾

تماشا ایتمکه اقلیم ذاتی عالم نونی شها کشت ایلدم برمرشد ایچون ربع مسکونی
ایرشدم مجمع البحرینه بولدم خضر بن انده حقیقت یوسفینك اولدم آخر آه مفتونی
افندم شیخ سید حضرت عثمان افندینك بم عرفانی ایچره حق بولدم درمکنونی

﴿ وله ﴾

برابر قیلدی حق هرمکانی تفاوت اوزره خلق ایتدی زمانی
رجب آین قیاوب افعاله مظهر تجلی ایتدی اول یوزدن رادر
صفاتیله تجلی ایتدی مولا رجبدن ایلدی شعبانی اعلا
کزیده خلق ایدوب شهر صیامی انکچون بولدی شهرت بویله نامی
ایدوبدر آنی مظهر نور ذاته انکله ایریلور باقی حیاته
تجلی استریسك ذات حقدن بوری ای حق درس ال هرورقدن

﴿ وله ﴾

جلوتی باغنده اوچ کل حاصل اولمشدر فقط … بیری افتاده بری مجدود بریسی امیر
بریسی بورسه بریسی اسکدار آسودهسی … بری استانبولده حالا مسند صحتنده میر
اولقدر بو اوچ وجودك نفحهسی فاش اولدیکم … عالمك طوتدی مشاحق من خوشبوی عبیر

﴿ وله ﴾

شیخ اکبر شیخ اکفردر دیمش اهل عناد … هر سوزی معذور طوتمقدر کشی بین العباد
کفر مؤمن اولمسه ایمانده بولندی شك … شرح ایدم تفصیلنی سوزندن اوتانسون اشك
اولدی ایمانی خدایه کفری طاغوته نظر … حضرت قرآنه باق قرآن بونی ربر بازد

﴿ وله ﴾

ندر قرآن ایچنده نکتهٔ نون … اونونك معنیسن بیلمز کمی مجنون
ندر صاد وندر مصحفده کی قاف … اوقی اخلاصی قلبك ایلکل صاف
حروفك هر برنده نیجه سر وار … حقایق عالمندن اول خبردار

﴿ وله ﴾

حروفی نقطه وی اولمه حقیقت … الکده وار در چونکیم شریعت
رعایت قیل مقامانی برنده … اوتور هم باطن وهم ظاهرنده
نظر هر کیشینك افعالنه در … اکرچه اردرر دیرلر اراو غلی
نیجه کوزسزدن اولور کوزلی پیدا … نیجه شهرت بولو پدر کور کوراوغلی
دیدی حق نوحه کیم سندن دکلدر … بکیم کنعان ایکن پیغمبر اوغلی

﴿ مناجات درحق سفریج ﴾

خیلی دمدر شیشهٔ چشم جهان پرنمدرر … عسکر اسلامی یردم کلدر اللهم مدد
قلب مجروح غزاته نصرتك مرهمدرر … جمله نك مقصودی شمدی اولدر اللهم مدد
اون سکز بیك عالمی وارایلین سنسن ینه … کیمن اغیار وکیمن یارایلین سنسن ینه
ناری ابراهیمه کلزار ایلین سنسن ینه … کلدر ایمانی وکفری صولدر اللهم مدد
غرقهٔ خونابهٔ قهر وجلال ایت کافری … ایچمسون آب زلال راحت قلبی بری
نیجه براینسون محمد امتی آه وغری … اورتادن آثار ظلمی قالدر اللهم مدد
انفس وآفاقك احوالی پریشاندر بو کون … خلق عالم آتش محنتده بریاندر بو کون

مردوزن بی تاب اولوب درد یله کریاندر بو کون … جمله نك قلبن فرحله طولدر اللهم مدد
نیجه دملردر که اسلام اهلی دیر الله بس … وقته مرهوندر ظاهر حصوله بو هوس
معجزات احمدی یرله عروق کفری کس … کافره کفری جزاسن بولدر اللهم مدد
منزل مقصوده ایر کوستروب راه صواب … سورهٔ انافتحنا حقیچون قیل فتح باب
حقٔ بیچاره نك ایله دعاسن مستجاب … نیجه کونلردر که غمکین دلدر اللهم مدد

﴿ بیان بعض معانی حروف التهجی ﴾

الفدن اول وآخر ندر بیلندی تمام … کوردی نقطهٔ مرکزدن ایتدی کبرلی خرام
الفدن اصله چکدم ب دن بقا بولدم … ت توبه ایلدم آخرث دن ثنا قیلدم
اوچ تعین بولنوب اولدی بو اوچ نقطه دوال … ذات وافعال وصفات ایلدیلر عرض جمال
جیم آنکیچون دیناور که اولدی جمالینه دلیل … ح حمدی غاینته بولمز آنك کسه سبیل
خ خبیر اسم لطیفن ایدر ای دل ایما … دال دال اولدی آنك ذاتنه جمله اشیا
ذال ذو الفضل ایدر ذال وذلالت اعطا … را یله رحمتی کوزلر او ذلنده شها
ززهد بولندی زوالن ایرشدی پایانه … طوغنجه عشقله شمسن حقیق بوجانه
بو کونکه سین سلامتله شینه شکر ایتدم … صفا وصدقه ایرشدم چو صادی ذکر ایتدم
ندر مراد عجب حرف ضا دله جانا … ضیا ونور سموات وارضدر قطعا
ایرشدی سرم الی طایله طوبایه بنم … ظ طوتر ظاهری باطنی جان وتنم
نسیم معنیده عالی ایدوکن بیلدی ولی … اکا ناظر در آکا عینی ایله عین علی
غین دفرانته قالدم اوحیاتك دائم … فا یله فانی اولوب قافله اولدم قائم
کاف کلیت اسمایه اشارت اولدی … عظم لطفنه لام لام بشارت اولدی
میم آدمله محمد درالفدن صوردم … بری اول بری آخر ایکیسن برکوردم
نون برنقطه درر عالمك حیرانی … ایلر اول نونك ایچنده نیجه لر سیرانی
واو وحدت کورینوب ایله وداع کونین … کثرت ایچره انی بولمق کورینور فرض عین
کل شیٔ هالك ایدوکی کوزه هادن کورینور … کیمده کیم بو ایکی کوز اولمدی اول چوق سورینور
لا والا یله اولمز یا الکرز بو معنا … سلب ایدر ایکیسن بیله کوره حرف لا
یا یله بعلمك ایتدی دله تعلیمین … آیة الکرسی اوقی ایلیه کوره تعظیمی
بایله آخر اولوب جمله حروف اولدی تمام … سرینه طالب ایسك دکلکل اجمال کلام
وسط میم محمدده چو باظاهردر … مشتملدر انی بو اسم بو خود باهردر

خاتم کل اولیجق چو نکه محمد ظاهر
نتکیم آدم او لو پدر بشر ایچره مبدأ
ایلکل مبدأ ایله منشائی برخوش ادراك
تاطلوع ایله اسرار حقیقت د لکه
عالم امره کوره جمله حروف اولمشدر
چونکه ترکیب اولنه حرف کوربنور کلمات
جمله دنصکره سطوره کلوبن صف دوزباور
کیمی جوهر کیمی قائم اولوب بالجوهر
جمله نك اصلی ینه بر کهر بکتادر
نیجه بر نور ایسه اولده ینه آخر بر

اول سببدن بو حروف اولدی ایله آخر
بو حروف ایچره آنکیچون الف اولدی منشا
مطلع ومقطعی قطع ایله صاقن اولمه شاك
ناکهانی کیره حقدن ینه بر کنج الکه
کلمات او لمغه ار واح ظروف اولمشدر
کلمات ایله کلام اولدیغی ظاهر بالذات
کیمی بی نقطه کیمی نقطه ایله هب دیز بلور
عالمی طوندی اوکاندن نیجه یوزبیك کوهر
لفظ ایکی لیك دلا لتلری بر معنا در
نیجه بر سر ایسه باطنده ینه ظاهر بر

حقیا نور تجلی کیریجك بر جانه
نائل اولور سر الآن علی ما کانه

وحدت ایلر بو جهان کثرتنه آلدانمز
نقطه بی حرفك ایچنده کوزه دوب سیرایلر
برلکه ایرمینك قالدی ایکیلکده اوزی
یا الهی بزه توفیق رفیق ایلر سك
سندن اولور بو کرم سن بزی آخر کلدر
کیده روب ذنب وجودی بزی پاك ایت مولی

جام وصلت ایچره اول آتش هجره یانمز
بر یتز کن اکا بو قید جهانی نیلر
جمله بر نور ایدوکن کوره مدی ایکی کوزی
حرم وصلکه وارما غه حقیق ایلر سك
سنده احسان وعطا چو قدر الهی بولدر
دائما راه فناده بزی خاك ایت مولی

﴿ خطاب مرشد مسدس ﴾

الا ای ساقئ بزم محبت
الا ای محرم راز حقیقت
الا ای غنچهٔ کلزار وصلت
چو سنسن مظهر آثار قدرت
ازلدن یارك اولمشدر سعادت

الا ای فیض پاش جام وحدت
الا ای آشنای سر حضرت
الا ای بلبل باغ کرامت
چو سنسن مطلع نور ولایت
اچلمشدر سکا باب هدایت

عنایت ایلمشدر حق تعالی
انکیچون جمله دن اعلاسن اعلا

شریعت علمنك سن کاملیسن
بو کون عاشقلرك طو تر الیسن
حقایق بر جنسه مهر جلیسن
حقیقت مظهری سر علیسن
سعادت باغنك جانا کلیسن

حقیقت مایه سینك واصلیسن
بنم برذره شبهه م یوق ولیسن
سنکله بو لدی ذکر الله جلیسن
ولایت مزر عینك حاصلیسن
سعادت کاشنینك بلبلیسن

روادر نغمه ساز اولسه‌ك کرمدن
که تا جانم خلاص اوله المدن

بنم بر آشنای بحر هجران
بنم بی مایهٔ بازار عرفان
بنم چالم دکلدر ساکه پنهان
قپوکدر مسند اشراق انسان
بنم کبی کدایه ایله درمان

بنم بر مبتلای درد عصیان
بنم بی پایهٔ میدان احسان
بکا رحم ایت کوزم یاشن سیل ای جان
طپکدر جلوه کاه سر سبحان
بکا بر همت ایت ای فضل یزدان

بو کون زیرا مسیحاسن دمیله
دوا قیل خسته یه بر مرهمیله

قدیمی بنده در حق ناچار
اولورسك همتیله سن آکا یار
ارادن رفع اولوب سودای آغیار
بکا ور مز صفا بو باغ و کلزار
بو دنیا قیدی اولدی او ستمه بار

دمادم همت واحسانك اومار
حیات نو بولور ای نور الانوار
قاله یار یله ایده کبر لی بازار
بنی قیل کلستان حقده سن زار
بو دار محنت اولدی باشمه طار

کچور دنیا وعقبی بزخندن
بنی وادئ ذاته ایرکور ایرکن

﴿ معشر در حق اهل سلوك ﴾

ای صوفی یترنك خیالته بو یاندك
نوش ایلیوب جام وصالندن اویارك
دعوا ایله بیك پر دبزا یکن اسمی حقك
کستاخلق ایدوب نیجه قهاری اونوندك
کشف اولمدن اول سکا اسرار الهی

فکر یله واروب خوابه ومکر یله اویاندك
بلمزلکیله فرقته دوشدك اوده یاندك
ذکر ایلمدك باری برن بردن اوصاندك
بکزر که بو کون خندهٔ غفاره طیاندك
حیفا که بلوب بلدوکك شیئی اوصاندك

دنیا نقدر کورسکا افسانه‌ز ایندی
میدانه قدم باصدك اود مکه دیه تنها
رشك ایلیه لی درلر یشه بحر محیطك
قیلدك شول ازل بزمنك عهدینی فراموش
بر رطل کران حاضر ایکن فیض ازلدن

اردر دیو برزن سوزنه واردك ایناندك
وجد ایردی دیو یوق یره یاندك یوالندك
درلر دوکه‌رك خیلی صولاندکده بولاندك
انصاف بومیدر کورقنی عهدك آندك
سن غفلت ایدوب جام می غفلته قاندك

ای صوفی اکر وار یسه عقلك بنی دکله
حقدن خبر آل اهل دلك حق سوزن اکله

فرق ایله جهان ایچره ندر یار ایله اغیار
اخلاصه قدم باس یوری عرفانك الن طوت
سور غیری کوکلدن سیلوب آینه‌کی صاف ایت
الدائمه خیالاته یوری حقه ایرنجه
سر منزله ایرشمکه وار خیلی مسافه
افکار درونی ایلسون قلبکی مجروح
کس کفر الینی قطعیه ایمانکی یغما
وار کلبن توحید دیکوب باغ درونه
صمت وسهر وجوعله قیل درد که درمان
جد ایله ایرنجه الك اول کنج یقینه

بیلمز لکیله اولیه‌سن دامه کرفتار
عشقك یولنه خرج ایده کور وار یکی ای یار
استرسك اوله جان ودلك [illegible] انوار
وار در صول وصاغکده صاقن رهزن سیار
مست اولمه راه حقده صاقن غفلت ایله وار
ذکر ایله علاج ایله اکا فکر له تیمار
اقلیم وجودکده سنك وار نیجه تاتار
شول غنچهٔ مقصودکی حقدن دله هر بار
خلوتده اونوردکرینی حقك ایدوب اکثار
جهد ایله تیجه اچلنجه در دلدار

کیج محرم راز اول اونوروب صدر شهوده
واقف اوله کور استدیکك سر وجوده

بر مرشد النی طوتمغه همت دله سندن
بر مرشدی تحصیل ایده کور که اوله محقق
شاهین دلك ایلیه هر زاغه صالوب خوار
بر آینه پیدا ایده کور صاف دل اوله
بر مهر سلیمان اله آل عالم ایچنده
بر جوهر یکپاره ایدین بحر طلبده
وار مصر حقیقتده قول اول شویله عزیزه
وار سمت صفاهانه یوری ایله سیاحت

دوش ایغنه کبر یولنه عشقله ایرکن
مرشد بدوکك کسه صاقن اولیه رهزن
عنقایی کوزت انی شکار ایله یوری سن
باقد قیجه جالینه آنك قلبك اوله شن
نقشن کوره‌نك خاطرنه کلیه سن بن
کوردکجه صفاسینی آنك رشك ایده معدن
کیم یوسف کنعان وش اوله جمله دن احسن
بر کحل جواهرله ایدوب دیده‌کی روشن

وار قافه ایرش معرفت اهلینی بولنجه
اسرار وخفایه قیله اوله حاصلی مملو

بر آدم معنی بوله کور کیم بیله هر فن
بر رطل تهی کبی هوایه اولمیه مخزن

کل اویمه هوایه صوکی بر باد فنادر
وار اهل هدی ایزنه کیت کوز نه صفادر

بیلدکی کیم غم حقدن خبری یوق
درد اهلنه صور وار بنه سن زخمی عشقك
بر سدرهٔ عرفانه یوری دسترس اولغل
مقصود اکر میوهٔ شیرین ایسه ای دل
شول چوب خامه بکزه ین اهل ریایی قو
مرمر سکا هم یکسدر اولعل بدخشیدن
پرواز اوره‌مز سدرهٔ مقصودنه آخر
فرق ایلمکه حق بصیرت کوزی استر
هر برده اکرچه قصب بوریا بستر
بر شمعه یه پروانه اولوب نارنه دوش کیم

عبرتله باقوب عالمه بر خوش نظری یوق
دردی نه بیاور اولکیم آنك دردسری یوق
بیلر شجر بیدای کشی کیم ثمری یوق
شول خشك شجردن نه ثمر بار دبری یوق
عود اولمدیغی بللاو دورنخوش اثری یوق
ترك ایله واراول معدنی کیم بر کهری یوق
بیلر او مرغیکه خدا داد پری یوق
بیلرز او چشمی کیم انك نور وفری یوق
امانی مصری کبی شیرین شکری یوق
صاف اوله ضیاسی انك اصلا کدری یوق

اغیاره اویان یاره ایرشمز بونی دوی سن
کر کعبه دیلرسك یوری بر رهبره اوی سن

وار خلوت ایدوب ارد کدات ایکی جهانی
شاهین قضا کبك وجودك قاپر آخر
کلزاز حقیقتدن اکر استر ایسك بو
صید ایله بو کون عشقله عنقای مرادی
دلبسته اولوب قالمه صاقن کوی فناده
دلتشنه ایسك چشمهٔ عرفان سکا بسدر
دست دله جوکان اله کور همت ایدوب سن
مولایه چالش لیل ونهار سعی بلیغ ایت
بر کسه‌یه بو بستر خاك اولمدی جاوید
سرك کوزنه ظاهر اولوب نور الهی

قوت ایله سکا صبح ومسا نیمهٔ نانی
سن کور بوموب اچنجه سکا و زمانی
وار صبحه دکین ایلیه کور آه وفغانی
فردایه قومه بیل دم فرصت بوزمانی
وار اوله جهانده نه زمانی نه مکانی
کل صوفی اونوت دنیاده آب حیوانی
جد ایله نصیب اوله سکا کوی معانی
الدائمه هله باقیدر کل عالم فانی
غفلتدن اویار عاقل ایسك دیدهٔ جانی
هر ذرده سیر ایلیه سن حاصلی آنی

حقدن اریشوب ذره‌جه برمایهٔ توفیق
لطف وکرمندن ایده تقلیدکی تحقیق

حق تعجب قحط رجال بدلا در
رهمتی بالاره ایرمك تعجب کوچ
کشت ایلسك ای خواجه بوبازار جهانی
کر عاقل ایسك وار رسن عشرتی قطع ایت
دعوایه کلنجه کیمی قطب جهاندر
دعو ایله مرد اولسه کشی رزم جهانده
آکسیر حقیقت بوله بم دیر سه بر آدم
فقر عالمنه دوشمکه ذلت کرك ای دل
صورتده کیر فقر وفنا تاجنی چوق کس
کندی بقاسن دست قصادن اله مز کن

شمدی عقلانك بدلاسی سفهادر
بر پرده بولنمز آره سك صانکه همادر
تحصیل ایده مزسن زر خالص قتی نادر
آلو ده لرك صحبتی شمدی نه بلادر
زعمنجه کیمی حاصلی عین العما در
هب اولور ایدی زنده مخنده بها در
بذل ایلکه بولنسه بجان ذره بها در
کیمدر که بوکون پیر ارباب فنادر
مقصودی ولی حیله ایله جلب غنادر
خلق ایچره سوزی رفع بلارد قضادر

کل کندیکی اصلاح ایچون اللهه نیاز ایت
درکاهنه دوش رشتهٔ افغانی دراز ایت

وی ای کرم ولطفنه معتاد ایدن الله
عاشقلرینك کوزلرینی یاش ایله جیحون
پرده‌ده تجلی ایدوب اعیان وجوده
اولیکی دمه ایرمکه لطف ایله هدایت
قیل غنچهٔ امیدمزی فیضله خندان
ایرکوربزی تحقیقه بتزار وزبون ایت
صون ساغر صهبای صفای بزه بردم
بز قنده بوکون پایهٔ رفعت بزه لرده
بزدن بزه یوق فائده سندن بنه درمان
عزم ایلمشز کعبهٔ وصلك دیو قیل سن

صادقلرنی ذاتنه ارشاد ایدن الله
عارفلرینك کوکلنی آباد ایدن الله
برامرله عالملری ایجاد ایدن الله
غفلتدن اویار جانمزی قیل بزی آکاه
چوز عقده زن قلبمزك آه مدد آه
تقلید ایله تا اولمیه لم مدبر درکاه
مست ایله خطابکله دل وجانی سحرکاه
پست ایتمه بزی فرقتله وصلکی ویرجاه
هب سندن اومر لطف وکرم بنده‌وکرشاه
توفیقکی رهبر کرم ولطفکی همراه

واروب حرم وصلکه کردکده امین ایت
انوار جمالکه تجلی یه قرین ایت

رهنمای سالکان کبریا | مقتدای عاشقان بی ریا

مطلب اعلای عشاق اوله
سنسن اول کعبه که ایلرلر طواف
وجه پاکك قبله کاه اولسه سزا
چونکه قلبك عین بیت اللهدر
قد رأینا الرب من مرأتکم
کنت سمعا سری اولدی آشکار
ای سربر سرده سلطان الکمال
اشبو یوزدن برتجلی ایلسك
بوبصرله برنفس قیلسك نظر

مقصد اقصای اهل انتباه
قدسیان حق ایدوب ذاتك مطاف
سنده در سر ازل سر بقا
ایکی قبضدك پس یمین اللهدر
قد سمعنا قوله من ذاتکم
من رآهم دن کوروندی وجه یار
حسن یکتا ایله عرض ایدن جمال
قلب عشاقه تسلی ایلسك
بر نظرله صد کدر دلدن کیدر

بندهٔ حقیه ایله برنکاه
اولمسون هجرانله حالی تباه

کوستروب وصلك یولن کمراهکه
قد ازال الحزن عنی طاقتی
دولتی یا عزتی یا رفعتی
وارمغه چارم یوق اول درکاهه بن
همتك جذب ایلسه اول ایللره
قطره‌می دریایه ایرکورسم همان
اویله عمانکه دل آنده نابدید
اون سکز بیك عالم انك قطره‌سی

دعوت ایله اول اولی درکاهکه
ذاده بالهجران همی محنتی
جد بانفاس تزیح علتی
اول المدن محو اولوپ در جان وتن
عشقله بن بنده دوشسم یوللره
اولسم اول دریادن عمانه روان
موجنه پایان یوق قعری بعید
مهر وماه چرخ اوشمك ذره سی

یا الهی کوستروب راه سفر
حقی بی اول سمته ایرکور بی‌خبر

اول ایکی مهر ومه چرخ وفا
اول ایکی نورس نهال منقبت
سدره وطوبا ایدر رشك انلره
سیر ایدوب رفتارینی آسمان
انلرك عشقنه دور ایلر فلك
کوردی زمزم فیض پی بروانلرن

بحر ونهر سر محمد مصطفی
شاخ بالای درخت معرفت
عرش وکرسی باقدی عارندن یره
غیرتندن یلدزی دوشدی همان
خدمتندن بردم ایلمز ملك
یرله کیردی دکشدردی برن

کعبه کبی دائم اوله قبله کاه   اهل عشقه اول ایکی نور آکه
کون کبی رخشان ولوب اهل دله   انلرك نورندن عالم نور اله

قاب قوسینه ایروب همتلری
سر اوادنی اوله رفعتلری

بیك طقسان طقوز تاریخی حاوی اولدیغی کلماتندر

المدد ای اشنای بحر ذات کبریا   الکرم ای فیض بخشای کروه اصفیا
غنجهٔ امید اچلسون باغ قلب ابجره بو کون   نفحهٔ لطفك ایریشدر یارسول الله بکا
حکمت لقمان نطقکدن ویرلدی تاازل   مخزن عرفان علمکدن کشاد اولدی شها
نور ذاتك عالمی قیلدی منور سر تسر   طوغمدی وجهك کبی عالمده شمس پرضیا
سن طوشاه پرکرم پرفیض سن عالمده کیم   دولت عشقکله بولشدر فنا اهلی غنا

برکدا در دائما سن شاهی ایلر ارزو
امتکدن حق بیچاره ای نور خدا

(تاریخ وفات خدیجه دختر فقیر)

ای دریغ الدی المدن اوکل بیخاری   صرصر باد فنای فلك مکاری
قیدی جلاد کبی قاننه کیردی اوکاك   یاقدی ایتدوکنه بلبك آه وزاری
بنی کیم دست اجل جاننه صوندی آخر   قودی تابوته قفس وار اوطوطی واری
فرقتی ایلدی خونابهٔ چشمم جیحون   کورمیدم بو جهانده بودملری یاری
قالمدی تاب وتحمل بو محنتده هرکز   جانمه کچدی نیجه فلکك ازاری
ندبن چونکه دکلدر تدارکی قابل   سرمه بوبله قضا اولش ازلده جاری

جوهرین حرفله ای حق دیدم تاریخن
باغ فردوس اوله هردم اوکلك کلزاری

(تاریخ دیکر)

فرقتله آه ناله قیلوب حقیا دیدم   باد خزان ایلدی پژمرده آل کلم

(مرثیه او)

صولدی بهار عمری دریغا خدیجه مك   طبراغه دوشدی کون یوزی حیفا خدیجه مك
دللرده قالدی نامی اوشیرك جانك   جسمی جهانه کلدی کویا خدیجه مك

ابراجلده اولدی نهان افتاب وش   کوزدن خیالی چیقمدی اما خدیجه مك
باغ وبهار آچله کلزار دهرده   اچلمیه مثالی اورعنا خدیجه مك

حق بلای تازه در اللهدن کا
بو کون فراقی آتشی دردا خدیجه مك

کلنلر کتدیلر دنیا یه جمله   چکلدیلر بکم عقبایه جمله
قویوب اجسادی خاك ذلت ایچره   توجه ایلدیلر مولایه جمله
صناسن قطره لردر بونجه موجود   اقرلر دمبدم دریایه جمله
اکرچه طاغلو بدر شمدی بونده   کاورلر هکره بر صحرایه جمله

حقیقت ارلری صورت کوزتمز
بقارلر حقیا معنایه جمله

طالب درد اولمین درمانه واصل اولمدی   طپراغه بو زسورمین عمانه واصل اولمدی
چکمین بیت الحزنده محنتی یعقوب وش   عاقبت اول یوسف کنعانه واصل اولمدی
جان وتن قیدنده دوشونلر که ای عاشق بو کون   سر پاك حضرت جانانه واصل اولمدی
ایچمین ساقیٔ حقدن فیض جام معرفت   عالمه بحر اولسه ده رحمانه واصل اولمدی
کنت کنزك کوهرن ناولمیجه برکشی   حق بولنده معنبر رکانه واصل اولمدی

کبر وکین اربابنك ایمانی یوقدر حقیا
هر کیمك ایمانی یوق احسانه واصل اولمدی

هر بلا ایله بو کون عالمده اولدم مبتلا   کوزمدم امابکم هجرانه بکزر بربلا

قصد ایدوب بو نطع عالمده تنی مات ایتمکه
جوق پیاده سوردی حق آه کیم فرقت بکا

نیلسون عاشق اولنلر درهم ودینار له   یار بازاران قویوب غیری نیدر بازار له
طاتمدی شونلر که عشقك جرعه سن روزازل   بیلمدی صحبت ندر بزم صفاده یار له
جذبهٔ حقدر چکن عشاقی سمت وصلته   بوخسه بومعنی بکم اولمز میسر کار له
عاقل ایسك زاهدا ادنابه طالب اولمه وار   چون بیلورسن فرقی وار در جنتك دیدار ایله

صبح وصله ایرمین ظلمتده قالدی تاابد
قلمدی اول آشنالق حقیا انوار له

حقك وصالی باغنه برکون اوله ایرم   ذوق وصفای میوهٔ شیرینی سو دم

عشقك ایله بر تم ایكیلك نقابنی
دعوت ایدز سه لطفله معراجنه بنی
وقتی دكلی كعبهٔ وصلینه عزم ایدوب

فر قتله تابكی بو حجاب ایچره اوتو رم
حقك جمالی نو رنی سرمله خوش كورم
زاه فراقی بادیهٔ هجری هب دورم

حقدن عنایت او لدی ایسه حقیا بكا
اولمزدن اوكدین اولون اولوب بنه طورم

عشق اهلنه یاراولدم ودوشدم دله آخر
شهباز حقیقت اولوب ازاد ایدم اول
كیم اغلر ایسه فر قتله حالنه ای دل
كرو بر مز ایسك جانكی جانانه مقدم
كرچكلكی ظاهر اولیجق عشق یولنده

حالم نو لیسر كیده كیده كیم بیله آخر
عشق دامنه طو تلدم وكلدم الله آخر
وصلت دمنه واصل او لوب اول كله آخر
قهرك الی قبض ایلیه ای الله آخر
فاش ایلدی اسرا رنی كل بلبل آخر

شول نازله رفتار ایدن ای حق جهانده
طپراغه دوشوب طپراغی منزل قیله اخر

خیـال خوابه بكزر حال دنیـا
حقیقت صاندیغك زائل اولور هب
كبو ترخانه ور صید ایلر آخر
ویرد سـكر یرینـه زهر قاتل

نیچون مغرور اولور انسان اكا یا
كوچر بر سـایه در باقلسه كویا
سـنی بر لعبـله بو چرخ مینـا
بو جلا دك بودر معتا دی قطعا

خدا یه حقیا عاشـق اولنلر
كوزه كوستر مدی دنیـا و عقبا

شرق ازلدن طوغدی جان سیرایتدی كونی برزما
رسه حقك قدرت الی قبض اوله بوجان بلبلی
ویرزنی یكمك نه كوچ بوشربتی ایچمك نه كوچ
رهبر كركدر بو یوله تا كتیه سالك صوله

آخر بنا اولوب نهان ترك ایلیه كون ومكان
اچلسه كلزاره یولی طوتسه وطنده آشیان
بو یوللری سچمك نه كوچ یوللر ایراق سالك بیا
عقلیله كیم واصل اوله بوله حقیقتدن نشان

حق اونوتمه اولمكی وارآغله ترك ایت كلمكی
پیشه ایدن حق بلمكی سعی ایله غفلتدن اویان

چوقیدر ای دل كرامتلر كالات اهلنه
قابل فیض خدا آزدر جهان ایچره ولی
مجمع البحر ین اولو رخضری بولنلر عاقبت

بو قیدر تسخیر عالم یوخسه حالات اهلنه
روز وشب الطاف اكسكمی سعادات اهلنه
هر مكان بر طور اولور كرچك مناجات اهلنه

هر دمی عاشقلرك بر لیلة المعراجدر
هر كشی سر منزله ایر سلو كینه كوره
بو حیات مستعاری نیلسون ارباب دل

كون كبی روشندر بو سوز مقامات اهلنه
عاشقه حقدر غرض جنت عبادات اهلنه
كیم تجردیاراشور كشف وكرامات اهلنه

حقیا وجه حق سیرایت عیان هر ذره ده
سن سنی كور باقه دنیاده خیالات اهلنه

عندلیبا آغله كیم فریاده كلمك وقتیدر
نیچه بر رنك نملق بو فنا كلزارده
داغ داغ اولمق براشور سینه سی عاشقلرك
دعوت حق كوشه كیردیسه حقیقتده اكر

صانمه كیم فرقت دمنده ساكه كلمك وقتیدر
قلبكك آینه سندن غیری سلمك وقتیدر
قاپو روحی خنجر عشقیله دلمك وقتیدر
راه عشقك زادی البته كورلمك وقتیدر

حقیا سودای فردایی دماغكدن چیقار
كیم بو كون هم نفسكی هم حقی بیلمك وقتیدر

دنیایه كلن شربت موتی ایچر آخر
قالمز بو سرای آكه بو یردن كوچر آخر

شول كسه كه عبرتله كوزن اچمدی شمدی
عزرائیل آنك دیده لرینی آچر آخر

حالمز ایا نو لور یارب هنكارم اجل
اب غفرانكله محوایت نقش غیری سینه دن
قدرت نطق دریغ ایتمه دلمدن المدد
دفتر جرم وكناهی ایتمدم یارب طی

كوزیوموب اچنجه بردم قیلمدق حسن عمل
دستكیرم اول افندم واقع اولدیسه زلل
شول نفس كیم كورمیه كوز طوتمیه اعضا وال
قیلمدم قصر خطا آلدی بنی طول امل

حقیا اخردمی یادایله كوزدن دوكدمی
بر كون اول ایلكل حسن عمل ترك خلل

لطف مولی اولورسه كر كارك
كیجه كوندز اسـوب نسیم صفا
خاك آلود ذلت اول ای دل
سـالك راه حقـده عار اولمز
پادشـاهك جمالی ظاهر ایكن

یار اولور جمله ای دل اغیارك
تازه كللر بتور ر كـلزارك
كریه اولسون بو عرصه ده كارك
چاك قیـل ایمـدی پردهٔ عارك
باقه هركز یوزینـه دیوارك

حقیـا بنـده وار امیـد ایت
عفو ایدر حق صوچن كنهكارك

اختیارن سلب ایدوب انسانی هجران اغلدر
یوسفندن هر کیم اولدیسه بوکونای دل جدا
دوشمك ممکنمیدر چاه بلایه ای کوکل
دست بردست دیکردر دمبدم اغیارله

آدمی فرقت هلاك ایلر مدذقان اغلدر
اول جدالق کوکلی یعقوبینی هران اغلدر
هر کسی حالنجه بودنیاده اخوان اغلدر
آه کیم یاران عشق جور دوران اغلدر

حقیـا تأثیر حقندر دکل افلاکدن
جمله‌یی حق کلدرر هم بینه رجمان اغلدر

دکه باغ ایچره اچلمز اول کل خندان هو
کسه‌نك هرکز سرنده نشوهٔ منصور یوق
کورمدی هرکز عناصردن باقن کوزلرانی
حلقه‌سی هاء هویتدن نشان و یرالمك
قطره‌لر کبی ایدر غرق وجود ارباب دل

آه کیم نادر دوشر بربلبـل نالان هو
بوخسه اچقدر اناالحق اهلنه میدان هو
دیدهٔ سربله ایله اعدی وارسیران هو
شول زمانکیم قوریله عاشقلره دوران هو
موجه کلدکجه درون سینه‌ده عمان هو

حقیاموتواخطابن جان قولاغیله ایشت
اچ کوزك دائمدرر عارفلره دیوان هو

عشقه و یروارك جهانده عاقل اول
نیجه برحفـدن قاچرسن زاهدا
اوله کور کلچین باغ عشــق‌ـق
پیر واهـل کمال اول برنفس
کاه لطف وکاه قهری کوزلـه

صحبت عرفان قیل اهل دل اول
کابری شمدنکری کل مقبل اول
عند لیبا تارك آب وکل اول
سـنده انلر کبی حقه واصل اول
مجمع البحرین اولوب وار کامل اول

ذکر وفکری حقبا ورد ایلیوب
ماسوایی طرح ایدوب صافی دل اول

آشنای بحر توحید اول دریکتایی بول
طاب کنجنه ایسنك مرشد مولایی بول
سنده در سر حقیقت سنده در نور ازل
فیض حقه عاشقا وار قلبکی ایله محل
آفتاب اولسك جهانده ایریشور لابد زوال

سعی ایدوب صحرای دلده کنز لایفنایی بول
مرشد مولایله صوزتده کی معنایی بول
کوربونوری بیل اوسری غفلت ایچره مقاله کل
سرایچنده سیرایدن شول خالق اشیایی بول
سایه کبی کچمدی عمرك نوری کسب ایت کمال

جمله هب کوردکلرك بیلدکلرك ظل خیال
دیده‌کی آچ حق مهر جهان آرای بول

مخزن عرفان اولاندن صور حقیقت کوهرن
دکه بر آدم سزا وار مناجات اولمدی
مظهر سر اناالحق اولمدی منصور وش
طینت فغفوره بکزر کامل انسان اولان

آشنای عشق اولاندن وار چیقار عالمك درن
کیمدرر موسی کبی فهم ایده سینا سررلرن
و یرمین میدان حقده عشقله جان وسرن
چوق دونر دوران بولنجه بر حقیقت مظهرن

بلبل حق اول کیروب کلزار عشقه حقیا
دست همتله دیره کورسنده معنی کللرن

پیر اولیـاء اولان ارلر
غرق بحر صفـا اولان آدم
نیجه میدان اولور بو خاك فنـا
عشـقله باش اولور کدالر هب
عشـقله دور ایدر بونه افلاك
نیجه پنهان ایدر بو عشق کوکل

منزل وصـله آخر ایرر لر
چیقارر دورلی دورلی کوهرلر
که یا نور بونده نیجه بیك سرلر
قالور آیقـده بکم سـرورلر
حیرت ایچره طورر کوره یرلر
اهـل دل بیری برن آکارلر

روز وشب سر عشق حق زار
مکتب دلده دائم ازبرلر

عشق و شوقه کوکلدرر مسکن
وار صبـاح قیـامته قالمـه
شول اونوز ایکی حرفی بیلزسك
کورمك استرسك اکر اللهی
عازم راه حق اولان یاران

عـلم و عرفانه دلدرر مخزن
بوله کیر عشق و شوقله ایرکن
مکتب عشقه دخول ایت اوکرن
آچه کور جان کوزنی ایر کندن
یار اولور انلره بو جان وتن

حقیـا حق دیلرسك سـنده
وار فنا بول دیمه اصلاسن بن

الوداع ای عالم فانی سکا شمدنکری
هرچن کلزار عالمده کورندی یردکن
نیلرم اطلس قبایی برکفن بسدر بکا
دیده‌مه ظاهر کورندی زمرهٔ قدسیان
دعوت حق کوشمه کیردی سحر کوش ایلدم
شول ازل عهدن فراموش ایلمشدر نیجه یل

آخرت سمتنه یول دوشدی بکا شمدنکری
خارله صحبت کرکمز بلبلا شمدنکری
اول قبایی ترك ایدوب کیدم عبا شمدنکری
قلبمه تنك اولدی بو ارض و سما شمدنکری
لایق اولان بیل اجابتدر اکا شمدنکری
ایلرم اما بو عهده بن وفا شمدنکری

عزت وجاه جهانی آلان آلسون نولیسر
چونکه بو بازارده بو قلقدن اوزکه مایه یوق
فقر وذلت بن فقیره بس شها شمدنکری
نیلرم مال و منالی حقیا شمدنکری

حقه در میل و توجه الوداع ای دوستان
عینه کیرمز جمیع ما سوا شمدنکری

فراغت ایلدم دهرك كلندن كلستانندن
هوای هوده پرواز ایتکه عزم ایلمشدر دل
اکر سم هلاهل اولسه ده عشاق نوش ایلر
بکا هرکز کرکمز حور و غلمان ای زاهد
الم چکدم بو باغك بلبلندن باغبانندن
الن چکمشدرر الحاصل اسکی آشیانندن
یکر یار بن یوانده جمله شول طتلو جاندن
وجانانی اکر بولسم کچردم هب جنانندن

شول کیم عشق لیلا یله مجنون اولدی ای حق
رواصحرالره دوشسه چیقوب محنت مکانندن

دوشلدن عشق وشوقك آتشنه
شول کیم صوکبی دیداری کوزلر
یدی دریا کبی موج اولدی یاشم
کیرن راه فنا فی اللهنه جانا
سکا همت ایدن کوکایدر آتك
نلر کلدی بو پروانه باشنه
اوررلر باشلرن محنت طاشنه
وجودم غرقه واردی کوز یاشنه
بقا بالله سرا بنه طاشنه
واینك باقه کوزینه قاشنه

کل عرفان بولان حق جهانك
نظر قیلمز بو باغ دلکشنه

برمراد اولمق دیلرسك بی مراد اولمق دله
سلطنت ترك ایلمك ادنای همتدر بو کون
رهزن راه حقیقتدر صدای قیل وقال
رتبه سن بو خرقه نك فهم ایلماز اهل قبا
تا که کازار امیدك رکون ای دل آچله
ایکی عالم ترکنی اورقوت توحیدله
عارف سالك اودر علم الهیدن یله
نامکر آل عبایه کند وسن بنده قیله

قلب کامل دائما کوهر نمای حقدرر
بکنمز حق اوکانك سری برسر دله

کل حق ذکر ایده لم ای درویش
بو نجه احسانکه اول اللهك
حق باقی محبتن ایده لم
بولیز فتح ایدرسه کر توفیق
لطفنی فکر ایده لم ای درویش
جانله شکر ایده لم ای درویش
ما سوایی نیده لم ای درویش
طوغری حقه کیده لم ای درویش

حق وش باش برینه شول قانی
دائما آقیده لم ای درویش

اچلسه باغ فیض وانده کی ازهاری دیرسم خوش
صاچلسه جرعه لر بزم دله اول ذوقی سورسم
بتر بو پردهٔ پندار ایچنده شویله محجوبم
دمیدر عالمه و صلینه معراج ایلیوب آنك
فنا بولنده دائم خاکله یکسان اولوب بنده
بو وارلق نقدینی بو قلق بو اینه جمله ویرسم خوش
آچوب چان کوزلرن شول پرتو جانانی کورسم خ
بو بو ادده کیده کیده منزل احسانه ایرسم خوش

الم در کاه حقده باغلیوب حق حقیقتده
مقام ثم وجه اللهی کورسم آنده طورسم خو

نه کوزدر شولکه دائم حقی کورمك شانیدر آنك
نه سردر صفحهٔ کون ایچره هر بر ذره یازامش
یکلمز موج عشق عاشقان دریا کبی ای دل
جمال یوسفی سیر ایلك بزم محبتده
نه جاندر شولکه آیرلمز وصالندن او جانانك
نه بردر شولکه بردر سری آنده ایکی دریانك
اسرز دائم نسیم لطفله احسانی مولانك
دکلدر کاری الحاصل جهانده هر بر اعمانك

سر ای وصله بول بولمقلقی آساندر حق
اولورسه ذره دکلو عاشقه توفیق رحمانك

اسیر درد عشقم آه بر بیچاره بیمارم
بنم حالم بیلور یوق چونکه اشبو کاشانه ایچره
بو کلشنده دریغا بلبل جانه نصیبم یوق
او یوسف عشقنه دوشدم بو کون بیت الحزنلرده
تجلی ایلیه روی امیدم کاش برکره
دوا جویم قپو کده ای طبیبم خیلیدر زارم
بو کنج غمده حقدن غیری یاین کیمه بلورام
نیجه دمدر کرفتار غم وآزردهٔ خارم
المدن حضرت یعقوب آساقان آغلارم
کوزم دائم آنی کوزلر انکیچون بو بله بیدارم

بو دردك چاره سن ای حق چون بیچاره لك بولدم
حقیقتده خدادن غیربدن هب جمله بیزارم

حقیقت علمنه واصل اولنلر قالی نیلرلر
بوکون شول جنت عاجلده در ذوق وصالی
کوکل پیمانه سی بر بادهٔ عشق الهیدر
مکاشفلر ایرر الحق بکم تفصیلنه علمك
مراد عارف بالله اولنلر حق جمالیدر
اوکانك کوهر پاکن بولنلر مالی نیلرلر
ای دل بونقد حاضری ترك ایدوب استقبالی نیلرلر
آنی نوش ایلینلر جام مالا مالی نیلرلر
اوتفصیلی بلن ارباب دل اجمالی نیلرلر
اولار الوانی بو اشکالی بو امثالی نیلرلر

اولوب اولمزدن اول حق جمالن کورمکه سعی ایت
الکده حق فرصت واریکن اهمالی نیلرلر

نور جانان ازل ای جان بیانکدر سنك
آشیان طوتمه صاقن بو عالم ناسوتده
دائما مرآتکه اول وجه ناظر در ولی
هر بری بر منتها قدسدره وطوبا درر
سن بوحادث عالم سیرانه کلدك ای کوکل
کرچه بوراه خطرناك حقیقت دوردر

سنده کی سر امانت اوزکه شانکدر سنك
مرغ جانه لامکان اعلا مکانکدر سنك
پردهٔ رؤیت بوکون کرد کمانکدر سنك
ذکر وفکر وشکر حق باغ جنانکدر سنك
اول قدیمی یار سر جاودانکدر سنك
ذکرهو هر دورلی رهزندن امانکدر سنك

نیجه بر علم الیقین وادیلرینه قیل سلوك
حقیا عین الیقین سمت عیانکدرسنك

قالمز جهـان بزه اولمدر صوکی
کلرلر یوز که برقاچ کون اوکی
دوندروب یوزکی اللهدن یکا
قبرك ایچن مسکن دوزرز سکا
یوقدن وار ایلیوب جهانی قادر
قرار ایدنلری مولادن آخر
مال ومنالله مغرور اولنلر
قصر وسرا ایله معمور اوانلر
منزله ایریشور مرشده اویان

بوجان امانتن آلورلر برکون
صکره اغلتیغه کاورلر برکون
ایدرلر جانکی تنکدن جـدا
خصم قوم طشره قالورلر برکون
کنوردی وجوده بو نیجه مظاهر
شرقدن غربه کتمسه بواورلر برکون
اهل وعیـالله مسرور اولنلر
قهرالیـله ویران اولورلر برکون
حیـات نو بو لور جانتـه قیان

حاضر اول وقتکه آچ کوزك اویان
حق حقه دعوت قیلورلر برکون

ای کوکل بلبل کبی کلزار عشقه باص قدم
دلفریب رنك و بوی لالهٔ کهسار اولان
آب حیوان استریسك طوته کور بر خضر الن
حکمت القها ندر عارفلرك هر بر سوزی

اوره کور کل عشقند کل صبحدم حقانی دم
ایتمدی شول کلشن دلده کل معنانی شم
بوخسه هر اسکندر اولمز واصل بحر کرم
نطق جان بخشی دم عیسی اولور ای جان هم

ایلدی مرآت قلب حق یه اول حق نظر
انکیچون اول یوزه ناظر درر اول دمبدم

هر کیمکه آنك نرکس اقبالی اویاندی
حقدن اکا کیم بادکرم اسمدی بردم
شونلرکه بوکون سلسلهٔ عشقه طولاشدی
هر مشکل ایشی حل ایدر اول فاتح ابواب

بو روضه ده بوی کل احسانه بویاندی
باغ دلی بی فرقا اوب آخر اوده یاندی
لابد بو جهان قیدنی ترك ایتدی اوصاندی
وای آنلره کیم حقی قویوب غیره طیاندی

حق دل عشاقی آلوب نور تجلی
حیرتله نیه قیلسه نظر خالقی صاندی

سمند عشق خدایه شو دلکه اوله سوار
سرای معرفته دکه کس دخول ایتمز
دریغ که شمس حقیقت تجلی قیلمش ایکن
جهاننده جمله و ایلر بو سوزه قائلدر

طریق قربه کیروب قطع راهه اکانه وار
مکر که یارله یار اوله ترك ایدوب اغیار
او یوزدن ایده سنی منع پردهٔ پندار
که کسه یول بوله مز اولمنجه جذبهٔ یار

نه فکر راحت خواب اوله آکه ای حق
شو دیده کیم اوله کرچکدن عاشق دیدار

کسدی شمشیر محبت ماسوا زنارنی
ایلدی طور وجود ایچره تجلی اول خدا
جذبهٔ عشق ایدی چکدی تافراز وصلته
کنت کنزك نکته سن حل ایتمه ده عاجز بو خلق
رسم عشق اول دل وجان ترکن اورمقدر شها

سوردی دست قهر عشق دلدن جهان افکارنی
کوستروب اشبو درخت دلده ذات انوارنی
دار منصوره نظر قیل کور حقیقت دارنی
کرچه کیم کوستردی قدرت نکته نك آثارنی
جمله دن فانی کرك عاشق که کوره یارنی

حکمت لوح و قلم کو کالکده درحق منك
ایله ام الکتابك فاش وار اسرارنی

عجبا للمحب کیف ینام
من له فی فؤاده وجع
یا عشقیا لوجه معشوق
ان هذا الجمال یشهده
دون لقیا الحبیب وا اسفا
عین الاعیان لاتنام ولا

کل نوم علی المحب حرام
من هوی کیف یعتریه منام
افتح العین متی ما الا حلام
کل من غاب عن هوی الاوهام
قد مضت منك هذه الایام
قلبهم خذ نفس کل کلام

ان اردت النجاة یا حق
اجعل القلب عاشق العلام

قطره‌سی علملدنك صدهزاران نیل اولور
عالم وصلنده یارك هر دمی عاشقلرك
درس توحیدی مکرر ایده کور هر روز وشب
تختگاه دلده شاه آسا قرار ایتدیسه عشق
همدم مرشد اولان یاریله یار اولور بوکون

نقطه‌سی بو نسخه‌نك ای دل نیجه تفصیل اولور
اولقدر معدود اولور کیم نیجه آی و ییل اولور
ماسوای ذکر حق زیرا که قال وقیل اولور
عزت دارین ای دل باشکه اکلیل اولور
ایللر یله صحبت ایدنلر بنه هم ایل اولور

کمبدْ وصلنده یارك جانی قربان ایده کور
حقه کیم تسلیم اولورسه حق اسمعیل اولور

ایها السلاك فی وادی الولا
ان لقیاكم دواء للعلیل
قربوا الارواح من ارواحكم
لیلة المعراج تمضی كالریاح
ان فی انفاسكم سر النسیم
منذ عاشقنا لكم فی شانكم

ایها العشاق اهل الابتلا
ان سقیاكم شفاء للغلیل
ناولونا شربة من راحكم
ایقظوا من نومنا قبل الصباح
ان فی اخلاقكم رمز النعیم
ترتجی بالبال من احسانكم

ان اسمعیل قربان لكم
طیبوا فی حقه افوالكم

ای گواه عشق من جسم نزار وروی زرد
در گلستان ازل آزاده بودم سرو وش
گر غریق عشق باشی غم مخور ای آشنا
تا نپنداری که آسان شد سلوك راه عشق
صوفیان شهر در آلایشی همچون زنان
برك گل بگذار بلبل چون بریزد صرصرش

منکرا در حجتم بنگر مکن با من نبرد
عشقم آورد و بخارا این جهان موثوق کرد
گوهر درمان یابی در رنك دریای درد
چونکه پل باریك باشد بگذرندش فرد فرد
ای جهان بیهوده دیدی هیچ یك پاکیزه مرد
هین بساط عیش وعشرت از حریمش در نورد

حقیا سوزان تاب آتش عشقم هنوز
از که خواهم از کجا یابم عجب من آب سرد

بو یولده نیجه بر آغلرسن عاشق گوزلك نمدر
سنك خود کندی مرآتکده در سیرك نظر ایله
درون دلده سیر ایت چوق اوکلمز باره لروار در
نه دملر ضایع اولدی فرقت یاریله عالمده

جکر پرخون ودل پرتاب درد و محنت وغم در
نقوش حق نماسن قلب پاکك ساغر جمدر
حقیقتده ولی دردك سکاهم عین مرهمدر
وری وار این وقت اول عارفسك دمده بو دمدر

(یوری)

یوری بر پیرانی طوت تکیه عالمده ای حق
حقیقت مظهر عالمده زیرا کامل آدمدر

دردعشقکله درونم مبتلا اولمق دیلر
بحر ناسوتی کچوب لاهوت ایلینه بال آچوب
کیمی وارلق چاهنه دوشمش بو خلقك تا ابد
قنغی دلده درد یعقوب اولسه بیدالاجرم

گوزلرم دریای غمله آشنا اولمق دیلر
اوج رفعنده دلم مرغ هما اولمق دیلر
کیمی عاشقلر کبی اهل فنا اولمق دیلر
صائمه کیم یوسف یوزندن اول جدا اولمق دیلر

حقیا خوش گور قضای حضرت مولایی سن
اول قضایی فهم ایدن صاحب رضا اولمق دیلر

نسیم فیض الطافی خدانك
سحرده بلبلا آرتور فغانك
دم حقدن حیات آلدی بو عالم
بنه حقیله درهر ذره هردم
گوزلدر علم وعرفان اهلی اما
وجودك قیلزیسك جمله افنا
ایرشسه شمس وحدتدن ضیالر

آچو بدر گللرین باغ جنانك
اویانسون نرگس شهلای جانك
نفس بولدی خدادن جسم آدم
بو معنایه یوری قادر کمانك
گرکدر انقیادا مر مولی
ویرلمز قهسر مولادن امانك
گیدردی ظلمت کبر و ریالر

گوکل دردینه استرسك دوالر
دمادم حق ذکر ایتسون زبانك

جمالك نورنی فیض ایت الهی
چو سنسن پادشاهلر پادشاهی
اسیر فرقتی ازاد ایله
غریبی لطفك ایله یاد ایله
کرمدن جای بیجا قیل مکانم
عیان ایله بکا سر نهانم
یتر وادی فرقتده غریب ایت

عنایت ایله سلطانم عنایت
عنایت ایله سلطانم عنایت
غم هجرانی رفع ایت شاد ایله
عنایت ایله سلطانم عنایت
سنکله آشنا ایت جسم و جانم
عنایت ایله سلطانم عنایت
سکا جذب ایله عشاقی قریب ایت

الهی حقیه وصلك نصیب ایت
عنایت ایله سلطانم عنایت

لفظ ومعنیدن فراغت ایلدی ارباب سر
ایکیلك زائل اولوب آخر تجلی قیلدی بر

مسجد و میخانه نك سرندن آكاه اولمین
قبهٔ مینای چرخك سرنه ایدن دخول
صا قمه جان وتنك بیع وشرا قیل حقله

منكر ایمان اولوب شول كفره اولمشدر مقر
شیشهٔ ناموس وعاری زاهدا البتـه صر
لاجرم ملعوندر زیرا بیلورسـن محتكر

راه عشقه جان ودلدن حقیا ایله سلوك
كیده كیده اشبو یولده منزل مقصوده ایر

نظر قیله نقوش غیره كچ دنیا وعقبادن
كیدر آرایش دهری زن آسا اولمه هر كزواله
ندكلو پایمال ذلت اولسـه عزتك آرتر
روامی ای كوكل اهل دله دنیاپرست اولمق
همیشه مطلب عاشق بولوح كائنات ایچره
بدغیرت چكو بدرصد هزاران پردهلر بوخسه
قنی برموشكاف عاقل كاوله بوسره اول واصل
قنی برنكته پرواز معانی كیم هزار آسـا
قنی برآدم كامل كه نطق جانفزاسندن
قنی خضر وقنی الیاس قنی عیسای خوش انفاس
همارددن اثر یوق حاصل عنقادن خبرلر یوق
كل ایمدی آشنای قلزم دریای عرفان اول
نه جای عالم ناسوت اولو پدر آدم كامل
باقلسه صورت اسماده خوشدر كرچه ظاهرده
شول كیم ایچدیلر صهبای ذاتی ساقی حقدن
بودر كاهه كیرنلر قلبی پاك ایلر بوكون اول بو
بتر انكار لا اثبات الا قـیدنه بند اول

اكر طویق دیلرسك عاشقا اسرار مولادن
تجرد اختیار ایت مرد ایسك كالای دنیادن
كوررسن صورت امیدی بركون چرخ مینادن
طپركن جمله عالم آكه بو صغری و كبرادن
خبرو یرمكدرر لفظ مجازی برله معنادن
كورردی هر كس اول یارك جمالنی هر آرادن
ایده حل عقده بی حاصل طویه رمز معمادن
ترنم ایده باغ معرفتده سر اعلادن
حیات نوظهور ایده بو كون صدساله موتادن
دهان بسته خبر كلمزنه دریادن نه صحرادن
نه یرلرده قونوب كوچكده در سدره یله طوباد
ایشتمك استریسك برخبر اول در یكتادن
نسیم جان اسر كن قاب قوسین اوادنادن
ولی باطنده خوشدر جمله دن طویق مسمادن
ابد ایمدیلر شربت جام مصفادن
ری ای صوفی صاف ایت كندیكی آشوب سودا
ایرش برعالم اطلاقه قورتل لاو الادن

مقام جمعه ایروب حل تركیب ایله ای حق
عناصر اهلنه برخبر ویر كل اجزادن

عجب سردر كه هر كز عالم آدمده درعالم
یم عشق الهی اولقدر واسعدر رای دل
فنون دهری بلمك اولقدر كیم بو علی اولسك

اكرچه لوح عالمده قونلمش نقطه در آدم
یدی دریای صابعز قطره یه دیدمده كی برنم
بنه تقریر سر عشقه كلسك لاله سن ای فم

بوعشقك بوته سینه كیمكه كیردی زر كبی باندی ‖ اریدی غل غشدن خالص اولدی سینه سی دمدم

بوعلویات وسفلیاته ناظر اولمه ای حق
كچوب باغ مجازیدن حقیقت بوین ایله شم

یاالهی عشق شوقك ایله احیاقیل بزی
دمبدم سرمست جام بزم معناقیل بزی
خاكپای اهل توحید ایله جان وجسممز
قالمسون لوح وجود ایچنده اسم ورسممز
دیدهٔ سریله كوستر اول كل خندانمز
برادیم بول وارمغه بوقدر بزم درمانمز
اهل عشقك صحبتن ایلرسك ارزانی اكر

كلشن ذكر كده بلبل كبی كویا قیل بزی
قطرهٔ احسانكی فیض ایله دریاقیل بزی
مجمع الاسمای عشاق ایچره بیت ایت اسممز
ظاهر و باطن سوادن جمله افناقیل بزی
نیجه برتا صبحدم آغسون كوكه افغانمز
ایرمكه سرمنزله یارب تواناقیل بزی
جمله عاشقلر بولور لابد مرادینه ظفر

حقهٔ بیچاره نك وردی بودر شام وسحر
یاالهی دائما عشقكله شیدا قیل بزی

ایلد كسه ای صبا یاره كذر
قل لمعشـوق تجلی باجـلال
بوتهٔ عشقه كیروب قال اولمه ده
آه كیم میدان محنتده بوكون
انما الوصل بقـدر الافتراق

خاك راهكده سـنك عنبر بتر
یاجمـیل الوجه ماهـذا الكدر
قلب عاشق دائما مانـند زر
دست قهر حق نیجه سرلر كسر
استمع من جانبی هـذا الخـبر

حقیـا سیر ایت كمالات حق
قد بدت من مظهر نوع البشر

صار قلبی من تجلی العشق كالبدر المنیر
عشقله دائم كدالر پادشاه اولمقده در
عقله اویمه زاهدا افلاطون وقت اولسك اكر
زال انكار الوری لما رأوا شمس الفلك
طفل ابجدخوان اولوب كل مكتب عرفانه كیر

ن محیـاه بدا بالله نور مسـتطیر
پایمال اولوب كیدر افسرده لكله هر امیر
عالم تقدیره ایر كورمز مكر تدبیر پیر
كیف هم لو كوشفوا عن وجه ستار قدیر
عالم اكبر ندرمر شددن اوكرن ای صغیر

حقیا شول كثرت اسمایه قیلمه سن نظر
دائما ایدن تجلی ینه اول بیر اولدی بیر

مجمع الاسما وجود کدر سنك
سرذاتی استرایسك سنده بول
اشبو میدان ایچره چون یکدانه سن
صورتا کرچه طلسم اولدك عجب
دردك ایچره نیجه درمان کزلیدر

قابلمشدر عالمی جان وتنك
معدنی سر کدرر ای دل آنك
ماسوادن پاك ایده کور خرمنك
کوهری سنسن بنه بو معدنك
مرهمی سنسن بنه بو یاره نك

کنت کنزی حقیا فاش ایله
صاقله وار مفتاحن اشبو مخزنك

ای کوکل صاف ایلکل آینه کی
عشق مولا بیله طولدر سینه کی
یانمیجه آتش عشقه دلك
حالنه پروانه نك باق بلبلك
عرش وکرشی سیرنه معراجی قو

کورمك استرسك جمال حضرتی
سورمك استرسك صفای وصلتی
شمع بزم وصلته ایرمز الك
کیجه و کوندز ایدرلر غیرتی
قصر او اد نابه ایرطوت آکه رو

حقیا خون جکردن آل وضو
حقه دون ترك ایله حور وجنتی

نیچون درمان آرارسن دردبی درمانه یارك
اکر شول باده عشق خدادن نشوه یاب ایسك
سپهری دائما دست ارادت دوندرر بو خسد
بکم اقلیم عشقه پادشاه اول عزت استرسك
باقوب کل ایتدك ایسه ماسوادن ماسوادن اشاکی دلده

چو عاشقسن بهی عاشق سنکده بوقیدر عارك
بو بزم عالم ایچره آکه آدن دارود یارك
نه جرمی وار بهی غافل حقیقت چرخ دوارك
که تا اقباله تحویل ایده مولی جمله ادبارك
بو نار ایچره کورندی ساکه وجهی نور الانوارك

طواف کعبه وصلت دیلرسك آخر ای حقی
فدا قیل سنده اسمعیل کبی یارك ایچون وارك

سنسن امیدم ای یار و پیرم
بار امانت خیلی کراندر
چوقدر خزینه ك ای غنی الله
طاعت بولنده سنم ولیکن
شاهین قلبم صالدم هوایه

قالدم بو یولده اول دستکیرم
سن اول معینم سن اول ظهیرم
لطف ایله باکه بن بر فقیرم
عصیانه کلسم خیلی دلیرم
یارب خلاص ایت غمدن ضمیرم

راه فناده پایمال اولمش
شول زره کبی حق حقیرم

مفتی بکا نقل ایله فتوی صددن قو
نوش ایلدین ساغر عشق ازلیدن
ای نطقه دن علمك خبرن طویمین آدم
شول مدرسه ده تابکی ای دل جدلیات
صوفی نیجه بر محو وجود ایتمیه سین سن

بو قدر سندك یوق بره دعوی صددن قو
ای بی مزه مجنون ایله لیلا صددن قو
بحث ایله شول علم الاسما صددن قو
رفع ایله خلافی ارادن لا صددن قو
یوغ اول ارادن لا ایله الا صددن قو

کیر دیسه اکر میوه عرفان اله حق
آل دل اوزادوب سدره وطوبی صددن قو

کورمك دائم تجلی ایدن انواری عجب
ظاهری مظهرله یکسان کورمنك معنیسی نه
اولمشکن بر نفس شول صحبت کلدن جدا
چوق بیلورسن بو وجود اولمق کرك ارباب عشق
قنده بولدی آتش نمرود اول خاصیتی

بیلمك هر سینه ده سیر ایدن اسراری عجب
حاصلی فرق ایتمك نقشیله دیواری عجب
بلبل شوریده دن افغانله زاری عجب
سیلمك آینه دن کرد غم عاری عجب
سر ابراهیمی بر نور ایلین ناری عجب

نیجه بر اوله کرفتار غم ذنب وجود
وقت عفو اولمادیمی حق کنهکاری عجب

نقدر راحت بولین وارسون کچنسون آه له
سرتسر ضبط ایلدی اسلام ایلینی کفرالی
مهدی صاحب خروج ایتزمی پیدا کندوزن
هی مدداخوان جور بله زبون اولدی بو خلق

حالنی عرض ایتسون دولت ایچون بر جاهله
اهل ایمان مات اولدی لهو ولعب شاهله
حال عالم نوله آیا بر بولك کراهله
یوسف کنعانه دوندی حال عالم چاهله

چونکه کل کتدی کلستان جهانده قالدی خار
بلبل آسا حق فریاد ایله آه و واهله

ید قهر خدادر عالمی ویران ایدن شمدی
صاچلدی خار محنت کلستان عالم ملکه
طوتشدی رخت راحت خانمان دلده هب جمله
یقلدی صرصر ظلمیله هر کز قالمدی بر بر
خراب ایتدی بو دکلی ملکت عثمانیانی روم

جلال حقدرر هم آدمی خیران ایدن شمدی
اودر جان بلبلن بیك درد له نالان ایدن شمدی
درونم آتش غمدز بنم بریان ایدن شمدی
جهان ویرانه سنده بو مدرسیران ایدن شمدی
سلیمان تختی اوزره دیو در فرمان ایدن شمدی

در یغا قالمدی غیرتشه ومیر و وزیر ایچره
اودرای حق خلق دردله كریان ایدن شمدی

﴿ قطعه ﴾

نیجه بر بو مجلدات كتب
نیجه بر بو رسائل تقلید

بو قدرر سودی اشبو بازارك
مایهك اولمزسه الكده توحید

﴿ قطعه ﴾

جنت عشقه كرمین آدم
نیدو كن بیلمز افندی عالم

نوش ایدنلر شراب وصل حق
آنلره بی مزه در جام جم

الا ای بلبل دل باغ وحدتدن خبرسویله
بتر بو عالم ملك ایچره كثرتدن خبرسویله

نیجه برروزه وار ماسوای یار اولام بویله
جمالن كوستراتك عید وصلتدن خبرسویله

مرادم كعبهٔ وصلنده قربان اولمه در انك
دو كوب خون جكر بردم شهادتدن خبرسویله

دیار غربته دوشدم وطندن دور اولوب آخر
ازلكی عالمی بیلدر ولایتدن خبر سویله

دلا نوش ایلدكسه زمزم وصلن اوجانانك
دمادم موج اوران شول فیض حكمتدن خبر

اكر بیلدكسه بوقاف وجود ایچره ندر عنقا
او بزمه ایردكیسه عیش عشرتدن خبرسویله

لكده طوتمه طوطی وار عرفان سكرن جانا
مذاق معرفت جام حقیقتدن خبرسویله

درونم غمله شول پیمانه وش لب برلب اولمشدر
بتر رازك نهان ایت كرلی صحبتدن خبرسویله

نسیم رحمت حق اچدیمی كلزار معنایی
كرم قیل كل عنایتدن هر آیتدن خبرسویله

اكا عاشق اولنلر روضهٔ جناتی نیلرلر
فوو صف غیری كل سرهویتدن خبرسویله

بنم شول كیمیای عشقه قابلی عجب كوكلم
بو فقر وفاقه دن قورتار اودولتدن خبرسویله

حریم یاره چوقدن آرزو ایلردل وجانم
بو بولده رهنما اولغل ز یارتدن خبرسویله

دلمده چاشنی بوقدر مذاق تلخ فرقتله
شكرلر صون دهانكدن اولذتدن خبرسویله

اكر كوردكسه جانانك جمالن آشكاراسن
عیان بیلدر بترای دل روایتدن خبرسویله

عذاب ماسوایه مبتلا بم تابكی بویله
وجودم خالص التون ایله رحمتدن خبرسویله

قولاغم خالیدر صیت وصدای زهدوتقوادن
بكاشول كنت كنزی آچ محبتدن خبرسویله

بنم نفسمله جنكم واعظابسدر بترسنده
دلیراول سوزده غوغای قیامتدن خبرسویله

بتر ای حقه محرم حق بی فردایه صالدك سن
بو كون كشف ایله زاری سر حضرتدن خبرسویله

دلی عشاق حق جنت صیرلر
غم عشقك آنك رحمت صیرلر

ندكلی خاكله اولسك برابر
بكم پست اولمغی رفعت صیرلر

غرور اربابنه یوز طوتمه هركز
كا یدرلر ایلوكی منت صیرلر

غم دانا و ناداناك سروردن
خدا اهلی اولان حكمت صیرلر

مذاق اربابی عشقك وجدوذوقن
افندی اوزكه كیفیت صیرلر

شولر كیم دل پریشان جهاندر
غنای مالی جمعیت صیرلر

ندیم بزم اخلاص اولمیلر
ریایی حقیا طاعت صیرلر

صفای قلبه سبب اولدی زوروشب توحید
جلای روحه مدار اولدی عاشقا تجرید

قالوردی ورطهٔ دعواده هب مكاشفلر
عیان یوزندن اكر ایلمزسه حق تأیید

دریغ كه طویمدی سر خدایی دانشمند
اكرچه فنله اقران ایچنده اولدی فرید

طریق عشق ومحبتده اجتهاد ایله
ایرش منازل تحقیقه طی ایدوب تقلید

شولر كه رؤیت دیداره واصل اولدی بو كون
جنانه داخل اولوب بیلدی ندر یوم مزید

جهان فانی یه الدائمه حق عاقل اول
سرای عشقه دخول ایت كه اولدرر جاوید

لطف ازل سرمایه در باغ جنانه كرمكه
ارشاد كامل مایه در قصر كماله ایرمكه

هر ایش اولور تقدیر ایله اولمز بكیم تدبیر ایله
صحبت كركدر پیر ایله ذوق وصالی سورمكه

عشقیله اول نغمه سرا بلبل كبی قیل خوش نوا
كیركلشن جانه دلا ازهار حقی دیرمكه

جان وجهاندن فارغ اول جان ایچره شول جانك
غیری كیدر حقیله طول معراجه كل حق كور

منزل ایراقدر خیلیجه كوزلرا ر شمزذره جه
سعی ایله كوندزهم كیجه كندك اكا ایرمكه

تك نقش غم دلدن كیده حق ذنب ذاتی محوایده
حق قائلدرای دده جانیله باشن ویرمكه

مبتلای فراق اولان آدم
نیجه كلسون بوجهانده بردم

عشقله كریه ایدر بلبللر
روز وشب كللر اولورلر خرم

کیم میلر سرای عشقه بو کون   نیجه اسراره اولورلر محرم
غم جکر عاقل اولنلر حق ایچون   کامل انسان اولان اولمز بی غم
سن سکا ایله نظرای عاشق   سنده در فیض پاك جام جم

حقیا حقه توجه ایله
کیرمسون قلبه شوق باغ ارم

مرادم کلشندن یاالهی سن جدا قیله   دل وجان بلبلن خار الله مبتلا قیله
قومه قید غم دنیاده یارب ایلکل آزاد   اسیر محنت اغیار پرجور وجفا قیله
یکچور بو ظلمات اشباحی ایرکور آب حیوانه   فراقك بحرینه صالمه انکله آشنا قیله
چو یوقدر طاقتم بار بلایی چکمکه هرکز   کمان آسا وجودم دالنی یارب دوتا قیله
هوای نفسه دائم مبتلایم سن هدایت قیل   قیامتده بنی شرمندهٔ اهل هدا قیله

درون حق بی پرنور قیل انوار ذاتکله
شب تاریك غمده اول فقیری بی نوا قیله

بولمدم عشقك کبی عالمده برشیرین مذاق   کورمدم دردك کبی تریاق فاروق رواق
آب وصلکله سویندر تاب هجران وغمك   سن اسرکه یاالهی یاقسون نارفراق
هرکسی برمرکزه دوندردی پرکار ازل   صانمه کیم تعیین مطلبده ایده خلق اتفاق
ایلسه شول اصبع قدرت اشارت قلبکه   حاصل اولوردی قروش آکا سر انشقاق

حقیا کل اختیاری صحبت غیری براق
اضطراری صولدمی ایتمزدن اول افتراق

اسباب عشقه دوش محوایت وجودك دانه سن   ساغر محو وفنادن نوش ایدوب تاقانه سن
دائما عاشقلر یله صحبت مردانه قیل   حبه یه آلمه جهانك عاقل وفرزانه سن
طالب کنجینهٔ وصل خدا ایسك اکر   بکله ای بیچاره دائم شول کوکل ویرانه سن
پیره خدمت ایتمیجه بزم عالمده بو کون   کمسه نوش ایتمزافندی عشق حق پیمانه سن
آفتاب وحدتك استرسك انوارنا اکر   هر طرفدن روزن آچ ویران قیل دل خانه سن

آچمینجه جان کوزن کحل جلای معرفت
کیمدرر حق کوره بی پرده اول جانانه سن

نظر اهلی کوزنمز صورتی سیرت کورك دیرلر   قاش وقاش تمز اردەهم غیرت کرك دیرلر

قوری تقلید ایله طوت آدمی تنوره پوش اولمش   بکم عاشق اولان آدمده کرمیت کرك دیرلر
نیدرلر شهرتی شهرت طریق اهلینه آفندر   بو آفتدن خلاص اولمقلغه همت کرك دیرلر
کفایت ایلمز فقر وفنا اربابنه خرقه   درونی زهد وتقوادنده بر کسوت کرك دیرلر

قوقیل وقالی حال استرسك ای حق اکر حقدن
کشی ناجنسله ترك دم وصحبت کرك دیرلر

کوش ایتمه سوزن منکر اولان شول علمانك   یوق فرقی اوکونه علمانك جهلانك
عالملرك الفاظدرر مایه سی آنجق   کرقطبی یکچرسه بکم اقلیم جهانك
انکاره دوشن آدمی سن آدمی صایمه   کیم آنلر ایله طینتی بردر حیوانك
عاقل نیجه دیرسون اوکروهه بو صفتله   کیم سوزلرنی فهم ایدمزلر بدلانك
ای بیخبر اطوار درونه دل اوزاتمه   عقلی ایرمز باطنه ظاهرده فلانك
صورتده اکر پستدرر ذره وش اما   کوکبلری رفعتده در ارباب فنانك

انوار حقه مظهر اولان عاشق حقدر
حق اوجمالی کوزت آچ دیدهٔ جانك

نیلدی کور خان محمد شها   ویردی بو دین قلعسنی کافره
مسند رفعتده ایکن شمس وار   عزل اولنوب یلدزی دوشدی یره
شاه سلیمانی چو نصب ایتدیلر   تخته بلغراد ویرلدی ویره
الدی ایکی حصن حصینی قرال   صالدی ایکی قلعه بی اهمال یره
نیشه ایرشدی اوبجی کافرلرك   کیم بیله انجامی نه یره ایره
غیرت دین قالمدی تمك کرك   حیف مسلمانلری کافر قره
پادشاهم عادلی ایله وزیر   ویرمه یتر مهرکی هر فاجره

حقی یتر ایله بو تدبیری سن
خانهٔ تقدیره کیم اوله کیره

بو کونکیم طالب فقرم که دولت نیدوکن بیلم   مذلت مسندنده شاهم عزت نیدوکن بیلم
درونم اولقدر اوکار جام فیض معنادر   که دائم مست عشقم غیری حالت نیدوکن بیلم
کدالر دفترنده یوقدرر قانون سلطانی   بنی تعییب ایتمه رسم وعادت نیدوکن بیلم
کوزم شول برجمالك کعبه سن دائم طواف ایلر   بو صحن عالم وهم ایچره کثرت نیدوکن بیلم
بنم حوری وغلمانم دلده عشق وشوقدر   بو کون دار السلامم غیری جنت نیدوکن بیلم

حقائق جقیا قلب اولدی عشق پا کله بکا
تجلی ایتدی بر رحمت که زحمت نیدو کن بیلم

ابد صانمه ملك جهـانی صاقن
ایر یشور اجل پیکی بر کون سکا
نه ایشلرسه انسان اکر خیر وشر
امانـتدرر سـنده دل کوهری
وجودك ره حقه صرف ایده کور

دکلدر جهـان جاودانی صاقن
کوز آچنجه ویرمز امانی صاقن
بکم واردرر دیده بانی صـاقن
خیـانت ایلمه اکه آنی صـاقن
صاقن نقد جسمیله جانی صاقن

یوری حق اطـلاقه باص آیغك
بت ایتمـه زمانی ومکانی صاقن

کاك عارف صفحهٔ عالمده عنبر بار اولور
تا ازلدن ارتبـاط ایتمشـدرر ارواحله
ای دریغا حبس اولوب قالدق قفسده طوطی وار
نقد جاندن غیری اصلا قالمدی بر وارلغم
حقله سـیر ایلین سره نظر قیل زاهدا

برنفس قیلسه جهانه خار ایکن کلزار اولور
صانمه کیم یار قدیمی یارله اغیار اولور
عالم ملك ایجره عشاقه بکم بر طار اولور
قالمزاولده صرف اولور البته بربازار اولور
صائمه کیم تن کوزلرینی ناظر دیدار اولور

وقت اولور کیم حقیا سالك الی الله اولنه
کعبهٔ وصله وصوله جمله جان یار اولور

فردوس اعلایه کیرمك دیلرسك
جمالی مولایی کورمك دیلرسك
توحیدیله جمـله یوللر آچیلور
جام وصلت توحیدله ایچیلور
ایمان کامل اولسه عیان کورینور
توحیدك نور یله رحمان کورینور
استرسك مشکللر حل اوله دو بدز

لا اله الا الله دیه کور
لا اله الا الله دیه کور
توحید یله دوست ایلینه کچیلور
لا اله الا الله دیه کور
پیدا اولور جمله نهان کوربنور
لا اله الا الله دیه کور
کتورمه توحیددن غیری دله سوز

سعی ایله ای حقی سن کیجه کوندز
لا اله الا الله دیه کور

عـبرتله نظر ایله بو عالمـه ای غافل ‖ کل حقه سـفر ایله سرمنزله اول واصل

دنیـایه بتر طالدك غفلتده بتر قالدك
طوت جوهر ایمانی حفظ ایله یوری آنی
دنیا اوینه کلدك فانی ایدوکن بیلدك

سودایه کوکل صالدك بی‌عائده بیحاصل
اول عاشق رحمانی شمدنکری یان یاقیل
صالح نه عمل قیلدك عقبا ایچون ای عاقل

حق حق ذکر ایله انعامنه شکر ایله
احوالکی فکر ایله اولجـه تدارك قیل

نور ذکر یله کوکل کاشانه‌سن بر نور قیل
ماسوی اصنامنی دیر دلکدن دور قیل
آشـیان دلده زاغان هـوا اولمق ندن
فکر فاسدله درونك عاشقا طولمق ندن
قبضهٔ قدرتده در حق زمام کائـنات

بیت معمور ملك کبی آنی معمور قیـل
یار ایسك مولا یله اغیاری هب مهجور قیل
باغ قلبك یاد غمله دائمـا صولمق ندن
جمله‌یی سندن یوری شمدنکری منفور قیل
صانمه خارجدر ارادتدن حیاتیله ممات

وار یوری اولمزدن اوکدین ایله افناء صفات
کندیکی بو کوشهٔ جسمکده‌سن مقبور قیل

بللودر ای دل کوزی آچقلره آثار عشق
اون سکز بیك عالمی چشم دله ایلر عیان
نوش وار و یله اولمز مشرب عاشق درست
بلبل دل ایدر عشـقله تکلم صد زبان
بزم دلده بیلرم اغیارله صحبت ایدوب

صانمه کیم پنهان اوله عارفلره اطوار عشق
ایلسه بردم تجلی بردله انوار عشق
کمسه بیلمز بر عجب حالتده در بیمار عشق
اول زمانکم آچله خوشبو یله کلزار عشق
ایکی عالمده بکا بسدر همیشه یار عشق

ظلمت فرقت کیدوب پرنور اولور صحن درون
حقیا قیلسه تجلی برنفس دیدار عشق

هب من جانب الانسـیم
افتحوا البـاب ایها الاحبـاب
هجم العشـق من دیار حبیب
وصـله رحمـة لاهـل وداد
رحمة العشـق قتل العشـاق

عبـق الروح الالهی شمیم
طـال شـوقی الی لقاء کریم
ذبح القلب مثـل ابراهیم
ان هجر انه عـذاب الیم
انه عـد منـه خلـق عظیم

وجهك البـاقی مطلب الحقی
یاالهی بحـال انت علـیم

نیلسون صوفیا سکا شیخك || چونکه یوق جوهر کده استمداد

هر نه دکلو مراد ایدرسك اکر
مستعد اولمیجه اوله مراد

چار ارکان ایله در رسم طریقتده بنا
قوت شهویه یی تضعیف ایدوب هرحالده
طبع سالك اکل وشرب ونومله محجوب اولور
ثانیا ترك هوا الزمدر ارباب دله
حب مال وحب جاه وحب دنیایی قویوب
ثالثا عزم ایلیوب بزم دله ایده دخول
عسکر جهلی حصار دلدن اخراج ایلیه
رابعا بیرون ایده سیرندن اغیاری قو
بعده داخل [illegible] بزم وصال حضرته
چونکه اغیار خدا لوح نظردن محو اوله
کمسه یول بولمز اودر کاهه مکر فانی اولان
اهل برزخ چوقدرر بو بولده ای همتاری
ایروسن تاغایتنه سنده بودرت پایه نك
هر عصرده بر خلافت صاحبی موجوددر
بنده کیم خالی دکل سلطان ظاهردن سریر
غوث اعظم بردر ارشاد اهلی چوقدرر
کابری مرآت قلبك پاك ایدن انسانه باق
ای دریغا اهل استعداد ضایع اولمه ده
کل کوزلك وار ایسه سرایت آفتاب وحدتی
کوهر ذی قیمته ایرسون الك بو کانده
یعنی کیم صاحب فنا صاحب بقا اولمش برار
شیخ کامل مرشد واصل که اولدر لانظیر
ظاهر و باطن مکمل حضرت سلطان امیر
روح عالمدر بو کون آنکیچون اول سر عزیز

یعنی درت مفتاحله مفتوح اولور باب خدا
ایلك لازمدر اصلاح طبعت اولا
کیم بهایم وصفیدر بونلر حقیقتده شها
نفس اماره انکله تابوله راه هدا
حب مولایله اوله کیجه کوندز آشنا
روحه آرایش ویره عرفانله صبح ومسا
علم افعال وصفات وذاته مسکن اوله تا
حضرت مولایه ایده اول توجه دائما
کیم حقیقت دینلن معنی بودر بین الوری
ظاهر اولور نقش اسرار بدیع کبریا
منزل مقصوده ایرمك خیلی مشکلدر دلا
ایده کور برمرشد کامل ایزینه اقتفا
کرخدا امداد ایدرسه لطف وجودیله سکا
خلق عالم ظاهر و باطنده تابعدر اکا
اویله در سلطان باطن حالیده ای مقتدا
یعنی انلر کیم بولیدر حقیله دائم بقا
نیجه پرپواز درونك نور حقیله جلا
طالب حق اولنه کتدیکه کامکده فنا
عالم جسم ایچره واردر نیجه بیك ارض وسما
اشبو عصرك کاملی کیمدر دیم ایدم ادا
خانقاه عالم ایچره شمدی کیمدر مجتبا
ربع مسکون ایچره بردر شمس پرانوار آسا
یعنی کیم عثمان افندی آت بازاره انتما
ایلمشدر شهر استانبولده احبابیله جا

سرفروایتمشدر اکا جمله سلطان ووزیر
چون خدا کوستردی آنك مظهرندن چوق اثر
لادیمك ممکنمی حق ظاهر ایکن اول جبهه ده
طاعت حق بولمسه آنك نهادنده کمال
ظاهری علمیله معمور ودرونی نوردر
اولدی بیکدن صکره بی شك وریا صاحب مأئه
وجه پاکن سیر ایدوب عبرتله آکه قیل نظر
سنده وار باغ نظردن اوله کور برحصه چین
ای جفا کانی نهادکده مروت یوقیدر
بولمینلر صحبت معنی ندر بیلمز مذاق
عیسی وقتك نظر قیل خارق عاداتنه
نفخ اسرافیل وش حشر ایلر ارواحی قو
بیلدرر اولمزدن اولك اولمك ندر عاشقلره
بینوالر نغمه یه آغاز ایدوب بلبل کبی
اسمیجه باغ فیضك روزکاری پرنفس
علم وعرفان بولنه کیرمك نیجه آسان اوله
نقطه در پرکار عالمدن مراد اولان همین
باقمه عادته نظر ایله عبادته یوری
زینت وشهرت هواسندن فراغت ایلکل
مایل مردار اولان سفیلده قالور زاغ وش
کحل توحیدله فتح ایله بصیرت چشمنی
دردفرقت زخم هجراندن خلاص اولوب دلك
مدعی چوقدر جهان ایچنده مرشد آزدر
برزمان اولدیکه هرکس دوشدی نفسی دردنه
کندی کندکدن ولی مسؤل اولورسن عاقبت
اشته راه حضرت مولی سلوك ایله همان
اینجه درراه حقیقت دبرسك ای افتاده کر

قبله کاه عالم اولمشدر دکل شاه وکدا
عالم وامیدن اصلا دیمدی بر کیمسه لا
بامکر خفاش اوله چشمنده یوق ذره ضیا
اولمزیدی خلق ایچنده ذره جه فرمانروا
نور اولنجه برکشی ایتمز ضیاسی اختفا
دوندی اخلاصیله آکه جمله اهل ریا
نور پاك حضرتی کورمك دیلرسك عاشقا
قیلمدن بوروزکار عمرك بهارینه جفا
نیجه براولمقده سن دنیا کبی سن بیوفا
نوش ایدنلر ساغر عرفانی بولدیلر صفا
اشته مهدیدر کلن باران عشقه الصلا
قبرتندن جمله ارواح اوررلر دست وپا
لاجرم ثابت اولور بر [illegible] هر مدعا
سدره جانده طوررلر روح قدسی وش نوا
غنچه طبعك بهی صوفی نیجه خندان اولا
ایتمینجه درکه حقده شفاعت مصطفا
سنده بول اول نقطه نك علمینه راه اهتدا
کورنه وجهیله کیدوبدر انبیا واولیا
خانه طبع ایچره شهواتی ایدنمه متکا
عاشق یار اولان اولور اوج معنیده هما
بوله سن نور الهیدن حقیقت روشنا
برطبیب حاذقه تسلیم ایله وار بول شفا
مدعیدن بولمدی برکسه دردینه دوا
غالب اولدی جمله عالمده ارباب هوا
غیرتنك حالی قومدی نیجه بر چون وچرا
غیرت ایله سالکه کاملر دیه لر مرحبا
مطلب اعلا ایچون عاقل چکر لابد عنا

پایه پایه قطع ایدر میدانی خرشید فلك   دور ایدر خیلی زمان اولنجه وقت استوا
چیق شب حیرتدن ای صوفی یترظلمتده سن   خضر الندن جاملر نوش ایله کتسون هر وبا
قنغی کوندر کیم آنك اخشامه ایرمز آخری   بو نهار عمرکه واردر غروب البته ها
ای در یغا یول ایراق منزل کورنمز کوزلره   قورقرم زحمت اولور بو کون بلا یله هبا
کسه ده طاقتمی واردر چکمکه بار جلال   کیمدرر کیم ایلیه انی جهانده ادعا
قهر الی رد ایلمشدر نیجه ارباب دلی   آنك ایچون آزدرر عالمده اهل اصطفا
لطفله قهرك فناسن سهلدر صانمه صاقن   کز قبولی اولسه اولور میدی فنا اهلی دوتا

عالم ملك وملك جن و بشر ارض وفلك
آدم معنی یاننده شی دکلدر حقیا

دیه‌لم کل درون دلدن تا   حسبی الله وحده وکفی
ایده‌لم حقه توجه دائم   انه محسن الی من آسا
ذکر توحیدی پیشه اید یندلم   لیس فیما سواهما جدوی
نعمته شکر ومحنته صبر ایت   ان اردت النجاة فی الاخری
طالب حق ایسك اکر کرچك   ارفع الکذب عنك اطلاقا
دکمه کس منزله ایرر صانمه   ضل اهل الریا عن المعنی

حقیا اثر مرشده کره کور
انه موصل الی المولی

غافل اولمه دم سحر ده دلا   بلوار اللهه کل سحرلرده
ایده کور وار سحرلری احیا   بلوار اللهه کل سحرلرده
نیجه بر خواب غفلت ای غافل   بچدی عمرك همیشه بیحاصل
بلبل آسا افغان وزاری قیل   بلوار اللهه کل سحرلرده
سر مولایه ایرمك استرسك   کل معنایی دیرمك استرسك
وجه رحمانی کورمك استرسك   بلوار اللهه کل سحرلرده
آچلور باب حضرت اول دمده   ایریشور بیك وصلت اول دمده
ایچیلور جام وحدت اول دمده   بلوار اللهه کل سحرلرده
نازا بدرسه سکا و غیب غیوب   سن نیاز ایله بوله سن مطلوب
یوسف ایچون چوق اغلادی یعقوب   بلوار اللهه کل سحرلرده

شو کیم عاشقدر انده خواب اولمز   دائما خوابله خراب اولمز
بکم عشاقه سد باب اولمز   بلوار اللهه کل سحرلرده
ذکر وتوحید اولورسه پیشه سکا   یار اولور کیمیا همیشه سکا
آه وزار قیلوب اندیشه سکا   بلوار اللهه کل سحرلرده
حقیا ایرمدك زمان حزن   کنبدك ایله تدارکی ایرکن

ایرشنجه مراد ومطلبه سن
بلوار اللهه کل سحرلرده

شول کوکل کیم عشقله یار اولمدی   داخل جنات دیدار اولمدی
عشق مولا یله کرچك یار اولان   تا ابد یار اولدی اغیار اولمدی
چقمینجه پای دلدن خار غم   قالدی خار ایچنده کلزار اولمدی

طالب مولایه حق تن دکل
جانی یله ذره جه یار اولمدی

ای کوکل جانان ایلینه قیل سفر   نیجه برغربتده مهمسان اوله‌سن
هجرت ایله ما سوادن قیل کذر   واصل درکاه رحمان اوله‌سن
نیجه بر دنیا ایچون بو قیل قال   ایده کور شمدنکری کل کسب حال
ظاهر اولوب سنده انوار جمال   کل کبی عالمده خندان اوله‌سن
صانمه بزم عالمی باقی قالور   لا جرم حادث اولان فانی اولور

فارس اولان دنیاده میدان آلور
حق سعی ایت مرد میدان

بیك یوزه ایردی سنه داخل اولوب شهر حرام   غرهٔ شهر محرم کورینوب ایتدی خرام
نیجه‌لر ایلدی فال اشبو مبارك آیی   محنت دهر دنیدن بوله‌لر تا که سلام
اوله یوز باشی خصوصا که دوشر بونادر   بونده ظاهر اولجقدر دینلور خلقه امام
یعنی بر مهدی صفت حضرت مولادن ایروب   رفع ایده شر بنی الاصفری ایدوب اقدام
یامکر مهدی ظهور ایلیه کندی بالذات   علما آنك ایچون یوزده دیدی خیلی کلام
ایکی یوزده چقر اول بونی اصحدر دیدیلر   طوته اول وقته دکین روم ایلی اهل اسلام
صوکی بو قدر بو جهانك نیجه بر جنك جدال   ویر مکیچون بو جهان ایچره همان بر قوری نام
قالمدی حاصلی راحت اناطولده رومده   آخر الامر اوله کیبی کیدرك هجرت شام

ایکی اوچ کره ایدوب هجرت رومیه شها
شمدیلك بورسه‌یی خوش کورمه ده عالم واردر
یری یرینه کیروب کافر واسلام اهلی
نیجه معموره یری ایلدی کافر دردست
کیمی سلطانه بهانه بولور عالمده کیمی
کیمی عسکرده بولور غدرو جفایی دائم
لیك هر یوز باشنك بویله صداعی واردر
نیجه کوسترمیه بوفتنه‌یی آخر دمدر
اولمغه باشلدی اشراط قیامت پیدا
اشبو اشلرده خدا سرنی بازسم آخر
ظاهره قیلدی نظر اهل شریعت اما
کان ماکانی اکر بیلدك ایسه غم چکمه

اولدی تقدیر خدا ایله یره بورسه مقام
کیده‌رك حاصل اولور چکمه الم جمله مرام
التی بیلدر که آزلر یری یرینه سهام
کیملره ایلیه لم اشبو اراده دشنام
صاحب مهری نیجه وجهله ایلر الزام
ایلرلر دبو دشمنلر اقدام تام
کوسترر حق اولیجق خلق ندیم آنام
بویله تقدیر ازل ایتدی علیم وعلام
که اوظاهر اولیجق هب بقیله خانه وبام
بیکده بیر ینه وفا ایتمیه هرکز اقلام
معنیدن طویدی خبر حکمت ایله ذوالافهام
امر مولا ایله دور ایله جهان ایچره مدام

ماسوادن کوزی یوم حقه توجه ایله
حقیا حقله قیل وار کلامك اتمام

ای مبارك آی حوش کلدك صفا کلدك هله
خیلی دمدر ساحل محنت نشیندر اهل دل
سنده میدر مهدی صاحب خروجی عالمك
کوزلریدی نرکس شهلا کبی وجهك جهان
فال ایدو بدر مقدمك ارباب عرفان هب سنك
انکروسك د فعته بر چاره آردی وزیر
یا باشن قطع ایت وزیرك یا فرنکك عرقنی
نیجه دملردر که سیل اولمقده در خون جکر

ای جهان آرای خوش کلدك صفا کلدك هله
غرق دریای بلا یه آشنا کلدك هله
ای محرم جمله درده سن دوا کلدك هله
کلشن غیب خدادن مرحبا کلدك هله
ایلدك یوز باشنه سن ابتدا کلدك هله
برفلج کبی ظهور ایتدك اکا کلدك هله
اهل اسلامك نیازی چوق سکا کلدك هله
قطع عرق غم ایچون صاحب قضا کلدك هله

عالمی شاد ایلدك حتی دکل خندان فقط
حاصلی پیر وجوانه ملتجا کلدك هله

کذر ایتدی نیجه ایام طلب
ماه و سالك حسابنه دوشمه

اولمدق دخی واصل مطلب
بیشمار ایله سن توجه رب

بو سرابك نسبنه مغرور اول
سبب استرسك اکر جنانه
سیر سری کزمه ده سن مهرآسا
وای اول غافله کیم دنیاده

فکر وسوداده سن اکا نعجب
عمل صالح اولدی آکه سبب
سنده بو قدر عباده کوکب
فکر له ایتمیه تحریك لب

حقیا بعد خدا آتشدر
آتش ایچره کشی ایلرمی طرب

جهانده شاد اولمق عشق محتاج
کلنجه سینه یه خیل غم عشق
طریق عشقك ای دل اخری یوق
شونك کیم عشق بوقدر بر کدادر
جمال حق کورمك استرابسك

کوکل اباد اولمق عشقه محتاج
ایدر فکر سوایی جمله تاراج
قودی باشن بو بولده نیجه حلاج
کیرسه صورتا کر شاه وش تاج
بوکون عشق اهلنه خوش باق کوزك آچ

کیدنلر حقیا عشقك لباسن
کرکمز انلره اطلس نه دیباج

الهی ایله وردم اسم پاکك
بکا اکلنجه ویر ذکر یله فکرك
اکر جسم واکر جان ای خداوند

سمی یه ایر نیجه اشبو بولده
سکا ایرکورقومه بوصاغ وصولده
سنکدر فی الحقیقه بوده اولده

قولك حقیه توفیقك رفیق ایت
افندی چاره بو قدر ذره قولده

دلا صاف ایله مرآتك کدردن
خلاص اول برزخ نفع وضرردن
قبودی ترك ایدوب ازاده‌لك بول
سنی الداتمسون کرصاغ و کرصول
نلرچکدی سلف بو یولده جانا

دلکدن کتمسون ذکر هوالحق
ایرش سرمنزل اطلاقه مطلق
چقر حب سوایی عشقله طول
خیالی قو خدایی بول محقق
ایر نیجه بارکاه حضرته تا

چالش سنده کل ای حق شیدا
یتربو اوقومق تاکی بویازمق

قلمدر ابتدای خلق مولی
قلمدر نکته پرواز معانی

قلمدر سرنویس لوح اعلی
قلمدر وهب محض حق تعالی

بو بر شاخ نبات معرفتدر
بو بر خضر حقا بقدر حقیقت
قلم تسکین ایدر تاب درونی
صاقن دخل ایته نظم اهل عشقه

شکر ریزا ولمده خلقه سراپا
چقار آب حیوان معما
قبلور فیض حق تحریر وابقا
ندر حکمت تأمل ایله جانا

سوزی عاشقلرك جانبخش اولو بدر
اودر حق جهانده سر عیسا

هرکیم طوترسه کوشی کفتار مرشده
خامان دهره ملحق اولور عاقبت اوکیم
قابل دکاسه تربیته برکشی اکر
تاب تجلی دوشدی وجودینه مرشدك
بارن وصال حضرتله قنده خندەدر
تبدیل ایله خاری کله بلبلا یوری
عقلاك جسابن الله اله راه عشقده
شول نقطه علمن استرسك سنده ای کوکل

ایرسه عجبی دولت اسرار مرشده
صبر ایلمدی سله واز ار مرشده
بیلك بیل چالشه ایره مز اطوار مرشده
جان کوزی ایله قیل نظر انوار مرشده
هرکیم دوشرسه اشبو کون انکار مرشده
سعی ایت دخول ایتمکه کلزار مرشده
اصلا طولاشمه مدعیا کار مرشده
خارجده قالمه کل کیره برکار مرشده

حق خدادن استرسك بر قوی سند
وار استناد قیل یوری دیوار مرشده

بحمد الله که مرشد باکه شیخ عثمان افندیدر
سیادتله سعادتله مشرف هم مبشردر
ملاحت مظهر بدر وجهی انوار تجلیدن

اوشیخ پاك دلکیم جمله خلقك ارجمندیدر
جمائل کبی ارباب قلوبك سینه بندیدر
حلاوتله خود عرفان مصرینك عینیله قندیدر

انك بر پایه سنده پست اولوب قالدی جهان خلق بو باغك سرو وش صد پایه ایله اول بلندیدر

نیاز اربابنك حاجتلرین حق روا کوردی
انکیچون تختکا وصلتك بر نازمندیدر

حریمی کعبه وقلبی انك عرش معظمدر
عجبیدر قبلور هر نفس معراج روحانی
ندکلو عشق شیرین ایله فرهاد اولسه ده مشهور
ویرور جسم وجانه کوهر مهریله ارایش
نظیری کلمز انك منتهادر سدره وش ای دل

طواف ایلر انی کعبه او بابك مستمندیدر
نه واردر قطع راهه همت آنك کیم سمندیدر
سرای حضرت شیخك بنه بر طاشکندیدر
جمائل کبی ارباب قلوبك سینه بندیدر
حقیقت باغنك هر وجهله سرو بلندیدر

پر اولمشدر درونی حقیا علم الهیدن
نظر اربابنك علی الله یانندە عندیدر

وادی فرقتده قالدی جان ودل
بر نکاه لطفله دلشاد قیل
قرب اوادنایه واصل اولمغه
جمله بو مقصود حاصل اولمغه
سنسن اول مفتاح ابواب قلوب
سد راه اولدی بکا بونجه ذنوب
ایچمسیدی خضر فیضك شربتن
دفع ایدوب ذنب وجودك آفتن
اول و آخر چو سنسن رهنما

یارسول الله شفاعت ایلکل
یارسول الله شفاعت ایلکل
بارکاه حقه داخل اولمغه
یارسول الله شفاعت ایلکل
همنکله اچلور غیب الغیوب
یارسول الله شفاعت ایلکل
بولمز ابدی زندکانی دولتن
یارسول الله شفاعت ایلکل
دائم ارشاد کله در وصل خدا

حق غربتکشه اول آشنا
یارسول الله شفاعت ایلکل

جام فیضك صون بزه ساقی بتر
تا بکی بو سیر آفاقی بتر
وصل حق مقصودك ایسه عاشقا
قیل و قالی قو بتر صبت وصدا
شاهبازك زاغه صالمق نیجه بر
زاهدا ظاهرده قالمق نیجه بر
سالك راه اول درونی حقیا

انتظاره قومه مشتاقی بتر
ایته پنهان نور خلاقی بتر
قیل توجه سرك ایله سن اکا
فانی بی ترك ایده کور باقی بتر
دورلی سودا ایله طولمق نیجه بر
درس ویرسك عشقك اوراقی بتر
قیل عوالمدن کذر ایرحقه تا

وار ایکن قرب او ادنای خدا
مسکن ایته بو کهن طاقی بتر

ایکی عالمدن ای عاشق فراغم واردر کرچك
فرح و یوموز جهان بی بقانك باکه کلزاری
تب عشقیله کرم اولمقده در بو قلب سوزانم
ره عشقنده یارك جسم وجانم پایمال ایتدم
نه حاجت باغمه دنیا غمیله ای کوکل هرکز

فنا تختنده سلطانم یساغم واردر کرچك
درونم عالمنده نیجه باغم وار در کرچك
سمندر کبی آتشده طوراغم واردر کرچك
بلای عشقله سینمده داغم واردر کرچك
سرای جسم وجان ایچره اوجاغم واردر کرچك

حقیقت سرنی حقدن ایشتدم کوش جانیله
یلانمی حقبا دبرسم قولاغم واردر کرچك

نکیه کاه عالم ایچره مرد همت قالمدی   نه شریعت نه طریقت نه حقیقت قالمدی
آه یاران صفانك کندی آب رویی هپ   کندی عیین فهم ایدر صاحب بصیرت قالمدی
طی اولوبدر دفتر معنی کبی ارباب حق   نسخهٔ علم الهیدن روایت قالمدی
هب شقی اولدی هوای نفسله اصحاب زهد   صوفیان عصرده صاحب سعادت قالمدی
دولت دنیا ایچون هب جمله عالم جان ویرر   حق ایچون برسعی ایدر اهل مروت قالمدی
پادشاهیله کداسی اولدی یکسان عالمك   ظاهر و باطنده برفرد ایچره غیرت قالمدی

حقبا اهل هنر عالمده کیمدر اشبو کون
عیبله طوالدی جهان برغیری حالت قالمدی

کلیکز صبح ومسا عاشقلر   دیه لم لا اله الا هو
راه عشق خداده صادقلر   دیه لم لا اله الا هو
طوتمه مسکن بوغربت ایللرده   نجه کور قالمه اشبو بیللرده
کوهر ذکری طوتوب دللرده   دیه لم لا اله الا هو
کلی هو در ریاض معنانك   بلبلی هودر اول کلستانك
اسمی هودر نتیجه جانانك   دیه لم لا اله الا هو
هو دینلر هو یته ایریشور   سر عالئ حضرته ایریشور
ذکر ایدنلر حقیقته ایریشور   دیه لم لا اله الا هو
بولمق استرسك اکر ذوق وصفا   ایتدیکك عهده یوری ایله وفا
حسبی الله وحده وکفی   دیه لم لا اله الا هو
نور حقدر جهانده ظاهر اولان   سر حقدر جهانده جلوه قیلان
ذکر الله بولدی آنی جمله بولان   دیه لم لا اله الا هو
حقبا عشق وشوقله چالش   یوری وار دست مرشده یاپش

حاصل اولنجه خدادن
جنبش دیه لم لا اله الا هو

درد له فریاد ایدر مجلسده نای   منکر عشق خدایه وای وای
مظهر خوان حقیقت اولمدی   سفره کبی اولمینلر چهره سای
تیر عشقه دکمه کس اولمز نشان   چکمسی ممکنمی آهن اولسه پای

نقد عمرن صرف ایدنلر حق ایچون   صورتا محتاج ایسه معنیده بای
جنت فردوس قلبه قیل دخول   قالمز آخر ساکه بوفانی سرای

حقبا زحمت چکر عاشق اولان
صانمه کیم یارك بولی اوله قولای

خدادن کلمشز جانا   هو الاول هو الآخر
ایدن اولدر بزی احیا   هو الخالق هو القادر
بودکلی سری عالمده   امانت قودی ادمده
تجلی قیلدی هردمده   هو الباطن هو الظاهر
طویوب اول سر مطلقدن   ایرش اکا محققدن

عنایت حقبا حقدن
هو المولی هو الناصر

تم

مقالات اسماعیل حقی
قدس سره

بسم الله الرحمن الرحیم

قلب انسانکه مضغهٔ صنوبری وکوشپارهٔ ابهریدر کلك بدایع نکار ازلیدن صفحهٔ وجوده چکیده بر نقطهٔ احد بتشعار و بر نکتهٔ حقیقت آثاردرکه معلمان مکتب توفیق ومتکلمان مدرسهٔ تحقیق کتاب البیان وجودی اول جزء لایتجزای جوددن برمرتبه سلك بیانه کشیده قیلمشلردرکه حوصلهٔ عقل جزئی یه کنجایش مرتبه سندن دوردر حتاکه دریای وجود موجخیز اوله‌لی بویله بر کرانمایه کهر ظهور کلمش ونون جمع که کهر دربر وارداتدر صفحهٔ شهوده بویله رقرن معنی اولمشدر الحق بو آینهٔ ژنکبستهٔ علایق حوادث ومرآت ژنکار خوردهٔ آلایش بواعث صیقل ذکرصمدانی وفکر هیولانیله صفا وجلاپذیر اولسه رشك نکارخانهٔ چین وصورنکران ماچین اولوب صفحهٔ روی دلپذیرنده نور الهی جلوه کر اولمق لاریب فیه مقوله سندندر خوشا سعادت مردم صاحب استعداد که امانتدار کنجینهٔ دل اولوب درخوشاب اسراری پیرایهٔ اکلیل جان وکوهر کرانقیمت انواری سرمایهٔ بازار جانان ایلیه کریما وبکش خلوتخانهٔ طلب حقٔ مستمند وتشنه لبی نقادان مقبل یعنی اهل دل کروهنه الحاق ایله ممنون ایله انك انت الکریم

صورت مکتوب

اول شاخ بالاتر درخت معرفت که باروبر حلاوالمذاقنه سدرة المنتهی رشك آور واول نهال راست حدیقهٔ حقیقت که میوهٔ شیریننه شجرهٔ طوبی غبطه پروردر دائما

سایه انداز عالم وعالمیان اولوب خصوصا کاشتهٔ اسرار فنون شتی و نقاب انداختهٔ عروس معنالری سزاوار اولنلر همیشه صدفچهٔ رشك آور بلغاده اولان درمکنونه وصندوقهٔ اشارات غبطه انکیز صیرفان معناده دست خیال خاصله پر داخته قلنان جواهر مخزونه کرز آغوش تحصیله کنور مکیچون دست وپازن دریای استخراج اولوب بازار تکمیلده پنجه آویز عقل مستفاد اولهلر (بیت) چو وصف ذات شریفش کند زبان قلم * عجب مدار که آب حیات ازو بچکد بوداعیٔ مستمند ونادی القار بنه آرزومندلری حالا نعمت کرانقیمت صحت ایله مغتنم اولوب اشبو دیار مأثر آثارك دستاربند بناملریکه هربری عقده کشای مشکلات انامدر (جسیما یساعدنی الوقت الصافی عن المقت کالعسجد الجت) اول مشار الیهم بالبنان وموشکافان تحقیق فی الکلام وتدقیق فی البیانه تردد ایدوب حسب الطاقه کد ایام ولیالی قیلوب مشارع فیضدن چکیده اولان قطراتدن بلکه انهار افاده‌دن جاریه اولان آب حیاتدن فیض آشنا اولدیغمز طبع صافیلرینه غیرخافیدر (بیت) جام عشقك مستحق کوزله لطف ایت ساقیا * قابل فیض اولمین یارانی از شاد ایله انجق بنم مردم دیدهٔ دل وجانم حضرت کامبخش سلطانم سررشتهٔ وصول وحصول قبول بنه دعای خیر مقبولکزدر کوشهٔ خاطردن عبد داعیلرینی بیرون قلمق حقنده نیازمندز باقی همیشه پایهٔ رفعت بالاتر باد (اسئلهٔ شیخ مصری یه اجوبهٔ اسمعیل حقیدر)

بیت

مشکلم وار سزه‌ای حق دوستلری ایلك کشاد … کیم جوابن ویره اولسون حق قتنده برمراد
اول نه کثرتدر که آنك حدی یوق یابانی یوق … کثرت ایچنده‌نه وحدتدر که اکا یوق عداد

کثرت ایله مراد اسما وصفات رب العباددرکه انلره نهایت یو قدر زیرا مظاهر اسما وصفات امور غیر متناهیدر (قل لوکان البحر مدادا لکلمات ربی لنفد البحر قبل ان تنفد کلمات ربی) بومقوله‌یه عندالصوفیه اسماء کونیهٔ حقیقیه اطلاق اولنور فافهم کثرت ایچنده بی عدد اولان وحدتدن مقصود (فنی کل شیٔ له آیه تدل علی انه واحد) مقالهٔ حقیقت اسلوبندن منفهمه اولان وحدتدر زیرا وجود اکرچه واحدر (الواحد لایصدر منه الاالواحد) مصداقنجه لکن هر کثرتده بر وحدت اعتبار اولنیجق وحدت دخی بی نهایه اولور بو اعتبار وحدت حقیقیه‌یی منافی دکلدر نته کیم انسانیت بالذات امر واحددر لکن انضمام خصوصیات اعتباریله متعدد اولوب زید وعمرو وبکرده حاصل اولور شیخ اکبر قدس سره الاطهر حضرتلرینك

(سبحان من اظهر الاشیاء وهو عینهما) بیورد قلری بوکا ناظر در زیاده بصیرت کرکدر که غلط وقوعیدن تحرز اولنه زیرا جناب کبریا جل شانه عین جواهر واعراض اولمدن منزه ومبرادر وبو مرایاده ظاهر اولان وجود ظلیدر حقیق دکلدر اهلنه معلومدر بو مقامده کرفتار قید ضلال اولمش چوقدر حفظنا الله وایاکم ونور رؤیته محیانا ومحیاکم بو دخی جائزدر که بی عداد وحدت بی نهایه وحدت دیمکدر وحدت حق اکرچه امر واحددر اما ذات اللهه نهایت یوقدر زیرا نهایت اوصاف جسما نیاتندر

﴿ بیت ﴾

چوقدر انواعی بو خلقك بیری انسان اوچ بولك || بیری اهل خیمه بیر بسی قری بیری بلاد

اصناف خلق درتدر ملائکه وشیاطین وجن وانسدز صنف انس بو زیکرمی بش جزء در بری اهل توحید باقی اهل کفردر اهل توحید دخی یتمش اوچ فرقه اولوب بری فرقهٔ ناجیه باقی اهل بدعت وضلالت اولمشدر اهل خیمه اهل فرقه اهل قری اهل جمعه اهل بلاد اهل جمع الجمعه اشارتدر که بو مذکور بری برلرندن تفاوت اوزره در افاده لی شیخی العارف العلامة المشهود له بسر التجدید فی رأس المائة الاولی من الالف الثانی ان الفرق والجمع علی مراتب فاهل البرزخ والحجاب والغفلة فی الفرق الاول وهو شهود الخلق بلاحق ثم بعده الجمع والفناء الاول وهو شهود الحق بلاخلق ثم بعد الفرق الثانی والبقاء الاولی ثم بعده جمع الجمع والفناء والبقاء الثانی وهو مرتبة جمع الذات والصفات والافعال وهو شهود الحق بالحق وشهود الخلق بالحق ای شهود العبد الحق والوحدة فی الخلق والکثره وشهود الخلق والکثرة فی الحق الوحدة من غیر ان یحجب عن احدهما بالآخر وعند ذلك یظهر سر قوله تعالی الم نشرح لك صدرك اللهم اشرح صدورنا

﴿ بیت ﴾

اوچ بلوکدن اوچ بلوك داخی بولنمش ای خواجه || بیری کافر بیری مؤمن بیری اهل انقیاد

کافر ایله مراد اهل جلال ومؤمن ایله مراد اهل جمال واهل انقیاد ایله مقصود اهل یمیندن کافر اصحاب شمالدن ومؤمن اصحاب یمیندندر لکن اهل انقیاد وتسلیم اصحاب کمالدر مقربین اولنلر در سائرلر ابرار در فرق اولده قالوب اهل غفلت وحجاب اولان مؤمنلر که اهل عموم واهل توحید علمیدر آنلره دخی اهل جلال اطلاق اولنور جمع اولده اهل کشف اولنلره اهل جمال دینلور که اهل خصوص واهل توحید

عینیدر جمع ثانیده اهل بقا اولنلره اهل کمال دینلور که بونلر اخصدر وتوحیدلری عینی مرتبه سنك ذروه سیدر بو مقامه واصل اولان قطب ارشاد اولور قطب وجود دخی بو طائفه دن اولور قطب ارشاد ایله قطب وجودك بیننده فرق تجلیٔ حقیدر فافهم فلا تغفل

﴿ بیت ﴾

قنغسی حقدن ایراغ اولمش بولارك سویلکل || قنغسی قادر که حق امرینه ایلیه عناد

عند الحقیقه بو اوچ بلوکدن بریسیده حقدن محجوب دکللر در وبر فرد فرمانبر خدا اولمدن روکردان اولمامشدر نتکیم شاطبی بیورر (یعد جمیع الناس مولی لانهم * علی ماقضاء الله یجرون افعلا) ارباب جلالك سدنه سی شیاطین واصحاب جمالك خدمه سی ملائکه واهل کمالك متصرفی اللهدر لکن حقیقتده مظاهر یوزندن مؤثر اولانینه اودر (یضل من یشاء ویهدی من یشاء) ایراغ اولمق قوله نسبتله وظاهرینه اضافتله در حقه وباطنه نسبتله بعد یوقدر برزخ اولان حجاب غفلتدر فقط بو مقامده جواب حقیقی (ما من دابة الا هو اخذ بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم) ایت کریمه سی اوزرینه بنا اولنور بو سرك کشفی حرامدر زیرا مزلقهٔ اقدام عقول قاصریندر (وقد قال سلطان المفسرین ابن عباس رضی الله عنه ابهموا ما ابهم الله وفصلوا ما فصل الله)

﴿ بیت ﴾

حقك ایکن هر تصرف بو عبث سوزلرندر || نفس وشیطان دیدیکك کیملر در ایدرلر فساد

معلوم اوله که مؤمنده ایکی حیثیت واردر بری حیثیت عبودیت وبری حیثیت توحیددر مقتضای حیثیت اولی ادبدر که نقصان بنم کمال اللهکدر دیمک کرکدر مقتضای حیثیت ثانیه تفریددر که جمله تصرف اللهکدر دیمك کرکدر (قل کل من عند الله) بو جمعیته اشارتدر اولکی اعتبار بونی منافی دکلدر نتکم حضرت پیر هدایی بیورر * دکل بو شرکك اول توحیده مانع * سکا بلکه بو انده دخی نافع * شریعت وحقیقت ایکیسی ایکی کفهٔ ترازدر بو ایکی کفه یی تسویه وتعدیل لازمدر بریسی راجح اولیجق محذوردن خالی دکلدر بوندن صکره نفس وشیاطین ایله مراد (کل مضل عن الجادة المستقیم) در ظاهر وباطنده کثیف ولطیفده نفوس وعقولده چوق شیئه متناولدر حاصلی عالم ذاته وارنجه اعتبار اولنور ما من دابة الا هو ایتندن خبردار اولمین نفس وشیطانك نه خدمتده اولدیغن بیلمز ونه ایچون خلق وتعیین اولندقلرن اکله مز

﴿ بيت ﴾

دنيا واخري دخي هم حشر ونشر اولمقندر || بو نلري بلدر بكا هم ندرو مبدأ معاد

دنيا وعقبي وحشر و نشر ظهور و بطونه اشارتدر آخرت قلب دنيادر آدم وحوا سري بو مقامدن منفهم اولور عوامك حشري ظاهر وخواصك هم ظاهر وهم باطندر انكيچون (قيامة العارفين دائمة) بيور مشدر تنزلات رحمانيه نك ترقيسنه واصل اولدقلر يچون انلره ظهور بطون و بطون ظهور اولمشدر حشر ظاهر مبدأ عروج و عودتدن محروم اولنلره كوره در (الناس نيام فاذا ماتوا تيقظوا) انلره نسبتله در بو عالمده عالم مبدئي اختيارله رجوع ايدنلره يقظهٔ معجله حاصل اولمشدر موتوا قبل ان تموتوا اول سره اشارتدر معلوم اوله كه حروف تهجي كه يكرمي سكزدر تغير ترتيب ايله مراتب نزول وعروج ومقامات مبدأ ومعاده اشارتدر سر عميقدر كنت كنزا مخفيا ملاحظه اولنه مرتبه دينلن مرتبه يه حقيقتده مبدأ ومعاد امر واحددر مبدأ اول اسمنه ومعاد آخر اسمنه اشارتدر والله الموفق للصواب واليه المرجع والمآب

﴿ بيت ﴾

آخرتده جنت ونيران و برزخ كيم دينور || بونلرك اصلي ندندر اوليسر يوم التناد

بوراده برزخ ايله مراد اعرافدر كه بين الجنان والنيراندر برزخ معهود دكلدر كه عالم مثال مقيددر زيرا لفظ آخرت بو اعتباره مانعدر بو مقامده تحقيق حقيق وتطبيق انيق بودر كه جنت انسان كاملك روح وسري تجليسي مظهريدر ونيران نفس وطبيعتي مرتبه سي تجليسي مظهريدر واعراف قلبي تجليسي مظهريدر زيرا قلب نفس وروح بيننده برزخ وواسطه در نتكيم اعراف جنت ونار ميانده واسطه در بو تفصيلدن اهل جنت واهل نار واهل اعراف كيم اولدقلري ظاهر اولدي ايدي انسان كاملده قدم جلال وقبضهٔ شمال اولديغي كبي قدم جمال وقبضهٔ يمين دخي واردر قدم اولي ايله جهنم وقدم ثانيه ايله جنت ممتلي اولور (ان جهنم لا تزال تقول هل من مزيد حتى يضع الجبار فيها قدمه) حديث شريفي بو سره اشارتدر اجمالا تحقيق بودر كه ذكر اولندي تفصيلده يك صد هزار اولور (العارف يكفيه الاشارة ولا يحتاج الى العبارة

﴿ بيت ﴾

قهر ولطفك علتي بر ديمه نك اصلي ندر || بو ايكينك وحد تيدر عجب راه سداد

قهرعارضي واعتباري ولطف اصلي وحقيقيدر (سبقت رحمتي على غضبي) بو معنايه

اشارتدر قهر اصلي اولسه رحمانيت صفتي منافيدر (فتحت كل محنة منحة) پس قهر حقيقتده لطفيده داخلدر حتى بركسه يه دعا ايدوب الله اصلاح ايليه انصاف ويره ديسه لر الله بلا كي ويره ديمك اولور زيرا اكثر تربيهٔ الهيه مظاهر جلاليه بوزندن ظهور ايدر بلاسي عين لطفدر كه موصل رحمتدر يد جلالك مبدئ ذاتدر ويد جمالك دخي اودر لكن جمال ذات مع الصفه ايله معتبر در جلالده ايسه ذات صرفه معتبردر اهل جنتك نعم ظاهره ايله تنعمي واهل نارك عدم تنعمي بوندندر فافهم تفز ان شاء الله تعالى

﴿ بيت ﴾

يعني راحت عين محنت محنتي راحتميدر || جمله دن راضيميدر حق بر سبيل اطراد

محنت رتبهٔ عليادر راحت فضيلت عظمادر نفس الامرده ايكيسي دخي كماله دائر بر معنادر قهر ومحنت حقيقتده راحت اولديغي (واصحاب الشمال ما اصحاب الشمال) آيتندن وامامك يسارنه سلامتدن منفهم اولور سر دقيقدر افشاسي حرامدر بوندن صكره حقك رضاسي وعدم رضاسي بيت خامسده سبق ايلين آيت كريمه دن اكلانور (ان الله لا يرضى لعباده الكفر) مضموني بر وجه توفيق ملاحظه اولنه رضا وعدمنك متعلقلري مغايردر (اللهم اجعل نفوسنا من الراضية المرضية المطمئنة الصافية)

﴿ بيت ﴾

حق تعاليدن بقين اشبابه بر شي يوق دينور || ليك بلدر كيمدرر الله يا كيمدر عباد

اللهه اضافتله حجاب يوقدر بلكه حجاب عبده نسبتله در نتكيم سابقا اشارت اولندي (واعلموا ان الله يحول بين المرء و قلبه) مفهومندن معناي اقربيت ظاهردر اقربيت اعتبار اولنمق بحسب المرتبه در نتكيم ظاهريت ومظهريت اعتبارله در وجود حق وجود عبدده ظاهر اولمغله حقيقتده عبد اولان حق اولمق لازم كلمز نتكيم مرآتده ظاهر ومنعكس اولان صورت ناظرك وجود حقيقيسي دكلدر بلكه وجود ظليسيدر بري برينك عينيدر دينلسه من وجه مقبول من وجه مردوددر مزلقهٔ قدمدر فهم تام وشهود عام كركدر وحدت ديمكله سالكك وجودي الله اولدي ديمك لازم كلمز بلكه تجلي ايله وجودي مضمحل اولدي ديمك لازم كلور حلول وانتقال واتحاد ورطه لرنده قالمش چوقدر مقام تحقيقه وصول زياده صعوبتده دركه كلمين ايله صحته محتاجدر (بيت) بكوى عشق منه بي دليل راه قدم * كه بخويش نمودم صد اهتمام ونشد * اذاقنا الله واياكم حلاوة التحقيق انه ولي التوفيق

﴿ بيت ﴾

من عرفله مارميت اذرميت رمزنى || فرق ايديور ممكن ايسه برسبيل انفراد

بو مقوله اطلاق آيات واحاديثده چوق كلمشدر مظهريت امرنى بياندر تشخص سنكدر هويت بنم ديمكدر (ان الله خلق آدم على صورته) بيورلمشدر صورت الهيهٔ كاليه ايسه صفات سبع مرتبه‌دن عبارتدر كه حيوة وعلم وارادت و قدرت وسمع وبصر وكلامدر آدم نصله بو صفاتك بالفعل مظهريدر سائر موجوداتده بالقوه در (اذ نا من ذرة الا وفيها ما فى الكل) پس معرفت نفس معرفتزبه سببدر زيرا مظهردر قال الهدايى (وجودك مظهر تام خدادر يا رسول الله) واعتبار غيب مطلقه كوره دكل مادونه نسبت ايله در بيت سابقده اولان ميزان بنده دردست اولمق لازمدر زيرا بحسب الظاهر فرق خفى چوقدر

﴿ بيت ﴾

مشكلى چوقدر نيازينك ولى بيريده بو || زاهدا كلاسه‌جق زهدى‌ندن اولور كساد

بحمدلله تعالى بو مشكلات كه صندوقهٔ دلده مبطونه وصدفچهٔ الفاظده مخزونه ايدى مفتاح همت حقٔ ناصح ايله جلوه كر حيز ظهور اولوب درر آسا كردنبند مجموعهٔ اهل قلوب اولدى بعد ذا كساد زهد بازار مقربينه كوره دركه آنلر صير فان عشق ومحبت ونقادان معرفت و حقيقتدر محجوب اولان عموما اهل جنته كوررانجدر (بيت) عشقت رست بفرياد كر خود بسان حافظ * قرأن ز بر بخوانى در چارده روايت * معلوم اوله كه زاهد صرف زن مرتبه سنده وعارف محض مرد پايه سنده در انكچون مرجع طريقتمز سلطان الادبا الامناء شيخ هدايى قدس سره بيوررزلر (حق اكلق مرد ايشيدر عقلى دكل نرد ايشيدر) پس سالك اولنلره مجاهده و مكاشفه ومشاهده ومعاينه لازمدر كه قلب وروح وسر مراتبن احرازله وصوليافتهٔ پايهٔ حقيقت اولوب خلوت سراى وحدتك باده پيماى عشق اولان حريفانيله ذوقن ايده لر

﴿ شرح دو بيت عرفئ شيرازى ﴾

اين بس شرف كوهر تومنشئ تقدير || آن روز كه بكذاشتى اقليم قدم را
تا حكم نزول تو درين دار نوشتهٔ است || صدره بعبث باز تراشيده قلم را

عرفئ نكته سنجك قصيدهٔ نعتيه سندن بو دو بيت پر صنعتده مذاق صوفيه

(اوزره)

اوزره روز لفظى ايله مرادى يوم روحانيدركه زمن فرد غير منقسمدر زمن فرده يوم تسميه اولنديغى شان الهى آنده حدوثنه بناء در (كل يوم هو فى شان) كلام شريفنده اكا اشارت واردر يوخسه يوم متعارف جسمانى دكلدركه اول اول الاجسام اولان جسم محيطه تابعيدر زيرا اجسامك وجودى ارواحدن متأخردر قدم كسر قافله ايكى نوعدر قدم ذاتى وقدم اضافيدر قدم اضافى حادثدر پس وجود حقه قديم اطلاق اولنسه ذاتى مراد اولنور تكيم (وحده لاشريك له) قولنده وحدت ايله مراد نفى شركته مقابله اولان وحدتدركه مقابل كثرت اولان وحدتك مبدأ ومصدريدر نه انكه مقابل كثرت اولان وحدت مخلوقه اوله اول آن غير منقسمده كه اقليم قدمى كچدك ديديكى روح پاك محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم حضرت عينيه ده فيض مقدسله تعين بولوب عقل اول مرتبه سنده اوليت ارواح ايله متصف اولدقلريدر * معلوم اولا كه امر ايجاد ذات وصفت وفعل اوزرينه مبتنيدر (انما قولنا لشى اذا اردناه ان نقول له كن فيكون) آيت شريفه سنده سر تثليث ملاحظه اولنه لكن قدرتك مقدوره تعلق كيفيتى حوصلهٔ مخلوقه كنجايش مرتبه سندن دوردر پس بو اعتبارله روح اعظم محمدى غيب الغيب احديدن نفس رحمانيله بروز ايدوب تعين بولدقلرى مرد وزنك از دواجنده باطن وجودلرنده سارى اولوب ترشيح ايلين نطفه‌نك صورتيدر ابتدا اسم ظاهره مظهر اولان ايسه واحده عقل اول واجسامده نطفه‌در فافهم سر الفردية فى الصورتين واجتماع الذات بالصفة فى الحالتين دار ايله مراد عالم ملك وشهادتدر صدره يوز كره ديمكدر كثرتدن كنايه‌در تكيم پنج روزدرلر قلتدن كنايه اولور لسان عربده دخى بو استعمال شايعدر عبث لفظ عربيدر بعضيلر آنى (ماليس فيه غرض صحيح لفاعله) ديو تعريف ايتمشلردر قلم ايله مراد قلم صنع الهيدر (محصول قطعه) يا رسول الله سنك شرف كوهر ذاتكه بوبيتركه اولدمكه اعيان ثابته مركزندن دائرهٔ روحانيتده جلوه كر وحروف عاليه مرتبه سندن سطور كلماته نزول ايدوب پر زيب وفر اولدك منشئ تقدير بو عالم شهادته تشريفك حكمنى ثبت غايتنه‌دك بسيار عبث يره قلم صنعنى تراش ايدوب صحيفهٔ انفس وآفاقده نقشلر كوسترمشدركه اول نقوش وصور مخلوقاتدر زيرا جمله بو صغرى وكبرى مقدماتنك نتيجه‌سى وترتيب مبادئ عوالمك علت غائيه‌سى وحروف وكلمات كائناتك مقصود بالذاتى وجود احمديدر بناء على ذلك ماعداسى عبث مثابه سنده يعنى وجود وعدمى سيان اولدى (لولاك لولاك لما خلقت افلاك) كرچه عند الاشاعرة و بعض الفقهاء فعل حق معلل بالغرض دكلدر لكن

بالاستعاره غرض صمدوجود احمددر بردخی لايحه بودركه شاعرظريف سائر اشعار وقصائدنده دأبی اولديغی اوزره بومحلده الغاز وتعميه طريقيله لفظ عبثدن مرادی مقلوبی اولان بعث اولوب قلم ايله مرادی قلم وجود اوله (بشنوازنی) ده اكا شارت واردر واول ماخلق الله القلم دخی آنی مؤيددر پس محصول معنی بواولور كه منشئ تقدير سنك عالم ملكه نزول و بعثنكی ثبت ايدنجه چوق كره بعث وارسالله قلم وجودی تراش يعنی حلق ايتشدر معلوم اوله كه حقيقت احمديه دن غيری وجود يوقدر جمله انبياء متقدمين واولياء متأخرين اول نسخه نك شرحی واول معمانك فتحی صورتيدر جمله ده جلوه كر اولان بر نوردر و بر سردر لكن ظهورده تفاوت اولديغی استعدادلرك اختلافندندر فافهم فان شمس تظهر فی الدار بحسب سعة المشكوة وضيقها بعد ذايكه شاه اقليم هنر اولان ناموردن نيجه لر علم الخراش قلم اولوب بود و بيتك حل وفتحنه تصدی ايتاسنده خيلی تعديلر ايتمشلردر (وابن الزيامن يدالمتطاول) و بعضيلر دخی بوقولی قائلينه ردو بلكه اكفار بولنه كتمشلردر (فهم احمق من هبنقه ومن باقل) لكن تحقيق كلام فيض ملك علامه موقوفدر بواقل العباد غريب البلاد مقيم وادئ عشق ومحبت سمی غنجهٔ كلزار خلت حقٔ ناصحه لايح اولان مرتبه بودركه سلك بيانه كشيده قيلندی اللهم امدنا بمداد القلم الاعلی و العقل الاول وافض علينا من سجال نوال حبيبك الافضل الامثل فانه اول من تلقيته بلقائك واقدم من تجليت له من غيب عمائك آمين

﴿ شرح تاريخ ابن الكمال ﴾

قال علامة الروم ابن الكمال رحمه الله الملك المتعال فی تاريخ كتاب من كتبه السامية بطريق الالغاز والتعمية (تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب فی يوم الجمعة وهو العشر التاسع من الثلث الثانی من السدس الثانی من النصف الاول من العشر السادس من العشر الثالث من العشر العاشر من الهجرة النبوية) انتهی بعبارته قال المولی المذكور من استخرج هذا التاريخ وبلغ المرام فقد قدر علی شیٔ لم يقدر عليه اكثر العلماء الكرام اقول الامر سهل علی من يسره الله تعالی وذلك ان هذا التاريخ يشتمل علی الاحاد والعشرات والمآت فالاحاد تعتبر الی العشرة والعشرات الی المائة و المآت الی الالف والمائة يدخل تحت حيطتها عشر عشرات كما ان عشرة يدخل تحتها احاد عشرة ومن المقرر فی العرف ان الشهر الواحد ثلاثون يوما ففيه ثلاث عشرات يعبر عن العشر الاول بالثلث الاول وعن الثانی بالثانی وعن الثالث بالثالث ومن المقرر ايضا ان السنة الواحدة اثنا عشر شهرا فينصف المجموع جعليا بان يعتبر من اول المحرم

الی غاية جمادی الآخرة نصفا اولا ومنها الی نهاية ذی الحجة نصفا ثانيا (فقوله العشر التاسع من الثلث الثانی) اشارة الی مراتب الاحاد فالعشر بالضم واحد من الاجزاء العشرة و التاسع منه هو اليوم التاسع لكن لا من الثلث الاول بل من الثلث الثانی وماذاك الا اليوم التاسع عشر من ايام شهر من الشهور وقع فيه اتمام الكتاب وانما قيدنا العشر بالضم لان العشر التاسع بفتح العين هوما بعد الثمانين الی التسعين فهذا مخرجه المائة لا الثلث الثانی فانه مخرج اقل لا يتصور منه العشر بالفتح فضلا عن كونه تاسعا ثم اراد ان يشير الی تعيين الشهر وتبيينه فقال (من السدس الثانی من النصف الاول) ومن المعلوم ان السدس الثانی من النصف الاول ليس الا صفر الخير علی ماسبق بيانه فحصل من المجموع ان اليوم الذی تم فيه الكتاب هو اليوم التاسع عشر من صفر ثم اخذ ان يبين ان ذلك الشهر شهر آية سنة من السنين فقال (من عشر السادس من العشر الثالث من العشر العاشر) فالعشر الاول بالضم والباقی بالفتح لان العشر العاشر هو المائة العاشرة بالنسبة الی الالف فالعشر الثالث منها هوما بعد العشرين الی الثلثين والمعتبر فی مثله هو العشر بالضم لامتناع خلافه فليس العشر السادس من العشر الثالث الی السنة السادسة منه فجاء البيان علی التمام بان الكتاب فرغ من كتابته يوم الجمعة وهو اليوم التاسع عشر من صفر الخير المنتظم فی سلك شهور سنة تسعمائة وست وعشرين هذا فقد عرفت انه رحمه الله اراد بالعشر العاشر المائة العشرة لان الالف يندرج تحته مئات عشر كما سبق وان شئت قلت بدله من العقد العاشر لان المائة العاشرة هو العقد العاشر بالنسبة الی الالف كما ان العشر العاشر هو العقد العاشر بالاضافة الی المائة والحاصل ان العقود والعشرات تعتبر بالنسبة الی كل من المائة والالف فاذا عرفت هذا فنقول ان الاوفق لقوله تعالی منها اربعة حرم بعد قوله تعالی ان عدة الشهور عندالله اثنا عشر شهرا ان تثلث الشهور لا ان تنصف كما فعله علامة الروم بان يقال بدل قوله من السدس الثانی من النصف الاول قولنا من الربع الثانی من الثلث الاول بان يجعل كل اربعة من الشهور ثلثا فالثلث الاول هو المحرم وصفر وشهر ربيع الاول وشهر ربيع الآخر وليس الربع الثانی منه الا صفر وكذا الانسب ان يقال بعده بدل ماقاله من العبارة السابقة من العشر السادس من العشر الثالث من العقد العاشر من الالف الاول بزيادة الالف الاول ليزداد الحيرة بزيادة التفصيل فيكون الغاز والتعمية مشتملا علی زيادة دقة ولطف هذا ماقرحه الذهن الفاتر والعقل القاصر فی هذا المقام وانما قيدنا الربيعين باضافة لفظ الشهر اليهما دون غيرها لان من القواعد المقررة عند اهل الرسوم ان لفظ الشهر

لايكتب الاقى الاول رمضان والربيعين الاان يكتب شهرالله رجب وشهرالله الاصم رجب اوشهرالله المحرم ووجهه ان رمضان اسم من اسماء الله تعالى على مافى تفسيرالتيسر ولذا نهى عن ان يقال جاء رمضان وذهب رمضان فاضافوا اليه الشهر حذرا من ان ينسب اليه تعالى ماهو من اوصاف الجسمانيات من المجيئ والذهاب وغيرهما واما الربيع مطلقا فانما يتصل به لفظ الشهر للفصل بين ربيع الشهور وربيع الازمنة هذا وقد وقع التحرير يوم الثلاثاء وهو العشر الثانى من الثلث الثانى من السدس الثالث من النصف الثانى من العشر الثامن من العشر العاشر من العقد الاول من الالف الثانى من الهجرة النبوية على صاحبها اكمل التحية

﴿ تعبير واقعة يحيى الصوفى ﴾

رأى يحيى الصوفى الذى فى خدمتى فى منام فى اواخر المحرم الحرام سنة ثمان وتسعين بعد الالف كان هذا الفقير ابوه وانى انظر الى الآثار الكونية فابكى بصوت عال وانجرد عن ثيابى واسلك طريقا وهو خلق وفى جانب اليمين من ذلك الطريق حديقة الرمان وفى اليسار منه خضراوات الدخان فانظر الى شجرة من اشجار تلك الحديقة واجتنى رمانة كبيرة ثم اسلك فانتبه ونحن على ذلك المسلوك فلما استعبر منى قلت اما انى ابوك فهو ان الاستاذ هو الاب المعنوى وفيه اشارة الى السلوك والتسليك ايضا بقدر الامكان بيسر الله تعالى واما نظرى الى الاثار بالعبرة فهو اشارة الى توحيد الافعال واما البكاء فاشارة الى الحرارة القلبية واما التجرد عن الثياب فهو اشارة الى الانقطاع عن الاسباب والانسلاخ عن العلاقات وقد كان كذلك لانى كنت فى التاريخ المذكور مجردا ومنقطعا من اول المحرم واما السلوك الى الطريق فهو السلوك الى طريق الحقيقة وهو السفر المعنوى وكونه خلق اشارة الى تبعية لى فى الاقوال والافعال والاحوال واما جنينة الرمان فاشارة الى الآخرة وثمرات الاعمال وحظ الروح من الغذاء المناسب بحاله من الذكر والفكر وغيرهما واما خضراوات الدخان فاشارة الى الدنيا لان الدخان كدر محض والدنيا كذلك والحمد لله على عدم الالتفات الى ذلك الدخان واما الميل الى الحديقة المعبر عنها بالاخرة فهو وان كان ميلا الى ماسواه تعالى فى الجملة عند اهل الله لكن الآخرة فى الطريق وهو الجسر الحقيقة فالميل اليها كمال بالنسبة الى الميل الى الدنيا ونقصان بالنسبة الى التوجه الى الحضرة العليا كما ورد الدنيا حرام على اهل الآخرة والآخرة حرام على اهل الدنيا وهما حرامان على اهل الله فالميل الى الحديقة الرمانية وقفة عن السلوك الى طريق الحقيقة ثم السلوك رفع للقيد ودفع للميل وتوجه

الى الترقى وانما تنبه قبل انتهاء الطريق لان الوصول الى الحقيقة لا يحصل الا بالتدريج ولانهاية للسير الى الله قال فى المثنوى اى برادر بى نهايت در كهيست * هر كجا كه ميرسى بالله مايست * اللهم اسلك بنا مسالك اهل الفناء والبقاء ومجمع الجمال والجلال

﴿ واقعة لطيفة فى لفظة الجلالة ﴾

رأيت حضرة شيخى العلامة ابقاه الله بالسلامة فى المنام وهو يقول لى هل تعرف سر قولهم الله بالرفع دون الله بالنصب والجر فقلت لا فقال انه فى الاصل الله هو فبضم الشفتين فى الضم تحصل الاشارة الى النور الاحدى السارى فى الممكنات والسر الكمالى الظاهر فى مرايا المظاهر ولا تحصل هذه الاشارة فى النصب والجر فاستيقظت شاكر الله على الهامه وحامدا له على توفيقه وانعامه

﴿ تحقيق استعمال العلم بالباء ﴾

قال فى الحواشى الحسنية على المطول المعرفة تستعمل فى الجزئيات والعلم فى الكليات ولذا يقال عرفت الله دون علمته فان قلت هذا منقوض بقوله عليه السلام ان من العلم كهيئة المكنون لا يعلمه الا العلماء بالله قلت بعد تسليم ثبوت هذا الكلام من رسول الله صلى الله عليه وسلم او من على رضى الله عنه ان الباء بمعنى اللام مجازا لاصلة العلم اى العلماء المخلصون له كما اشار اليه بقوله عليه السلام من خلص لله اربعين صباحا ظهرت ينابيع الحكمة من قلبه على لسانه انتهى الكلام الحسنى بعبارته واقول لا حاجة الى هذا التكلف وتوجيه الكلام مبنى على حرف واحد وهو ان العلم بالله تعالى هو العلم به من حيث الارتباط بينه وبين الخلق وانشاء العالم منه بقدر الطاقة البشرية اذ منه مالا تفيه الطاقة البشرية وهو ما وقع فيه الكل فى ورطة الحيرة واقروا بالعجز عن حق المعرفة على ما حققه شيخى العلامة فى شرح مفتاح الغيب المسمى بمصباح القلب فاندفع الايراد بقيد الحيثية وهذا غير خفى على اولى الالباب

﴿ هذه لوايح تتعلق ببعض الآيات والاحاديث ﴾

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

الحمد لله على توفيقه الخاص وانعامه الوافى وفيضه العام والهامه الكافى والصلوة على رسوله الشفيع فى الحضرات الهادى امته الى الافعال والصفات والذات وعلى آله المقتفين باثره الداعين على بصيرة فى جميع المراتب الواصلين الموصلين الى اعز المناقب

واشرف المطالب وافضل المآرب (وبعد) فهذه بعض اللوايح البروسوية خلال السنة
الثامنة والتسعين كتبتها بعد الهجرة لتكون منارا لاهل السلوك المنصفين ونور الاهل
الاستعداد من ارباب اليقين وسوقا بل سوطا الى طريق التمكين فان الكلمات
العشقية الروحية السرية تجذب الطالبين الى اوكارهم القديمة ولها غير واحدة
من الفوائد العظيمة وانا على طريق الطلب ايضا ارجو من الله تعالى لى ولاخوانى
الوصول الى النهاية والرجوع الى البداية انه الموفق (لائحه) لاح لى عند قوله تعالى
شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة واولوا العلم ان المعنى نطقت آيات الله التكوينية
والتشريعية وكذا اولوا العلم من البشر والملك نطقا حاليا او قاليا بوحدانية الله تعالى
اذ فى كل شئ دلالة على تلك الوحدة من حيث ان كل كثرة من حيث الصورة
تضبطها جهة وحدة من حيث الحقيقة كالانسان مثلا فانه تركيبى الصورة وحدانى
الطبيعة مع ان كل تركيب ينتهى الى الجزء الذى لا يتجزى وهو عين الوحدة وكل
اناء يترشح بما فيه فلا يظهر من مرايا الاكوان الا نور الوحدة الذاتية قال المولى الجامى
قدس سره * جهان مرأت حسن شاهد ماست * فشاهد وجهه فى كل ذرات *
وههنا معنى لطيف وهو ان المراد باسم الله الانسان الكامل على الاطلاق بطريق
التنزلات الرحمانية والمراد به اولا وبالذات هو رسول الله صلى الله عليه وسلم وثانيا
وبالعرض هو ورثته من كمل الاولياء اذ هم المظاهر التامة لاسماء الله تعالى وصفاته
الكاملة وعن مرآتهم تجلى حقائق الرحمن ويشهد له قولنا سمع الله لمن حمده وشهادتهم
بالوحدانية شهادة حقيقية اصلية وشهادة غيرهم شهادة مجازية فرعية وانما اتى
بلفظ الشهادة لوجود الانكار اذ الشهادة انما يؤتى بها عند امكان نكول المدعى عليه
عن الاقرار ولذا خص اولوا العلم بالشهادة اذ المنكر جاهل وان كان له علم فعدم تأتى
الشهادة منه ينادى بجهله وقدم المظاهر الكمل على الكل من الملائكة واولوا العلم بجهة كما
لهم الذاتى ووسط الملائكة لجهة قوة جمالهم الذاتى وكونهم سدنة ارباب الجمال وآخذى
الفيض من العقل الكلى وملهمى اصحاب العلم نسأل الله تعالى ان يفيض علينا من سجال
التحقيق وهو ولى التوفيق (لائحه) ذكر المفسرون فى تفسير قوله تعالى (للفقراء
الذين احصروا فى سبيل الله لا يستطيعون ضربا فى الارض) الى آخر الآية اصحاب الصفة
كانوا نحوا من اربعمائة يسكنون سقيفة المسجد فى المدينة بسبب انهم اختاروا الفقر
والتجرد فلم يكن لهم مساكن ولا عشائر ولا غيرهما ولما اطلع رسول الله صلى الله عليه
وسلم على احوالهم ورأى فقرهم وجهدهم ورضاهم من الله تعالى فيما قسم لهم بشرهم
ومن يكون على نعتهم الى يوم القيامة بانهم رفقاؤه عليه السلام فى الجنة فاعلم ان الطائفة

المسماة بالصوفية واهل الطريق اعنى محققيهم فان مقلديهم ليسوا على شئ صنفان
صنف تجردوا عن المال والمنال والاولاد والعيال فى الظاهر وعن محبتهم وعلاقتهم
فى الباطن وصنف تجردوا عن محبة غير الله تعالى فى الباطن مع مالهم فى الظاهر من الاهل
والعيال وبعض الاموال فهاتان الطائفتان ملحقتان باصحاب الصفة فى التجرد لان العمدة
تجرد الباطن وهو موجود فى كلا الفريقين فان قلت هل تحصل هذه الرتبة بمجرد تتبع
الكتب والرسائل والعمل بما امكن من الاعمال قلت لابد فى قطع العلاقات من القلب
من السلوك وصحبة مرشد كامل فى المراتب الاربع اعنى الشريعة والطريقة والمعرفة
والحقيقة فان اصحاب الصفة انما صفوا سرائرهم ببركة صحبة النبى عليه السلام واما مثل
اويس القرنى ومن يقفوا اثره من الواصلين فعلى القلة والندرة وهم كما قال النبى عليه السلام
ان الله ادبنى فاحسن تأديبى فاذا عرفت هذا فالانفاق على تلك الطائفة ليس كالانفاق
على غيرهم فان الانفاق على من بصدد الجهاد الاصغر اذا كان فى الرتبة العليا فالانفاق
على من هو بصدد الجهاد الاكبر يكون على الفضيلة العظمى ويكفيك فى هذا ما ورد
فى الخبر الالهى يا ابن آدم استطعمتك فلم تطعمنى وغيره مما ورد من طريق التنزلات
الرحمانية (لائحه) لاح لى عند قوله تعالى وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون
ان كونهم مخلوقين لتلك المصلحة والحكمة لا يستدعى اتفاق الكل على ذلك ولذا كثر
اهل الضلال اظهارا لحكم قبضة الشمال والمقصود من النشآت كلها ظهور الانسان
الكامل وقد حصل فانه موجود فى كل عصر وآخره عيسى ابن مريم عليه السلام
ولا يلزم ان يتعادل كفتا الجمال والجلال من حيث المظاهر وقد قال ابن مسعود رضى الله
عنه السواد الاعظم هو الواحد على الحق وقيل ايضا قليل اذا عدوا كثير اذا شدوا
اى اظهروا الشدة واقبال الكل على الله يخل بامر المعاش ولذا قيل لولا الحمقى لخربت
الدنيا فاقتضت الحكمة الالهية ظهور المظاهر الجمالية والجلالية على ما هو حكم اليدين
(لائحه) لاح لى عند قوله تعالى يوم نقول لجهنم هل امتلأت وتقول هل من مزيد
ان جهنم صورة النفس الامارة الانسانية فكما ان النفس لا يشبعها شئ وهى فى طلب
المزيد مطلقا دائما فكذا صورتها دار العذاب تطلب المزيد فهما على نسق واحد
فى ذلك كاللفظ والمعنى وكما ان جهنم حشوها النفوس الشريرة كذلك النفس حشوها القوى
الشريرة ولكل قوة صورة حسية يوم الحشر قبيحة وصورة معنوية فى هذه الدار
فاهل السلوك يرون بالبصيرة هذه الصور المستنكرة فيجتهدون فى قمعها واستئصالها
الى ان يبدل الله سيآتهم حسنات ويتخلصون من الصور الاعمالية المؤذية ويدخلون
جنة القلب التى حشوها القوى الخيرة كما ان حشو الجنة الحسية النفوس الخيرة ومن دخلها

كان آمنا من عذاب النار الصورية والمعنوية فهذا هو سر الحشر الدنيوى والموت المعنوى ولاخارج عن وجود الانسان فنعيمه وجحيمه محيط به جعلنا الله واياكم من المتنعمين فى الدارين بالاذواق والحالات والمكاشفات والمشاهدات والمعاينات آمين (لامحه) لاح لى عند قوله تعالى وان كنتم جنبا فاطهروا ان التطهر الصورى تقريب لمن اجنب الى مالا وسيلة له سواه كدخول المسجد ومس المصحف ونحوها وكذا التطهر المعنوى تقريب للعبد الى مقصوده الحقيقى لكن لهذا التطهر مراتب فالتطهر فى مرتبة الطبيعة بترك الشهوة لان اهل الشهوة جنب اى بعيد عن الله تعالى لابد لهم من الاغتسال الحقيقى المطهر لهم عن لوث الشهوة المقرب لهم الى جنة الوصول ويقال له الرياضة والتطهر فى مرتبة النفس بترك الهوى ويقال له المجاهدة والتطهر فى مرتبة الروح بازالة الجهل والتحلى بحلية المعرفة الالهية والتطهر فى مرتبة السر بالانقطاع عن الدنيا والعقبى والتوجه الى الحضرة العليا فارباب التطهر السرى فوق الكل لان تطهرهم حقيق اطلاقى بخلاف تطهر من عداهم فانه اعتبارى تقييدى فالسالك مادام لم يصل الى تعينه الخاص بقطع حجبه المخصوصة له لايقال له واصل كامل (لامحه) لاح لى عند قوله تعالى ان الذى فرض عليك القرآن لرادك الى معاد ان كل فعل وترك يكون باذنه تعالى والهامه فلا كلام فى حسنه وصحته واما مايكون من عند نفس الفاعل والتارك فبخلاف ذلك مثلا ان الهجرة من مكة الى المدينة قد كانت باشارة من الله تعالى ثم لما وقعت لم يخطر ببال احد من المهاجرين الموقنين العود الى الوطن القديم لان الترقى كان فى الاقامة فى المحل الذى هاجروا اليه لعدم ورود الاذن الالهى بالرجوع ولذا قال عليه السلام لولا الهجرة لكنت امرأ من الانصار وقال ايضا اللهم امض لاصحابى هجرتهم ولاتردهم على اعقابهم خوفا من النزول عن مرتبتهم حتى ان الله تعالى لما يسر فتح مكة بمقتضى وعده الكريم فى العام الثامن من الهجرة مرض بعض الاصحاب فيها فدعا الله فى ذلك حتى يجعل اوفاته فى المدينة لان مكة اشارة الى رتبة الفناء فى الذات والمدينة اشارة الى رتبة البقاء بالله فكما ان البقاء اعلى فضيلة وان كان الفناء اقدم رتبة فكذلك الوطن فى المقام المهاجر اليه افضل من التمكن فى المقام المهاجر منه ويدخل فى هذا الباب كل من هاجر من بلدة الى بلدة لغرض الدين وتكميل اليقين اما باختياره او بان نفاه اهل بلده ويحصل هذا لاهل السلوك كثيرا لانه سنة الله فى نبيه عليه السلام ولن تجد لسنة الله تبديلا ولن تجد لسنة الله تحويلا ولذا لايقع العود منهم والرجوع الى ما ارتحلوا منه الا ان بأذن الله

ويرضى وهو خلاف سنته تعالى غالبا واعلم ان الترقى لايحصل الا بالهجرتين وذلك لبعض او بهجرة واحدة كالبعض آخر اما الهجرتان فالاولى هجرة من المقام المألوف الى المقام الغير المألوف والثانية هجرة من العادة الى العبادة وخروج من ارض الطبيعة الى فضاء الروحانية واما الهجرة الواحدة فيراد بهما الهجرة الثانية اذ الهجرة الصورية المجردة عن المعنى لاتفيد كثيرا وانما فائدتها فى الامور الدنيوية غالبا ومن هذه الهجرة هجرة من نفاه السلطان او اهل بلده من اهل الظاهر الان يهتدى الى مراد الله فى ذلك فيحصل له ترق فى اصلاح حاله وسمعت من شيخى العارف العلامة لقاه الله بالسلامة بعد عوده من طرف بلدة الشمنى التى اشير اليه من قبل السلطان ان يقيم فيها اياما انه قال حصل لى فى هذه الهجرة علوم جسيمة حقيقية اضعاف ماحصل لى منها الى هذا الوقت بحيث لو علم السلطان واتباعه وصولى الى تلك المرتبة من الكرامات العلمية لما اجترؤا على الامر بالهجرة حسدا على ذلك اقول وقد شاهدت هذا كما قال وسبب الهجرة ان السلطان محمدا الرابع لما ارسل وزيره مصطفى باشا الى محاصرة قلعة بج بجمع كثير ورجع الوزير بالخسارة التامة لكون سفرهم من عند انفسهم اخذ السلطان فى الصحبة مع العلماء والمشايخ حتى ارسل الى القسطنطنية بمجيئ شيخى العلامة منها الى ادرنه فلما جاء صدع بالحق ونهى السلطان واتباعه عن منكراتهم وقبائح اعمالهم لانهم كانوا مولعين باستماع الملاهى وارتكاب المناهى خصوصا الظلم بمصادرة الاموال ومكاسرة الاعراض فدبر ابراهيم باشا الوزير بعد ان قتل مصطفى باشا المذكور فارسل الشيخ بطريق النفى الى جانب وطنه الاصلى المعروف بشمنى من قصبات الروم فتبعه السلطان فى ذلك فمكث الشيخ فى تلك البلدة شهورا ثلاثة او اربعة الى ان عزل ابراهيم الوزير ونفى الى رودس واخذ جميع امواله فاستوزر سليمان باشا البوسنوى فامر على الفور بمجيئ الشيخ الى ادرنه فعززه وكرمه حتى علا قدره على الاول من حيث الظاهر ايضا بمراتب ثم بعد ايام وصل الى مقره فى دار السلطنة القسطنطينية فانظر ان النافى لما كان مبطلا فى النفى وتدبيره جازاه الله بمثل عمله لان الجزاء من جنس العمل وقد عرف فى صناعة النحو ان نفى النفى اثبات فنفى الله النافى واثبت الشيخ وعلم منه محقية الشيخ فى الامر بالمعروف والنهى عن المنكر لان عاقبة امره كانت الى سعادة الدين والدنيا كما ان عاقبة امر النافى قد كانت الى الخسارة والشقاوة من هاتين الجهتين ومثل هذا قد شاهدناه مرارا من المحقين والمبطلين ومكروا مكرا ومكرا الله والله خير الماكرين لان الماكرين لايعرفون ان مكرهم مستنبط من مكر الله تعالى وان مكر الله هو الاصل لكنهم لغفلتهم عن حقيقة الامر وقعوا فيما وقعوا ولايحيق المكر السيئ الا باهله يقول الفقير سمى الذبيح اسمعيل

حتى تزيل بروسه الحمدلله الذى لم يحرمنى من سر الهجرة فابتلانى بما لا يعرفه الا هو وله فى ذلك فضل كثير اشاهده كل يوم بل كل وقت ارجو منه تعالى زيادات شريفة انه هو الولى والمعين وليس لى الا التسليم واليقين كما هو مقتضى الملة الابراهيمية والاسمعيلية والتسمية الخالية عن المعنى غير مفيدة والعبور من المجاز الى الحقيقة والفرع الى الاصل والفرقة الى الوصل واللفظ الى المعنى لابد منه للسالكين هذا وقد اشرت بالقليل الى الكثير والحفنة تدل على البيدر الكبير (لاحقه) لاح لى عند قوله تعالى شهر رمضان الذى انزل فيه القرآن ان الذات مقدمة على الصفات وهى على الافعال وهى على الآثار لان الآثار تبتنى على الافعال وهى على الصفات وهى على الذات فالذات بمنزلة النواة والصفات بمنزلة الاغصان والافعال بمنزلة الاوراق والازهار والآثار بمنزلة الثمرات والله تعالى باين بين الازمنة فجعلها على مراتب شتى كما باين بين الامكنة فجعلها على اوضاع مختلفة لخلق رجبا وجعل فيه ليلة الرغائب المشتملة على تجلى الافعال وخلق شعبان وجعل فيه ليلة البراءة المتضمنة لتجلى الصفات وخلق رمضان وجعل فيه ليلة القدر المحتوية على تجلى الذات فصارت الاولى كالحصن الاول من دار السلطان والثانية كالثانى منها والثالثة كالثالث منها فمن دخل من الباب الاول وتجاوز الى الثانى ثم الى الثالث فقد وصل الى مقر السلطان وحصل له رؤية الجمال على طريق العيان والى هذه المراتب اشارة بالشريعة والمعرفة والحقيقة وايضا بالسنن والواجبات والفرائض فاذا اصلح العبد طبيعة بالرياضه ونفسه بالمجاهدة وصل فى ليلة الرغائب الى تجلى الافعال ومشاهدة الربوبية وحصل له المكاشفة واذا اصلح روحه بازالة الجهل والتحلى بالمعرفة وصل فى ليلة البرآءة الى تجلى الصفات وهو تجلى الالوهية وحصل له المشاهدة واذا اصلح سره بالاعراض عما سوى الله تعالى جميعا وصل فى ليلة القدر الى تجلى الذات وحصل له المعاينة وجعل الله تعالى شهر رجب شهر نفسه حيث قيل شهر الله الاصم تعظيما لقدره وارشادا للعباد السالكين الى الاتيان من الباب وجعل شهر شعبان شهر حبيبه صلى الله عليه وسلم اشارة الى ابتغاء الوسيلة وجعل شهر رمضان شهر الامة تنبيها على استعدادهم للتجلى الذاتى وكمالهم فى المعارف الالهية والحقائق الربانية ولهم الجمعية الكبرى كما يشير اليه لفظ القرآن والامم السالفة ما اعطوا غير استعداد التجلى الافعالى والصفاتى الاقوم ابراهيم عليه السلام فانهم كانوا مستعدين للتجلى الذاتى لكن لما كان ظهور التفصيل من كل وجه منوطا بهذه الامة المرحومة المستعدة صاروا آخر الامم لاغيرهم وصار النبى عليه السلام خاتم النبيين

لاغيره فافهم تفز بالخير الكثير من الرمز اليسير اعلم ان الناس اكثروا القول فى صلاة الرغائب والبراءة والقدر فمن علماء الظاهر من ذهب الى نفيها بناء على انها حدثت بعدار بعمائة من الهجرة فهى بدعة لم يثبت فيها نقل ومنهم من ذهب الى اثباتها وهم المنصفون بناء على انها مسنونة فى الجملة فاذا صلاها احد من غير توقيت وتحديد بجماعة مخصوصة برئ من ارتكاب البدعة بل اصحاب السنة ومشايخ الطريقة وعلماء الحقيقة اعلم بالطريق واولى الفريق واظن انهم ايضا كاشفوا عن حقيقة هذه الصلوات فوجدوا ان النبى صلى الله عليه وسلم صلى صلاة الرغائب شكرا لنعمة تجلى الافعال فى ليلة الجمعة الاولى من رجب والبراءة شكرا لتجلى الصفات الواقع فى ليلة النصف من شعبان والقدر شكرا لتجلى الذات فى الليلة السابعة والعشرين من شهر رمضان فوافقوه صلى الله عليه وسلم فى ذلك تحقيقا للاقتدآء ونحن على اثرهم اذا الهام الاولياء الكاملين دليل تام لهم ولمعتقديهم وقد تضمن احياء العلوم للامام الغزالى قدس سره تلك الصلوات وذلك الامام هو الذى استغنى عن البيان لشهرته الصادقة فى العلوم العقلية والنقلية فله الاحاطة بالعلوم مطلقا كشفية او غيرها فكتابه اجل الكتب المدونة فى الاخلاق والاعمال وعلوم الآخرة وكيف وقد امضاه النبى عليه السلام اذ عرضه عليه فى عالم المكاشفة وامر بالاخراج الى الناس وحسن الظن بالاكابر من قضية الفطرة السليمة فتلك الصلوات كالمأمور بها من طرف النبى عليه السلام ولسان النبوة ولى فى هذا لائح ايضا وهو وان سلم ان النبى عليه السلام لم يصل هذه الصلوات ولم يثبت فى ذلك شئ من المتقدمين لكنه عليه السلام اشار بل صرح الى صحة مثلها حيث قال حثا الى العمل بسنن الصحابة رضى الله عنهم عليكم بسنتى وسنة الخلفاء الراشدين من بعدى ولذا ندب الى التراويح فى الصحيح لانها وان صلاها النبى عليه السلام الا ان التجمع من سنة الصحابة حتى قال عمر رضى الله عنه نعمت البدعة هذه اى التراويح صرح به تفسير القرطبى عند قوله تعالى بديع السموات والارض فى سورة البقرة وكذا قال عليه السلام حثا لاقتفاء اثر سنن الكمل من امته مارأه المؤمنون حسنا فهو عند الله حسن ومن القواعد المقررة ان المطلق منصرف الى الكامل فالمراد الكاملون فى وصف الايمان المحققون لا المقلدون وهم الجامعون للظاهر والباطن لان معرفة الشئ من طريق النظر والبرهان وكذا من طريق الشهود والعيان فوق معرفته من طريق واحد فقط فهذه الصلوات قد استحسنوها الى هذا الآن فنحن على الاتباع بالجمهور فان من لم يصلها قليل بالنسبة الى من يصليها مع ان كلا من هؤلاء الكمل كالالف فقد وضح الطريق واستبان

الدليل ولم يبق الا السلوك الى اشرف السبيل والشمس شمس وان لم يرها الضرير والعسل عسل وان لم يجد طعمه الممرور عصمنا الله واياكم من الكبر والعجب والعناد وشرفا بما تشرف به كمل العباد انه ولى التوفيق ورفيق اهل التحقيق فى هذا الطريق (لانحه) لاح لى عند قوله تعالى ولا تقولوا لمن يقتل فى سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم ان الجنة جنتان صورية ومعنوية فالصورية مؤجلة بتأخر الاخرة والبعث والمعنوية معجلة تتقدم على الموت والحشر للارواح الطيبة الطاهرة ينالون نيلا من الصورية فى البرزخ بالنص فيطلقون ليسيروا ويسرحوا ايما شاؤا كما ورد فى الحديث الصحيح فى اوصافهم والشهدآء بسيوف المجاهدة الباطنة يرزقون من المعنوية وهى جنة القلب المظهر لسر الله تعالى والمنور بنوره القدسى فيشربون من منابع العلوم اللدنية ويأكلون من ثمار الكشوف والاحوال والواردات الغيبية ويسرحون الى حيث شاؤا من الملك والملكوت والجبروت واللاهوت لان شهدآء الظاهر اذا لم يكونوا محبوسين عن السير فهؤلاء اولى لانهم اعلى كعبا منهم لان رتبة الجهاد الاكبر فوق رتبة الجهاد الاصغر وكما ان ارواحهم يتعلقون بقناديل من ذهب تحت العرش فكذلك نفوس اهل التزكية تتعلق بالاجرام النيرة السماوية والكواكب العلوية لمكان المناسبة فى الطهارة الكلية والنزاهة الاصلية ولهم ايضا فى عالم مراقباتهم ومكاشفاتهم اكل وشرب يحصل منهما الشبع والرى وذلك حسى لهم وقت افاقتهم ولذلك يستغنون عن كثرة الاكل والشرب بخلاف اهل العموم فانهم اذا اكلوا شيئا فى المنام لم يحصل لهم الشبع فى اليقظة والحاصل ان حال الشهدآء الحقيقية فى عالم الملك كحال الشهدآء الصورية فى عالم البرزخ بل هو اتم واكمل وحال عوام المؤمنين فى الملك كحال عوامهم فى البرزخ ونعيم عالم البرزخ وان كان متخيلا لكنه بالنسبة الى البعض كالحسى كما ان حال المنام كحال البرزخ من بعض الوجوه فافهم حق الفهم فانه بحث شريف وسر لطيف (لانحه) لاح لى عند قوله تعالى اهدنا الصراط المستقيم ان المراد به العمل بظاهر القرءآن والتحقق بباطنه ولما سئلت عائشة الصديقة رضى الله عنها عن خلق النبى عليه السلام قالت كان خلقه القرءآن فالاكتفاء بظاهره قصور والاكتفاء بباطنه الحاد ولا تحصل الاستقامة الاعتدالية فى الاقوال والافعال والاحوال الا باحراز الطرفين وذلك مسلك لم يسلك به الا الانبياء وكمل الاولياء ولى فى هذا المقام بحث طويل من جهة الظاهر وهو ان اهل التفسير ذكروا للصراط المستقيم معانى منها ان المراد به الاسلام قال الفخر الرازى ردا عليهم ان ابدال صراط من انعمت عليهم يمنعه اذ لم يكن لمن تقدمنا اسلام انتهى ولم يرض به

المولى الفنارى فى الفاتحة حيث قال عدم الاسلام فى المتقدمين ممنوع لقول الحواريين واشهد باننا مسلمون وقوله تعالى فما وجدنا فيها غير بيت من المسلمين ونحوهما انتهى اقول قد اتفق اهل التفسير بان المراد بالاسلام فى قوله تعالى ان الدين عند الله الاسلام هو التوحيد وان هذا الدين واحد من لدن آدم الى يومنا هذا فاثبتوا الاسلام لمن تقدمنا ثم قالوا عند قوله تعالى ما كان ابراهيم يهوديا ولا نصرانيا ولكن كان حنيفا مسلما ان المراد بالاسلام هو الانقياد لا ملة الاسلام والا لاشترك الالزام بان يقال ان اهل الكتاب ادعى كل منهم كون ابراهيم عليه السلام على دينهم فاجيبوا بان اليهودية والنصرانية حدثتا بعد زمن ابراهيم بزمان طويل فكيف يكون المتقدم على دين المتأخر الحادث فلو كان المراد بالاسلام فى قوله مسلما هو ملة الاسلام لقالوا لنا كيف تقولون ان ابراهيم على ملة الاسلام وقد حدث الاسلام بعده بزمن طويل فيرد الالزام عليكم بكلامكم فلدفع هذا الايراد حملوا الاسلام على ما ذكر فعرف من هذا الحمل ذهابهم الى حدوث الاسلام فوقع الاضطراب بين كلاميهم حيث اقروا بقدمه فى ان الدين عند الله الاسلام كما هو مذهب الفنارى وانكروا ههنا كما هو مذهب الفخر الرازى واللائح بالبال ان الاسلام بمعنى الاخلاص وتحقيق التوحيد واحد من لدن آدم الى يومنا هذا وهو بهذا المعنى قديم لا تختص به امة دون امة وبمعنى الشريعة الجديدة حادث تختص به هذه الامة المرحومة فحيث انكره الرازى اراد به الشريعة الجديدة المحمدية وحيث اقر به الفنارى وغيره اراد به التوحيد فحدوث ملة الاسلام بالنسبة الى الاحكام الجديدة الناسخة لما بين يديها وقدمها بالنسبة الى الاصول والعقائد فتفسير الاسلام بالانقياد عند قوله تعالى مسلما احتراز عن اشتراك الالزام لا معنى له بل المراد به الاخلاص والتوحيد بقرينة ان اهل الكتاب مشركون من وجوه والكلام معهم وقد افصح عنه ما بعده من قوله تعالى وما كان من المشركين فاعرف فانه مفيد (لانحه) لاح لى عند قوله تعالى قال لن ترانى ان رؤية الآثار ومكاشفات الافعال ومشاهدة الصفات ومعاينة الذات لا ينالها الا الافراد وهم الانبياء عليهم السلام قاطبة وكمل الاولياء قدس الله اسرارهم وانما احتجب الحق عن البعض لان الغيرة الالهية تمنع الانكشاف والظهور حيث ان الاغيار لا يستحقون مطالعة الانوار والسياس لا يتخطون مقاعد الاخيار كما قال شيخى وسندى بمنزلة روحى فى جسدى فى بعض الهياته التركية

بيت

شهود ایلردی آثاری اولو الابصار اولنلر هب ‖ ولی اغیاری منع ایلر ایدوب غیرت جلال هو

وكم من متعطش قيل له قل ارنى وكم من متحير قيل له لن ترانى والرؤية على مراتب
والياء فى لن ترانى عبارة عن كنه الذات ولايصل الى ادراكه اى من كان لان الامكان
لايزول عن الممكن ابدا وان كان مضمحلا باعتبار المشاهدة الايرى ان من وقع بصره
على الشمس واحد النظر اليها ثم اراد ان يقلب حدقته الى مطالعة ما سواها
فهو لايرى شيئا وان كان نفسه لان نور الشمس مفرق لبصره لكن لايلزم من عدم
رؤية ماسواها حينئذ عدمه فى الحقيقة ومن ثم لايخلو الواصل عن بعد فى نفس الامر

ولذا قال الفهيم الشاعر ﴿ بيت ﴾

بنه فرقتده در عاشق اولورسه یارله یك تن ‖ وصال ليلى قيسى وادى هجرانه صالمشدر

واعلموا ان الانبياء لكمال قابليتهم يسألون من الله تعالى ما هو متعذر الحصول لغيرهم
فاذا اخبروا بتعذره فى حقهم ايضا حكموا باستحالة ذلك ومن هذا القبيل سؤال
موسى عليه السلام وتوبته وايمانه صرح به الصدر القنوى قدس سره فى الفكوك
(لانحه) لاح لى عند قوله تعالى لاتقربوا الصلاة وانتم سكارى ان المقصود النهى
عن السكر حالة الصلاة لا النهى عن قربان الصلاة فان الحال قيد للعامل فهو مثل
لاتصل وانت محدث فالسكر مانع عن الصلاة كما ان الحدث والصلاة اشارة الى الاتصال
التام بالملك العلام والوضوء اشارة الى الانقطاع الكامل عما سواه تعالى فكما ان السكر
الصورى يمنع السكران عن صورة الصلاة كذلك السكر المعنوى من الغفلة والهوى
وحب الدنيا يمنع غير السكران عن معنى الصلاة وحقيقتها وهى المناجاة لان الصلاة
لاتكون مقبولة لابالحضور القلبى ففى الاول انعدم الحضور الصورى والمعنوى
وفى الثانى وجد الاول دون الثانى وتوبة الاول الامساك عن الشرب عالما بقبحه عازما
على ان لايفعله ابدا وتوبة الثانى طرد الغفلة ودفع الميل عن غير المولى وعند
ذلك يستأهل الدخول فى الحضرة الالهية لانه حينئذ يأتى البيت من بابه فيظهر
سر المحبة فى حقه لان الله يحب التوابين ويحب المتطهرين وقد سبق انواع التطهر
واعلم ان التوجه الى القبلة اشارة الى مقام الجمع فهو مرتبة لا اله الا الله والاستقبال
الى القوم اشارة الى مقام الفرق فهو مرتبة محمد رسول الله فالاول مقام الفناء والثانى
مقام البقاء وعند الوصول الى هذين المقامين وحصول ذينك المعراجين تحصل رتبة
الارشاد ودعوة العباد الى الله ذى الامداد اللهم اوصلنا الى العين وفرج عنا
كرب البين (لانحه) لاح لى عند قوله عليه السلام انكم سترون ربكم كالقمر

ليلة البدر ان عموم الخطاب وسين الاستقبال وعبارة الرب يشير الى ان الرؤية موعودة
مؤجلة فى حق عامة اهل الجنة ومنجزة معجلة فى حق خاصتهم وانها متعلقة بالربوبية دون
الالوهية ولذا لم يقل الهكم ومنه قوله تعالى الى ربها ناظرة ويقال لهذا التجلى تجلى الصفات
وتجلى الربوبية الذى مداره على اصلاح الطبيعة فقط واما تجلى الالوهية وتجلى الذات
فمدار الاول على اصلاح النفس ومدار الثانى على اصلاح الروح والسر وذلك بالفناء عن
الصفات النفسانية بل عن الغيرية والاثنينية فمن دخل بقدم المخلصية بكسر اللام
والصادقية فله تجلى الالوهية ومن دخل بقدم المخلصية بفتح اللام والصديقية فله تجلى
الحقيقة وتجلى الذات وجميع الانبياء وكمل الاوليا يشربون من هذا السلسبيل لكن
الرؤية المتعلقة بمرتبة الذات تضمحل عندها الاشارة وينعدم اعتبار الرؤية والرائى
والمرئى فانهما من باب اللطف والحضور كما اشير الى فى بعض المبشرات وتسميتهما
رؤية من ضيق العبارة (واعلم) ان كنه ذاته تعالى لايكون مرئيا لتعذر الوصول
الى ادراكه واليه يشير تعلق العلم بمرتبة الالوهية فى قوله تعالى فاعلم انه لا اله الا الله
وقولهم تجلى الذات يشيرون بذلك الى لمعة من لمعات الذات وشعاع من اشعة
فلايلزم منه تعلق الادراك والرؤية بكنه الذات والمعتزلة لما غفلوا عن مرتبة الربوبية
والالوهية والذات انكروا الرؤية ولم يروا الرب فى ربكم وربهما فانه لايلزم من عدم
كونه مرئيا بحسب الذات كونه غير مرئى بحسب الاوصاف كما قال عليه السلام
فى مرتبة الذات نور أنى أراه وفى مرتبة الصفات رأيت ربى فى صورة شاب قطط
فان الله تعالى يتعلق الادراك بصفاته فى الجملة وربما لاندرك شيئا بكنهه وقد ندرك
منه صفة من صفاته المعرفة له كمعرفة زيد بكتابة وكمن لم ير السلطان فانه اذا نقشوا له
صورة ذلك السلطان فى صحيفة فقد يحصل له بعض الادراك وان لم يبلغ علمه درجة
الكمال لكونه وراء حجاب بعد فانظر الى ادراك تلك الطائفة حيث انكروا لعدم
سلامة حسهم ماهو بمنزلة المحسوس المشاهد ووقعوا فيما وقعوا من البعد عن الحق
ومرادهم بذلك تنزيه الله تعالى عن اوصاف الجسمانيات سبحان ربنا رب العزة
عما يصفون فان التنزيه الغير اللائق بجنابه من باب الوصف بما يشينى بجماله اللهم
اجعلنا من الواصلين الى حضرتك العليا والفانين عما سواك من الدنيا والعقبى واكشف
عمى بصائرنا لتجلى مرتبة العماء وادرنا فى فضاء مافوقه هواء ولاتحته هواء فانك
اللطيف الخبير ذو الفضل الكثير (لانحه) لاح لى عند قوله عليه السلام اذا تحيرتم
فى الامور فاستعينوا من اهل القبور ان الاولياء ثلاث طوائف الاولى سيرهم فى عالم
الاجسام والاكوان ولهم الولاية العامة كما قال الله تعالى الله ولى الذين آمنوا والثانية

سيرهم فى عالم الارواح والثالثة سيرهم فى عالم الحقيقة ولكلتا الطائفتين الولاية الخاصة كما قال تعالى ألا إن اولياء الله لاخوف عليهم ولاهم يحزنون لكن الثالثة اعلى كعبا من الثانية وهم المرادون بقوله اهل القبور وهم من مات بالاختيار قبل الموت بالاضطرار فصارت اجسادهم كالقبور لارواحهم وهم الاحياء حقيقة فى الدنيا والعقبى لانه قال عليه السلام المؤمن حى فى الدارين ويشير ايضا الى ذلك قوله عليه السلام وعد نفسك من اصحاب القبور والمعنى اذا تحيرتم ايها المؤمنون بالايمان الغيبى فى الامور الظاهرة والباطنة فاطلبوا العون من المؤمنين بالايمان الشهودى الحضورى لانهم ماتوا قبل الموت فانتبهوا وعاينوا احوال الدين على ماهى عليه فهم على بصيرة من الامر فكل اشارة منهم يصيب محزه وكل تدبير ينتج غاية جليلة بحيث ان الاستعانة منهم كالاستعانة من الله تعالى لانهم الفانون فى الله الباقون بالله ولهم اسرار الهية توحى اليهم من حضرة القدس وفيوض رحمانية تصل من عالم الغيب فهم رسل الله لا نفرق بين احد من رسله وهم الاولياء تابعة لشفاعة الانبياء وهى تابعة لعناية الله تعالى فالعناية الازلية والسعادة الاولية هى المقصود اعظم فاذا سبق للعبد تلك العناية يؤذن للشفاعة فى حقه من قبل الانبياء وللهمة من طرف الاولياء فالامتناع من هممهم والتحاشى عن الاستمداد من ارواحهم الطيبة جهل للقدرة الظاهرة فى المظاهر وانكار لما هو بمنزلة البديهى المحسوس وذلك لان الانسان الكامل له الحقيقة الجامعة وله برزخية الجمع بين الوجوب والامكان فاذا تجلى له القدم والوجوب بافناء حدوث الخلقة الروحانية يتخلق باخلاق الله ويظهر من نفسه الرحمانى حروف وجل فى الكائنات ويحدث من تقليب حدقة آثار عجيبة فى المكونات ومن ثم قال يونس امره قدس سره فى بعض الهياته التركية (بيت)

اوليانك كوكاندن شى الله شى كسه كيم ‖ سكا همت ايدن اول كوز يله قاشى دكل

وقال مرجع طريقتنا حضرة الشيخ الهدايى قدس سره (بيت)

فنابولوب حيات المشودمكه عشق يارمدن ‖ محبت استين كاسون خبر صورسون مزارمدن

وكأن القاصرين ينظرون الى الظواهر فيستبعدون امثال ماذكر فانظر فى قوله تعالى فالمدبرات امرا الى ماذكره البيضاوى فى تفسيره وابن الشيخ فى حواشيه واعلم ان الذين ماتوا قبل الموت حالهم البرزخية والدنيا على السوآء كما اشير سابقا كما ان يقظتهم ومنامهم كذلك (قال الصائب)

مشو بمرك زا مداد اهل دل نوميد ‖ كه خواب مردم آكاه عين بيداريست

(قال)

قال عليه السلام تنام عيناى ولاينام قلبى وللعلماء بالعلم الالهى نصيب من ذلك لانهم ورثة الانبياء فالاستمداد من ارواحهم حالة المنام والوفاة كالاستمداد منهم حالة اليقظة والحياة (قال الحافظ)

مدد از خاطر رندان طلب اى دل ورنى ‖ كار صعبست مبادا كه خطايى بكنيم

فاذا عرفت هذا فاعرف ايضا ان الاستعانة المذكورة لاتتقيد برجل دون رجل كما ان الامور لاتتقيد بالظاهرة اوالباطنة بل لها الشمول لكل من الادانى والاعالى والامور مطلقا فالسلطان يحتاج فى اسفاره ومغازيه وسائر اموره الى اشارات تلك الطائفة الجليلة لان لهم الهامات حقة واستخارات ومكاشفات واضحة فهم الآخذون من مشكاة الحقيقة فمن بعد منهم ومن تدبيرهم وانفاسهم فقد بعد عن الوصول الى المطلوب وتاه فى فيافى الحيرة وضل عن الرشد ولذا ترى كل من تصدى للامور العظام من السلطان واعوانه كلما اهملوا الصحبة معهم ونسوهم اهملهم الله ونسيهم وقد شاهدنا هذا مرارا وطالعناه كرارا فان قلت هل لهذا الحديث الذى شرحته صحة فان بعض الناس الناسين انفسهم من علماء الظاهر يجرحه ويطعن فيه قلت حديث صحيح ذكره حسين الكاشفى صاحب التفسير الفارسى فى رسالته العلية وشرحه ايضا علامة الروم ابن الكمال فماذا بعد الحق الا الضلال فكل طاعن لايطعن الا فى نسبه اذ الطعن ينادى فى طاعنه انه ليس من هذه السلسلة بل هو منقطع عن صحبة الاخيار وعن اعتقادهم (لامحه) لاح لى عند قوله عليه السلام انا مدينة العلم وعلى بابها ان الباب بعد من البيت واجزائه لان قريب الشئ يأخذ حكمه كما ان تكبيرة الافتتاح تعد من الفرائض لكونها بابا لها فعلم منه اقربية على كرم الله وجهه لرسول الله صلى الله عليه وسلم من سائر الاصحاب رضى الله عنهم فى العلم اللدنى فهو وارث اسرار الخليفة على التحقيق وهو قطب الوجود بعد رسول الله صلى الله عليه وسلم الواصل الى التجلى الحق بعد العلمى والعينى واما غيره من الخلفاء فليسوا بهذه المرتبة وان كانوا كلهم واصلين الى عين اليقين لكن ذلك لايقدح فى شانهم اصلا لان المقصود الوصول الى الحقيقة سوآء اعطى التصرف اولا وقد حصل هذا الوصول للكل فاعتبر هذا واعرف منه سر رجوع سلسلة ارباب الطرق من اهل الحق اليه رضى الله عنه دون غيره والتفصيل ان لكل ولى حالة غالبة فى ذاته من الجلال والجمال والقبض والبسط والشريعة والطريقة والمعرفة والحقيقة فابو بكر رضى الله تعالى عنه ومن يليه فى الخلافة لكل منهم يد فى المراتب الاربع لكن المعرفة كانت غالبة فى الصديق والشريعة فى الفاروق والطريقة فى ذى النورين والحقيقة فى المرتضى كما ان غالب حال موسى عليه السلام كان الشريعة وغالب حال الخضر

الحقيقة ولذا وقع الاعتراض رعاية لجانب الشرع بعد وقد كان حال الامام الاعظم مع
الحسن البصري كذلك حيث كان غالب حال الامام الشريعة والحسن الحقيقة مع ان
كلا من هؤلاء كان واصلا الى الحقيقة محرزا لجميع مراتب التوحيد من الافعال والصفات
والذات فافهم تفز بالخير (لانحه) لاح لي عند قوله تعالى وما يجحد بآياتنا الا الكافرون
ان الكفر نوعان جلي وخفي وعلاج الاول التوحيد والايمان ودواء الثاني الشهود
والعيان اعني ان الكافر يتخلص من النار الجحيم بالتوحيد الرسمي القشري اللفظي
والمؤمن يتخلص من نار البعد والقطيعة بالتوحيد الحقيقي اللبي المعنوي فالكفر مطلقا مرض
باطني يحتاج الى العلاج وعلاجه ما ذكرنا والآيات اقسام آيات قرآنية وانفسية
وآفاقية والانفسية اجمال الافاقية وهي تفصيلها والقرآن ناطق بكلتيهما فكفر الكافر
الجلي تعلق بالآيات القرآنية كما انه تعلق بالآيات الافاقية والانفسية فهو منكر بجميع
الآيات ولذا كان بعيدا عن درك الحق غاية البعد وشرك المشرك بالشرك الخفي وقع
على الآخرين فقط فهو منكر ببعض الآيات ولذا كان قريبا من ادراك الحقيقة لان
اقرار اللفظ من اسباب اقرار المعنى فجهله جهل بسيط يزول بادنى نظر وتنبيه
ان ساعدته العناية الازلية واعلم ان الله تعالى قصر الجحود والانكار على القوم الكفار
فالاقرار بجميع الآيات والتحقق بحقائق المكاشفات والمعاينات من شان المؤمن
الحقيقي الواصل الى الذات الاحدية ومثله يوجد على الندرة في كل عصر ولذا ترى اكثر
الاولياء ارباب البرازخ فقد اقتصر بعضهم على سير الافاق فكان موحدا وبعضهم وصل بعد
هذا السير الى سير الانفس فكان مجردا وبعضهم سبق الكل فكان مفردا كما قال عليه السلام
سبق المفردون وقد وجدت شيخي العلامة ابقاه الله بالسلامة من زمرة من جمع بين
التوحيد والتجريد والتفريد وجاز بين التعلق والتخلق والتحقق فكان مكاشفا مشاهدا
معاينا لم يحتجب بالفرق عن الجمع ولا بالجمع عن الفرق فوصل الى جمع الجمع وتحقق بالفناء
الكلي وتنزل لارشاد اهل الملك وترقى لارشاد اهل الملكوت فمثله هو العبد الحق
والوارث الاكمل والولي الافضل وقد قال الله تعالى في حق هؤلاء الفرقة الناجية الا
ان اولياء الله لا خوف عليهم ولاهم يحزنون اللهم انك رزقتني صحبته في الدنيا فلا تحرمني
شفاعته في الآخرة وانا افتخر برؤية جماله فانه ممن ورد في حقه من راهم ذكر الله
ثم لابدل للآيات من الاسماء والافعال والحروف فالاسماء على ضربين مجازية وحقيقية
فالمجازية عند اهل الحقيقة ما كانت مقروءة بالالسن مسموعة بالاذان مكتوبة
في الاوراق محفوظة في القلوب بخلاف الحقيقية فانها ليست من هذا القبيل وكم
ترى من تعظيم الالفاظ من اهل الظاهر لكنهم يصفحون عن معانيها في الافاق فيطلبون
الحق في اللفظ دون المعنى الذي هو اهل الحق والمظاهر الكونية الشهادية واين هم

من ادراك الحق ومعرفة اسرار الآيات مطلقا لكن لكل قوم منهل يرد عليه
وحد يقف لديه وكل حزب بما لديهم فرحون ومن كان في هذه الدنيا اعمى ببصيرة فلم
يذق من مذاق المعرفة الآلهية كان في الآخرة اعمى بصرا فلم ينل الى رؤية الجمال
(لانحه) لاح لي عند قوله تعالى والله يعصمك من الناس ان عصمة النبي صلى الله
عليه وسلم قد ورثها كل ورثة فهم سالمون عن القتل والجرح بل عن الدخل
والطعن في كلامهم وفعالهم من جهة اهل الانكار لمراعاتهم الآداب القولية والفعلية
والحالية ولذا يجمع كلامهم ويتطأطأ دونهم من رامهم بالسوء واما منصور الحلاج
قدس سره فحاله معلومة لاولي الالباب امسكت عن بيانه تأدبا فكل كلام يدخل
فيه الطعن والجرح فقائله لم يراع ادب ذلك الكلام والاسلم فالطعن فيه تربية من الله
تعالى واصلاح للقائل لان لسان الخلق لسان الحق وقد وقع لي مثل ذلك كثيرا لكني
ما تفطنت لسره الا بعد حين وقد كنت اظن ان كلامي حق سالم عن الاغراض
مطابق لمشارب الناس لكن الله يزكي من يشاء بيد مظاهر جلاله فيصفيه عن كدورات
الاقوال والافعال وسفساف الاخلاق والاعمال وذلك من التوفيق الخاص الالهي
ولا يعرفه كثير من الناس ومصداق كون الكلام مثلا حقا او غيره التألم وعدمه
من المعارض والمقابلة فانه لو كان حقا صرفا محضا موافقا مقارنا لادبه في الاداء سالما
عن الاغراض خالصا عن شائبتها لما وجد فيه سبيل الى المعارضة ولا الى التألم وقد
شاهدت شيخي العلامة انه يغلظ في القول احيانا حتى الى السلطان ثم لا يظهر الخلاف
من طرف احد اصلا ولله اقوام اذا نطقوا نطقوا بالله واذا سكتوا سكتوا بالله فنطقهم
وسكوتهم حقان لا سبيل للشيطان عليهما اصلا (لانحه) لاح لي عند قوله تعالى
وما ارسلناك الا رحمة للعالمين ان المراتب اربع وهي الشريعة والطريقة والمعرفة
والحقيقة وفي مقابلتها في الآفاق اربع وهي الملك والملكوت والجبروت واللاهوت
وفي الانفس ايضا كذلك وهي الطبيعة والنفس والروح والسر وانما كان النبي عليه السلام
رحمة عامة تامة وعناية محضة شاملة لمراعاة هذه المراتب في محالها لان الارشاد لادب
المراتب لا يحصل الا بالتنزل الى مرتبة كل منهم ولكل مرتبة حكم خاص فاذا روعي يسلم
الناس عن الفتنة والاباحة والالحاد ولذا ترى من لم يراع حال الفرق والملك والطبيعة
والنفس قلما يسلم هو واتباعه عن الاضطراب والقلق واما كمل الاولياء فهم على
بصيرة من الامر قال الله تعالى قل هذه سبيلي ادعو الى الله على بصيرة انا ومن اتبعني
وهم يميلون الى كل جنس من اجناس الناس لعموم سيرهم ولذا لا يتأذى منهم احد
لكن كل واحد من الناس لا يميل اليهم لخروجهم عن مجانستهم الا وقت السلوك والحاصل

ان الكمل مظاهر العناية و الرحمة يحصل منهم الارشاد على السهولة واما غيرهم فلا يحصل لعدم تنزلهم الى مقام كل واحد من النـاس و نظام العالم انما يحصل بالارشاد ولذا بعث الى رسلا مبشرين ومنذرين سوآء كانوا انبياء او اولياء لانهم مرسلون اما الانبياء فبالوحى واما الاولياء فبالهام وليس الكمال التحقيق الا فى رعاية المراتب وارشاد الناس اليها ولذا ترى من يقفو اثر رسول الله صلى الله عليه وسلم فى ذلك اكمل الاولياء كالحسن البصرى وجنيد البغدادى ومن يليهما الى ان ينتهى الامر فى الطريقة الجلوتية الى الشيخ الشهير بافتاده افندى البروسوى ثم الى الشيخ الهدايى الاسكدارى ثم الى شيخى العلامة الفضلى القسطنطينى وهؤلاء الثلاثة من المتأخرين من هذه الطريقة كانوا اعجب كل عجب فى التوحيد والتجريد والتفريد ورعاية المراتب وآدابها بحيث سلوهم وسائر الناس فى زمانهم من الدخل والطعن فصاروا رحمة محضة اللهم ارزقنا شفاعتهم ولا تحرمنا اجرهم واحشرنا معهم (لا تحه) لاح لى عند قوله عليه السلام الحجر الاسود يمين الله فى ارضه فمن لم يدرك بيعة رسول الله صلى الله عليه وسلم فمسح الحجر فقد بايع الله و رسوله ان حضرة الكعبة بمنزلة الذات و الحجر الاسود يمينه التى تقبل بالتعظيم كما يقبل يمين السلطان عند المبايعة والاشارة فيه ان قلب الانسان الكامل مستوى السر الالهى و يمينه يمين الله فمبايعته مبايعة الله و مبايعة رسوله فاذا كان الجماد بهذه المنزلة من التعظيم والتكريم فما ظنك بالانسان الكامل المكرم و معنى فمن لم يدرك ان سر المصطفى صلى الله عليه وسلم ورثته الكمل وهم آخذون من مشكاته فالوصول اليهم كالوصول الى النبى عليه السلام ولذا ورد طوبى لمن رآنى ولمن رأى من رآنى ولمن رأى من رأى من رآنى ولمن رأى من رأى من رأى من رآنى

(قال فى المثنوى)

كفت طوبى من رآنى مصطفى	والذى يبصر لمن وجهى رأى
جون جراغى نور شمع آرا كشيد	هر كه ديد آنرا يقين آن شمع ديد
همچنين تا صد چراغ ار نقل شد	ديدن آخر لقاى اصل شد
خواه نور از واپسين بستان بجان	هيچ فرقى نيست خواه از شمعدان

فان قلت فما تقول فى ابى جهل وامثاله فانهم رأوا النبى صلى الله عليه وسلم قلت انهم ما رأوه قطعا ومصداق ذلك قوله تعالى وتراهم ينظرون اليك وهم لا يبصرون فالنظر بعين الرأس لا يوجب السعادة بل النظر بعين القلب والسر فالاولياء رأوا النبى عليه السلام

ببصائرهم و اقتفوا اثره واستفاضوا من مشرعه وصاروا مظاهر سره فمن رآهم رأى النبى عليه السلام بل رأى الله تعالى كما ورد من رآهم ذكر الله فانظر فى هذه البشارة ماذا ترى فمن لم يعرف الكعبة الحقيقية ولم يطف حولها ولم يقبل يمينها بالتعظيم والتكريم ولم يبايعها فقد ضل عن طريق الرشد ليس له بصيرة فى طريق الحق وهذه حال منكرى الاولياء ومبايعتهم واما معتقدوهم والمبايعون لهم فقد اهتدوا منارا ما ضل سالكه اللهم اجعلنا من خدام الانسان الكامل و يسرلنا تقبيل يمينك والوصول الى ذاتك آمين آمين بجاه النبى الامين (لا تحه) لاح لى عند قوله تعالى سبحان الذى اسرى بعبده ان العلماء افترقوا فرقتين فمنهم من قال ان رسول الله صلى الله عليه وسلم رأى ربه ليلة المعراج بعين قلبه وجعل قوله هذا صحيحا وهم علماء الرسوم ومنهم من قال انه صلى الله عليه وسلم رآه ببصره و جعل قوله هذا اصح وهم علماء الحقيقة وجه القول الاول ان الجسم متقيد بالجهات فلا يدرك بالحس الظاهرى ماهو روحانى محض فضلا عن رؤية الله تعالى والا لتقيدت الذات المطلقة تعالى الله عن ذلك ووجه القول الثانى ان الجسم وان كان متقيدا بالقيود الا انه ينسلخ عند الرؤية عن كيفيات تلك القيود فيحصل له الرؤية المطلقة كما وقع لموسى عليه السلام عند الشجرة وليس مرادهم حصول الرؤية البصرية كما فى رؤية غيره تعالى والا لاشتبه الرؤيتان ولم يحصل التميز بين رؤية الخالق والمخلوق و اظن ان رؤيته عليه السلام لربه اتم واكمل من رؤية القلب بمنزلة الرؤية البصرية فى المعاينة وذلك خاص به صلى الله عليه وسلم ولذلك عرج بجسده الشريف كما ان تنعم الشهدآء فى البرزخ بمنزلة التنعم الحسى بالنسبة الى تنعم غيرهم والا فنعيم البرزخ متخيل لا حسى ويدل على ماذكرنا انه صلى الله عليه وسلم كان يربط الحجر على بطنه دفعا لاسترسال البطن من الجوع فى الظاهر وطلبا لنوع ثقلة فى وجوده الشريف من حيث الحقيقة اذ كان وجوده روحا محضا يستدعى العروج دائما الى الملكوت فاذا كان جسمه المبارك اللطيف بمنزلة الروح فكما ان الروح يقدر من المشاهدة على ما لا يقدر عليه الحس الظاهرى كذلك الجسم المنزل بمنزلة يقدر من المعاينة على ما لا يقدر عليه سائر الاجسام التى ليست بتلك المثابة فاذا كان جسده الشريف فوق ارواح افراد الامة فى اللطافة فما ظنك بروحه المطهر الجائل دائما فى فضاء اللاهوت وهذا مذاق يعرفه اربابه وليس لك الا التسليم والقبول ومن الله التوفيق الى التحقيق (لا تحه) لاح لى عند قوله تعالى الم ذلك الكتاب ان اول مقال قال فيه اهل التفسير الله اعلم بمراده واصابوا فى ذلك لان درك حقيقته وراء العقل و ماهو

كذلك لايحمله التفسير والبيان بل يعرف بالذوق والوجدان وقال بعض العارفين وان جاد ببعض بيانه فانما هو من لوازم حقيقته فافهم وقد اشتهر فى الكتب ان المتقدمين ذهبوا فى المتشابهات من الحروف المقطعة وغيرها الى التوقف والسكوت والمتأخرين الى التأويل والبيان والحق ان ماعدا المقطعة من المتشابهات مثل الرحمن على العرش استوى ويدالله فوق ايديهم ونحوهما من باب التنزلات الرحمانية واما المقطعات فمن قبيل المواضعات والمعميات بين المحب والمحبوب اى بين الله ورسوله وكمل ورثته ولايقدح ذلك ان يكون فيها اشارات الى معان خفية لان القرآن لاتنقضى عجائبه وكل رطب ويابس فيه فتحت كل كلمة بل كل حرف منه مالاتدركه العقول من العلوم الغير المتناهية ومن انكره لم يعرف جلالة التنزيل الذى اشتمل على علوم الاولين والآخرين الاترى ان حروف التهجى انزلت على نبينا آدم عليه السلام ولولم يكن فى تلك الحروف ما ادعينا من العلوم لماكانت وحيا اليهما وكلام الله تعالى جامع فقط عرفت ان باب الاشارات مفتوح فكل يهتدى الى اشارة بقدر مايعطيه ذوقه ومن اعترض على اهل الاشارات فانما يعترض من ضيق معرفته ومجرد تعصبه وعناده فاقول ان للحقائق الكونية مراتب بحسب الحروف والكلمات والآيات والسور وقد حققها شيخى العارف العلامة فى بعض كتبه السامية فلا اتعرض لها فانه يعجز عن احاطة فلكها نطاق العقول القاصرة لكن اقول من طريق الاشارة ان الالف فى الم اشارة الى عالم المبدأ والامر واللاهوت وهى المرتبة العليا الفوقانية واللام اشارة الى عالم الارواح والخلق والملكوت وهى المرتبة الوسطى التحتانية والميم اشارة الى عالم الملك وهى المرتبة السفلى التحتانية وذلك لان الالف من مبدأ المخارج الكلية الثلث واللام من وسطها والميم من آخرها والانسان تنزل من عالم الاعيان فظهر فى النشاة الانسانية بعد عبوره من اطوار شتى فالميم ميم الامكان ولذاتأخر عن الالف واللام ولا بعد فى ان تكون هذه الاحرف الثلث اشارة الى هذه المقامات والتعجب من ان الصرفيين خصصوا فعل للوزن لاشتماله على شئ من حروف الشفة واللسان والحلق فاعتبروا هذه النكتة فى التركيب اللفظى الجملى واستبشروا بذلك وفرحوا لما تضمن من مثل هذه الدقيقة وكيف لايستبشر اهل اليقظة والشهود والعيان بوجدان المعنى اللطيف المذكور فى كلام الخالق القديم فانه جامع كل كمال فاذا كان كلام المخلوق فى تلك المرتبة من الاعتبار فكلام الله تعالى اجل واعلى (لامحه) لاح لى عند قوله تعالى آمن الرسول بما انزل اليه من ربه والمؤمنون ان ايمان الرسول صلى الله عليه وسلم بالقرآن يستلزم ايمانه برسالته لان القرآن يشتمل على ذكر نفسه ورسالته

(لكن)

لكن ايمان الرسول ليس كايمان آحاد الامة فانه فرق بين ايمان وايمان وان كان متعلقهما واحدا فايمان الانبياء وكمل الاولياء من ورثتهم ايمان شهود وعيان وايمان غيرهم ايمان تقليد وبيان فاذا كمل الايمان يصير شهودا وعيانا وآخر مراتب النقاء الكلى فان قلت يلزم مما ذكرت اى من انتقال الايمان الى العيان زواله وليس هو مذهبا لاحد قلت جوهر الايمان شئ واحد وانما التبدل فى اوصافه وبحسب ذلك يعتبر الايمان ثم الشهود والعيان كالنحاس يصير فضة بعمل الكيمياء ثم ذهبا بعمل آخر منه مع ان الجوهر واحد واعلم ان حدوث الايمان بالقرآن من جهة النبى عليه السلام بالنسبة الى الخلق ودعوتهم وقبولهم والا فرسالته ونبوته والايمان بهما قد كانت قبل عالم الاشباح كما قال عليه السلام كنت نبيا وآدم بين الماء والطين فان المقصود من هذا البيان اعلام نبوته عليه السلام بالفعل بين ذلك وعلمه بتلك المرتبة والا فكل نبى قد كان نبيا وآدم بين الماء والطين لكن بالقوة حتى لايلزم المساواة بين الفاضل والمفضول فان العمدة من وجود جميع الكائنات وجوده الشريف صلى الله عليه وسلم وماعداه تبع له كل آمن بالله وملائكته وكتبه ورسله لانفرق بين احد من رسله عدم التفريق بالنسبة الى آحاد الانبياء عليهم السلام كآدم ونوح وموسى وعيسى وغيرهم ظاهر فان كلهم وفدالله وسفراؤه وكذلك بالنسبة الى افراد الاولياء قدس الله اسرارهم فان الكل يستفيض من شرع واحد لكن للانبياء وحى وللاولياء الهام وكلاهما بواسطة الملك وان كان فى الانبياء من طريق الحس وفى الاولياء من طريق المعنى فكلهم مبلغون امر الله الخاص والعام الى من امروا بتبليغه فلانفرق بين احد منهم من حيث انهم وفدالله فى تبليغ الاحكام والمعارف والحقائق وفيه معنى آخر بطريق الاشارة لطيف هو ان كل مايبتلى به العبد من طريق اللطف والقهر فهو رسول له من عندالله تعالى جاءه ليرشده بطريق الجمال والجلال فاهل الكمال لايفرقون بين واحد من قهره ولطفه لانهم الواصلون الى مجمعهما وهما سيان عندهم ولو كان كافرا ففيه اشارة الى ما قلنا (لامحه) لاح لى عند قوله عليه السلام السلطان ظل الله فى الارض ان السلطان الظاهر ظل خليفة الباطن فى ارض الوجود فالوجود الحقيقى لقطب الوجود وهو قطب الباطن والوجود الظلى لقطب الظل وهو قطب الظاهر وقد يجتمع كلتا الرياستين فى واحد كعمر بن عبدالعزيز من خلفاء بنى امية على مايعزى اليه ثم ان للسلطان اوضاعا كما للقطب اطوارا ومن جملة مايشتمل عليه قواعد السلطنة خصوصا سلطنة آل عثمان الجامعة لاسرار الخلافات كلها ان لهم خواص بكما يفهمون من كل عضو من اعضاء الانسان معنى مفيدا اذا اشير بها اليهم مثلا اذا وضع احد مسبحته على انفه يفهمون من هذا

الوضع المخصوص والاشارة الخاصة معنى السلطان واذا قيل المسبحة والوسطى ووضعهما على جبهته يفهمون منه اسم محمد ومعنى الجمية وهكذا فاذا كانت هذه الاشارات معتبرة من حيث الظاهر فلا شك انها معتبرة من حيث الباطن يعنى ان لكل عضو معنى مخصوصا عند اهل الحقيقة يفهمون منه اشارات الحقيقة كالحروف لها اثر فى الوجود الانسانى الذى هو كالمصحف فى الجامعية لكنهم ابكمون واصمون الى الاغيار ولايفشون اليهم الاسرار وتحت كل حرف من المصحف القرآنى والمصحف الانسانى اسرار خفية لايطلع عليها الااولوا الالباب ولايفهمها الامن اوتى ذهنا خاصا من الفياض الوهاب وقد صحبت مرة بابكم وهوالذى يقال له بالفارسية لال وبى زبان فلاح بالى من احواله العجيبة امور غريبة قد اشرت الى نبذ منها ههنا والامر ظاهر عند من له حس سليم وفى الحديث المذكور اسرار لاتحصى ولست الآن بصدد بيانها ونحال على الذوق و القطرة تدل على الغدير والقليل على الكثير (لائحه) لاح له عند قوله تعالى ربنا اخرجنا من هذه القرية الظالم اهلها ان القرى اشارة الى مرتبة الجلال والقصبات الى الجمال والامصار العظيمة الى الكمال فاذا ساعدت العناية الازلية لاهل القرى يرون ان ماهم عليه من الزراعة والحرائة وعمارة ارض بحفر الانهار وغرس الاشجار كلها اسباب الذل والهوان ولذا ورد لاتتخذوا الضيعة فتسوقهم تلك العناية الى المدن والقصبات بجلب العز والمنافع الدينية فيتخلصون من مذلة الاقامة فى دار الهوان ويتشرفون باقامة الجمع والاعياد على وجهها باهل الايمان ثم ان ساعدتهم العناية يرون ان حالهم هذه وان كانت اعلى بالنسبة الى حالهم الاولى الا انها ادنى بالاضافة الى احوال اهل البلاد العظيمة فانهم مع اقامتهم الجمع والاعياد لهم عز نفس متزايد من حيث مراجعتهم الى العلماء فى الواقعات والى الاطباء فى الامراض والى الوالى فى السياسات والى السوق فى كل الحوائج والى الانهار العظيمة غالبا فى الاوساخ فيرتحلون من المقام الادون الى المحل الارفع فيكمل دينهم ويتم مرامهم ونحصل السلامة من جهة العرض والنفس والمال والاهل والاولاد والعيال فهذه المراتب فى الآفاق واما فى الانفس فالطبيعة والنفس والقلب والروح والسر فالطبيعة من مقتضاها الميل الى الشهوات والنفس الى الاهوآء والبدع والقلب الى المعارف والروح الى الانوار والسر الى الاسرار والحقائق فاذا اصلح السالك طبيعة ونفسه بالرياضة والمجاهدة يترقى الى مقام القلب والروح فكانه انتقل من القرية الى البلدة واذا صلح القلب والروح بازالة الجهل والتحلى بالمعرفة الالهية يترقى الى مقام السر فكانه هاجر من البلدة الصغرة الى المصر العظيمة واذا اصلح السر بقطع النظر عن جميع ماسوى الله تعالى والتوجه الى الحضرة العليا فقد تم

امره وحسن عمله وكل حاله ودخل حرم الوصال ومن دخله كان آمنا من جميع الوسواس والشكوك والشبهات وانواع التنزلات فى الملك والملكوت والانفس والآفاق لانه تعالى قال فى حقه ومن يخذ وخذوه ألا ان اولياء الله لاخوف عليهم ولاهم يحزنون ليس لك عليهم سلطان وهذا مقام عال وسر عظيم لاينا له الاواحد بعد واحد وفقنى الله واياكم الى هذه الرتبة العليا والفضيلة العظمى انه جواد كريم رؤف رحيم (لائحه) لاح بالبال عند قوله تعالى ولاتفسدوا فى الارض بعد اصلاحها ان كل ارض كثر فيها الصلاح كثر فيها الفساد اعنى صلاح كل ارض بقدر فسادها للتقابل الواقع بين الجمال والجلال فكما ان اهل الصلاح يجتهدون فى دفع الظلم عن اقليم وجودهم وفى قتل القوى الحيوانية واحياء الصفات الروحانية فبقدر ذلك يسعى اهل الفساد فى الظلم واحياء القوى الحيوانية وقتل الصفات الروحانية فحال هؤلاء عكس تلك الطائفة وليس هذا الامن اقتضاء التقابل ذاك وكذاك كل ديار كثر فيها الفقراء السالكون الى طريق معرفة الله كثر فيها الاغنياء الباخلون فانهم لوكانوا اسخياء لاستغنى الفقراء باموالهم وانقطعوا بذلك عن الطريق لان الموصل الى الله تعالى هو طريق الفقر لاطريق الغنى فافهم هذا وقد شاهدنا بلدتنا بروسه هكذا فان اغنياءها فى غاية البخل والامساك واستدللنا بذلك على كثرة اهل السلوك الذين هم فى غاية بذل الروح ونهاية الاجتهاد بالفقر الصورى والمعنوى وهذا مما لايستريب به عاقل من العقلاء المجانين فانظر كيف ادى حال اهل الفقر الحقيقى الى فقر سائر الفقراء الصورية لانهم بسبب هذه الطائفة حرموا عما حرموا وحكمة ذلك جذب الكل الى طريق الحق لكن الله يهدى من يشاء ويضل من يشاء فليس كل فقير يصل الى الغنى الحقيقى وليس كل غنى يصل الى الفقر الحقيقى وقد الهم هذا المعنى الى قلبى فصدقته وقبلته فانظر الى حال الانفس والآفاق تجد ذلك حقا (لائحه) لاح لى عند قوله عليه السلام الشتاء غنيمة المؤمن ان اهم الامور عند الكامل من المؤمنين هو امر الدين لا امر الدنيا والشتاء اعون فى تحصيل الامر الاخروى من حيث قصر نهاره وطول ليله فبقصر نهاره يسهل الصوم وبطول ليله يسهل القيام بخلاف الصيف فان طول نهاره واشتداد حرارته يمنع عما ذكر ويغلب النوم فى ليله لقصره وفتور البدن واعلم ان الصيف مظهر الجمال بالفعل من حيث الصورة لكن فيه جلال بالقوة من حيث المعنى ومن ثم تقع الزلازل والعواصف والصواعق وامثالها فى الصيف واما الشتاء فعلى العكس فان ظاهره وان كان مظهر الجلال لكن باطنه مظهر الجمال ولذا لايقع فيه مايقع فى الصيف مما ذكر وفى كون الشتاء غنيمة

اشارة الى ان المؤمن الكامل اذا وقع فى بلية واصابته مصيبة من حيث النفس او الاموال او الاولاد يغتنم ذلك و يعده نعمة اذ تحت كل محنة منحة بل الكامل هو الذى يجد فى الجلال من الحلاوة مثل ما يجده فى الجمال والا فيكون ناقصا لان كلا التأثيرين من الله تعالى وماهو من الله تعالى لايكون مرا بالنسبة الى الحبيب العاشق الصادق وقد جرت سنة الله تعالى بالتربية اولا بيد الجمال فان لم يتنبه العبد له ربيه ثانيا بالجلال فان لم يتنبه له يستأصل نعوذ بالله من ذلك وكلما ظهر صورة تنزل فطالب الترقى يجده فى التوبة واظهار العجز لاغير ولله اقوام لا يعبدونه حالتى الشدة والرخاء الا على السواء فانظر فيما ادت اليه معرفتهم الكاملة واطمئنانهم التام (لامحرره) لاح لى عند قوله تعالى انى وجهت وجهى للذى فطر السموات والارض ان يمين الانسان اشارة الى الجنة و يساره الى النار ووجهه الى التوجه الى الله تعالى ولذلك وجه ابراهيم عليه السلام وجه ظاهره وباطنه الى الفاطر فسالك الحقيقة اذا التفت الى اليمين واليسار ينقطع دونه حبل الوصول و اذا توجه بالتوجه الوحدانى الهيولانى من غير نظر الى واحد من الجانبين يتصل بحرم القبول فعلم منه ان سالك الطريق الصورى كما انه يتأخر عن الوصول الى المنزل المطلوب بسبب الالتفات الى الاطراف حين السلوك كذلك سالك الطريق المعنوى اذا قصد بعبادته النجاة من النار او الفوز بالجنة ينقطع عنه الطريق ولا يصل الى المقام المقصود على التحقيق اذ مثله هو الخادم بالاجرة والخادم بها لايكون له اخلاص البتة ومن ليس له اخلاص ليس له خلاص يعنى عن مهالك النفس ومن لم يقطع بوادى النفس ولم يتجاوز عن عالم الحس والشهادة والشهوة كيف يصل الى الكعبة الحقيقية و عالم الملكوت والرضى واعلم ان الله تعالى خلق الجنة للمؤمنين ورفع الهمة عن الحظوظ جملة مكابرة مع الربوبية وقد قال تعالى واسألوا الله من فضله فالمقصود ان لايطلب الاجر بالعمل وهو الاخلاص فلايلزم الاعراض عن الجنة ونعيمها مع انه عليه السلام قال الدنيا حرام على اهل الآخرة والآخرة حرام على اهل الدنيا وهما حرامان على اهل الله يعنى ان من كان سلوكه الى الحقيقة لايطلب بعمله شيئا من امور الدنيا والآخرة غير رضى المولى وهذا الاينا فى سؤال الجنة من حيث انها فضله تعالى لكن مطمح النظر هو القربة والوصلة وهذه دقيقة من لم يتنبه لها طعن على اولياء الله تعالى والله الهادى الى الرشاد ومنه المبدأ واليه المعاد

بروسه قاضيسى عارف افندى حضرتلرينه على الفور يازيلوب ارسال اولنان رساله در

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

ان اعلى ما اختزنه مسجل العارف حمد وهاب تواترت آلاؤه * واعلى ما احتضنه طائر جنانه شكر فياض تتابعت نعماؤه * واكمل ما يتوسل به الى حريم الوصول صلوات الرسول * و افضل ما يحصل به القبول تسليمات الآل والاصحاب مع مخاديم البتول * وبعد فان مجلى بديع الامر والشان مرآة قلب العارف * ومبرز طوالع الانوار مشكاة اهل المعارف * ولذا ارتفع ذكاؤهم بلازوال * وظهر سناؤهم بلا اضمحلال * بحيث يبدو منارهم للسالك وبالنجم هم يهتدون * ويعلو لواؤهم عنان السماء وباثارهم يقتدون * ولولا العرفان فى عالم الامكان ماكان العرفاء فى حضيض الارض * مدار صرف مساوى الطول والعرض * ومن يمحو كلمتهم فلا يصرفها عن وجهها * وينتصح بها ينجو من النار وعذابها * فانهم اذا نطقوا نطقوا بالله * واذا سكتوا سكتوا بالله * فمنطقهم يورث الحكمة * وسكوتهم يولد الهيبة * وهيئتهم تذكر الله * ومعانيهم توصل المرء الى مايهواه * اى بيان ابدع من بيانهم * واى حقيقة احق بالاعتبار من اعيانهم * لم يرمهم احد بالسوء الا بار وهلك * ومن دافع دينه استهلك ولو كان له نبذ دراية فى صحيفة باله * وتزد رواية فى هداية اعماله * لما خرج من الآداب والاصول * بل كان يفترض على نفسه اخذ ميراث علومهم من المعقول والمنقول * اين ياقوت حتى يكتب هذا الحديث على اسفار الاحداق * لا على القراطيس والاوراق * واين الوصاف حتى يسبق يراعة براعته كل سابق * يجذب انامل همته عنان كل آبق * من الالفاظ المستملحة والمعانى المستبدعة * فان له فى ذلك سعة اية سعة * كى يخدم مخدومى وممدوحى * الذى هو فى جسدى بمنزلة روحى * نور حدقة بصرى * ونور حديقة نظرى وهو الراسخ القدم فى محجة القضا * الناسخ اصيت من مضى * العاض بنواجذه على الشريعة الغراء * الحاض كل من بدائه على السلوك بالمحجة البيضاء * لن يسمح بمثله الزمان ماطلع المرزمان * ثانى القاضى شريح وتلو نعمان * ولذا اقول فيه تاريخا القدومه و مدحا لجنابه واتحافا لعتبة بابه

﴿ نظم ﴾

قد بدا من افق العدل منير اعظم ۔ زال غيم ظالم من صفحات العالم
ابشروا قد قدم الروح الالهى فما ۔ حاجة فى نفس الرحمة لابن مريم
ذاته قد جعل الحق مطاف العرفا ۔ فيضه يغنى لهم عن فيضان زمزم

كلما جئت بمدح هو فيه اقدمهم … انه اكرم بل افضل بل هو اعلم

كان ينبوع علوم وفهوم ولذا … ارخ الحق له جاء امام اعظم

آلا وهو المشار اليه بالبنان * الغنى عن التعاريف والبيان * معدن اللطف والكرم * صاحب الخط والقلم والنظم والرقم * ماسردته انملة براعته * ونسجته على احسن منوال من فوره وساعته * يتطأطأ دون سرادقات كما له امرآء الكلام * مثل البديع والحريرى والجاحظ والنظام * وهو الشهير بالمولى العارف القاضى بمدينة بروسا * صينت عن البوسا * اللهم اجعل رياض آماله نامية * واسامى اخلاقه الحسنة واعماله المستحسنة سامية * وعمره باطول العمر * واصرف عنه بعدله صروف الدهر كما قيل

﴿ بيت ﴾

اعدل تكن من صروف الدهر ممتنعا … فالصرف ممتنع للعدل فى عمر

وقد الزمنى الوقت * المصفى عن المقت * كالعبد البحت * ان اسرد شيئا من المعارف * ليكون شاهدا لما استشعرت به من تحبب ذلك العارف * فقد لاح لى عند ماصممت العزم * الى مطالعة جماله * وحققت الجزم * فى زيارة عتبة جلاله * قوله تعالى لكل جعلنا منكم شرعة ومنهاجا وورد وارد الوقت على العجالة بذكر مايتعلق به من بعض اللطائف فاقول وبالله التوفيق ان هذه الآية الكريمة تدل على اختلاف الشرائع فى الفروع كما ان قوله تعالى ان الدين عند الله الاسلام يدل على اتفاقها فى الاصول الا فالدين الحق واحد من لدن آدم الى يومنا هذا والى قيام الساعة كما قال فى الاشباه ليس لنا عبادة شرعت من عهد آدم عليه السلام الى الآن ثم تلك العبادة تستمر فى الجنة الا الايمان والنكاح انتهى وقد رد الفخر الرازى فى تفسيره عند قوله تعالى اهدنا الصراط المستقيم ان يكون لمن تقدمنا اسلام ولم يرض به المولى الفنارى فى تفسير الفاتحة حيث قال عدم الاسلام فى المتقدمين ممنوع لقول الحوار يين واشهد باننا مسلمون وقوله تعالى فما وجدنا فيها غير بيت من المسلمين ونحوها انتهى والحق ان الاسلام بمعنى الاخلاص وتحقيق التوحيد واحد من لدن آدم الى يومنا هذا كما ذكرنا آنفا فهو بهذا المعنى قديم لا يختص به امة دون امة وبمعنى الشريعة الجديدة حادث تختص به هذه الامة المرحومة فحيث انكره الرازى اراد به الشريعة الجديدة المحمدية وحيث اقر به الفنارى اراد به التوحيد فحدوث ملة الاسلام بالنسبة الى الاحكام الجديدة الناسخة لما بين يديها وقدمها بالنسبة الى الاصول والعقائد فتفسير الاسلام بالانقياد وعند قوله تعالى ماكان ابراهيم يهوديا ولا نصرانيا ولكن

(كان)

كان حنيفا مسلما احترازا عن اشتراك الالزام كما فعله اهل التفسير لا معنى له بل المراد به الاخلاص والتوحيد بقرينة ان اهل الكتاب مشركون من وجوه والكلام معهم وقد افصح مابعده من التعريض من قوله تعالى وما كان من المشركين وانما اختلفت الشرائع لان الله حكيم وحكمه مبنى على تدبيره ولا يدبر الا بما اقتضته حكمة واعطاه استعداد من تعلق به التدبير قال تعالى يدبر الامر من السماء الى الارض اى يدبر كل علوى وسفلى بما يليق بحاله والاستعدادات مختلفة فى كل عصر والمشارب متفاوتة فى كل زمان فاقتضى الحال اختلاف الشرآئع ليهتدى كل الى مرامه بحسب استعداده كالطبيب يعالج كل مريض بما يناسبه من الادوية ويفهم من هذا سر اختلاف المجتهدين اذهم الحكماء الالهية يدا ودون القلوب المرضى بما يناسبها من الفقه والعمل وقد قيل من لم يعرف مقتضى زمانه فهو جاهل ومن هنا نقول ان فى الآية المذكورة اشارة الى ان لكل مجددين فى كل عصر الى آخر الزمان شرعة ومنهاجا اى طريقا مخصوصا يسلك به فى ايصال السالك الى المطلب الاعلى ولذا اختلفت الاوراد والاذكار بين المشايخ وسادات الصوفية قدس الله اسرارهم مع الاتفاق فى الاصول مع ان كل وضع مخصوص لهم قد استنبطوه من الكتاب والسنة بحسب مشارب اهل الارادة ومشاربهم متفاوتة وحجبهم متغايرة فمن حجاب غليظ واغلظ وكذا من عبادة شاقة واشق وما العبادات الا كالاسباب والآلات فى حصول شئ فانظر الى تفاوتها كيف لا تجد الكل على نسق واحد فكل ذلك رحمة من الله تعالى ارشد الاساتذة الى تحصيله واعماله بحسب المصالح هذا والانبياء ايضا وان كانوا متساوين فى اصل النبوة والوصول الى الله تعالى الا ان بينهم تفاوتا بحسب غلبة الجمال والجلال والقبض والبسط فان هاتين الكفتين لم تعتدلا فى كل منهم الا ترى الى موسى عليه السلام كان غالب حاله الشريعة مع وصوله الى الحقيقة ولذا اعترض على الخضر رعاية لظاهر شرعه وكان غالب حال الخضر الحقيقة قال تعالى (تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض) واحد اوجه التفضيل ان ذلك بحسب احوال الامم اذ من الامم من اعطى له استعداد توحيد الافعال فقط ومنهم من اعطى له استعداد توحيد الصفات ايضا ومنهم من اعطى له استعداد توحيد الذات ايضا وهم قوم ابراهيم عليه السلام وهو قطب التوحيد ولذا امرنا باتباع الملة الابراهيمية الا ان ظهور تفاضيل الصفات لما كان منوطا بهذه الامة المرحومة صاروا اخر الامم لا غيرهم ونبينا صلى الله عليه وسلم خاتم النبيين لا غيره وكل نبى محرز لجميع مراتب التوحيد وذلك لان اخر درجات الولاية اول مقامات النبوة والولى هو الفانى فى الله الباقى بالله ولا يحصل

يتبعون اهواءهم وان لم يكن ذلك فمن كان فى محل لا يمنعه ذلك من الاجابة للاقامة الاولى من اى مذهب كان فله ذلك بالوجوب لما ذكر من الدليل وسر الاقتداء المذكور ان الشافعى من الواصلين وسره فى الفناء يدل عليه كون محرابه داخل المطاف والليل مظهر الفناء وابا حنيفة من العارفين وسره فى البقاء يدل عليه كون محرابه خارج المطاف والنهار مظهر البقاء والاولى للحنفى فى الحرم المكى ان يتأخر الى الاسفار جدا فى صلوة الفجر لان قوله عليه السلام اسفروا بالفجر فانه اعظم للاجر انما هو لمراعاة الضعفاء وكان عليه السلام يسلم فى الفجر بحيث لا يميز رجل من مرأة لبقاء الظلمة فى الجملة والله اعلم بالحقائق حرره الفقير الولد الاكبر الشيخ اسمعيل حقى غفر ذنب وجوده

قال الله عز وعلا فى كتابه المبين الحمد لله رب العالمين لا يخفى ان مقام الحمد يقتضى خروج شئ من القوة الى الفعل ومن العلم الى العين اذ لا يحمد الا على الوجود ولو بالاعتبار ولذا ماسمى الله تعالى نبيه عليه الصلوة والسلام محمدا الا بعد وجوده العينى ليحمد على افعاله الجميلة مرة بعد اخرى بخلاف الاسم احمد فانه سماه به قبله كما قال حكاية ومبشرا برسول يأتى من بعدى اسمه احمد فحمل احمد على الفاصل احمد فاعرف ولما كانت الربوبية تلى مرتبة الالوهية اذ ليس للسلطان تربية رعاياه الا بعد تعين سلطنته قدم مايدل على الالوهية على مايدل على الربوبية بخلاف ما فى الثانية من المعوذتين من العكس اذ النهاية هى الرجوع الى البداية ولاشك ان هذا الرجوع لا يتأتى الا بقلبه وهو العروج فالمبدأ نزولا هو المعاد عروجا وفى قوله رب العالمين اشارة الى امرين الاول ان العالم بمعنى العلم فى الاصل اذ الالف للاشباع ولما كانت الكائنات علما لوجوده تعالى ودليلا على وحدته والوهية وسائر صفاته اطلق عليها العلم والثانى المربى لا يربى الا ما دخل تحت ملكه وافتقر اليه بنوع افتقار ومن المعلوم ان الكائنات مفتقرة فى وجودها الى المكون وفى بقائها الى المبقى وليس المكون والمبقى الا الله تعالى لان من قدر على اصعب الامرين وهو الايجاد قدر على اهونهما وهو الابقاء وعلى هذا يدور قول القاضى فى تفسيره وفيه دليل على ان الممكنات كما هى مفتقرة الى المحدث حال حدوثها فهى مفتقرة الى المبقى حال بقائها انتهى فقوله كما هى الخ اما بيان لافتقارها اليه حال حدوثها مع قطع النظر عن دلالة لفظ العالمين عليه فمصب الفائدة هو بيان الافتقار الثانى المرتب عليه واما بيان لذلك مع ملاحظة الدلالة المذكورة فالفائدة تعود على البيانين المفهومين من المقام ولما كان معنى التربية وهو تبليغ الشئ الى كماله شيئا فشيئا مستلزما لابقائه اذ وجود للكمال مع العدم اخذ القاضى المعنى الالتزامى لكونه اسلهما واصلا هنا فقال فهى مفتقرة الى المبقى حال بقائها بدل ان يقول وفيه دليل

هر بولك بر سالكى وار لاجرم
اسم اعظم وجهنه ناظر ايسك

واصلى محجوبه يولداش ايله
خلقك آيقلارنى باش ايله

زا ايله طوتدك تعين حقيا
نقطه يى انكله قرداش ايله

اعلم ان المذهب واحد فى الاصل ولذا كان الصدر الاول لا يخالفون فى شئ من امور الدين وكان عليه السلام يعمل بما امر به ربه و يقتضيه حاله فى كل وقت من الاوقات ولما اراد الله تعالى ان يحفظ صور تلك الاحوال كلها فى امته لعلمه بان استعدادتهم متفاوتة ومقتضيات احوالهم مختلفة جمع تلك الصور فى المذاهب الاربعة فكان اختلاف الامة رحمة لكونه اختلافا فى العمل بما تحقق به من ارسل رحمة للعالمين فكل شان من شؤونه عليه السلام فى اوائل نبوته واواسطها واواخرها محفوظ مضبوط فى المذاهب الاربعة الحقة فعمل كل صاحب مذهب بما ثبت عنده باجتهاده وتفتيشه و لكن ما امر الناس بالتقليد بمذهبه وانما قلدوه باختيارهم ومن عند انفسهم فكانوا داخلين تحت قوله تعالى يا ايها الذين امنوا اطيعوا الله واطيعوا الرسول واولى الامر منكم فاصحاب المذاهب الحقة اولوا الامر للناس فى امور الدين لهم من اطاعتهم فيها بحسب ما بدا لهم لكونهم عجزة بالنسبة اليهم ومن ثم اتخذ بعضهم هذا مذهبا وبعضهم ذلك وهم كلهم مصيبون فى نفس الامر بعد ما ثبت الدليل وساعد البرهان هذا عند الاستقلال والاستبداد بمذهبه فلو رأى العمل بمذهب من يخالفه فله ذلك فى بعض الاوقات وهو وقت الاقتداء به لا فى غير وقت الاقتداء الا ان يكون المقتدى بالكسر من اهل الكشف الصحيح فله العمل بكل ما بدا له فى خلواته وجلواته تحققا بحقيقة الحال الا انه يلزم عليه حينئذ ان لا يخلط بعض المذاهب بالبعض على مرأى الناس لئلا يلزم الاختلال والقيل والقال ومن هنا قالوا ان اهل الله على مذهب وسطين المذاهب والا فهم متقلدون فى الاصل بمذهب مخصوص كحضرة شيخ الاكبر قدس سره الاطهر كان مالكى المذهب ولكن كان يرى وضع احدى اليدين على الاخرى فى الصلوة على مذهب ابى حنيفة لما يقتضيه النص فى الفاتحة وهو قوله اياك نعبد واياك نستعين فافهم فتقرر من هذا ان الاقتداء بالمخالف صحيح والاباء عنه تعصب ناشئ عن الجهل والذى تقتضيه الحقائق ان يقتدى الشافعى بالحنفى فى صلوات النهار وذلك فى الحرم المكى ويعكس فى صلوات الليل ويكونوا جماعة واحدة لا غير لقوله تعالى استجيبوا لله وللرسول اذا دعاكم لما يحييكم وقوله تعالى فان لم يستجيبوا لك فاعلم انما

ذلك الا بالتحقق بحقائق التوحيد اى توحيد الافعال والصفات والذات فاذا كان حال الولى كذلك فا ظنك بالنبي اللهم اعصمنا من ان ننسب اليهم شيئا مما لايزين بجمالهم او يشين بكمالهم آمين ثم العلماء ورثة الانبياء فى العلوم والمعارف والاحوال والاذواق والملوك ورثتهم فى السياسات على الاطلاق لكن منهم من جمع بين كلتا الرياستين كعمر بن عبد العزيز من خلفاء بنى امية على مايجرى اليه والى احوال الملوك اشاره النبي عليه السلام بقوله السلطان ظل الله فى الارض اى السلطان الظاهر ظل خليفة الباطن الذى كان مظهر الحقائق الالهية فالوجود الحقيقى فى ارض الوجود له والوجود الظلى لمن عداه فالسلطان الظاهر صورة الخليفة الالهية وقد افترق فى الملوك ما اجتمع فى الانبياء ولذا صاروا مظاهر السياسات بالسيف والعلماء مظاهر التربية بالعلم ويفهم منه سر كون الوزراء فرقة والعلماء فرقة كشيوخ الاسلام وقضاة العساكر وسائر الحكام لكن من العلماء من هو مأمور من قبل السلطان بالحل والعقد كمن ذكر فهم فى حكم السلطان ومن هو غير مأمور بهما كالمدرسين والوعاظ وسائر المعلمين اذ ليس لهم من التسلط الا على بواطن العامة بخلاف الاولين فان تسلطهم على الظواهر كما ان تسلط الانبياء على الظواهر والبواطن جميعا هذا وقد انتهى ما لاح لى فى الآية المذكورة من التقرير وارجو من كمال العناية العارفية ان لايمحو من خبه ولايطرده من مجلسه الخطير فان كان فيه سهو وخطأ فالستر وقبول الاعتذار احق بالكرام لانه وقع بعجالة الوقت فى ايسر زمان فى مقام

﴿ بيت ﴾

زحل مر دمكم شد مسود اين دفتر	كرم نما نظرى كن مكر وفيه نظر

يقول الفقير صاحب الهجرتين سمى الذبيح اسمعيل حقى الناصح الجلوتى نزيل بروسه قد وقع الابتداء والفراغ فى جزء من نهار السبت وهو العشر السادس من الثلث الثانى من السدس الثالث من النصف الثانى من العشر الثامن من العشر العاشر من العقد الاول من الالف الثانى من الهجرة النبوية على صاحبها اكمل التحيات واشمل التسليمات مار سار الفلك وسبح الملك فى صوامع الملكوت وجوامع الجبروت

﴿ شيخمز حقى افندى شيخ مصرى يه على طريق الملاطفه كوندردكلرى ابياتدر ﴾

كل بو سرى مصر يا فاش ايلمه	خوان خاصى عامه يه آش ايلمه
آچمه يوسف يوزنى اغياره	كوزلرن ينمالرك ياش ايلمه
نون ايچنده كيزله بو كوهرلرى	ويرمه نادانه انى طاش ايلمه
باى بسم الله دن تا ميمه دك	سينى طوت بو بوزلرى قاش ايلمه

على ان الممكنات مفتقرة الى المحدث حال حدوثها وعلى انها يحتاج فى بلوغها الكمال اليه تعالى فقول عصام الدين فى حاشيته يشعر بانه اراد الدلالة على افتقارها فى الوجود حال البقاء كما بحث عنه فى الكلام ولا دليل عليه لانه لايدل الا على انه يحتاج فى بلوغه الكمال اليه تعالى انتهى ليس بوارد اصلا لانه ذهول عما ذكرناه قطعا ثم قال المولى عصام الدين فليحمل على الدلالة على هذا الافتقار وهو افتقاره اليه تعالى فى بلوغه الكمال قلت لامنع منع من الحمل على هذه الدلالة ايضا فالقصر عليه بالمنع عن غيره قصور فنقول اى فى تقرير هذه الدلالة الثانية فيه دليل على كمال الاحتياج حيث يربى شيئا فشيئا يعنى ان التربية شيئا فشيئا تدل على كمال احتياج المربى الى المربى اذ فى كل وقت من الاوقات وساعة آنية من الساعات يظهر منه احتياج جديد اليه الى ان يبلغ الى منتهى الكمال فبعد البلوغ اليه اما ان ينتقل من طور الى طور فيظهر احتياج جديد مما يناسب بحاله اولا فيبقى احتياج الى البقاء فهو لايزال يحتاج ابدا ولذا قال الله تعالى والله الغنى وانتم الفقرآء حيث لم يقيد الافتقار بحال دون حال وفى وقت دون وقت وفى هذا المقام كلام آخر لايذكر لانه لابد لاستماعه من المذكور ولذا رباهم شيئا فشيئا مع قدرته على ان يبلغهم الى كمالهم دفعة اعلم ان الكمال الدفعى داخل تحت القدرة كما فى الملك فان كماله دفعى حال حدوثه وليس بداخل تحت الحكمة كما فى البشر ونحوه فان كماله تدريجى فهو يتدرج فى مدارج الكمال الى آخر عمره لكونه مجمع الاسماء الالهية وهى لا تقتضى الاجتماع بل الافتراق لوقوع المضادة بين احكامها والضدان لايجتمعان فاقتضت الحكمة الالهية تدريج ذلك فى البشر وغاية بالنسبة الى السالك اربعون سنة فان قلت لاحد للكمال ينتهى اليه الانسان فيقف دونه فا معنى التدريج قلت لاشك ان العلم يزيد شيئا فشيئا ابدا كما يدل عليه قوله تعالى وقل رب زدنى علما ومنه قولهم لانهاية للسير فى الله وان كانت المقامات متناهية وهى المقامات التى قدرها الله للبشر بحسب الاستعداد فلا يمكن ان يتجاوز واعنها كما اشار اليه تعالى بقوله حكاية وما منا الا له مقام معلوم ومن تناهى المقامات لايلزم تناهى العلوم كالطواف ينتهى بعد سبعة اشواط عند الحجر ولكن لاتنتهى علوم البيت واسراره ابدا كما لايخفى على اهل البصائر وهذا الكمال هو الذى يشير اليه قوله تعالى الذى اعطى كل شئ خلقه ثم هدى اى هداه الى ما خلق له حتى اوصله الى نهاية مراتب استعداده فاعرف جدا لان فيه ظهور الاحتياج فى الغاية كما اشرنا اليه سابقا ثم هذا التعليل انما هو بالنسبة الى ما فهمه فى مرتبة عقله واما بالنسبة الى ما فهمه اهل الفهم عن الله فهو ما يفهم من تدافع الاسماء حيث

احكامها فلا يمكن توجهها الى شئ واحد فى زمان واحد مع ان التأنى والتمهل عادة الله القديمة ولذا خلق السموات والارض فى ستة ايام فسبحان الله القادر العزيز الحكيم وذلك الظهور منشأ كل كمال كونى كما فى عروج الانسان الى وطنه الاول او الهى كما فى نزوله عنه الى مقامه المعول وقد قال عليه السلام اللهم اغننى بالافتقار اليك فجعل الاحتياج الكلى اليه وهو كمال كونى غنى وهو كمال الهى ولذا جعل الغنى له والفقر للبشر فلا معنى للسؤال ان ايا من الغنى والفقر افضل اذ الغنى صفة ذاتية الهية والفقر صفة ذاتية كونية نعم ان الغنى بالله يعد غنى ايضا وفى الحديث المذكور اشارة اليه ثم ان الاحتياج انما يكون كليا كماليا اذا كان من وجوه جميع الاسماء الالهية وذلك من خصائص نبينا عليه السلام لكونه اكمل الخلق استعدادا واجمعهم نشأة وموجب كمال انصال لفظ الانصال انما هو لمحافظة قرينه والا فالارتباط والوصال والوصل اولى منه لوجودها فى الاصطلاح دونه وامثال هذه العبارات انما هى للتفهيم والا فلا تخلو عن ابهام موقع فى الالحاد وليس الوصول الى الله تعالى بطريق الاتصال والاتحاد والحلول ونحوها تعالى الله عن ذلك وانما حقيقة الامر غروب فان وزواله وطلوع باق وقراره وهو معنى الوحدة عند الصوفية اذ كمال يتصل العبد بالرب اتصالا معروفا عند العوام كذلك لا يكون هو هو لاستحالة ان ينقلب الممكن واجبا حتى قيل الفقير هو الله ترتيب على كمال الاتصال المفصح عن زوال الاثنينية بالكلية وغايته ولذا حمله بهو هو مبالغة كما قالوا الفقير لا يحتاج الى شئ بل يحتاج اليه كل شئ اى لظهوره بصفات ربه من الصمدية وغيرها فالمراد الفقير الكامل الذى فقره اصل كل فقر وكذا الغنى الحقيقى الذى غناه اصل كل غنى واليه يشير قوله تعالى ووجدك عائلا فاغنى اى فاغناك فصرت غنيا بالله والغنى بالله لا يحتاج الى شئ لغناه التام فقد اجتمع هنا الفقر والغنى وان كانا متضادين لاتحادهما فى الحقيقة والمآل الا ترى ان صاحب الاكسير وان لم يعمل به فهو غنى فى صورة الفقير وكذا الوزير صاحب الخاتم السلطانى فانه ظاهر بصورة السلطان فى غناه وحكمه وان لم يكن هو هو اذ لا يقول به احد مع تعدد التشخص الا ترى الى اطلاق قوله تعالى من يطع الرسول فقد اطاع الله وقوله ان الذين يبايعونك انما يبايعون الله يد الله فوق ايديهم ولم يقل يدك فوق ايديهم وكذا قوله تعالى وما رميت اذ رميت ولكن الله رمى ومن تأمل فى امثال هذه الاطلاقات وتأويلاتها هان عليه فهم نحو قولهم الفقير هو الله وتخلص عن الالحاد وكذا عن حمل العلماء بالله عليه فانه من سوء الظن بالاكابر كما الحق صاحب المواقف من قال ليس فى الدار غيره

ديار بالنصارى فانه افراط فسبحانه سبحانه هو هو والاشياء اشياء وقد يقال فى تأويل قوله الفقير هو الله ان المعنى ان الفقير الكامل الحقيقى هو الفقير الى الله لا الى غيره لكنه من قبيل التكلف ويمكن ان يقال ان الفقير هو الواصل الى الله والظاهر بسره لكن بما عدا الوجوب الذاتى فانه مختص به تعالى بخلاف ما عداه كما يدل عليه قوله عليه السلام ان الله خلق آدم فتجلى فيه اى بصور اسمائه وصفاته وقوله ان الله خلق آدم على صورته اى على صورته الحقيقية التى هى عبارة عن نحو الحيوة والعلم والارادة والقدرة وغيرها فهو تعالى لا يطلق عليه الصورة الا مجازا ثم انى قول عجبا من عصام الدين كيف اجترا على كتابة مثل ذلك القول الهائل اثناء التفسير وهو من التأويل لا من التفسير على انه لو فتش عن اعتقاده فى ذلك ربما وجد سقيما فبين القول والقائل بون بعيد فعليك بالبواطن القريبة من الظواهر واتق البعيدة منها على متن فهم اهلها فانه اسلم قال البيضاوى فى تفسيره عند قوله تعالى بيدك الخير ذكر الخير وحده اى خصه بالذكر ولم يقل بيدك الخير والشر مع ان كلا منهما بيده وبقضائه اعلم ان المراد بهذه اليد هى اليد اليمنى التى يضاف اليها كل لطف وجمال لا اليد اليسرى التى ينسب اليها كل قهر وجلال وان كانت كلتا يديه يمينا مباركة كما يعرف من التقرير الآتى فى التفسير فاطلاق اليد مجاز فان قلت من اين يؤخذ اطلاق اليمنى واليسرى وان لم يكن كل منهما حقيقة قلت من قوله تعالى والارض جميعا قبضته يوم القيامة والسموات مطويات بيمينه فانه تعالى اضاف السموات التى هى من عالم الملكوت الى اليمين والارض التى هى من عالم الملك الى قبضته فكانت القبضة هى المرادة باليسرى وبالعكس على ما وقع به التصريح فى بعض الاحاديث الصحيحة لانه المقتضى بالذات لان الله تعالى انما تجلى باسمائه وصفاته تنفيسا لها عن كرب الخفاء فرحم على الحقائق باظهار صورها بتجلى الاسم النور فكان الوجود خيرا كله اذ ليس فى حقائق اسماء والصفات الا الخير فما ظهر منها الا الخير وان كان بعض صورها يشعر بالشر فذلك راجع الى المخلوق لا الى الخالق فانه الرحمن ومعنى الخير المرغوب فيه كما ان الشر المنفور عنه فتلك الرغبة ذاتية كالخير لانها رغبة فى خير صورة ومعنى واما النفرة فعرضية كالشر لانها نفرة عن شر صورة لا معنى والصورة عارضة مع ما يكتنفها من الخواص فاعرف هذا وكن بلا مرية فانه ليس وراء عبادان قرية واليه الاشارة بقوله والشر مقضى بالعرض بحسب اقتضاء الاعمال العارضة له ولذا قال تعالى فى الحديث القدسى سبقت رحمتى غضبى يعنى ان الغضب انما يظهر اثره بعد ظهور الموجبات من المغضوب عليه واما الرحمة فامتنانية جدا الا ترى ان الله تعالى رحم على الخلق بالوجود

ولم يكن شيئا مذكورا بشئ وبهذا التقرير استبان معنى السبق والتأخر والا فالرحمة والغضب من حيث كونهما من صفات الله تعالى لاتسبق احداهما الاخرى اذ لا يوجد شر جزئى مالم يتضمن خيرا كليا كقطع اليد فى مرض الاكلة او نحوه فى عاهة غيرها فانه شر جزئى يتضمن خيرا كليا هو سلامة البدن من السريان المؤدى الى الهلاك فلو فتشت عن صور الشر كلها شيئا فشيئا ما وجدت فى يسير منها الاخير اكثيرا ولا حاجة الا تكثير البيان فان خبر الخير فاش ظاهر عند اهل العيان قال عصام الدين فى الحاشية لا يخفى انه اى قوله تعالى بيدك الخير لايدل على ان الشر مقضى بالعرض كما ذهب اليه البيضاوى وجعله من مدلولات الكلام لانه يجوز ان لايكون المقضى وجود شئ كالشر الذى ذهب اليه بل عدم شئ فترجيح الاول الوجودى على الثانى العدمى ترجيح بلا مرجح ومن كون الوجود متضمن الخير كما يدل عليه كلامه حيث قال اذلا يوجد الى آخره لايلزم على تقدير جواز كون المقضى عدم شئ الذى ذهبنا اليه ان لايكون العدم شرا محضا كما كان الوجود خيرا محضا وقد دل كلامه من حيث تعليله على نفيه بل للاضراب والاظهر الترقى كما لا يخفى على الفطن قيل الوجود خير محض والعدم شر محض فدل هذا الكلام على اثبات مانفاه ثم اراد تحقيق دعواه فقال وقد سبق ذكر الوجود وهو ايتاء الملك فى قوله تعالى تؤتى الملك من تشاء فانه امر وجودى والعدم وهو نزعه فى قوله تعالى وتنزع الملك ممن تشاء فانه امر عدمى وذلك السبق يقتضى ذكر الشر ايضا بان يقال بيدك الخير والشر والحاصل ان كون الوجود خيرا محضا وكون العدم شرا محضا يستلزم ان يكون كل منهما مقضيا بالذات فلا بد من الاعتذار عن طى احدهما من البين بوجه يتشفى به الصدور ويزول عن القلوب الفتور وجوابه انه لاوجود فى العالم للشر المحض الذى هو العدم المحض والتمثيل بالنزع مدفوع بانه متضمن للوجود فى الجملة ولذا يقال قد وجد ونظيره الموت الذى تعلق به الخلق فى قوله تعالى خلق الموت والحيوة فانه ليس بعدم محض ايضا بل العدم المحض ماكان من قبيل الممتنعات ويقال له الباطل المطلق ايضا فهما ليس لهما وجود اصلا بخلاف العدم والباطل المقيد فاذا كان النزع متضمنا لوجود ما والوجود القليل فيه خير كثير وليس للعدم المحض وجود اصلا خص الله تعالى الخير بالذكر فكما ان فى الايتاء خيرا فكذا فى النزع دل عليه قوله عليه السلام والشر لاالبك اى الشر لاينسب اليك تأدبا وان كان الكل من عندك ومتضمنا للخير ولهذا قال تعالى وعسى ان تكرهوا شيئا وهو خير لكم اى عسى ان تنفروا عن شئ اولا ترغبوا فيه وهو امر مرغوب عند الله وفيه خير لكم

فالشر والمكروه من باب واحد كما ان الخير والمحبوب من باب واحد ايضا هذا وليت قولى بلغه وقوله ولانه يجوز ان لايكون المقضى بالذات فى الوجود المتضمن للخير الخير بل الشر ساقط جدا لانه اذا كان الوجود كله خيرا محضا كان المقضى بالذات فى كل من الوجود المتضمن للخير ومن الوجود المتضمن للشر هو الخير لاالشر كما سبق تحقيقه فثبت ان المقضى بالذات هو الخير وان المقضى بالعرض هو الشر ومطلق الجواز لاينا فى ما بالذات لانه امكان عقلى والعقل لايتمشى فى طور الحقائق والله تعالى اعلم بالدقائق (لا ئحه) لاح لى عند قوله عليه السلام انى لاجد نفس الرحمن من قبل اليمن ان المراد بنفس الرحمن هو التجلى الوجودى الذى هو هيولى العالم كله جسمانيه وروحانيه كما ان النفس الانسانى هيولى صور الحروف والكلمات فكل كلمة وجودية واقعة على هذا النفس الرحمانى كما ان كل كلمة لفظية واقعة على هذا النفس الانسانى وانما اضيف النفس الى الرحمن دون لفظة الجلال لان بالرحمة العامة الذاتية افاض الله الوجودات كلها على حسب مراتبها وتنزلاتها وفرق بين الاسم الله وبين الاسم الرحمن من حيث ان الثانى مأخوذ مع وصف الرحمة دون الاول كما ان احمر مأخوذ مع وصف الحمرة دون زيد مع انهما سيان فى الاسمية فلذا قال الله تعالى الرحمن على العرش استوى ولم يقل الله فان مستوى العرش هو الذات مع الوصف دون الذات البحث تعالى عن ذلك علوا كبيرا فمن عرف سر هذه الآية عرف سر الحديث المذكور وبالعكس واعلم انه كما ان السرير مستوى السلطان والوزير وكل من يليه الى آخر الدرجات مجالى لسر السلطان وان لم يحاك تعيناتهم تعين السلطان فكذا العرش مستوى الرحمن وكل من يلى هذا المستوى من العروش والافلاك والاجسام والاملاك مرآئى لسر الرحمن وان كان بين التعينين اختلاف ايضا فمن حيث ان السلطان جالس على سريره آمر ناهى له حكم الحل والعقد معلوم لكل احد بحسب فهمه ومن حيث ذاته ودقائق صفاته مجردا عن لباس السلطنة لا يعرفه احد لانعدام تعين السلطنة حينئذ فكذا الرحمن معروف يتعلق به العلم من حيث التعينات والتنزلات الرحمانية واما بالنسبة الى اطلاق ذاته الحقيق فلا كما اشار اليه اعرف الخلق اكمل المعروفة صلى الله عليه وسلم بقوله ماعرفناك حق معرفتك يامعروف ولذا قال حضرة الشيخ الهدائى قدس سره فى بعض الهياته التركية تعين لاتعين منزهن خدايا سن اذ فى الحقيقة لاتعين لذاته اصلا فاعرف والمراد باليمن فى الحديث اليمن الحقيقى ويشير ايضا الى ظهور حضرة اويس القرنى من قبل اليمن اذ هو نفس من الانفاس الرحمانية وهو من التابعين على الاصح

وقصته معروفة اللهم اجعل لنا مشام مملوءة بنفحاتك القدسية وانفاسك الرحمانية فانك انت المفيض اولا و الجواد آخرا (لائحـه) لاح لى عند قوله عليه السلام لاتسبقونى بالركوع والسجود فانى اراكم من خلفى كما اراكم من امامى ان المراد من الصلوة هوالتوجه الاحدى و التوجه انمايكون بالقلب الفارغ عن الشواغل والقلب من عالم الملكوت والملكوت مجرد عن القيود فلاجهات فيه ولذا خصص عليه السلام هذه الرؤية بالصلوة فان القلب اذايحاذى نورالانوار العام الشامل الغير المقيد بجهة دون جهة اصلا فينعكس فى مرءآته ذلك النور الاطلاقى كما ان نور الشمس يحاذى جرم القمر فيمتلئ من نورها كما قيل نور القمر مستفاد من الشمس فان قلت كلامنا فى الرؤية البصرية كما هوالمفهوم من الحديث قلت ان جسد الكامل تابع لروحه فى اللطافة خصوصا جسد النبى صلى الله عليه وسلم فان وجوده الشريف مع روحه اللطيف كما قيل

وكانما خمر و لاقدح	وكانما قدح ولاخمر

وقد تحقق انه عليه السلام رأى ربه ليلة المعراج بعين ظاهره لابفؤاد باطنه فقط كما هوالاصح مع ان الجسم من عالم العنصريات لكن عنصر النبى عليه السلام كطبيعة وطبيعته كروحه الذى هو من عالم الامر فلا شك ان جميع وجوده من ظاهره وباطنه عين محضة عند التجلى الذى لايعطى الاالاطلاق فان كنت فى شك من هذا فقد اعتقدت فى حقك مالا يليق بك وفى حق نبيك مالايليق بكماله بل يشين بجماله واعلم ان النور كما لا ظل له كذلك لا جهة له وكل منهما يستلزم الآخر فافهم (لائحة) لاح لى عند قوله تعالى ويحذركم الله نفسه ان الله تعالى حذر عن نفسه وهو عين التحذير عن الشرك اذا كطلب ثالث ثلثة لانه لكونه نسبة يقتضى الطرفين هما الطالب والمطلوب والتعدد ينافى التوحيد ولهذا قال بعض الكبار المريد من لا ارادة له لكن هذا بالنسبة الى المنتهى واما اول امر المبتدى فالارادة والطلب ثم المكاشفة ثم المشاهدة ثم المعاينة ثم الفناء الكلى الذى تضمحل عنده العبارات وتفنى دونه الاشارات بحيث لايبقى اسم ولارسم هنالك والى هذا اشارة فى قوله تعالى كل شئ هالك الا وجهه وما دام السالك لم يصل الى هذا الفناء فهو فى الطريق ولا يتخلص عن بقية الوجود الا بالوصول فعند ذلك يفنى الطلب كما قال المولوى فى المثنوى

چون شدى بر بامهاى آسمان	سرد باشد جستجوى نردبان
پيش سلطان خوش نشسته درقبول	زشت باشد جستن نامه ورسول

واعلم ان المحذر بالكسر قد اختفى بنور التجلى فى مظهرك الا انك لم تره ولذا طلبته فاذا وصلت الى مشاهدته من وراء حقيقتك فقد تبدل الغيبة بالحضور وتحول الانفصال الى الاتصال فلو طلبته حينئذ لكنت طالبا لعين حقيقتك وهو ما تجلى فيك وطلب الشئ لنفسه محال اذ هو غير بعيد عنه بل هو هو فاين الطلب واين التعدد هناك نرجو من الله تعالى ان يكشف عن بصائرنا الحجب الظلمانية والنورانية ويوصلنا بفيض فضله وكرمه الى المرتبة العيانية

قال مؤلفه وقد نظمه فى سلك التحرير العبد الفقير الشيخ اسمعيل حقى شرفه الله
بريق التجلى ومزيد الترقى فى المنزل الشرابى تجاه البيت الشريف
والحرم المنيف فى اوائل ذى القعدة من شهور سنة اثنين وعشرين
ومائة والف من هجرة من يرى من قدام وخلف حامدا لله
العظيم و مصليا على نبيه الكريم
وعلى آله وصحبه من حديث
وقديم

نور عثمانيه جوارنده وزيرخانده طبع اولندى
٢١ فى صفر سنه ١٢٨٨

Süley[illegible] [illegible]
Ismi Hacı Mahmud Ef.
[illegible] 3440
[illegible]